DVD

DVD

2 Tam sürüm + film

Çocuklarınızı koruyun!

Çocuklarınızı internetin zararlarından korumanın tüm yolları 140

Kıbrıs fiyatı: 7.50 YTL
06
9 771300 941003

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/06 • 6.25 YTL

06 2008

CHIP

06/2008 www.chip.com.tr TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

TEST: HD projektörler

Yüksek çözünürlük destekli dev görüntü sunan 9 projektör testte 68

Bir bilim kurgu klasiği

Kurt Russell'ın başrolünde oynadığı aksiyon ve macera dolu bir DVD film

İspanyolca dil eğitimi

Dünyanın en çok ilgi çeken dilini CHIP farkıyla PC'nizde öğrenin

Bu özel araçlar ile XP'niz size daha yıllarca hizmet edecek

Windows XP için 100 yenilik

Daha fazla performans, güvenlik ve konfor 48

Bilgisayar donanımları böylesine eziyet çekmedi... 76

Depolama aygıtları dayanıklılık testinde

Yaktık, dondurduk, ezdik: Hangisi daha dayanıklı?

İdeal veri yedekleme

CHIP DVD'de Otomatik yedekleme yazılımları

162

Verilerinizi akıllıca yedekleyin; bir daha kaybetmeyin

WEB'DE GİZLİ

SÖRF YÖNTEMLERİ

İnternette yaptıklarınızı kimse görmesin! ►Tüm araçlar CHIP DVD'de 136

antiSpyWare 2

Ajan yazılımlara karşı PC'nize 180 gün koruma

Test 1: HD projektörler
Test 2: Avuçiçi bilgisayarlar
Test 3: Download araçları

► Eski anakarta yeni işlemci
► Yeni hacker yöntemleri
► Oyunlara Türkçe yama

Windows XP için 100 yenilik • İdeal veri yedekleme • Web'de gizli sörf yöntemleri • Test: HD projektörler, Dayanıklılık testi, çocuklarınızı koruyun

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Geçmiş zaman olur ki...

Eskiden her şey farklıydı. CHIP'te de öyleydi. İlk yıllarda editörler, yazılarını yazacakları bilgisayarları kendileri monte etmek zorundaydı. Yazılar ofis içinde disketle taşınırdı, Windows ve Office kurmak, saatlerce disket değiştirmek gerektiren uğraştırıcı bir işti. O zamanlar düzgün bir internet bağlantısı da yoktu. Okurlardan sorular ve yorumlar e-posta ile değil, postacının getirdiği mektuplarla bize ulaşırdı. Her zarf büyük bir heyecanla açılıp okunurdu. Bazı CHIP sayıları ansiklopedi kalınlığındaydı. Bilgiye inanılmaz bir açlık vardı ve ne kadar çok yazsak da, sayfalar yetmiyordu. CHIP'in ilk yıllarındaki bu altın zamanları eski editörler gözleri yaşlı olarak anarlar.

Günümüzde ise bilgisayar problemleri yıldız tornavida ve lehimle değil, Google ile çözülüyor. Çaresiz kalınan durumlarda kendi işini görmek (diyagram çizmek için bir yazılım programlamak gibi) artık demode, onun yerine artık internette sayısız açık kaynak kodlu çözüm ve birkaç tane aşırı pahalı ticari yazılım bulmak mümkün. Hep en yeni bilgisayarlarda yazılarımızı yazıyor ve testlerimizi yapıyoruz, piyasada olan her türlü yazılıma ulaşma şansımız var ve 15-20 sene önce bilimkurgu olarak görülen teknolojileri bugün haber yapıyoruz: video konferans, çok çekirdekli işlemciler ve cebe sığan, sörf yapılabilen aygıtlar...

Sel gibi üstümüze akan bilgilerin sayısı sürekli olarak artıyor. İşin daha da kötüsü yeni mesajların ulaşma frekansı inanılmaz bir şekilde artıyor. Yapılan bir araştırmaya göre iletişim yoğunluklu bir meslekte çalışanlar saatte 30 defa posta kutularını kontrol ediyorlar. Yani her iki dakikada bir yeni e-postaları okumak ve gerektiğinde cevaplamak için işlerini bölüyorlar. Araştırmaya katılanlar gelen mesajların üçte birini önemsiz olarak sınıflandırıyorlar. Sürekli olarak yapılan bu kesintiler yüzünden çalışanlar işlerine birkaç dakikadan fazla konsantre olamıyorlar. E-posta bu noktada tek bilgi kanalı değil. Çoğu çalışan, telefon, SMS, anında mesajlaşma gibi çok sayıda kanalla her an erişilebilir durumda. Sonuçta verimli ve yaratıcı bir çalışma giderek imkansız bir hale geliyor. Bilgi çalışanları giderek sadece gelen mesajları (işle ilgili olsun veya olmasın) cevaplayan bir robota dönüşüyor. Bundan çok sayıda firma etkileniyor ve inanılmaz bir işgücü kaybıyla karşı karşıyalar. Olası çözümlerden biri şu: cep telefonunuzu sessize alın, e-posta istemcinizi kapatın, Messenger'dan çıkın ve işinizi bitirene kadar telefona cevap vermeyin. Ben öyle yapıyorum.

uyaman@chip.com.tr

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN 2 TAM SÜRÜM OYUN

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi LEVEL, bu ay yine dopdolu. LEVEL, Haziran ayında, Age of Conan için çizimi ve renklendirmesi tamamıyla Türkiye'de yapılan özel ve koleksiyonluk bir Conan kapağıyla piyasaya çıkıyor. Uzun zamandır beklenen Age of Conan'ın tam sekiz sayfadan oluşan incelemesi; mini rehberi ile okurlarla buluşuyor.

Dergide ayrıca; özel Mafia II İlk Bakış'ı, Narnia'nın yeni versiyonunun incelemesi, GTA IV rehberi ve Oyunculuğun Çarpık Evrimi ve Oyun Dünyasındaki İnsanlık Ayıpları gibi özel dosya konuları yer alıyor.
LEVEL ayrıca yine 2 klasik tam sürüm oyun hediye ediyor: Atlantis III: The New World ve Dark Fall 2: Lights Out

CHIP Nisan 2008 satışı:

40.537

Bu rakama aylık 3.835 abone dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

İÇİNDEKİLER 06/2008

KAPAK KONUSU

48 WINDOWS'A 100 YENİ FONKSİYON
İşletim sisteminize daha fazla performans, güvenlik ve konfor

GÜNCEL

10 IPTV GELİYOR MU
İnternet üzerinden TV yayınında son durum

12 GÜNCEL HABERLER

24 TEKNİK SÖZLÜK
exFAT dosya sistemi

38 CHIP BEYAZ/KARA LİSTE
Dijital fotoğraf makineleri

40 GÜVENLİK RAPORU

40 İLK GOOGLE KRİZİ

44 COOL TECH
Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri

46 CHIP FİYAT BAROMETRESİ
Fiyat gelişimleri ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

54 AKILLI EVLER
Evinizdeki cihazları birbirleriyle bağlamak artık daha kolay

62 AMD, INTEL'E KARŞI
B3 revizyonlu yeni Phenom'lar Intel'e meydan okuyor

66 ESKİ ANAKARTLARDA 45NM İŞLEMCİ
P965 ve 945GC yongasetli anakartlarda yeni 45nm Intel işlemcileri çalıştırmak

68 TEST: HD PROJEKTÖRLER
Ev sineması keyfi sunan yüksek kaliteli projektörler testte

72 KORSAN YÖNTEMLER
Hacker'ların yeni yöntemlerine karşı çaresiz kalmayın

76 DAYANIKLILIK TESTİ
Depolama aygıtlarını çok zorlu dayanıklılık testlerinden geçirdik

84 ASUS EEEPC
Daha hafif, daha küçük, daha ucuz dizüstü

86 AĞ YÖNETIMI YAZILIMLARI
Ağınıza daha fazla performans ve güvenlik

92 CHIP ZAMAN TÜNELİ
Geçmişten günümüze dijital fotoğraf makineleri

94 AVUÇİÇİ BİLGISAYARLAR TESTTE
Windows Mobile işletim sistemli PDA'ler

48 KAPAK KONUSU
WINDOWS'UNUZA DAHA ÇOK GÜÇ
Sizler için seçtiğimiz araçlar ile Windows XP'nize 100 yeni yetenek ekleyin.

68 TEST + TEKNOLOJİ
EV SİNEMASI İÇİN PROJEKTÖRLER
HD projektörler hiç bu kadar ucuzlamamış, hiç de bu kadar iyi olmamıştı.

76 TEST + TEKNOLOJİ
DEPOLAMA AYGITLARI DAYANIKLILIK TESTİNDE
Harici sabit diskleri, USB bellekleri, bellek kartlarını ve boş diskleri YAKTIK, DONDURDUK, EZDİK.

TEST + TEKNOLOJİ

100 TÜRKÇE YAMALAR
Oyunlara Türkçe dil desteği

102 DOWNLOAD YÖNETİCİLERİ
En iyi indirme araçları karşılaştırmalı testte

108 YENİ ÜRÜNLER
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte

130 DONANIM GÜNLÜĞÜ

132 CHIP TOP10 TESTLERİ
En iyi donanımlar

PRATİK

136 ANONİM SÖRF
Web'de gizli sörf yöntemleri

140 ÇOCUKLARINIZI KORUYUN
İnternetin zararlarından korunmanın yolları

144 OFFICE UYGULAMALARI
Microsoft Office alternatifi en iyi yazılımlar

150 VOICE OVER IP
Sesli görüşmelerde yeni teknolojiler

152 ESERLERİNİZİ KORUYUN
Yeni servis paketinin getirdiği yenilikler

156 DOUBLETWIST
Facebook'ta arkadaşlarınızla MP3'lerinizi kolayca paylaşın

158 VISTA KURULUMU
Sorunsuz Vista kurulumu için bilmeniz gerekenler

162 İDEAL VERİ YEDEKLEME
Akıllı yedeklemeyle verilerinizi bir daha kaybetmeyin

166 EN İYİ FREEWARE'LER
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar

170 İPUÇLARI
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet

176 AYIN WEB SITELERI

178 HAZİRAN 2008 DVD İÇERİĞİ

180 TAM SÜRÜMLER

DİĞERLERİ

4 SEYİR DEFTERİ

8 OKUR YORUMLARI

184 ABONE FORMU

188 İNTERNETTE GİZLİ KUMAR CENNETLERI

193 KÜNYE

194 GELECEK SAYIDA CHIP

136
GÖZETLEME
Özel hayatınızın gizliliği için önlemler almak hakkınız. Böylece, gözlenmeden, internette sörf yapabilirsiniz.

162
DİJİTAL HAZİNE
Fotoğraf, video ya da müzik: dijital arşivinizi çok basit bir şekilde PC'nizde yedekleyebilirsiniz.

EKO PC'ler: Yarınlar için yeşil BT

Çoğu üreticinin "daha yeşil BT" konusunda iyi bir yolda olduğunu düşünüyorum. Bu trendi her yerde hissetmek mümkün. Buna karşın kullanıcıların çoğunun PC'lerde ve diğer elektronik cihazlarda güç tüketimine hiç dikkat etmemesi üzücü bir durum. Üreticilerin kullanıcıları bu konuda daha çok bilinçlendirmesi gerektiğini düşünüyorum.

BURAK TEKELİOĞLU

Dergi sırtı

CHIP dergisini geliştirmek sizin kadar biz okuyucuların da görevi. Bu yüzden derginin basımı ile ilgili bir yanlışı dile getirmek istiyorum. Bildiğimiz gibi bu dergileri bir rafa dikine yerleştiremiyoruz ancak yatay pozisyonda üstü üste yerleştiriyoruz. Kapak üste geldiği zaman derginin sırtındaki yazılar ters kalıyor oysa bunun böle olmaması gerekir. Kapak üste baktığı zaman derginin sırtındaki yazılarda okunabilir olmalıdır. Çalışmalarınızda başarılar dilerim...

HAMZA ÖZER

Biraz daha gayret

Yazıma derginin yayınlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederek başlamak istiyorum. CHIP dergisinin altı yıldır müdavimlerindenim. Yayımlanmasını her ay dört gözle bekliyorum. Bundan önce iki yazım yayımlanmıştı. Bunu da yayınlarsanız üç olacak. Geçen ay (NİSAN 2008) yayınladığınız dergi hem içerik olarak hem 2 adet DVD olarak dolu dolu idi. Seyir Defteri'nde bir şeylerin değiştiğinden bahsedilmekteydi. İçeriğin bu kadar geniş olması beni gelecek sayılar için ümitlendirmişti fakat bu ayki sayıyı alınca (MAYIS 2008) yine hayal kırıklığına uğradım. DVD 1 adede düşmüş, dergi ise 50 sayfa daha azalmıştı. Biraz daha gayret diyorum dergimizi (dergimiz diyorum çünkü artık kendimi bu derginin bireylerinden biri olarak kabul ediyorum) biraz daha geliştirelim. Sadece özel günlerde değil her zaman dolduralım. Bu kadar eleştiriden sonra bu ayki (MAYIS 2008) DVD içeriğindeki YERYÜZÜ VE UZAY konulu görsel kaynak için çok teşekkür ediyorum ve böyle çocuklar için eğitim konularının devam etmesini bekliyorum. Artık dergimiz çocuklarımızın da ilgisini çekmeye başladı.

ADEM KIYMAZ

Dergi içeriği

CHIP gerçekten içerik olarak her geçen gün kendini biraz daha geliştiriyor ancak bu gelişim esnasında bilgisayar dünyasından biraz fazla uzaklaşmaya başlandığı kanısındayım. Eski sayılarınızda daha çok PC donanım ve yazılım ön plana çıkarken, şimdilerde cep telefonu, video kamera, dijital fotoğraf makinesi ve MP3 çalar gibi teknolojik fakat bilgiden uzak cihazlarla ön plana çıkmanız bir CHIP okuru olarak beni üzüyor. Umarım gelecek sayılarınız daha PC tabanlı ve bilgi verici olur.

AYHAN TUSUN

Tasarım farkı

CHIP dergisini artık bu yıl severek alıyorum ve beğenerek okuyorum. Derginizin yeni tasarımı olsun, internet tasarımı olsun gerçekten çok süper. Her ay tam sürüm vermesi derginin tirajını arttıracaktır. İnşallah hep böyle güzel programlar vermeye devam edersiniz. İyi yayınlar

HASAN GÜL

Eğitim setleri

Ben bir üniversite öğrencisi olarak son üç aydır vermiş olduğunuz muhteşem görsel eğitim setleri için sizlere teşekkür etmek istiyorum. Sırasıyla Flash, ASP ve Dreamweaver derslerini vererek web programlamasında bizlere yaptığınız katkılar için teşekkür etmek istedim. Bu üç eğitim de gerçekten çok hoş. Diğer dergiler DVD'lerinde yüksek boyutlu oyunlara yer verirken, sizler eğitime destek veriyorsunuz. İnşallah diğer dergiler de sizleri örnek alır da bu ülkede eğitim biraz gelişir.

METİN KILIÇ

İstekler

Yeni tasarım için sizleri kutluyorum. İçerik olarak gelişmiş, yenilenmiş oldu. Gerçi yıllardır alıştığım için yenilikleri biraz yadırgadım. İsteklerim ise şöyle: 1- Neden Linux sürümlerini DVD içinde veriyorsunuz?
2- Büyük bir dergisiniz, daha kaliteli programları hediye edebilirsiniz nod32 gibi. 3- Kurs videoları için teşekkür ederim.

MUHARREM AKÇA

Bilgisayar mobilyası

Derginizde bilgisayarın hep teknik, donanım, yazılım, teknoloji vs. konularına değindiniz. İsteğim bir de bilgisayar karşısında bize en büyük destek olan bilgisayar mobilyası konusunda haber yapmanız. Koltuklar, bilgisayar masaları gibi. Türkiye'de satış da olan bilgisayar koltuklarının ne kadarı insan vücuduna uygun, bilgisayar masası alım rehberi var mıdır? Kasa nerede olmalıdır isteğe göre masa yapan firmalar var mıdır? Aklıma gelen sorular bunlar ama daha detaylı cevapları bekliyoruz.

H. ÖZKAN

Farklı Linux dağıtımları

Benim sizden isteğim, artık Suse'ye değil de farklı Linux dağıtımlarına özen göstermeniz ve yer vermeniz olacak. Şahsen Suse'yi oldum olası itici ve kararsız buluyorum. Kurduğumda pek hoşuma gitmemişti açıkçası. Belki benim kullandığım Distro'dan dolayı bana öyle geldi. Ben slackware kullanıyorum. Sürümümü de 12'ye yükselttim; Slackware bence çok başarılı ve oldukça stabil. Ama tabii ki yeni bir Linuxçunun kullanması için oldukça zorlu bir Distro diyebilirim. Benim sizden isteğim Mandriva'ya da yer vermeniz. İncelediğim kadarı ile çok başarılı, özellikle konfigürasyon programları fazla ve işlerini çok iyi yapıyorlar. Yeni bir kullanıcı için Mandriva çok güzel bir işletim sistemi olacaktır. Bir dahaki sayılarda Mandriva'ya DVD'lerinizden birinde yer verirseniz çok sevinirim. Hatta Powerpack sürümü olursa daha süper olur.

OKAY ALBAYRAK

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI
CHIP YAZI İŞLERİ
Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR
yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE İLGİLİ SORULAR
okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulablirsiniz.
(► S. 193)

IPTV geliyormuş

Türk Telekom **IPTV SERVİSİ** vermek için altyapısını hazırlamak amacıyla açtığı ihaleyi sonuçlandırdı ama bu hizmet evlerimize hemen ulaşmayacak.

CEM ŞANCI

IPTV, internet bağlantısı üzerinden, dijital seçeneklerle zenginleştirilmiş televizyon servisi anlamına geliyor. Teknik tanımlara boğulmadan kısaca ne olduğunu açmak gerekirse dilediğiniz kanalı, programı, dilediğiniz zaman, size sunulan dijital menüler üzerinden seçerek izleyebildiğiniz; dizileri, programları, haberleri kaçırmak gibi kaygıları sona erdiren bir televizyon yayını diyebiliriz.

IPTV'nin uydu üzerinden hizmet veren Digiturk, DSmart gibi dijital televizyon platformlarından en büyük farkı, tamamen internet üzerinden çalışıyor olması ve seyircisine sonsuz bir seçim özgürlüğü tanıması. Amerika'da ve Japonya'da kullanılan IPTV servislerinden sonra şimdi Türk Telekom Türkiye için de IPTV servisini başlatmak üzere düğmeye bastı ve ihale sonuçlandı.

Televizyon izleme alışkanlığını tümüyle değiştirecek ve TV, bilgisayar, DVD/VOD ve telefonu tek bir platformda birleştiren IPTV, Türk Telekom ile Türk tüketicilerine ulaşacak. IPTV altyapısı için Türk Telekom tarafından açılan projenin ihalesini Amerikalı SeaChange International Inc. firması liderliğindeki iş ortaklığı kazandı.

Seç beğen al İstediğiniz programlar istediğiniz zaman hemen seyredilmeye hazır. IPTV, televizyon izleme alışkanlıklarını değiştirecek.

Şirket işbirlikleri

İhaleyi kazanan SeaChange, söz konusu IPTV platformunu orta vadede, bir Türk Telekom şirketi olan Argela ile geliştirecek. Amerikan kökenli ve Amerikan borsasına (NASDAQ) dahil bir teknoloji firması olan SeaChange, özellikle İsteğe Bağlı İçerik Yayını (VoD) alanında uzman bir kuruluş olarak tanınıyor. Dünya üzerinde yaklaşık 40.000.000 (kırk milyon) kablo-TV müşterisine VOD altyapısı sağlayan SeaChange, Türkiye'de de IPTV altyapısının tamamlanması için çalışmalarını yürütecek.

Öte yandan Argela, projede önemli bir rol üstleniyor. Bu çalışmada SeaChange firmasının

Tüm şovlar Aradığınız, kaçırdığınız şovlar artık emrinizde. İndirin ve izleyin.

bir alt yüklenicisi olarak görev yapacak olan Argela, SeaChange ile geliştirmekte olduğu yeni nesil Middleware Platformu ile projenin hayata geçmesine önemli katkılar sağlayacak. 2008 yılı sonunda hizmete sunulması tasarlanan IPTV ürününün önemli bir parçası, Türk mühendisler tarafından gerçekleştirilecek.

Argela'nın bu projede sorumlu olacağı "Middleware Platformu" IPTV abonelerinin, TV yayınlarını internet üzerinden izleyecekleri, istedikleri filmleri kiralayabilecekleri, oyun, bankacılık, video konferans gibi interaktif işlemler ve daha birçok uygulamaları kullanabilecekleri ortamı sağlayacak. SeaChange ise geliştirilecek bu middleware'in entegrasyonundan sorumlu olacak.

Ayrıca Argela ve SeaChange, Türk Telekom IPTV projesi ile başlayan birlikteliklerini, daha kapsamlı ve uzun vadeli bir Ortak Girişim anlaşması ile genişletti. Bu sayede her iki firma, deneyim ve pazarlarını uluslararası platformda paylaşacak güç birliğini oluşturdu. Bu çerçevede Türk Telekom için kurulacak IPTV platformunun dünya pazarına açılması hedefleniyor.

Kurulacak IPTV altyapısı; TV yayını, isteğe bağlı içerik yayını (VoD, MoD), kişisel içerik kaydı (nPVR), canlı yayını durdurma (PLTV), gecikmeli yayın izleme (TSTV, Catch-up TV, TVoD), izle ve öde (PPV) gibi hizmetlerin yanı sıra, internet, oyun, sohbet, anında mesajlaşma, SMS, e-posta, çevrimiçi oylama gibi interaktif servisleri, görüntülü iletişim (Video Konferans, Video Phone), içerik barındırma, reklam ekleme, kişiselleştirilmiş reklam ve ebeveyn kontrolü hizmetlerini vermeye uygun şekilde kurulacak. İlk aşamada 1 milyon müşteri kapasitesi ile kurulacak altyapı, talebe bağlı olarak genişlemeye müsait olacak.

Sonuç: İletişim gulyabanileri

Türkiye'de iletişim alanındaki her büyük gelişmenin, dünyanın en pahalı iletişim maliyetine mahkum Türk insanının cebinden çıkan paracıklarla beslenen iletişim gulyabanileri tarafından baltalandığını bildiğimiz ve geçmişte dial-up servis sağlayıcıları, cep telefonu hizmetleri, ADSL ihaleleri, şehirlerarası arama düzenlemeleri, üçüncü nesil kablosuz iletişim ihalesi gibi örneklerde canlı şahit olduğumuz için, öncelikle IPTV için gerekli olan çok yüksek hızlı internet hizmetlerinin önüne engeller konulacağını, ardından yine Türk insanına parmak boyutundaki mini bir USB modem ile sokakta, okulda, dağda, kırda, bayırda ayda 30 - 40 dolara 10 Mbps kablosuz internet bağlantısı sağlayacak üçüncü nesil servislerin geciktirileceğini; IPTV servisleri hayata geçse bile bağlantı hızı konusundaki sorun çözülemediği için bu mecraya içerik hazırlamanın anlamsız kalacağını ve Türk insanının gerçek anlamıyla IPTV ile uzun bir süre tanışamayacağını düşünüyoruz. Göz kapaklarımız yarım açık, bezgin bir şekilde, yine, yeniden, tekrar, aynı diyaloğu yaşıyoruz.

- Nurettin, yeğenim koş! Nurettin sana diyorum, koş! IPTV geliyormuş Nuretin!

- Onlar hep gelir öyle amca, hayallere kapılma, takılma sen, keyfine bak.

- Nurettin, öyle deme yeğenim, biz de uzaya açılacağız, biz de fezaya varacağız, yıldızları nebulaları fethedecegiz sonunda. IPTV geliyor nihayet Nurettin!

- Gel bi otur, soluklan amcam. Çay var, içer misin?

cemsanci@chip.com.tr

HP OFFICEJET H470

Mobil kullanım için yazıcı

Hewlett Packard yolda kullanılmak üzere bir mürekkep püskürtmeli yazıcıyı piyasaya sürüyor. Officejet H470, yaklaşık iki kilo ağırlığında ve 34 x 16 x 8 cm ölçülerine sahip. Dakikada sekiz siyah-beyaz ve beş renkli sayfa hızına sahip cihazın çözünürlüğü 1.200 dpi

civarında. Yazıcı verileri PC'den USB yoluyla ya da PictBridge uyumlu kameralardan alıyor. Ayrıca SD kart yuvasına da sahip.
Fiyat: Yaklaşık 250 Euro
BİLGİ İÇİN: www.hp.com

ALTERNATİF YEDEKLEME

HP sınırsız yedekleme vaat ediyor

Dünyanın en önemli yazıcı üreticilerinden Hewlett Packard "HP upline" servisiyle, özel şahıslara ve küçük işletmelere internette sınırsız depolama olanağı sunuyor. Hemen belirtelim, söz konusu hizmet sadece ABD için geçerli. Hizmet abonman modeliyle hayata geçiriliyor ve yılda yaklaşık 60 ABD dolarına mal oluyor. 100 bilgisayarın üzerinde çalışan büyük işyerlerinin yedekleme maliyeti ise yılda 300 dolar tutuyor. Depolanmış veriler online taranabiliyor ve isteğe bağlı olarak da başka kullanıcılar için erişilebilir olabiliyor. HP, müşterilerinin verilerini şifrelendirilmiş olarak ancak ayrıntıları açıklamadan depolayacağını vaat ediyor.
BİLGİ İÇİN: www.upline.com

BLU-RAY

Blu-ray kopyalamaya karşı korunma BD+ kırıldı

SlySoft firmasının AnyDVD programının 6.4.1.1 sürümü, Blu-ray disklerinin kopyalamaya karşı korunması BD+'ı kırabiliyor. Şimdiye kadar BD+ diskler, yalnızca sabit disk üzerine kopyalanabiliyor ancak başka biçimlere dönüştürülemiyor ya da sıkıştırılamıyordu. BD+ bir Blu-ray sürücüye yerleştirilmesiyle kendiliğinden çalışıyor ve veri akışının oynatılma sırasında değiştirilip değiştirilmediğini denetliyor. AnyDVD, BD+'ı devre dışı bırakıyor. Ayrıca, standart korunma AACS'yi ve yerel kodu da işlemez hale getiriyor. Kullanıcılar filmleri diledikleri gibi bilgisayarda değiştiriyor ve sıkıştırarak yeniden kodlayabiliyor. SlySoft geliştirdiği aracı "güvenlik yazılımı" olarak sunsa da, aslında yazılım bunun tam tersi bir işlevi yerine getiriyor. Bu yüzden yazılım, Almanya'da ve birçok Avrupa ülkesinde daha şimdiden yasaklılar listesinde. Fiyat: Yaklaşık 80 Euro.
BİLGİ İÇİN: www.blu-ray-experience.de

SONY'DEN FULL-HD CEP KAMERASI

Dünyanın en küçük full-HD kamerası

Bir sigara paketinden hemen hiç de daha büyük olmayan, en yeni teknolojiyle donatılmış 3 x 12 x 6 cm'lik boyutlarıyla SONY HDR-TG3, dünyanın en küçük Full-HD kamerası. 240 gramlık ağırlığa ulaşmak için, Kasa için çelikten yüzde 40 daha hafif, alüminyumdan iki kat daha sağlam olan titanyum kullanılmış. Video'lar 1.920 x 1.080 çözünürlükte ve AVCHD biçiminde kaydedilebiliyor. 5 + 1 ses sistemini de destekleyen cihaz, hafıza kartı olarak bir Sony standartı olan memorystick üzerine kayıt yapıyor. Birlikte gelen 4 GB'lık hafıza yaklaşık 60 dakikalık film kaydı için yeterli. Ayrıca cihazla 4 MP'lik fotoğraf çekmeniz mümkün. Üründe Carl-Zeiss lens ve ClearVild imaj algılayıcısı kullanılmış. Aygıt 2,7 inçlik dokunmatik ekran üzerinden yönetilebiliyor. 10X optik zum ise hayli kullanışlı. ve ekstra tuşlar üzerinden sevk ve idare ediliyor.
Fiyat: Yaklaşık 900 Euro
BİLGİ İÇİN: www.sony.com

FIREFOX

Kullanıcılar yamaladı

Firefox 3 Beta 5 sürümündeki hatalar için kullanıcılardan resmi olmayan Firebug yaması yayınlandı. Firefox 3 Beta 5'te bazı sitelerin doğru gösterilmemesi sebebiyle Firebug isimli yama yayınlandı. Yama sayesinde web sayfaları artık daha doğru gözüküyor ve sayfa yüklemelerinde de bir miktar iyileşme gerçekleşiyor.
BİLGİ İÇİN: www.firefox.com

WEBBY AWARDS

İnternet Oscar'ları dağıtıldı

İnternet Oscar'ları olarak bilinen "Webby Awards" ödüllerinin sahipleri Mayıs ayında belli oldu. ABD'de başkan adaylarından Obama'ya video klipleriyle destek veren hip hop yıldızı will.i.a.m ve Fransız film yönetmeni Michel Gondry'nin de aralarında bulunduğu birçok isim ödül almaya hak kazandı. will.i.a.m, Obama'ya destek için hazırladığı "Yes We Can" videosu ile yılın sanatçısı ödülünü aldı. Fransız yönetmen Michel Gondry de, "Sempatik olun, makarayı sarın" adlı filmiyle özel ödüle layık görüldü. ABD'nin etkin gazetesi New York Times internet sitesiyle 8 ödüle, kara mizah dergisi The Onion'ın internet sitesi ise toplam 7 ödüle layık görüldü. İnternet Oscar'ları, 10 Haziran'da New York'ta düzenlenecek galayla sahiplerine ulaşacak.
BİLGİ İÇİN: www.webbyawards.com

TUBE DÖNEMİ BAŞLIYOR

Nokia'dan dokunmatik cep telefonu

Apple'ın devrim yaratan telefonu iPhone'nun başarısından çekmiş olsa gerek ki Nokia, Ekim ayında kendi dokunmatik cep telefonlarını piyasaya sunacağını ilan etti. Yeni dokunmatik ekran serisinin kod adı ise "Tube" olarak belirlendi. Geliştirme konferansında dokunmatik cep telefonuna ilişkin ilk bilgilerin verilmesiyle Nokia'nın sır perdesi biraz aralanmış oldu. Nihai adı henüz belli olmayan telefon, 3,5 inç büyüklüğünde 16:9 dokunmatik ekrana sahip. Cihaz, Symbian işletim sistemini kullanacak.

iPhone'un tersine Tube, yalnızca parmakla değil, el yazısı tanıma dahil, pin yoluyla da kullanılabilecek. Ancak hayli sükse yapan Apple'ın çoklu dokunmatik kullanımına Tube sahip değil. Buna karşılık Quandbant desteğiyle telefon, tüm önemli bağlantı standartlarını destekleyecek. Nokia'nın yeni gözdesi, GPRS, UMTS, Turbo HSDPA'nın yanı sıra W-Lan ve Bluetooth desteğine de sahip. Ayrıca GPS navigasyonu ve bir otofokus dijital fotoğraf makinesine de sahip. Tube'un 2009'un ilk çeyreğinde piyasaya sürüleceği tahmin ediliyor, fiyatı ise henüz belli değil. Tabii o zamana değin Apple cephesinden yeni haberler de gelecektir.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

Finnisches iPhone Nokia'nın şef yardımcısı Tom Libretto, dokunmatik cep telefonunu duyuruyor.

A. PHOTOSHOP EXPRESS

Photoshop internette ücretsiz

Adobe Photoshop Express, Photoshop CS3'ün kırpılmış sürümü. Bu sürümü farklı kılan ise internette ücretsiz olarak kullanıma sunulmuş olması. Yazılım devi Adobe ayrıca, internette 2 GB'a kadar saklama imkanı da sunuyor. Ücretsiz sürüm, 1.000 Euro'nun üzerinde satışa sunulan yazılımların tüm işlevlerini sunmuyor. Ancak kullanıcıların web üzerinden resim işleme yazılımıyla çalışmaya alışması zaman alacak gibi görünüyor.

BİLGİ İÇİN: www.photoshop.com/express

INTEL'İN YENİ SOLİD STATE DİSKLERİ

Süper sabit diskler yolda

Intel, flash bellek sabit disk üretimine başlıyor. Açıklanan ilk performans değerleri rakiplerini zorlayacak gibi görünüyor. Intel'in yüksek hız sabit diskleri aynı enerji tüketimiyle piyasadaki solid sabit disklerden birkaç kat daha hızlı olduğu iddiasında. Geliştiriciler konferansı IDF'de gerçekleştirilen bir Benchmark testinde, Intel'in solid state diskli bir dizüstü, SSD'li başka bir rakibinden üç kat daha yüksek performans sergiledi. Yeni diskler 1,8 ila 2,5 inç boyutlarında ve 32 ila 160 GB kapasitelerde piyasaya sürülecek. Intel yeni teknolojisinin dağıtımına Dell ve Apple talip. Böylelikle yeni teknoloji üst sınıf dizüstlere entegre edilecek.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com/design/flash/

Rasant Süratli: Intel'in yeni flash sabit diskleri birkaç kat hızlı olacak.

NAZLI GELİN YAHOO

MicrosoftYahoo'yu almaktan vazgeçti

Online reklam pazarında Google'dan sonra dünyanın ikinci büyüğü olan Yahoo, Google karşısında öne geçmeye çalışan Microsoft'un satın alma teklifi karşısında kararsız kalmıştı. Ancak üç aylık "nazlanma" süresinden sonra Microsoft Yahoo'yu satın almaktan vazgeçtiğini ve teklifini geri çektiğini bildirdi.

Gates, Japonya'nın başkenti Tokyo'da gazetecilere yaptığı açıklamada, Microsoft'un Yahoo ile görüşmelerinde çok çaba gösterdiğini ve kendi bağımsız yolunu izlemeye karar verdiğini belirtti. Gates, "Microsoft bu noktada kendi bağımsız stratejisine odaklandı" dedi.

Yahoo'yu satın almak isteyen Gates'in açıklamalarında "Microsoft'un kendi yolunu izleyeceği" ifadesini kullanması ise, Microsoft'un Yahoo'ya ödemeyi planladığı 50 milyar dolarlık fonla Google'ın karşısına yepyeni yatırımlar ve servislerle çıkmayı planladığı şeklinde yorumlanabilir. Bu da tüm dünyadaki internet kullanıcıları için belki MSN ağı içinde belki yeni başka bir yapılanmanın içinde pek çok sürprizin ortaya çıkması anlamına gelebilir.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

YENİ YONGA TEKNOLOJİSİ

nVidia GT-200 yongaları

nVidia'nın gelecek grafik işlemci kuşağına yönelik veriler su yüzüne çıkmaya başladı. Yeni yonga mimarisi GT-200 adını alacak ve bir milyar transistörle donatılacak. Böylelikle kullanımda olan G92'nin teknolojisi (750 milyon transistör) aşılmış olacak. Bunu karşılık enerji tüketiminin 250 Watt olup olmayacağı ve GPU'nun 65 nanometrede imal edilip edilmeyeceği henüz onaylanmış değil.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

BÜTÜN HACKER'LAR PEŞİNDEYDİ

Playstation 3 hack'lendi

Oyun konsolu Playstation 3'ün çıktığı günden bu yana hacker'lar firmware'ini kırmaya çalışıyor ancak şimdiye kadar hemen hiçbir ilerleme kaydedilmiş değildi. Ancak hacker'lar "Hello World"ün oyun konsolundan gösterilmesini sağladı. Hack işlemi "Unreal Tournament 3" oyunu için uyarlanmış bir genişletme paketinden başlatılıyor. Yeni hack tekniği, hem hala piyasada rağbet gören 40 GB'lık model üzerinde hem de artık üretilmeyen 60 GB'lık sürümünde çalışılıyor.

BİLGİ İÇİN: ps3-evolution.dcemu.co.uk

ASUS EEE PC

Popüler mini dizüstü daha konforlu olacak

Asus uygun fiyatlı dizüstüsü Eee PC'yi geliştiriyor. Mini dizüstünün yeni sürümü çoklu bir Touchpad'e hakim olacak. Apple'ın MacBook Air/Pro'sunda olduğu gibi, pad, örneğin bir fotoğrafı büyütmek için birden fazla parmağın hareketlerine tepki verebilecek. Buna karşılık işlemcide değişikliğe gidilmemiş. Cihaz Celeron M 900 ile çalışacak; Intel'in yeni Ultramobile işlemcisi Atom (Silverthorne) ancak daha sonraki çeşitlerde yer alabilecek. Buna karşılık yeni Asus, 1.024 x 600 çözünürlükte 8,9 inçlik bir ekran ve Bluetooth desteği de sunuyor. RAM ise iki katına çıkartılarak 1 GB'a ulaşıyor. Solid state disk ise 12 GB.

BİLGİ İÇİN: **www.asus.com**

WINDOWS SEARCH 4.0

Yeni masaüstü arama

Windows Search 4.0 ile kullanıcılar masaüstünden yola çıkarak rahatlıkla kaybolmuş dosyalarını bulabilecek. XP ve Vista için yeni yazılım, Windows Desktop Search'ün yerini alacak. Yazılım şifrelendirilmiş dosya sistemlerini de tarıyor ve selefinden daha hızlı çalışıyor. Microsoft yazılımın ücretsiz test sürümünü kullanıma açtı.

BİLGİ İÇİN:
www.microsoft.com

NORTON 360 HEPSİ BİR ARADA GÜVENLİK ÇÖZÜMÜ

Yeni yazılım güvenliği arttırıyor

Symantec, Norton güvenlik yazılımının yaratıcıları, ödüllü "hepsi bir arada" güvenlik çözümü Norton 360'ın 2. sürümünün (Norton 360 version 2.0) kullanıcıların erişimine hazır olduğunu duyurdu. Norton 360'ın bu yeni sürümü, Internet Explorer'da bulunan açıklardan faydalanarak kullanıcıları zor duruma düşüren yeni ve bilinmeyen tehditlerle karşı kapsamlı bir koruma sağlayan Symantec'in Tarayıcı Koruması'nı (Browser Protection) içeriyor. Gelişmiş anti virüs, anti spyware, güvenlik duvarı (firewall), saldırı koruması (intrusion protection) ve etkin SONAR davranışsal saptama teknolojisi ile kullanıcılar, çevrimiçi tehditlere karşı daha ilk aşamadan itibaren korunmuş oluyorlar.

Norton 360 kullanıcılarının %58'inin düzenli olarak internet bankacılığı, % 68'inin ise düzenli olarak internette alışveriş fırsatlarından yararlandığı bulgusundan hareketle Symantec, kişisel bilgilerin saklanması için çok daha güvenli ve elverişli bir yol geliştirme gereksinimi tespit etti. Bu noktada, Norton 360'ın 2. sürümünde bulunan Norton Kimlik Güvenliği (Norton Identity Safe) kullanıcılara ait şifreler ve diğer kişisel bilgileri güven içinde tutuyor.

Buna ilaveten Norton Kimlik Güvenliği, kullanıcılara, otomatik form doldurulması yoluyla tek tıklamayla güvenli sitelere erişim sağlıyor. Yazılım kimlik koruması teknolojisi ile yemleme (phishing) sitelerine karşı da kapsamlı bir koruma sunuyor.

BİLGİ İÇİN:
www.symantec.com

PREMIUM PARTNER

Aastra güvencesi

CPG, Ericsson ile başladığı 'Premium Partner' programına Aastra Technologies ile devam ediyor. Aastra Technologies'in 1 Mayıs 2008 itibari ile Ericsson PBX ürünlerini kendi bünyesine katmasının ardından, CPG'nin 2000 yılından beri Ericsson ile yürüttüğü başarılı işbirliğini Aastra Technologies ile daha da güçlendirerek sürdürmesi yönünde anlaşmaya varıldı. Bugüne kadar Ericsson' un en yüksek iş ortaklığı seviyesi olan 'Premium Partner' programı seviyesine ulaşmış olan CPG; Ericsson'un PBX, MX-ONE ve SME ürünlerini kullanan tüm müşterilerine bundan böyle Astra güvencesiyle hizmet vermeye devam edecek.

BİLGİ İÇİN: **www.aastra.com**

LAĞIMDAN GELEN GENİŞBANT İNTERNET

İngilizler kafayı kullandı

İngiltere'de genişbant internet bağlantısı için yeni bir çözüm hayata geçiriliyor. Yolları kazıp fiber optik kablolar döşemenin ortaya çıkardığı korkunç maliyeti taşımak istemeyen, ancak her eve de genişbant internet ulaştırmak isteyen iletişim şirketleri, her evde olan bir bağlantıdan yararlanmaya karar verdiler: Lağımlar... İlk etapta altı ay içerisinde 88.000 evin veya ofisin bu plan kapsamından 100 Mbit/saniye internet erişimine açılacağı belirtiliyor. İngiltere'de 580.000 km civarında lağım hattı bulunuyor. Evlere fiber optik kabloları halihazırda açılmış olan lağım kanallarından ulaştırmak çok daha düşük bir maliyetle hayata geçirilebiliyor.

ATI'IN YENİ GRAFİK İŞLEMCİSİ

Radeon 770XT Haziran'da geliyor

Radeon 3xxx serisiyle iyi bir çıkış yakalayan AMD, bu başarısını 4xxx serisiyle de devam ettirmek istiyor. Haziran ayında yapılacak olan Computex 2008 fuarında görücüye çıkacak olan RV770XT, Haziran sonunda seri üretime hazırlanıp yılın 3. çeyreğinde piyasaya sürülmeye başlanacak. Yeni kartlar 512 bit veriyoluna ve GDDR 5 belleklere sahip olacak. Önümüzdeki haftalarda AMD'nin GDDR5 bellekli mühendislik örneklerini yollamaya başlayıp bazı test sonuçlarının yayınlanması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: **www.ati.com**

KISA KISA

EKRAN KARTLARINDA REKABET KIZIŞTI

ATI Mart ayında ekran kartlarının fiyatını düşüreceğini haber vermişti. Devamlı rekabetin söz konusu olduğu piyasada ATI'ın yeni fiyat indiriminin nVidia'yı da fiyat indirmeye zorlayacağı düşünülüyor.
BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

RAPIDSOLUTİON'LA WEB'DEN TV

RapidSolution firmasının ücretsiz yazılımı Audials TV, örneğin MTV ya da Giga TV gibi 70 internet kanalından fazlasını bilgisayarınızdan izlemenizi sağlıyor. Yazılım, videoları da kaydediyor. Ayrıca söz konusu program internetten müzik kaydına da olanak tanıyor.
BİLGİ İÇİN: www.audials.com

FIREFOX 3. SÜRÜM 3 HAZİRAN'DA

Firefox'un yeni sürümünün çıkış tarihi nihayet belirlendi. Geliştiriciler, yaygın internet tarayıcısının çıkış tarihi olarak 2008 yazını işaret ediyorlardı. Nihayet Firefox'un çıkış tarihi olarak 3 Haziran resmen duyuruldu. Böylelikle yazılımın 10. yılında yeni sürümü, biraz gecikmeyle de olsa kullanıcılarıyla buluşmuş olacak.

BİLGİ İÇİN: www.mozilla.org

WI-MAX'LI NOKIA N810

Nokia N810, 2008 yazından itibaren Wi-Max'i de destekleyecek. W-LAN'dan farklı olarak Wi-Max teknolojisi, uzak mesafeleri kapsayan bir telsiz sistemine dayanıyor; söz konusu teknoloji kırsal kesim için ideal. Nokia'nın N810 modeli ise Wi-Max'in aktarım oranı olan 10 Mbit/s'yi destekleyecek.
BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

SMILE ADSL, LOGOSOFT İŞBİRLİĞİ

Türkiye'de İnternet kullanımını arttırmaya yönelik çalışmalarını hızla sürdüren smile adsl, şimdi de Logosoft işbirliği ile yeni bir kampanya başlattı. Bu işbirliğinden doğan kampanya ile smile adsl, Türkiye'nin en yaygın ve en çok tercih edilen zincir teknoloji mağazalarında satışa sunuldu.
BİLGİ İÇİN: www.smileadsl.com.tr

GOOGLE'DAN 23 NİSAN DESTEĞİ

Sanal logo sergisi internette

Ünlü arama motoru Google'ın bu yıl bir ilke imza atarak Türkiye genelinde başlattığı 23 Nisan'a özel "Google Logo Yapsana" yarışması sonucunda dereceye giren ilk 30 logo'nun sanal dünyadaki sergisi büyük ilgi görüyor. Sergi, "Second Life" adlı, internet tabanlı sanal dünyadaki Türk adasında, Ortaköy yakınlarında gezilebiliyor. Sitenin üyeleri, bugüne kadar yaklaşık 10.000 kişinin ziyaret ettiği sergiye kısa yoldan ulaşmak için **http://slurl.com/secondlife/Izmir/44/54/32** adresini ziyaret edebilir. "Doodle" adı verilen bu özel tasarımlı logo'lar 1999 yılından beri kullanılıyor. Doodle'lar, önemli tatillere, kültürel olaylara ve kişilere Google ana sayfasında yer vererek dikkat çekmeyi amaçlıyor. Ayrıca internet kullanıcıları bu özel tasarımlı logo'nun üstüne tıklayarak, hakkında bilgi edinebiliyor. Google, Türkiye'ye özel bir doodle'ı ilk defa 23 Nisan 2007' de yayınlamıştı.

INTEL VS. AMD

200 milyon sayfalık dava

Intel ve AMD arasındaki tekelcilik davası hala sürüyor. AMD'nin yıllardır Intel'i haksız rekabetle ve rüşvetçilikle suçladığı davada yeni iddialar gündeme geldi ve AMD yüzyılın bu en ilginç davasında yeni bir raunda hazırlandı. Bilindiği üzere daha önce AMD, Intel'in donanım satıcıları üzerinde baskı yaparak kendi ürünlerini satmaya zorladığı iddiasını ortaya atarak mahkemeye gitmişti ve kısa bir süre önce de Intel'in Almanya ofisine baskın düzenlenmişti.

AMD'nin hazırladığı yeni 108 sayfalık iddianameye göre Intel; Dell, Acer, HP, IBM gibi donanım üreticilerine AMD ürünleri kullanmamaları için rüşvet vermiş. AMD'nin, bu iddianamesini Intel ve diğer şirketlerle ilgili toplam 200 milyon sayfa belgeden yola çıkarak hazırlamış durumda.
BİLGİ İÇİN: www.amd.com

HP'DEN AKILLI BİR TELEFON DAHA

HP iPAQ 514

HP iPAQ 514'te bulunan sesli komut özelliği, kullanıcının alanındaki en yeni teknolojiye kolayca uyum sağlamasına da yardımcı olacak şekilde tasarlanmış. Bu özellik sayesinde kullanıcılar, kolay ve hızlı bir şekilde e-posta alıp gönderebiliyor. HP iPAQ 514, kullanıcısının güvenliğini de düşünmüş. Randevuları ve gelen mesajları sesli olarak okuyabilen bu akıllı telefon, araba kullanan kullanıcıların dikkatinin dağılmasını da engelliyor. HP ürünü, özellikle babalar gününe özel kampanyalarla Türkiye'de piyasaya sunuyor.
BİLGİ İÇİN: www.hp.com.tr

Fiyat: 349 dolar

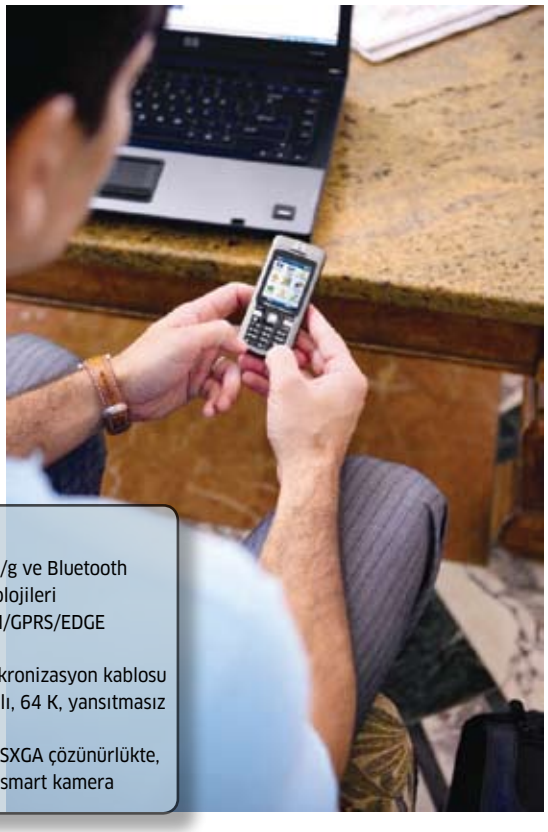

Teknik özellikler

- Windows Mobile 6 işletim sistemi
- Outlook, Word, Excel, PowerPoint ve Internet Explorer yazılımlarının mobil sürümleri
- TI OMAP 850, 200 MHz işlemci
- 64 MB SDRAM ana bellek
- Micro SD kart yuvası
- 128 MB flash ROM
- Entegre WLAN 802.11b/g ve Bluetooth kablosuz bağlantı teknolojileri
- Entegre dört bantlı GSM/GPRS/EDGE telefon özellikleri
- Mini USB masaüstü senkronizasyon kablosu
- 2,0 inç, LED aydınlatmalı, 64 K, yansıtmasız TFT ekran
- Entegre, 1.280 x 1.024 SXGA çözünürlükte, 1,3 megapiksel HP Photosmart kamera

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

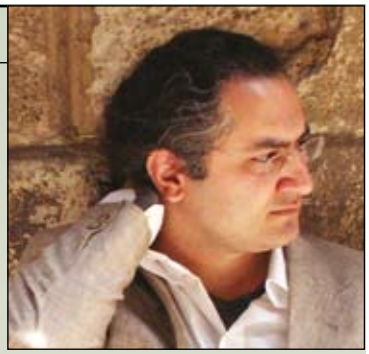

İletişimde devrim ayı

■ Bu ay Türk Telekom'un IPTV için açtığı ihalenin sonuçlandığını duyurmasının ötesinde, iletişim hizmetlerimiz açısından önemli hadiselerin cereyan ettiği bir aydı.

Yıllardır bilim kurgu gibi gördüğümüz görüntülü telefon servisi evlere kadar girdi ve bu gelişme o kadar doğal karşılandı ki, televizyon kanalları, haber bültenleri yaygarayı koparmadı, kimse çok şaşırmadı.

İnternete ulaşımın yoğun olduğu toplumlarda geleneksel televizyon mecrasını kolaylıkla silip atabilecek Microsoft'un Silverlight teknolojisinin Türkiye'deki ilk denemesi, Ontvhaber.com yayına girdi. Kısaca bahsetmek gerekirse standart bir ADSL bağlantısı üzerinde YouTube'daki gibi online videoları HDTV kalitesinde izlemeye izin veren Silverlight ile kendi stüdyolarından, kendi içeriklerini üreterek bildiğimiz TV yayını yapan Ontvhaber.com, aynı zamanda yayının içinde linkler vermek, seyirci ile etkileşime girebilmek gibi seçenekler de sunuyor. Yani Televizyon seyrederken merak ettiğiniz bir ürünün veya hizmetin üzerine tıklayarak ilgili web sayfasına gidebiliyorsunuz. Ayrıca istediğiniz programı istediğiniz zaman seyretmek gibi bir imkanınız olduğundan bahsetmiyorum bile. **(www.ontvhaber.com)**

Ayrıca Doğan Telekom, Smile ADSL aboneleri için telefon, internet ve televizyon yayınlarını bir paket ve bir fiyat altında birleştiren bir seçenekle dijital yayıncılığın ilk adımını attı. Yani artık telefon hizmetinizi, internet hizmetinizi ve dijital televizyon platformu hizmetinizi tek bir fatura ile, tek bir servis sağlayıcıdan uygun fiyata temin edebiliyorsunuz.

Bu da yetmedi, bir süredir duyurularını yapan Quick.Net, belli bölgelerde oturan müşterilere fiber kablo üzerinden 100Mbps çift yönlü interneti 150 liraya vermeye başladı ki, CHIP Online'nin yönetmeni Cenk Tahran evinin önüne kadar gelen hizmeti hemen satın aldı.

"Bu ay iletişim hizmetlerimizde yaşanmadık sürpriz kalmadı ama 3G konusu hala sır perdesi arkasında saklanıyor."

TNN ise Türk Telekom'dan port kiralamadan, kendi altyapısını kullanarak bağımsız ADSL hizmetini uygun fiyatlarla vermeye başladı.

Bu kadar gelişme hepimzi mutlu etti ancak, hala iletişim hizmetlerimizde asıl sıçramayı yapacak üçüncü nesil kablosuz iletişim servislerinin ihalesi hakkında bir ses çıkmadı. Türk halkı hala özgürce, kabloya, tele, kafedeki kablosuz ağın kapsama alanına mecbur kalmadan, istediği yerden, cep telefonu ile, diz üstü ile sınırsızca internete bağlanabileceği, dünyanın çoktan eskittiği üçüncü nesil hizmetleri bekliyor. Ama hala ses yok.

AVEA MÜZİKİNDİR SERVİSİ YAYINDA

Onbinlerce şarkı bedava

Avea, MÜYAP'ın dijital ortamdaki 80 bin eserlik kataloğunu, abonelerinin hem bilgisayarlarına hem de cep telefonlarına indirmelerini sağlayarak servisini hizmete açtı. www.aveamuzik.com adresinde yer alan servisle Avea, abonelerine MÜYAP kataloğundaki 80 bin Türkçe şarkıdan istediklerini hem cep telefonlarına hem de bilgisayarlarına ücretsiz indirme fırsatını sunuyor. Öte yandan Avea aboneleri, internete bağlandıkları herhangi bir bilgisayardan dilerlerse şarkıları taşınabilir müzikçalarlarına da aktarabiliyorlar.

MüzikİndirNasıl Çalışıyor?

www.aveamuzik.com ve **wap.avea.com.tr**'ye girerek 'MüzikİndirI' tıklayan aboneler, klasikten popülere, binlerce şarkıdan beğendiğini seçerek şarkının tamamını cep telefonlarına, bilgisayarlarına ya da müzik çalarlarına indirebiliyor. Öte yandan aboneler, **www.aveamuzik.com**'da şarkıların üzerine geldiklerinde görünen şarkı kodunu 5555'e göndererek ya da cep telefonlarına *100# yazıp arama yaptıktan sonra, telefon ekranlarındaki menüden MüzikİndirI servisine ulaşarak istedikleri şarkıyı indirilebiliyor. Böylece aboneler istedikleri yerde, istedikleri zaman müzik dinlemenin tadını çıkarıyor.

Öte yandan, Avea aboneleri MüzikİndirI sayfasında 'Top 20'yi seçerek en popüler 20 şarkıdan dilediğini indirebildiği gibi; 'En Yeniler' kısmına girerek, piyasaya sunulan en yeni şarkılara da ulaşabiliyor. On binlerce şarkı arasından seçim yapmak isteyenler, arama motoru ile şarkıcı, şarkı veya albüm'e göre arama yapıp istedikleri şarkıyı telefonlarına indirebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.aveamuzik.com

SUN MICROSYSTEMS

Sun Microsystems Türkiye'ye odaklanıyor

Büyük potansiyele sahip Türkiye pazarının ihtiyaçlarını yakından incelemek üzere ülkemize gelen Sun Microsystems satış ve servislerden sorumlu Başkan Yardımcısı Don Grantham, 2009 yılından itibaren Türkiye pazarına yatırımlarına hız vereceklerini açıkladı. 27 yıl önce şirket "Ağ bilgisayardır" (Network is the computer) vizyonuyla yola çıktığında kimsenin teknolojinin hayatı ne kadar değiştireceğini, bu vizyonun gerçek olabileceğini tahmin edemediğini anlatan Grantham, geçen zaman zarfında hayatın hızla değişmesiyle Sun'ın vizyonunun gerçeğe dönüştüğünü kaydetti. Dünya üzerindeki bu büyük yapılanma ve evrimi birçok farklı oyuncu ve organizasyonun birlikte gerçekleştireceğini anlatan Don Grantham, bu evrimin "free (ücretsiz) IP" üzerinde olacağına dikkat çekti.

Sun Microsystems Başkan Yardımcısı, "Eco-IT" (Çevreye duyarlı bilişim) kavramına tüm dünyada büyük ilgi olduğuna da dikkat çekti. İlk kez iki yıl önce New York'ta Sun Microsystems tarafından dile getirildiğinde kurumların yüzde 50 daha az enerji harcayan, yüzde 50 daha az yer kaplayan sistemlerden büyük heyecan duyduğunu anlatan Grantham, Sun'ın "eko" yaklaşımının "hem ekonomik hem de çevreye duyarlı olmak" olduğunu vurguladı.

BİLGİ İÇİN: http://tr.sun.com

MICROSOFT'TA DEĞIŞIM RÜZGARLARI

Windows 7 için çalışmalar tam gaz

Şimdiye kadar Vista kurulum DVD'si hayli doluydu: Başlangıç tınısı ilk kez çalana değin yaklaşık 2,6 GB veri sabit disk üzerinde depolanıyor. Vista'nın halefi (kod adı: Windows 7) için belki yine basit bir CD yeterli olabilir. Microsoft bu işletim sisteminde olasılıkla ilk kez "servis olarak yazılım"a bel bağlıyor. Bu şu anlama geliyor: Artık tüm ek programların kurulum sırasında çalıştırılması gerekmeyecek. Örneğin Mediaplayer ya da resim işleme yazılımları web'den "Live Services" aracılığıyla Add-on'lardan yararlanılarak indirilecek. Bunun kullanıcılar için de çeşitli avantajları bulunuyor: Örneğin zayıf bir bilgisayar artık gerekmeyen uygulamalar yüzünden yük altında kalmayacak.

Söz konusu uygulamanın tam da Internet Explorer, Mediaplayer gibi uygulamalarla işletim sisteminin iç içe geçmesinden dolayı AB ile çekişmenin doruğunda olduğu dönemde dillendirilmesi oldukça ilgi çekti. Söz konusu değişimde Gartner IT danışmanlarının hazırladığı "How and Why Windows Must Change" adlı işletim sisteminin kökten değişimini öngören raporun etkin olduğu dile getiriliyor. Raporun ana savları şöyle: Windows çok fazla karmaşık. Bu yüzden Microsoft artık kısa vadede teknik gelişmelere tepki gösteremeyecek ya da müşterilerinin basit isteklerini hayata geçiremeyecek.

BİLGİ İÇİN: **www.microsoft.com**

"Windows kökten değiştirilmek zorunda. Hatta yerini başka bir sisteme bırakmak zorunda."

ANALİST ANDREW BUTLER

ADOBE CİNEMA DNG

Film arşivleme için yeni biçim

Adobe'un resim işleme uzmanları, Cinema DNG biçimiyle dijital filmler için yeni bir standart getiriyor. Bu, profesyonel fotoğrafçılıktaki DNG biçimine benzer biçimde ham veriler için açık ve bağımsız bir biçim olacak. Yeni biçim üreticilerden bağımsız olacak. Böylelikle dijital filmlerle çalışmayı kolaylaştıracak. Yeni biçim için Adobe çoktan önemli donanım üreticilerinin desteğini almış durumda: Panavision, ARRI, Silicon Imaging, Dalsa ve Weisscam gibi alanındaki önemli girişimceler söz konusu desteği Adobe'a veriyor. Adobe CinemaDNG ile filmlerin uzun vadeli arşivlenmesini de kolaylaştırmak isteniyor.

BİLGİ İÇİN: **www.adobe.com**

FOTOĞRAF MERAKLILARINA ÖZEL

İlk test: Canon EOS 450D

Canon en çok satan giriş seviyesi DSLR fotoğraf makinesinin dördüncü sürümünü piyasaya sürdü. Canon EOS 450D'nin en belirgin yeniliği, 3 inçlik Live View özelliğine sahip LCD ekranı. Böylelikle artık vizörün sıkışmış bakış açısından, geniş bir alana terfi etmiş oluyorsunuz. Bu özellikle kamerayı yüksek tutmanızın gerektiği çekimlerde büyük avantaj sağlıyor. Algılayıcının çözünürlüğü ise 10'dan 12 MP'e yükseltmiş. MP'deki artış imaj kalitesine kumlanma (noise) sorunu olarak geri dönmemiş. CHIP laboratuvarında yapılan testlerde ISO 800'de dahi gayet makul kumlanma sonuçları aldık. 450D'nin bataryası, siz konusu testimizde, 400D'nin batarya süresini neredeyse üç kat aştı. Bellek sistemi olarak yeni Canon SDHC Compact Flash kartlar kullanıyor. Cihazda kullanılan 18-55 mm.'lik kit lenste imaj sabitleyici de yer alıyor. Canon'un yeni gözdesinin belki de en önemli özelliği Avrupa satış fiyatının yaklaşık 850 Euro olması. Yeni model selefinden yaklaşık 50 Euro daha ucuz.

BİLGİ İÇİN: **www.canon.com**

FİLM PAKETLERİ

Xbox için özel seriler

Xbox 360'ın online hizmeti Xbox Live üzerinden yakın zamanda kullanıcılara özgü üretilmiş seriler indirme açılacak. Bunun için Microsoft çoktan "Scary Movie" gibi filmlerin prodüktörü Peter Safran ile bir anlaşmaya gitmiş bulunuyor. Hollywood menajeri, ABD medyalarına karşı ilk ürünlerin yaklaşık on dakika süreceğini ve komedi ila korku türlerinde yerleşmiş olacağını açıklamış bulunuyor. Sonbahar'dan itibaren seriler kısmen ücret karşılığında kısmen de reklamlar tarafından finanse edilmiş olarak çağrılmak için hazır olacak. Microsoft'a göre gelecekte bunları benzer alınıp satılmalar izleyecek.

BİLGİ İÇİN: **www.xbox.com**

KENDİNİ KURAN DONANIM

Microsoft sürücü uyumsuzluğunu bitiriyor

PCPeripherie adlı cihaz ile Windows'taki sürücü sorunları artık tarih oluyor. Donanım üreticileri işletim sistemi ile yazılım arasındaki bağlantıyı sağladıkları için, her donanım kolaylıkla işletim sistemi tarafından algılanacak. Her bilgisayar kullanıcısının ortak sorunu, kurulum sırasında kaybolduğunun farkına varılan kurulum CD'leridir. İnternet olmaksızın eksik bir sürücü sonradan kolay kolay elde edilemez. Microsoft'un verdiği bir patent sayesinde bu durum sona eriyor. Yeni konseptin adı "kendi kendini kuran bilgisayar Peripherie'si". Üzerinde aygıt için sürücünün yerleştirilmiş olduğu bir onboard bellek ile gelen cihaz PC'ye bağlandığında, sürücü, Peripherie'den bilgisayara aktarılıp kurulacak. Ancak fikir tümüyle yeni değil. Aslına bakarsanız çoktan hayata geçirilmiş durumda: Neredeyse bir yıl önce pinnacle tarafından tanıtılan PCTV DVB-T Flash bellek ile DVB-T ve USB bellekler kombine ediliyordu. Tuner yazılımı ise flash bellekte yer alıyordu. Ama bu cihaz türünün tek örneği olarak kaldı. Ancak Microsoft'un yeni standardı bunu aşıyor. Yeni teknik yalnızca USB aygıtları için kullanılmayacak, Microsoft Bluetooth ve kablosuz USB ürünlerin de kendini kurmasını istiyor. Ayrıca birden fazla kullanıcının ayarlarını aygıtta depolamak olanaklı olacak. Böylelikle internet yoluyla daha güncel sürücü ve yazılımları indirebilecek, belleğinizde depolayabilecek ve ihtiyaç halinde hemen bilgisayarınızın üzerinde kurabileceksiniz. Sürücü güncelleme ise öncelikle yeni ürünler için hayati önem taşıyor.

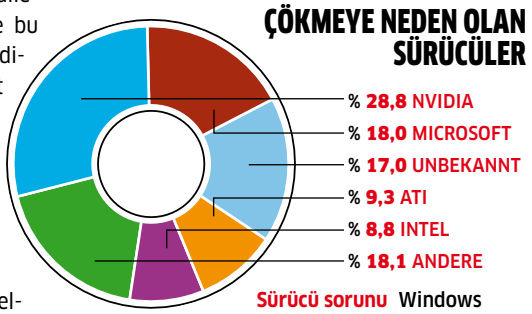

Sürücü sorunu Windows Vista'nın çöküşleri için nahoş ana neden 2007'de nVidia sürücüleri oldu.

Hatırlanacağı üzre 2007 yılında uyumsuz nVidia ekran kartı sürücüleri Microsoft'un yeni işletim sistemi Vista'nın en sık çöküş nedeni olmuştu.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

BİTMEYEN MESELE

Xbox için blu-ray

Microsoft'un Xbox 360'ı için bir Blu-Ray sürücüye dair söylentiler yeniden ortalıkta dolaşıyor. Tayvanlı kaynaklar sürücünün harici aksam olarak edinilebilir olmayacağını, bilakis oyun konsolunun gelecek bir tazelenmesinde monte edilmiş olacağını bildiriyor. Edinilen bilgilere göre üretici Lite-On aygıtları yılın ikinci yarısında Microsoft'a teslim edecek. Microsoft bunu yalanlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.xbox.com

ŞEHİR İSİMLERİ

AMD'den yeni işlemci: İstanbul

Yeni üreteceği altı çekirdekli işlemcisinin ismini İstanbul koyacağını açıklayan AMD, Türk bilişim dünyasında şaşkınlık yaratırken, sunduğu yol haritasında yeni sunucu işlemcileriyle ilgili bilgiler vermeye devam ediyor. AMD, Sangai ismiyle 2008 sonunda 45 nanometre üretim teknolojisine sahip işlemcilerini piyasaya sunacak. Bu işlemciler 6 MB L3 belleğe, cHT 3 isimli yeni veri yoluna ve AMD'nin sanallaştırma teknolojisine sahip olacak. 2009 yılının 2. yarısında ise İstanbul ismindeki altı çekirdeğe sahip işlemci gelecek. Teknik olarak Shangai ile aynı özelliklere sahip olacak olan işlemci, sunucu pazarı için AMD'nin önemli bir hamlesi olacak. Bu gelişmenin ardından Intel'in rekabet için kendi altı çekirdekli işlemcisine de Boğaziçi isimin vermesi şaşkınlık yaratmayacak.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

AVIRA ATAKTA

Virüsleri artık daha hızlı tarıyor

Avira'ya göre yeni güvenlik yazılımı artık %20 daha hızlı olarak virüs ve Malware taraması yapıyor. Yeni motor AntiVir Internet Security 2008'e dahil edilmiş. İçindeki "WebGuard" modülü de yeni. Web sayfalarını yemleme ve Malware saldırılarına karşı da inceliyor, olası tehditlere karşı uyarıyor. "Fail Safe System" PC'yi başarısız güncellemelere karşı da koruyacak. "Anti Bot" E- postaları sınıyor ve ek olarak bilgisayarın bir bot ağının parçası olmasını engelliyor. "MailGuard" e-postaları kontrol ediyor.

FİYAT: Yaklaşık 40 Euro

BİLGİ İÇİN: www.free-av.com

USB ÜZERİNDEN ÇALIŞAN UZAY GEMİSİ YAKINDA

USB piller piyasada

İngiliz Moixa Energy tarafından geliştirilen ve satışa sunulan USB piller, özellikle bilgisayar kullanıcıları için çok büyük kolaylık sağlıyor. USB Cell adı verilen Ni-MH pilleri şarj etmek için bir şarj cihazına ihtiyacınız yok. Normal şarj edilebilir piller için bir elektrik kaynağına ihtiyaç duyulurken, Moixa tarafından üretilen USB Cell piller bittiğinde kapağı açılarak bilgisayarların USB girişine takılıyor ve bu sayede şarj edilebiliyor. Şarj süresi ise yaklaşık 5 saat. Bilgisayardan uzakken pilleri şarj etmek içinse standart bir Ni-MH şarj cihazı yeterli oluyor. Ancak üretici firmanın önerisi, pilleri her zaman USB girişleri yardımıyla şarj etmeniz yönünde. Ürün Moixa'nın sitesinde 11 Sterlinlik (yaklaşık 30 YTL) fiyat etiketiyle satışa sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.usbcell.com

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Facebook için yaş sınırı 18 olmalı!

Çocuklar için internet iyi bir şey. Tabi orada sosyalleşmedikleri sürece...

Bir arkadaşınızın ile bağların kopma ihtimali ilk olarak liseden mezun olduğunuz zaman artmaya başlar. Belki de başka bir ilde kazanılan üniversite, derslerin ağırlığı, yeni ortama alışmaya çalışma ve orda edinilen yeni arkadaşlar yıllarca birlikte dirsek çürüttüğünüz arkadaşlarınıza ayıracağınız zamandan çalar. Görüşmelerin arası açılmaya başlar ve zamanla biter gider. Ancak onlar her zaman aklınızdadır. İşte bu durum sizi Facebook'a itiyor.

Acaba Ali ne yapıyor? Ayşe hala bekar mı? Merak edilen sorulara cevapları Facebook'da bulmaya çalışıyoruz. Benzer durum üniversiteden mezun olup hayatın içine daldığımızda da başımıza geliyor. Yıllar sonra dönüp dolaşıp geldiğimiz yer yine Facebook oluyor. Gerçi Facebook'un oluşturulma amacı da bu zaten. Çeşitli nedenler yüzünden kaybettiğimiz arkadaşlarımızı bulmak ve onlar hakkında bilgi sahibi olmak. Facebook'u bu şekilde kullanıyorsanız ne ala. Bir de amacı dışında kullananlar var ki emin olun onların pastadaki payı oldukça fazla. Bundan yedi sekiz ay önce bu köşede yazmış olduğum "Yaşasın sosyal ağlar" başlıklı yazımda Facebook ve benzeri servislerin sosyal olmanın tanımını tamamen değiştireceğinden bahsetmiştim. Her şey gibi sosyalleşmenin de internet üzerinden online olarak yapılabileceğini, bu konuda çocuklarımızı engelleyemeyeceğimizi, dolayısıyla da mutlaka kontrol altında tutmanın en iyisi olacağını vurgulamıştım. Özellikle geçtiğimiz son 2-3 ayda Facebook ile ilgili giderek artan ve hiç de hoş olmayan haber başlıkları kontrol konusunun ne kadar önemli olduğunu bana bir kere daha hatırlattı.

"Yaşlarını bilerek daha büyük veren 8-11 yaş arası çocuklar Facebook gibi sitelerde büyük tehlikede", "İnternet dünyasının sosyal ağı Facebook'u kullanan milyonlarca genç kız risk altında", "Facebook'a üye olan 23 yaşındaki genç kız, grubuna üye olan 50 erkekle cinsel ilişkiye girdi", "Suudi Arabistan'lı bir adam, kızının Facebook'ta mesajlaştığını görünce kızını öldürdü". Bunlar son bir iki ay içinde CHIP Online'da yer alan Facebook ile ilgili haberlerden sadece birkaçı.

Üstelik haberlerin kayıp arkadaşlarını bulmaya çalışan kullanıcılar ile ilgili olduğunu da sanmıyorum. Bunlar Facebook'u amacı dışında kullanan o büyük yüzde ile ilgili. Sorun gençlerin ve çocukların kontrolsüz olarak bu sitelerde cirit atmasında. Myspace'de minumum kayıt yaşı 14, Facebook için ise 13. Çocuklarımızı koruma görevi ilk olarak tabi ki bize düşüyor. Ancak bu düşük yaş sınırı Facebook'un amacının gerçekten sadece kayıp arkadaşları bulmak olup olmadığını da düşündürüyor. 13 yaşındaki bir çocuğun bir arkadaşının izini kaybetmiş olma olasılığı ne olabilir ki? O halde onların Facebook'da ne işleri var? Facebook buna neden izin veriyor? Hadi diyelim Facebook yaş konusunda kandırılabiliyor. E peki siz ebeveynlerin eli armut mu topluyor!

"13 yaşındaki bir çocuk arkadaşının izini kaybetmiş olabilir mi?

Watchdog Ofcom (Tüketiciyi Koruma Organizasyon), raporunda Facebook'daki 14 yaşındaki kızların bile açık saçık fotoğraflarını paylaştıklarını, ailelerin ve çocukların kendilerini bekleyen tehlikelerden habersiz olduğunu yazıyor. Rapora göre, çocuklarının internette ne yaptığını bildiklerini söyleyen aileler aslında çocuklarının bilgisayar başında ne yaptıklarından habersiz ve bu açık saçık görüntüler ile çocuklar sübyancıların hedefi haline gelebilir. Ülkemizde durum şu an için İngiltere kadar kötü olmayabilir ama batının kötü yönlerini daha hızlı benimseme konusunda oldukça iyiyiz. Bence Facebook ile benzerlerine liseden mezun olmadan yani 18 yaşından önce kayıt yaptırılmamalı. Facebook'un beni dinleyeceğini sanmıyorum. O yüzden bari çocuklarınızı siz koruyun.

SATIŞ BİLGİSİ SAVAŞI

Bir diğer kavga da konsol dünyasında

Microsoft'un Xbox 360 konsolunun ABD'de yakaladığı satış başarısı dünyanın diğer köşelerinde tekrarlanmayınca, rakipler arasında pazar payı savaşı da gittikçe sertleşiyor. Oyun sektörünün en iddialı alıcısı olan Japonya'da Xbox 360'ın esamesi okunmazken, Avrupa'da satış rakamları Microsoft'un söylemine göre "fena gitmiyor".

Geçtiğimiz hafta Sony Computer Entertainment'ın Avrupa patronu David Reeves PS3'ün Avrupa'daki satış rakamlarının Microsoft'un Xbox 360'ını geçtiğini açıklamıştı. Açıklamasında, 16 ay sonra piyasaya çıkmış olmalarına rağmen Xbox 360 karşısında büyük bir başarıya imza attıklarını ve şu anda Avrupa kıtasında 5 milyon PS3, 12 milyon PSP ve 48 milyon PS2 bulunduğunu belirtmişti. Sony Computer Entertainment'ın Avrupa patronu David Reeves'in bu açıklamasına Microsoft'tan yanıt gelmekte gecikmedi. Microsoft'un Xbox bölümünün yöneticisi Aaron Greenberg de yaptığı açıklamada, "bugün Xbox 360 5 milyon satış rakamını geçerek yeni nesil konsollar arasında en çok satan konsol olmuştur" dedi. Tüm bu açıklamalar oyuncuların kafasını karıştırıyor, hangi konsolun daha başarılı olduğu tam olarak bilinemiyor. Zira ortada bir ölçüt daha var. Resmi olmasa da VGChartz rakamlarına göre Japonya ve Kuzey Amerika dışında 6,4 milyon Xbox 360, 5,4 milyon PS3 bulunuyor. Hangi konsolun daha çok sattığını bilmek oyun severler açısından, oyunların önce hangi konsola çıkacağını kestirmek için önem taşıyor çünkü oyun yapımcıları önceliği daha çok kullanıcıya sahip olan konsollara vermek istiyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

Geleceğin dosya sistemi:exFAT

Hem daha hızlı hem de daha işlevsel, ama hâlâ pek kullanan yok. Ancak gelecekte exFAT **TÜM DEPOLAMA ORTAMLARI İÇİN** bir standart olacak. Elbette, Microsoft'un hesapları tutarsa.

BARIŞ EMRE ALKIM / FK

Vista için hazırlanan Service Pack 1 neredeyse 30'dan fazla konuda iyileştirmenin yanı sıra tümüyle sessiz ve derinden işleyen bir de dosya sistemi içeriyor. Adına exFAT denilen bu sistem gelişmiş FAT sisteminin bir adım ilerlemiş hali ve sabit diskteki dosyaların düzenlenmesinden sorumlu. Microsoft'un exFAT'inden özellikle taşınabilir veri depolama aygıtları yararlanacak.

Günümüzde USB diskler, bellek kartları ve sabit diskler için kullanılan standart, FAT32 dosya sistemi. Bunun başta gelen sebebi de elbette uyumluluk. FAT32'yi bütün PC'ler ve Mac'ler tanıyor. Ne var ki birtakım dezavantajları da bulunan FAT32'nin yerini yeni bir sürüme bırakmasının vakti geldi de geçiyor bile. Sistemin sabit disklerde 4 GB'ı aşan boyutta dosyalara izin vermemesi çok sinir bozucu. Dahası, dosyalar için kullanıcı hakları belirlemek mümkün değil.

Yeni exFAT dosya istemi ise FAT spesifikasyonlarına yakın. Dolayısıyla, sadece bir firmware (bellenim) güncellemesiyle aygıtlara eklenebiliyor. Ancak bir standarda dönüşmesi için önünde daha çok yol var.

Altı noktada gelişim: exFAT hangi konularda atasından daha iyi

Sadece USB diskler gibi flash bellekler değil, flash sabit diskler (katı hal diskleri) de bu yeni işlevlerden kârlı çıkacak. Küçük noktaları bir kenara bırakırsak, exFAT'a geçiş için altı büyük sebep var.

DOSYA BOYUTU: exFAT'te dosya boyutu 4 GB'tan 16 EB'a (16 milyar GB) yükseltilmiş. Bu da yakın gelecekte yeterli. 4 GB kısıtlaması özellikle de sabit disklerin ve çifte katmanlı DVD'lerin kalıbı çıkarıldığında sorun yaratıyor çünkü kullanıcının dosyaları elle bölmesi gerekiyor. Sınırın kaldırılması şifreleme için de önem taşıyor. Kimi kodlama araçları USB bellekte devasa dosyalar yaratıyorlar ve ardından program veriyi bu dosyada şifrelenmiş şekilde saklıyor.

DOSYA SAYISI: Eskiden film kaydederken doğal bir kayıt sınırı vardı. Günümüzdeki dijital makineler de böyle bir sınırlamaya sahip değil ve yüzlerce fotoğraf aynı anda çekilebiliyor. Ama bazen onlar da kimi sınırlara dayanıyor: Neredeyse her aygıtta kullanılan FAT 16 sisteminde tam 1000 dosya sınırı var. exFAT'te ise bir klasörde yer alabile–ek dosya sayısı, diskin ya da Flash belleğin kapasitesiyle sınırlı.

KÜME BOYUTU: Tüm yaygın dosya sistemlerinde, sabit disklerdeki dosyalar adına küme denilen birimler halinde gruplanıyor. Bu birimler bellekte veri kabulü için kullanılabilecek en küçük miktarlara karşılık düşüyor. Bir dosya bazen gerekenden fazla küme kaplayabiliyor ve bu durumda kapasite boşuna harcanmış oluyor. Örneğin küme boyu 4 KB ise ve dosya 9 KB uzunluğundaysa, disk üzerinde 3 küme yani 12 KB kaplıyor.

Normalde, sıradan bir disk bölümü üzerinde kaybolan kapasiteyi küme boyutunu dosya sayısının iki katına bölerek hesaplayabiliyorsunuz. Bu yüzden de çok sayıda küçük dosyanız varsa küme boyutunu 4 KB olarak belirlemek işe yarıyor.
Elle ayarlamak da gerekebiliyor. Büyük kümelerden oluşan bir

KARAR

exFAT hiç kimsenin sahip olmak istemediği harika bir dosya sistemi. Birçok avantaj sağlamasına rağmen (yüksek veri kapasitesi, sahiplik hakları, diğer dosya sistemlerine nazaran hızlı kopyalama) başta gelen eksiği uyumluluk konusunda. Dahası, exFAT'ın sadece Vista SP1 ve Windows CE'de çalışması da yaygınlaşmasını engelliyor.

BİLGİ: DOSYA SİSTEMLERİ KARŞILAŞTIRMASI

	FAT16	FAT32	NTFS	exFAT
Küme boyutu	32 KB'a kadar	64 KB'a kadar	64 KB'a kadar	32 MB'a kadar
Maks. dosya boyutu	2 GB	4 GB	16 TB	16 EB
Şifreleme	–	–	●	–
İşletim sistemleri	Windows 3.1 ve yukarısı	Windows 98 ve yukarısı	Windows 2000 ve yukarısı	Vista SP1 ve CE 6'dan itibaren
Bir klasördeki maksimum dosya sayısı	1.000	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız
Kök dizindeki azami dosya sayısı	512	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız
İsimlendirme şekli	8 karakter	255 karaktere kadar	255 karaktere kadar	255 karaktere kadar
Sıkıştırma	–	–	●	–
İzin yönetimi	–	–	●	●

SİSTEMLER FAT standart olmalı. BIOS uygulama alanına göre farklı özellikler sunuyor. NTFS iş için, FAT ise son kullanıcı için tasarlanmış. Yeni exFAT ise herkesin işine yarıyor.

exFAT yolda Dosya sistemi avantajlarının çoğunu taşınabilir bellek için sunuyor. Daha fazla veri daha hızlı ve daha güvenli kaydedilebiliyor. Ama donanım üreticileri bu konuda hâlâ uğraşıyor.

depolama alanı, küçük kümelilere oranla dikkate değer şekilde daha hızlı çalışıyor. ex-FAT 32 MB'a varan boyutlarda birimleri destekliyor. Flash belleklerdeki geniş yedekleme dosyalarında veri akış oranı bariz şekilde daha yüksek.

ERİŞİM SÜRESİ: exFAT sadece daha fazla dosya kaydetmekle kalmıyor, veri taşıyıcıdan daha hızlı veri aktarımı da gerçekleştiriyor. Microsoft bu amaç için 1989'dan beri var olan bir süreçten faydalanıyor. Zamanında OS/2 işletim sisteminin BIOS HPFS (Yüksek performanslı dosya sistemi) adıyla kullandığı Free Space Bitmap işlevi. Bu aslında basit bir teknik. Sistem sadece atanmış kümeleri değil, boş kümeleri de dizinliyor. Kullanıcı veri taşıyıcıya dosya aktarmak istediği zaman sistem boş alanın tam olarak nerede yer aldığını biliyor.

Geleneksel FAT'in aksine, exFAT bir dosyayı tercihen ilişkili bir bellek alanında saklıyor. Tüm sabit disk değilse bile, dosyalar bu şekilde organize ediliyor. Performans testimizde bu yeni işlev tüm maharetini ortaya döktü. Eski FAT16'da 46 saniyede gerçekleşen 200 MB'lık bir kopyalama işlemi için exFAT sadece 31 saniye gerektirdi.

Kullanıcı yönetimi

Her geçen gün daha fazla kullanıcının satın aldığı SSD disklerde ve flash belleklerde erişim hakları belirlenebilir dosya yönetiminin kullanılması tavsiye ediliyor. Bu, şimdiye kadar sadece NTFS dosya sisteminde mevcuttu. exFAT erişim yetkilendirme özellikleriyle geliyor. Bunun avantajı, sahiplik hakları uygulamasına rağmen veri erişiminin yavaşlamaması.

GÜVENLİ VERİ AKTARIMI: Bir veri aktarıcıdan diğerine dosya aktarımı veri kaybına yol açabilir. Örneğin, sabit disk FAT dizinini kopyalarken işlem kesintiye uğrarsa dizin okunamayabilir. exFAT'ta ise Microsoft adına TFAT (Transaction Safe FAT File System) denilen güvenli bir yönteme başvuruyor. Biri standart diğeri geçici olmak üzere iki dizsin bulunuyor. Sistem bir kopyalama ya da silme prosedürü sırasında gerçekleşen değişiklikleri geçici dizinde saklıyor. Tüm veri aktarıldıktan sonra, geçici dizin standart dizinin üzerine kopyalanıyor.

DEZAVANTAJI: Desteğin gelmesine daha çok var.

Microsoft, exFAT'ın geleceğin dosya sistemi olduğunu iddia ediyor. Bu harika sistemin birkaç küçük kusuru olsa da, biz de Microsoft'la aynı fikirdeyiz. Her şeyden önce, güvenlik. exFAT şu anda sadece Vista SP1 ve Windows CE6'yla çalışabiliyor ve başka hiçbir işletim sistemi yeni dosya sistemine sahip veri taşıyıcıları tanıyamıyor. Dijital fotoğraf makinesi gibi aygıtlar bir güncellemeyle exFAT kullanır duruma gelebiliyor ancak şu anda böyle bir güncelleme yok. CHIP'e büyük bir fotoğraf makinesi üreticisinin dediği gibi: "exFAT bizim birincil önceliğimiz değil."

balkim@chip.com.tr

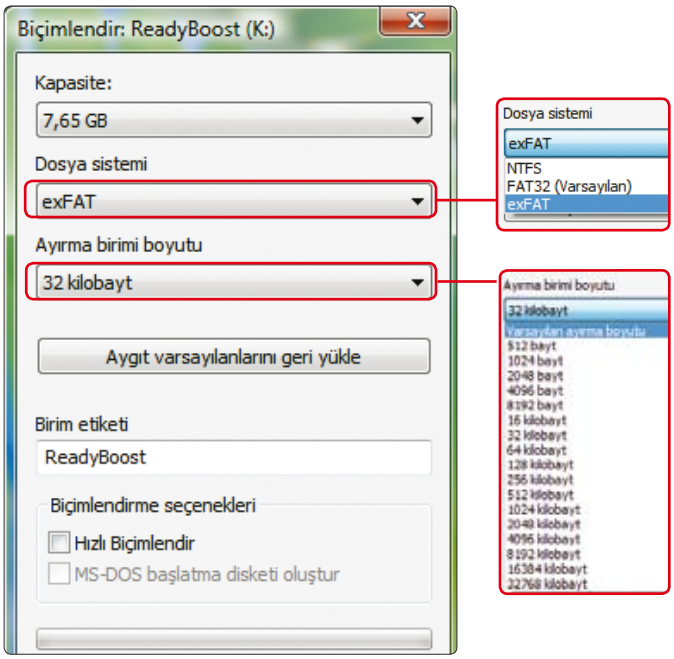

Uyumluluk Sadece Vista SP1 ve Windows CE6 yeni exFAT dosya sistemini kullanabiliyor ve veri taşıyıcıları bu sistemle biçimlendirebiliyor.

DAHA HIZLI KOPYALAYIN

Dosya sistemlerinin performans karşılaştırmasında 200 MB civarında 256 dosyayı kopyaladık

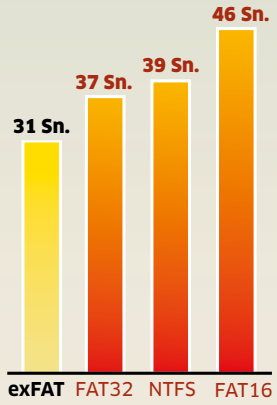

CASPER'A INTEL'DEN BÜYÜK ÖDÜL

%140 büyüme ile dünya liginde

Geçen yıl, Türkiye pazarında dizüstü satışlarını yüzde 140 oranında arttıran Casper, 14 - 17 Nisan 2008 tarihlerinde Roma'da düzenlenen "Intel Solution Summit 2008" de 75 ülkeden oluşan "EMEA (Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi) Notebook Pazarında En Fazla Büyüme Gösterme" ödülüne layık görüldü. Intel Solution Summit 2008'de, EMEA Bölgesi'ndeki 400'den fazla Intel iş ortağından 750 katılımcı yer aldı. Intel Solution Summit (ISS), Intel tarafından her yıl Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'daki bilgisayar üreticilerine yıllık yol haritasını, stratejilerini ve mesajlarını aktarmak amacıyla düzenleniyor. ISS etkinliğinde Casper dizüstü ürün yelpazesi, Casper Nirvana serisi adı altında, 12,1, 14,1 15,4 ve 17 inç ekran boyutlarındaki modellerden oluşuyor. Özellikle Casper'ın yeni piyasaya sunduğu 12,1 ve 17 inç ekran Nirvana modelleri büyük ilgi görüyor. Casper, Intel tarafından 2005 yılında, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi'nde "Yılın En İyi Pazarlama Ödülü"ne, 2006 yılında ise Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi'ndeki 75 ülkede bulunan şirketler içinden seçilerek, "Yılın Firması Ödülü"ne, layık görülmüştü.

BİLGİ İÇİN: www.casper.com

BAKAN YILDIRIM'DAN AÇIKLAMA

Youtube artık kapanmayacak (mış)

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Youtube'un sürekli kapatılmasıyla ilgili olarak konuştu. Bakan Yıldırım, "Bu olayın arkasında kayıtsız kazanç elde etmek var. Bir ülkede yayın yapıp para kazanıyorsan oranın kanunlarına uyacaksın. Gelip güvenlik belgesi almaları gerekiyor.

Diğer ülkelerde hem bu belgeyi alıyor, hem de onların dilinde içerik sağlıyorlar. Bize gelince eyvallahı yok. Ama düzeldi iş, anlaştık. Baktılar ki kafalarına göre iş yapamıyorlar.

Üçüncü dünya ülkesi Youtube'u kapatıyor demek bu işin fiyakası. Burada yasak değil, faaliyet gösterilen ülkenin kanunlarına uymak var" diye belirtti. YouTube'a erişim ülkemizde daha önce bir çok kez değişik nedenlerle engellenmişti.

BİLGİNÇ IT ACADEMY, ORACLE PARTNER ACADEMY

Avrupa'ya Oracle dersi veriyoruz

Kurumlara ve bireylere yönelik verdiği eğitimlerle, 13 yıldır Türk bilişim sektörüne kalifiye eleman yetiştiren Bilginç IT Academy, 2007 yılında Oracle ile işbirliği yaparak, Oracle'ın iş uygulamaları uzmanlığı eğitimlerini veren ilk ve tek yetkili eğitim merkezi oldu. Bilişim eğitimleri alanında Türkiye'de lider olan Bilginç IT Academy, Polonya ve Rusya gibi ülkeleri geride bırakarak gerçekleştirdiği işbirliği kapsamında, Avrupa Birliği'ne (AB) üye ve aday 36 ülkeden 2.000'in üzerinde Oracle iş ortağına eğitim vermeyi hedefliyor.

Bilginç IT Academy'nin Oracle Partner Academy adı altında verdiği eğitimlere bugüne kadar 250 yabancı BT uzmanı katıldı. Bilginç IT Academy'nin tüm Oracle ürünlerini kapsayan ve danışmanlara yönelik yerleştirme hizmetlerine odaklanan bu hızlı ve uygun maliyetli programına, 2008 yılı sonunda kadar 15 bin kişinin katılacağı öngörülüyor. Dünyadaki ilk ve tek Oracle Partner Academy olan Bilginç IT Academy'nin eğitimleri, ERP (E-Business Suite, JD Edwards), CRM (Siebel), EPM (Hyperion) ve endüstriye özel uygulamalar (Retek, SPL) konularını kapsıyor. Ayrıca, Oracle Fusion Middleware kapsamında da Servis Odaklı Mimari (SOA), Kimlik Yönetimi, İş Zekası (BI) gibi Oracle teknolojileri de eğitim programında yer alıyor. Her ay ortalama 100 yabancı BT profesyonelinin ağırlandığı eğitimler, Bilginç IT Academy'nin İstanbul 4.Levent'te bulunan, 1.100 m²'lik bir alana sahip ve 12 sınıftan oluşan merkezinde veriliyor.

BİLGİ İÇİN: www.bilginc.com

DOOM 4 DUYURULDU

Oyun dünyasının klasiği

id Software firması Ego-Shooter oyunu Doom'un yeni bir sürümünü duyurdu. Efsaneleşmiş birinci oyun çıkalı neredeyse 15 yıl oldu ve id Software Doom 4 ile bu kategoriye yeni ölçütler getirmek istiyor. id Software dördüncü oyunu geliştirmek için birçok yeni çalışanı bünyesine katmak istiyor.

Firma şefi Todd Hollenshead'e göre sadece "en büyük yetenekleri ve en zeki kafaları" aralarında görmek istiyorlar. Oyunun yayımlanmasına yönelik kesinleşmiş herhangi bir zaman planı yok. Şu sıralar firma Rage oyunu ile uğraşıyor.

BİLGİ İÇİN: www.idsoftware.com

IMAGINE CUP 2008'E HAZIRIZ

Haydi Türk takımı, göster kendini

Microsoft tarafından Temmuz 2008'de Fransa'nın başkenti Paris'te gerçekleştirilecek Imagine Cup 2008'de Türkiye'yi temsil edecek proje belirlendi.

Microsoft'un genç bilişimcileri, teknolojik beceri ve potansiyellerini küresel sorunlara çözüm bulunması için kullanmaya teşvik etmeyi amaçlayan yarışması Imagine Cup 2008 Yazılım Tasarımı kategorisinde, Türkiye'yi temsil edecek proje belirlendi. İstanbul'da izleyiciye açık olarak gerçekleştirilen finalde, Kocaeli Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin "L'orientalis" adlı projesi birinci oldu. İkincilik ödülünü Kayseri Erciyes Üniversitesi'nden "Miracle", üçüncülük ödülünü ise Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nden "Rota" adlı projeler kazandı.

Kocaeli Üniversitesi Öğretim Görevlisi Alper Kamil Demir'in danışmanlık yaptığı "L'orientalis" adlı projede, Deniz Şen, Engin Kızıl, Semih Balkancı ve Yusuf Avcı görev aldılar. Proje, insanları ağaç dikmeye teşvik etmeyi, bu konuda kolaylıklar sağlamayı ve ormanlık alanları genişletmeyi amaçlıyor. Proje ile insanlar internette harita üzerinde herhangi bir yer seçip, orada kendi adlarını taşıyan ağaçlar dikebilecekler. Aynı zamanda, ağaçlar hakkında bilgi edinmek, fotoğraflar ve videolar ekleyerek tüm dünya ile paylaşmak mümkün olacak.

Microsoft Türkiye'nin düzenlediği Türkiye finali 9 Mayıs'ta İstanbul'da, ödül sponsoru olan Casper'ın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Yarışmanın dünya finali ise, 3 – 8 Temmuz tarihlerinde Fransa'da yapılacak. Bu yılki yarışmanın teması, "Sürdürülebilir çevre için teknolojinin kullanıldığı bir dünya düşleyin" oldu.

Türkiye'yi temsil edecek proje Microsoft Türkiye, TEMA Vakfı, CHIP ve TÜBİTAK'ın temsilcileri ile yazılım alanında uzman isimlerden oluşan bir jüri tarafından belirlendi. Yarışmada izleyiciler de en beğendikleri ekipler için oy kullanarak Türkiye'yi dünya finallerinde temsil edecek projenin belirlenmesine destek verdi. Microsoft Silverlight teknolojisi ve Medianova tarafından sunulan altyapı ile yarışma, internetten canlı olarak da izlenebildi.

Çevre dostu çözümler ve teknoloji el ele

Bu yıl altıncısı düzenlenen yarışmada bugüne kadar 100'ü aşkın ülkeden 100 binden fazla öğrenci yarıştı. Yazılım Tasarımı, ülke finali gerçekleştirilen tek kategori. Çevrimiçi olarak düzenlenen diğer kategorilerde tüm dünyadan genç bilişimciler arasındaki mücadele ise sürüyor. Oyun Geliştirme, Gömülü Sistem Geliştirme, Kısa Film ve BT kategorilerinde son aşamaya gelerek, dünya finalistliği şanslarını sürdüren başarılı Türk öğrenciler de projelerini ve deneyimlerini 9 Mayıs'ta İstanbul'da yapılacak etkinlikte paylaştı.

Imagine Cup 2008 yarışması, dünyanın genç bilişimcilerini, bilgi birikimlerini, teknolojik yetenek ve yaratıcılıklarını kullanarak, sürdürülebilir çevre konusunda aktif katkı sağlamaya davet ediyor. Yarışmada gençlerin yaratıcılıklarını ve bilgilerini kullanabilecekleri dokuz kategori yer alıyor: Yazılım Tasarımı, Gömülü Sistem Geliştirme, Oyun Geliştirme, Programlama Yarışı, Bilgi Teknolojileri, Algoritma, Fotoğraf, Kısa Film, Arayüz Tasarımı
Bu yıl, Imagine Cup'taki kategorilere Türkiye'den 2.400 başvuru yapıldı. Yazılım Tasarımı dışındaki diğer 8 çevrimiçi kategorideki tüm yarışmalar online olarak **www.imaginecup.com** adresinden takip edilebiliyor.

Paris'te müthiş bir final heyecanı

9 Mayıs'ta seçilen proje ekibi, Türkiye finali ödüllerini kazanmanın yanı sıra Paris'te düzenlenecek dünya finallerine tüm masrafları karşılanarak katılma ve toplam değeri 200 bin dolar olan ödülleri kazanma şansı yakaladı. Türkiye birincisini, Microsoft Türkiye sponsorluğunda Paris dünya finaline seyahat ve dünya finali ödülleri ile müthiş bir deneyim bekliyor.

Türkiye finalinde ilk üç dereceye giren proje ekiplerine ayrıca Casper marka dizüstü bilgisayar, masaüstü bilgisayar ve avuçiçi bilgisayar hediye edildi. Yazılım alanındaki araştırmaları ve akademik çalışmaları desteklemeye önem veren Casper Bilgisayar geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye Yazılım Tasarımı için ödül sponsorluğunu üstlendi. Yazılım Tasarımı kategorisindeki yarışmacılara, yarışmayı destekleyen TEMA Vakfı tarafından final öncesinde seminer ve bilgi desteği de verildi.

Etkinlik kapsamında izleyiciler Casper üretim alanını da gezdiler. İzleyiciler arasından bir kişiye ise Microsoft Türkiye Yaz Okulu 2008 programına katılım hediye edildi. Etkinlikte, XBOX Guitar Hero oyun turnuvası da düzenlendi.

BİLGİ İÇİN: http://imaginecup.msakademik.net

MACİNTOSH İÇİN MOBİL DEPOLAMA

WD My Passport Studio

Western Digital, popüler taşınabilir depolama yelpazesini genişleterek, Mac-için formatlanmış yeni My Passport Studio Portable sürücülerini tanıttı. My Passport ailesinin en yeni üyeleri, hareket halindeki Mac kullanıcıları için tasarlanmış ve FireWire 400 ve USB 2.0 arayüzü, akıllı kapasite göstergesi ile donatılmış, çizilme ve kire karşı koruma için özel dokumalı taşıma çantası ilave edilmiş. Seçkin mağazalar ve firmanın sanal mağazasından temin edilebilen, My Passport Studio Portable sürücüleri, 320 GB ve 250 GB'lık kapasitelerde sunulmuş. 155 gramdan daha hafif olan, My Passport Studio Portable sürücüleri, ofis dosyalarını, binlerce şarkıyı, video ya da fotoğrafları güvenli olarak taşımayı kolaylaştırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.shopwd.com

GERİ DÖNÜŞÜMDE SON NOKTA

Nokia Remade ile geri dönüşümlü konsept

Nokia yeni geliştirdiği Remade serisi ile dünya çapında bir sorun haline gelen eski telefonların çevreyi kirletmesi problemine bir çözüm bulmayı umut ediyor.

Mobil iletişim ve multimedya cihazlarında dünya devi Nokia, çevreye karşı sergilediği duyarlı yaklaşım doğrultusunda, 28 - 30 Nisan tarihlerinde Londra'da düzenlenen tasarım etkinliğinde, "homegrown" adlı araştırma projesini tanıttı. Etkinlikte, geri dönüştürülmüş malzemelerden yapılmış bir konsept cihazı olan "Remade"e ek olarak üzerinde çalışılan diğer konseptler de tanıtıldı.

Bu proje ile Nokia, insanlara gerek sürdürülebilir seçimler yapma, gerekse geri dönüşüm ve enerji gibi çevresel ve sosyal sorunlara çözüm üretme konularında nasıl yardımcı olabileceğine odaklanıyor. Etkinlikte tanıtılan konseptler arasında, geri dönüştürülmüş malzemelerden üretime dayalı bir konsept olan "Remade"e ek olarak, üzerinde çalışılan Zero Waste Charger (Sıfır İsraflı Şarj), People First (Önce İnsan) ve Wears in, Not Out (Eskimesin Yenilensin) konseptleri yer alıyor. Söz konusu konseptler, homegrown projesinin parçalarını oluşturuyor.

Homegrown nedir?

Homegrown, deneyimli Nokia tasarım ekibi tarafından yürütülen bir proje. Proje kapsamında, mobil cihazların önümüzdeki 3-5 yılda nasıl daha sürdürülebilir biçimlerde yapılabileceği araştırılıyor. Nokia ekibinin geliştirdiği konseptler ile geri dönüşüm, enerji, sosyal kapsama gibi belli çevresel ve sosyal sorunlara hitap ederek mobil teknolojinin avantajlarını daha fazla insana ulaştırmayı amaçlıyor.

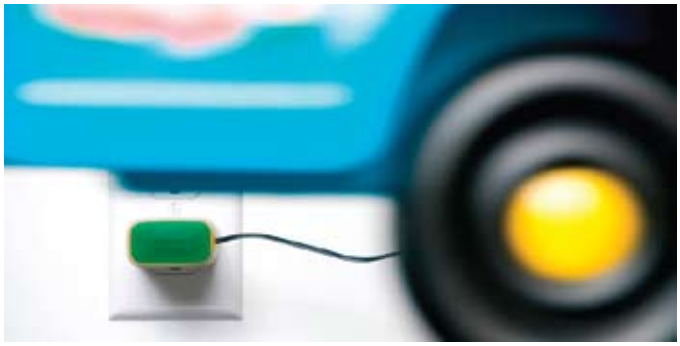

Remade – Remade konsepti kapsamında Nokia, geri dönüştürülmüş malzemelerin gelecekte mobil cihaz yapımında nasıl kullanılabileceğine odaklanıyor.

Remade, gelecek için potansiyel yeni fikirlerin temel alındığı bir konsept. Arkasındaki fikir, hiçbir yeni malzeme kullanmadan cihaz yaratmanın mümkün olup olmayacağını görmekti. Doğal kaynaklara ihtiyacı ortadan kaldıran, çöp miktarını azaltan ve enerji etkin üretimin daha fazla yapılmasına imkan veren, geri dönüştürülmüş malzemeler kullanılarak tasarlandı.

Zero Waste Charger Concept (Sıfır İsraflı Şarj Konsepti) – Bu konsept kapsamında şarj aletlerinin bir mobil cihazdan çıkarılması ama şebeke prizine takılı bırakılması durumunda oluşan enerji israfını azaltmaya yönelik yöntemler araştırılıyor.

Wears in, Not Out Concept (Eskimesin Yenilensin Konsepti) – Nokia, bu konsept ile mobil cihazlarımızda daha çok servisin sunulmaya başlamasıyla, insanların gelecekte cihazlarını fiziksel değil de dijital olarak nasıl yükseltebileceklerini araştırıyor. Bu da insanlara, mobil telefonlarını nasıl kullanacakları ve güncelleyecekleri konusunda ek bir seçenek sunuyor.

People First Concept (Önce İnsan Konsepti) – Bu konsept kapsamında Nokia, insanların iletişim hakkında düşünme biçimlerinin üç evrensel boyutunu -zaman, listeler ve insanlar- dikkate alarak, yeni kullanıcı arayüzü fikirlerini inceliyor.

Bugüne dek test, üretim, dağıtım gibi aşamaların hepsinde çevreye duyarlı bir yaklaşım sergileyen Nokia, yeni malzemeler ve tasarımlar deneyerek bu alanda sınırlarını zorluyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

HOPARLÖRLÜ MP3 ÇALAR

Creative ZEN Stone PLUS

"Creative ZEN Stone Plus with built-in speaker" inanılmaz bir özellik ile geliyor: Dahili hoparlör. Dahili hoparlörü sayesinde artık müziğinizi paylaşmak çok daha kolay. Gittiğiniz her yerde, ekstra hoparlöre ve kulaklığa ihtiyaç duymadan müziğinizi dinleyebilirsiniz. 32 kanal hafızalı FM radyosu sayesinde hafızasındaki şarkılarınıza bağlı kalmayın. Mavi renkli OLED ekranı ile tüm ayrıntılar gözünüzün önünde olsun. Creative ZEN Stone Plus with built-in speaker 2GB'lık kapasitesinin içine 500 adet şarkı alabiliyor. Dahili pili ile 20 saate kadar kesintisiz müzik dinleyebiliyorsunuz. Üzerinde bulunan birkaç düğme ile tüm kontrollere ulaşmak mümkün. Bunun yanı sıra Creative ZEN Stone Plus with built-in speaker üzerinde bulunan LED üç ayrı renkte yanarak, size şarj durumunu ve çalma modunu gösteriyor.

BİLGİ İÇİN: www.creative.com.tr

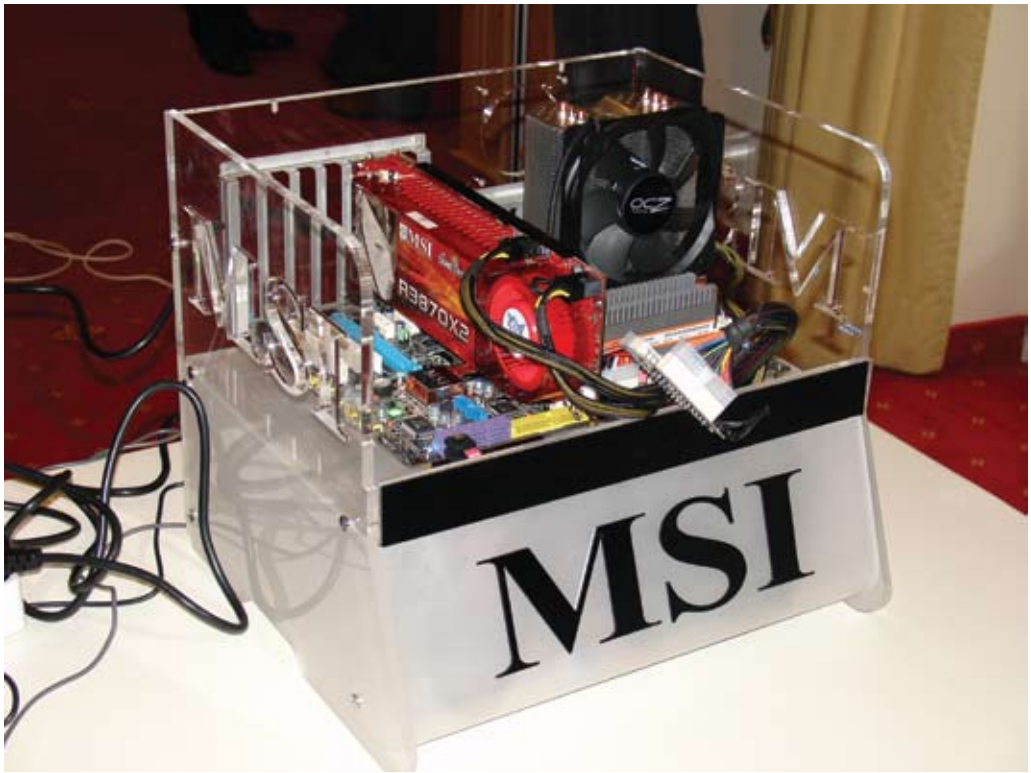

ANAKARTTA SANATSAL AÇILIMLAR

MSI yeni P45'lerini tanıttı

Dünyanın önde gelen donanım üreticilerinden MSI, yeni P45 anakartlarını Avusturya'da yaptığı iki günlük bir etkinlikle tanıttı. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen gazetecilerin yanı sıra MSI'ın ürünlerini tasarlayan çalışanlarının da birebir katıldığı toplantı, ürünleri tanımak açısından büyük bir fırsattı. MSI'ın tarihinde ilk defa yapılan, CHIP dergisi olarak bizim de davet edildiğimiz etkinlikte, yeni anakartların yanısıra MSI'ın pazarlama planları ve genel şirket yapısıyla da ilgili bilgiler edindik.

Neler geliyor?

Intel'in yeni soketi ancak 2009'un sonunda kullanıcılara sunulacak. Bu durumda P45 anakartları LGA775 yuvasına uyumlu ve en yüksek performanslı son yonga setleri olma özelliğini taşıyor. MSI'ın teknolojisinde ana rolü Dr. MOS (Driver MOSFET)oynuyor. Çevreye karşı duyarlı ve yüksek performanslı, yüksek soğutma performansına sahip ve sessiz fakat en iyi performansı sağlamak için overclock'a açık olan bu sistem, aslında MSI'ın tek taşla her konuda en iyiyi elde etmeye çalışmasının bir ürünü. MSI'ın üretim bandındaki ürünlerde kesinlikle kurşun kullanılmıyor. Yeni ürünlerinde MSI'ın soğutma sistemi Circu Pipe'ın ikinci nesli yer alıyor. Ayrıca anakartlarında kullanılan malzemeler değiştirilerek daha kaliteli bileşenler kullanan MSI, P45 anakartları üzerinde ortalama 35 derece sıcaklık elde etmiş. Tüm MSI ürünlerinde Japon malı katı kapasitörler kullanılıyor. Ürünlerinde güç tüketimini aslında sistemin gerçekten ihtiyacı olan tüketime göre optimize eden ve kayıp gücü minimize eden firma, böylelikle yüksek tasarruf sağlıyor. Soğutma konusunda %30'luk bir performans sunan Dr. MOS, overclock ve sistemdeki sesi minimize etme açısından da önemli bir rol oynuyor. Ayrıca işlemcideki yüke göre güç tüketimini ayarlıyor.

BIOS

Sunumun yapıldığı birinci günün ardından ikinci gün P45 anakartın üzerine kurulmuş bir sistemde overclock testi yapabildik. Öncelikle MSI'ın BIOS'unda her türlü olasılığı düşündüğünü ve hem profesyonel hem de acemi kullanıcılar için iki adet BIOS ürettiğini belirtmeliyiz. BIOS üzerinde uyarılar konularak acemi kullanıcıların sistemlerine zarar vermelerinin önüne geçilmiş. Ayrıca oldukça ayrıntılı bir yardım menüsü eklenerek kullanıcıların bilgilenmesi sağlanmış. Basit BIOS ayarlarının üzerine dilerseniz daha gelişmiş ayarları açabiliyorsunuz. BIOS'a girmeden Windows üzerinden, yazılım kullanarak yapabildiğiniz ayarlar sayesinde sisteminizde yaptığınız tüm değişikliklerin etkisini anında görebilirsiniz. Bu sayede sisteminizi birebir takip etme imkanına da sahipsiniz. Test sistemimizde bulunan (P45 Diamond) yeni soğutma sisteminin kendiliğinden su soğutmaya hazır olarak tasarlandığını da belirtmeden geçmeyelim.

MSI'ın tüm P45 Diamond, Platinum ve Neo 2 sistemleri 2 adet PCI-E x16 yuvasına sahip olacak. Test sistemimizde tek adet ATI 3870 X2 bulunmaktaydı. Testlerimizde ürünün oldukça esnek bir overclock yapısına sahip olduğunu belirtmeliyiz. Bir İngiliz ve iki Rus editörle yanlızca 2 saatimizi harcayabildiğimiz test platformunda %30'luk bir overclock performansı elde ettik. Bu testte BIOS üzerinde yalnızca FSB değil bellek ayarlarıyla da ilgili çok daha geniş seçenekler sunulduğunu gördük. Anakartlarla beraber Creative'in Xtreme serisi ses kartları da hediye ediliyor. Son olarak MSI'ın kutulamada da çevreye önem verdiğini ve tüm paketlerinin çevre dostu malzemelerden yapıldığını belirtmeliyiz. MSI'ın yeni anakart serisi siz bu haberi okuduğunuz sırada ülkemizde satışa çıkmış olacak. Avusturya'dan edindiğimiz izlenimlere bakarsak MSI'ın yeni dönemde de bomba gibi ürünlerle rakiplerini piyasada zorlayacağını şimdiden ön görmek çok da zor değil. Son olarak birçok firmanın sanal "biz aslında bir aileyiz" sloganının ne kadar yapmacık olduğunu MSI çalışanlarını gördükten sonra çok daha iyi anladığımızı belirtmek isteriz. MSI çalışanları, en yukarıdan en aşağıya kadar gerçek bir aileden farksız değil.

BİLGİ İÇİN: www.msi.com.tr

Dijital fotoğraf makineleri İyisiyle kötüsüyle

AK VE KARA LİSTE Sanatsal fotoğraflar mı yoksa kirli pikseller mi?

Dijital fotoğrafçılık yüzyılın en başarılı teknolojilerinden biri oldu. Analog fotoğrafçılık, artık fotoğraf pazarının yüzde onu kadar bile paya sahip değil. Sayısız avantajını bir kenara bırakalım, dijital teknoloji bir yandan da fotoğrafçılığa ilgiyi artırdı. Fotoğrafı artık anında görebiliyorsunuz ve artık tab ettirme derdi yok. Bununla birlikte, basit teknolojinin onlarca yıldan beri geliştirilip kusursuzlaştırıldığı filmli fotoğraf makinelerine kıyasla, dijital fotoğraf makinelerin kendi arasındaki kalite uçurumu çok daha bariz. Tecrübeli markalar bile bazen son derece kirli görüntü üreten ya da yavaş fotoğraf çeken ürünlere imza atabiliyor ve yüksek fiyat da her zaman aletin iyi olduğunun bir göstergesi değil. İşte CHIP'in bulduğu iyi ve kötü makineler.

AK LİSTE

RICOH CAPLIO GX100

Hızlı: Hızlı dijital fotoğraf makinesi olan bu ürün bir fotoğrafı kaydetmek için sadece 0,14 sn'ye ihtiyaç duyuyor. Bununla birlikte fiyatı görece yüksek.
BİLGİ İÇİN: www.ricohpmmc.com, yaklaşık 375 Euro

PANASONIC LUMIX DMC-FZ18

Amiral gemisi: Panasonic 18x gibi rekor bir optik yakınlaştırmayı muhteşem görüntü kalitesiyle ve basit kullanımla birleştirerek tam bir şampiyon yaratmış.
BİLGİ İÇİN: www.panasonic.com, yaklaşık 300 Euro

CASIO EXILIM ZOOM EX-Z1050

Hesaplı: 10 megapiksel çözünürlük, 3x zum ve çok iyi bir enstantane hızı. Düşük fiyatına rağmen EX-Z1050 kesinlikle becerikli bir makine.
BİLGİ İÇİN: www.casio.com, yaklaşık 140 Euro

OLYMPUS SP-560 UZ

Dayanıklı: Olympus'un pili en az 390 fotoğraf çekmeye dayanıyor. Hatta flaşı ve ekranı kapatırsanız 1.300'e kadar da çıkabiliyor. Tek sorunu yavaş olması.
BİLGİ İÇİN: www.olympus.com , yaklaşık 270 Euro

SONY CYBER SHOT DSC-T200

Ultra taşınabilir: Ne kadar küçük o kadar iyi. Kumlu ve yavaş bir 12 megapiksellik algılayıcıyla uğraşmaktansa, Sony 8 megapiksellik fotoğrafları güzelce çekiyor.
BİLGİ İÇİN: www.sony.com, yaklaşık 260 Euro

KARA LİSTE

BENQ DC X720

Yavan yahni: 7 megapiksellik algılayıcı, 3x optik zum, makul fiyat. Kağıt üzerinde göze hoş gelse de, bulanık ve kumlu fotoğraflar bunu mahvediyor.
BİLGİ İÇİN: www.benq.com, yaklaşık 170 Euro

NIKON COOLPIX S500

Yavaş: 1,25 saniyelik akıl almaz yavaş deklanşör gecikmesi yüzünden hareket eden nesneler çektiğiniz fotoğrafa girmiyor bile. Şipşak fotoğraflar için yararsız.
BİLGİ İÇİN: www.nikon.de, yaklaşık 170 Euro

SONY CYBERSHOT DSC-W200

Defolu: Sony'nin ürünü 12 megapiksel çözünürlüğüyle ilgi çekiyor ama algılayıcısı çok küçük olduğundan kirli görüntüler çekiyor.
BİLGİ İÇİN: www.sony.com, yaklaşık 200 Euro

BRAUN D75I

Kalitesiz: Braun D75i gibi makineler kullanıcıyı markanın ismiyle kandırıyor. Elektronik bileşenleri ucuz, ince ayar yapılamıyor.
BİLGİ İÇİN: www.braun-photechnik.de , 230 Euro

HP PHOTOSMART R937

Pili dayanıksız: 3,6 inçlik devasa dokunmatik ekran kullanımı kolaylaştırıyor ama çok da enerji harcıyor. Testimizde sadece 70 fotoğraftan sonra piller tamamen bitmişti.
BİLGİ İÇİN: www.hp.com, yaklaşık 23 Euro

GRİ BÖLGE

SONY ERICSSON K850İ

Cep telefonu kamerası: 5 megapiksellik cep telefonu yüksek çözünürlüklü ve gerçek renklerde fotoğraf çekebiliyor. Ama az da olsa görüntüde kirliliğe rastlanıyor ve sıkıştırma, ayrıntıları öldürüyor.

K850i'yi ultra kompakt sınıftaki dijital fotoğraf makineleriyle karşılaştırmaktan çekinmemeli. Unutmayın ki bu aygıt telefon işlevi de görüyor.
BİLGİ İÇİN: www.sonyericsson.com, yaklaşık 290 Euro

GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Mayıs ayında

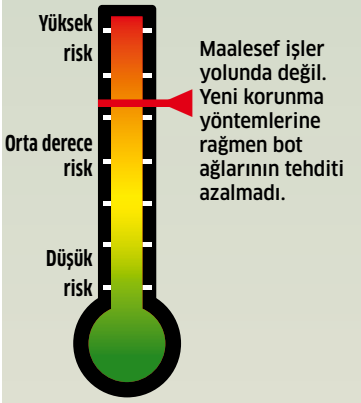

En çok virüs gönderenler

1. ABD	% 13,16
2. Çin	% 9,19
3. Hindistan	% 6,17
4. Kore	% 6,17
5. İngiltere	% 5,44
6. Almanya	% 4,45

Kaynak: Kaspersky

Güvensiz dosya eki gönderen ülkelerin başını ABD çekiyor.

Zararlılarda ilk on

Trojan.Peed.Gen	%55,58
Win32.Netsky.P@mm	% 5,97
BehavesLike:Trojan.ShellHook	% 2,07
Win32.NetSky.D@mm	% 1,76
Win32.Netsky.AA@mm	% 1,54
Win32.Nyxem.E@mm	% 1,22
Win32.Netsky.B@mm	% 1,07
Win32.Netsky.C@mm	% 1,03
Trojan.Kobcka.CZ	% 0,83
Win32.Mydoom.M@mm	% 0,72
Diğer	% 28,21

Kaynak: Kaspersky

Storm-Worm ağından dağıtılan Peed Truva atı şu anda zararlı kodlar piyasasında bir numara.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'ı ziyaret edebilirsiniz.

Oyuna gelen virüs tarayıcılar

Çoğu tarayıcı hâlâ imzalardan hareketle zararlı yazılımları tanıyabiliyor ama yeni **ANTİ ANTİVİRÜS ARAÇLARI** bunu engelliyor.

VP/BARIŞ ALKIM

Bu zamana karşı bir yarış. Güvenlik firmalarının amacı yeni virüsleri olabildiğince çabuk saptamak ve bilinen zararlı kodlara karşı imzalar üretmek. Zararlı kod yazarları da virüslerini güvenceye almak için kısa aralıklarla güncelliyorlar. Şimdi de virüs yazarlarının elinin altında etkili bir silah var: Bilinen virüsleri, düğmeye bir basışla virüs tarayıcıların teşhis edemediği şekle sokan araçlar.

Eğer zararlı kod yazarı eserinin keşfedilmeyeceğinden emin olmak istiyorsa, virüsü Jotti ya da VirusTotal gibi web sitelerine yüklüyor. Bu sitelerde birçok tarayıcı virüsü bulmaya çalışıyor. Eğer virüs saptanırsa, virüsü hem sıkıştarak küçülten hem de imzasını tanınmaz hale getiren bir EXE paketleyici kullanılıyor. "Do not circulate the sample" (Örneği etrafa yayma) seçeneği sayesinde virüs yazarı, eserinin anti virüs üreticilerinin eline geçmesini engelleyebiliyor. Güvenlik firmalarının isteği doğrultusunda, VirusTotal 3 Ocak 2008'den itibaren bu seçeneğe son verdi. Sonuçta ne oldu dersiniz? Bu boşluğu doldurmak üzere zararlı yazılım sektöründen birçok yeni araç geldi. KIMS ve AV-Fixer adını taşıyan araçlar kodları bilinen tüm anti virüs motorlarıyla taramakla kalmıyor, düğmeye tek bir basışla imzadan saptama yapmayı da imkansız hale getirebiliyor.

Tek tuşla devredışı AV-Fixer aracında zararlı kod yazarı virüsünü hangi antivirüslerden gizleyeceğini seçebiliyor.

Karşı önlem: Buluşsal yöntem, davranış çözümleme ve kumhavuzu

Neyse ki imza tarayıcılar hâlâ potansiyel virüs kurbanları tarafından kullanılıyor, ama artık güvenlik kavramının sadece bir parçasını oluşturuyorlar. Bir süredir tarayıcılar virüsleri artık buluşsal (heuristik) yöntemlerle saptayabiliyor.

Davranış çözümleme sistemleri ise nispeten daha yeni. Virüsler artık dış görünümlerinden değil, davranışlarından ayırt ediliyorlar. Ama testte de görüldüğü üzere, bu teknoloji daha emekleme aşamasında.

Kum havuzları (sandboxes) ise şu anda sadece profesyoneller tarafından kullanılıyor. Ama geçlecekte internet güvenlik paketlerinin de bilinmeyen kodları gerçek sistemde değil de gerçeğin kopyası diyebileceğimiz sanal bir çevrede çalıştırılması yöntemini benimsemesi gerekecek. Eğer kullanıcı ya da antivirüs yazılımı kodun zararlı olduğuna karar verirse tek tuşla her türlü değişikliği geriye alabilecek.

BİLGİ İÇİN: **www.chip.com.tr/guvenlik**

CROSS SITE SCRIPTING

Google'ın açıkları

Bilgisayar korsanı Billy Rios Google'ın birçok hizmetinde bulunan çok sayıda açığı birkaç gün içinde duyurdu. Bunlardan biri, Excel'in rakibi Google Tables'ta. Özel bir bağlantı kullanarak saldırganların Internet Explorer kullanıcılarının çerezlerini çalması mümkün oluyor. Böylelikle tüm web hizmetlerine, örneğin Gmail'e erişim sağlayabiliyorlar.

XSS (Cross Site Scripting) adıyla da bilinen yöntem Rios'un uzmanlık alanı. Daha bir hafta önce korsan Google Code'da benzer bir açık olduğunu duyurdu. Bilgisayar korsanı geçen sene de görüntü işleme web sitesi Picasa için bu yönde bir açıklama yapmıştı.

XSS saldırılarından korunmak için NoScript gibi eklentiler kullanarak JavaScript'i iptal etmek mümkün ama bu durumda da çoğu web sitesi çalışmıyor. Bilgisayar korsanı Billy Rios'un ortaya çıkardığı tüm bu açıklara dikkat edin.

BİLGİ İÇİN: **www.google.com**

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

ADOBE FLASH PLAYER

Flash Player'ın Windows, Linux, Mac ve Solaris sürümünün yedi güvenlik açığı bulunuyor. Özel hazırlanmış bir SWF dosyasıyla korsanlar bilgisayarları ele geçirebiliyorlar. Java'yı da kullanan yöntem Vista'da da çalışıyor.
► **Çözüm:** Üretici firma 9.0.124.0 numaralı yeni bir güncelleme yayımladı.
BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

APPLE QUICKTIME

7.4.5 sürümüne yapılan yamalara karşı QuickTime video codec'i hâlâ güvenilir değil. David Maynor adlı korsan güncellemeden sonra bile çok sayıda açık buldu.
► **Çözüm:** Güvende olmak istiyorsanız önemli sistemlerinize QuickTime kurmayın.
BİLGİ İÇİN: www.apple.com

MICROSOFT WİNDOWS

Microsoft, nisan ayındaki güncellemede 11 güvenlik açığı için yama yayımladı. Bunlardan beşi "kritik" olarak sınıflandırılmıştı. Bu açıklardan faydalanarak bir PC'yi internetten ele geçirip bot ağına dahil etmek mümkün.
► **Çözüm:** Windows Update otomatik kipte olsun. Böylece işletim sisteminiz güvende olacaktır.
BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

BOT AĞI

"Kraken" net

Şu anda internet yeni ve muazzam bir bot ağının tehditi altında. Yaklaşık 400.000 bilgisayardan oluşan "Kraken" adlı ağ, ünlü Storm Worm ağının iki katı büyüklükte. Kurbana bulaşan Truva atı, kendini bir disk kalıp dosyası olarak gizliyor. Botların denetlendiği ağ, bir merkezden idare edilmediğinden, bilgisayar kapatmanıza izin vermiyor.

Şimdilik botlar sadece çevrimiçi ilaç satışı ve kredi için sürü posta yolluyor. Damballa firmasının araştırmacıları kimi botların tek başına 500.000 sürü posta gönderdiğini gözlemlediler. Virüsün güncelleme sistemi bulunduğundan, ileride Ddos saldırısı ya da yemleme sunucuları gibi işlevler kazanabilmesi bekleniyor.
BİLGİ İÇİN:
www.damballa.com

CREATIVE
ZEN
müzik ∘ fotoğraf ∘ video
1/1 boyut
Mikrofon
Fotoğraf
Müzik
Video
Ekstra
CREATIVE
küçük mucize
2 GB ve 4 GB kapasite seçenekleri
16.7 milyon renkli 2,5" TFT LCD ekran
SD Card ile artırılabilir hafıza
kişisel ajanda - alarm
FM radyolu ve radyosuz versiyonlar
Li-Ion pil ile 25 saate kadar kesintisiz müzik
kredi kartı büyüklüğünde, sadece 65 gr.
Türkçe menü, dahili mikrofon
iTunes® Plus Music desteği
www.creative.com

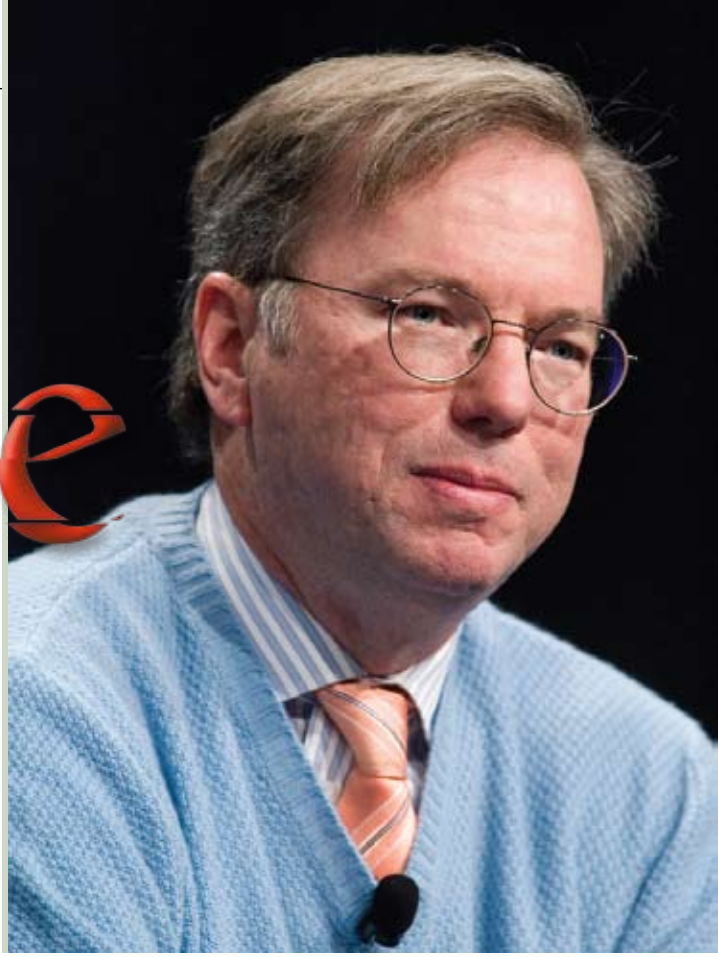

Google İlk kriz

Dünyanın bir numaralı arama motoru ayakta kalmaya çabalıyor. Web 2.0'ın ve sosyal ağların örnek gösterdiği Google, artık kullanıcılarını görmezden geliyor.

BARIŞ ALKIM, AH / MS

7 Eylül'de Google 10. yaşını kutladı. Bu on yılın bilançosu akıllara durgunluk veriyor. Piyasa araştırma şirketi comScore yakın zamanda yaptığı bir araştırmada Google'ın dünya çapında araştırma motoru pazarındaki payının %61,6 olduğunu belirledi. ABD'nin Mountain View yöresinde konuşlanmış dev şirket geçen sene 16,5 milyar ABD doları kazandı ve net cirosu 4,2 milyar ABD dolarıydı. Bu da 2006'ya kıyasla %30'luk bir artışa işaret ediyor. Google gerçekten de tebrikleri hak ediyor.

Ancak dünyanın en büyük araştırma motorunun üzerinde kara bulutlar dolanıyor. Google'ın altın çağını geride bıraktığını söyleyen de aynı araştırmacılar. Sebebi ortada: Kullanıcılar artık Google'dan saklanıyor, banner reklamlara daha az tıklıyor ve internette kendi mahremiyetlerini daha çok gözetiyor.

ABD'de reklâm pazarı Aralık 2007 ile Ocak 2008 arasında %7 küçüldü. Arama motorunun hisse senetleri de bundan nasibini aldı ve Google kasım ayından bu yana piyasa değerinin %40'ını, yani 80 milyar doları kaybetti.

Pazarın daralması ciddi bir soruna işaret ediyor.

Google'ın reklamları web kullanıcısının olduğu yerde görüntülemesi gittikçe güçleşiyor. Basit bir şekilde özetlersek, sistem şöyle çalışıyor. Web sayfası dizinini güncel tutmak

> **"En basit soruları bile yanıtlayamıyoruz." Bilgimiz yeterli değil.**
> ERİC SCHMİDT, GOOGLE CEO'SU

1

Rekabet

Google'ın zayıflığı rakipleri için altın değerinde fırsatlar sunuyor.

1 Wikia Search Wikipedia'nın kurucusu Jimmy wales'in yeni arama motoru, kullanıcıları tarafından dolduruluyor.

2 Mahalo Bu sayfanın iş modelinde web sitelerini değerlendiren ve isabet kalitesini yükselten bir editöryal ekip var.

3 facebook Sosyal ağlar Google'ın kör noktasını oluşturuyor ve firmayı değerli reklam gelirinden ediyor.

“Google’ın işi aramanın kendisi değil, asıl iş reklamlar”

JIMMY WALES, WIKIA SEARCH

için, Google adına “crawler” (sürüngen) denilen programlarını web’e gönderiyor. Bunlar web sitelerinin içeriğini kaydediyorlar, çünkü Google sık kullanılan kavramları, içeriği ve başlık etiketlerini dizinliyor. Böylelikle, Google sayfaları ve içeriklerini öğreniyor, bunlara uygun reklamları görüntüleyebiliyor. Eski kuru ve sıkıcı HTML sayfalarının devrinde her şey tıkırında işliyordu. Ne var ki web artık Google’ın ayak uyduramayacağı kadar değişti. Google gereken site bilgisini artık kaydedemiyor ve böylece dinamik web sitelerinin, flash dosyalarının içeriği dikkate alınmıyor; bu yüzden de ilgili reklamlar yerleştirilemiyor. Ne ilginçtir ki popüler “Web 2.0” da tam olarak bu dosya biçimlerinden oluşuyor. Bu, arama motoru devinin çözüm bulamadığı tümüyle teknik bir sorun.

Google internette gezinenlerle de sorun yaşıyor. Geçen sene Google’ın başkanı Eric Schmidt kullanıcılardan kişisel bilgilerini teslim etmelerini istedi ve “En basit soruları bile yanıtlayamıyoruz çünkü elimizde yeterince bilgi yok” dedi. Google aslında bu sorunların ortaya çıkacağını çok öncesinden görmüştü.

Bu, firmanın web topluluğu MySpace 2006’yı almak için 2006 yazında 900 milyon dolar harcamasından da anlaşılıyor. Bu anlaşma gülünç görünse de firma sırf araştırma hizmetine bilgi sağlamak için bunu yaptı. Bu, elbette ki öykünü sadece bir yarısı. Eric Schmidt “Google’ı kullanıcının olduğu yere götürmek şart ve onlar da kendi yarattıkları içeriğe gitgide daha fazla ağırlık veriyor” dedi.

Ancak kullanıcılar genelde profillerini “gizli” yapıyor ve böylelikle Google’a görünmüyorlar. Bu durumda da firma için bir değerleri kalmıyor.

Üstelik Google’ın hemen her sosyal ağla arasında böyle bir durum var. Dünyada böyle ağlara üye kişilerin 300 milyonu kendilerini Google’dan gizliyor. Xing, Facebook veya studiVZ çok gezildiği halde Google’a kapılarını kapatıyor. Halbuki Google’ın varlığı tam da böyle bir bilgi yığınına dayalı. Bu ikilemden çıkış yolu OpenSocial, yani web tabanlı sosyal ağlar için standartlaştırılmış bir programlama arabirimleri koleksiyonu. Böyle API’ler veritabanlarında gizli kullanıcı profillerini okumak ya da widget programlamak için kullanılabiliyor. Google’da OpenSocial’dan sorumlu Joe Kraus’un bu platform için küstahça “fantastik bir para kazanma platformu” demişliği var. Bir başka deyişle, yolunacak bir kaz.

Av köpekleri: Kullanıcı verilerinin peşinde çılgınca bir arayış

Google’a verilere erişim iznini kullanıcıların verip vermediği de sorulması gereken bir soru. Yazar Gerald Reisch, ilk kitabı olan “Google’ın Düşüşü”nde kullanıcıların nispeten işe yaramaz IP adresleri aracılığıyla aranmasına web’de sörf yapanların %75’inin isyan ettiğini yazıyor.

Öğrenci ağı VZ’nin işletmecileri geçen sene böyle bir protestonun pratikte neye benzediğini gördüler. Kullanıcılarına saflık edip de gelecekte kişisel verilerini reklam amaçlı kullanacaklarını açıkladıklarında, üyeler elbette bekleneni yaptılar ve satış anlaşmasından bu maddenin çıkarılmasını istediler. OpenSocial’ı destekleyen ağlar bile Google’ın reklam gelirlerini artırmak maksadıyla kullanıcı profillerine göz dikmesinden memnun değil.

İş ağı Xing’in sözcüsü Daniela Hinrichs, “Google’la ya da üçüncü parti bir firmayla veri alışverişine yol açabilecek Open Social tabanlı widget’leri kullanmayı düşünmüyoruz”, diyor. “Bu her şeyden önce sıkı veri güvenliği düzenlemelerine ve kullanıcı sözleşmemize aykırı. Dahası, böyle bir niyetimiz de yok.”

balkim@chip.com.tr

2

3

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Gürültü engelleyen kulaklık

Sony MDR NC500D

Sony'nin üstün ses teknolojileri ile geliştirdiği dünyanın ilk dijital gürültü engelleyici kulaklığı MDR NC500D, dış ortam gürültüsünü yüzde 99,9'a varan bir oranda azaltarak kullanıcılara Hi-Fi sesle eşsiz bir müzik deneyimi yaşatıyor. Yapay zekaya sahip dijital teknoloji ile geleneksel gürültü engelleyen kulaklıklara göre sıra dışı bir performans sergileyen MDR-NC500D, optimum ses kalitesi ile devrim yaratıyor. MDR-NC500D'nin içindeki güçlü işlemci, engelleme profilini ortam karakteristiklerine göre otomatik olarak ayarlıyor. Normal kullanımda "yapay zeka" (AI Mode) düğmesine basıldığında kulaklıklar üç engelleme modundan birini ortama uygun olarak otomatik seçiyor. Kullanıcı ister uçakta ister otobüste veya ofiste olsun, otomatik olarak ayarlanan engelleme profili sayesinde sadece müziği ile baş başa kalıyor.

Fiyat: 170 Euro
Bilgi için: www.sony.com.tr

Süper ince cep telefonu

Red Dot tasarım ödüllü BenQ T60

Sadece 8,9 mm ebatlarına sahip T60, ince cep telefonlarında çok nadir görülen 2,2 inç büyüklüğündeki ekranı, 3,2 megapiksel kamerası ve yüksek kalitede multimedya oynatıcısı ile dikkat çekiyor. BenQ T60'ın tasarımı, sıra dışı kalitesi ve zengin işlev yelpazesi ile dünyaca ünlü Red Dot tasarım ödülüne sahip. Metalik dokusuna parlaklık ve ışıltı katacak şekilde kesme elmas biçiminde tasarlanmış beş yön tuşuna sahip parlak ve paslanmaz çelikten yapılmış BenQ T60, uygun fiyatıyla sunduğu birçok farklı işlevi sayesinde günümüz dijital yaşam tarzının çıtasını yükseltiyor.

Fiyat: 380 YTL
Bilgi için: www.Benq.com.tr

Sanki dizüstü gibi telefon

Toshiba Portégé G910

Windows Mobile 6 Professional kullanan G910 Powerpoint, Word, Excel ve Outlook gibi programlardan oluşan tam sürüm Microsoft Office çözümlerine sahip. Bunun ötesinde G910'da bulunan parmak izi algılayıcısıyla bilgileriniz güvende. G910 yerleşik GPS özelliği ve 3 inç geniş ekranı ile beklentilerinizin çok ötesinde. Telefonunuzdaki tüm bilgilerin güvende olacağından emin olabilirsiniz çünkü G910'da biometrik parmak izi güvenliği mevcut. Yani siz istemediğiniz sürece kimse telefonunuzu kullanamıyor.

Fiyat: Belli değil
Bilgi için: www.toshiba.com.tr

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

İki kartlı 3G telefonu

General Mobile DST3G COOL

Dünya lansmanı Almanya'daki Cebit 2008 Bilişim Fuarı'nda yapılan General Mobile DST3G Cool, şimdi de Türk kullanıcısı için görücüye çıkıyor. 3G desteği sunan DST3G Cool ayrıca FM radyoya, iki hatta ve bluetooth kullanımına olanak sağlıyor. UMTS "3G", EDGE, GPRS, MMS, SMS, e-posta desteği de sunan DST3G Cool, UMTS ve GSM bir arada kullanıldığında, iki hat aktif sadece UMTS veya tek hat olarak kullanıldığında beş gün bekleme süresine sahip. DST3G Cool'un standart kutusunda üç pil yer alıyor.

Fiyat: 600 YTL
Bilgi için:
www.eneralmobile.com

Wii Fit ile formda kalın

Oyun gibi egzersiz cihazı

Spor salonuna gidemeyen, ailesiyle birlikte vakit geçirirken bir yandan da spor yapmak isteyenler için yeni bir seçenek var: Wii Fit. Wii Fit'in televizyon önündeyken bile kullanılabilen kablosuz denge tahtası baskıya duyarlı; ağırlığınızı ve herhangi bir yöne eğiliminizi algılıyor. Böylece Wii Denge Tahtası'nın üzerindeyken yaptığınız egzersizlerde ekrandaki etkinlikler üzerinde tam kontrole sahip olabiliyorsunuz. Bu sayede, anneler ve ailenin tüm bireyleri için vücudunu çalıştırmak, formda kalabilmek için çok kolaylaşıyor.

Fiyat: 699 YTL
Bilgi için: www.nintendo.com.tr

bigboy technologies

sunucu bellekleriniz için doğru adres

www.rambul.com

TÜRKİYE TEK YETKİLİ DAĞITICISI:
ASNET
www.asnet.com.tr

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz

GİRİŞ SEVİYESİ

Fiyatı 470 $

Adı	MSI S430
İşlemci	AMD Semp. 3600+ (2,0 GHz)
RAM	512 MB (maksimum 2 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce Go 6100
Ekran	14,1 inç, 1.280x800 piksel
İşletim sistemi	Free Dos
Sabit disk	80 GByte
Pil süresi*	0:43/2:11 saat

GENEL ÇÖZÜM

Fiyatı 1.900 $

Adı	Dell XPS M1530
İşlemci	Core 2 Duo T8300 (2,4 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 8600M GT
Ekran	15,4 inç, 1.440 x 900 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	250 GB
Pil süresi*	1:04/3:33 saat

MULTİMEDYA

Fiyatı 2.150 $

Adı	HP Pavilion DV9790
İşlemci	Intel Core 2 Duo T9300
RAM	2 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 8600M GT
Ekran	17 inç, 1.440 x 900 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	500 GB
Pil süresi*	0:39/2:15 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

ASUS EEE PC 900 20G INTEL MOBILE 1024MB 20GB FLASH DISK	499,00 USD + KDV	38%
TOSHIBA SATELLITE A210-199 AMD X2 TK-57 1.9Ghz 1GB 160GB	699,00 USD + KDV	24%
DELL INSPIRON 1525 CORE DUO T2330 1.6Ghz 1024MB 120GB	799,00 YTL + KDV	8%
ASUS EEE PC 700 INTEL MOBILE 512MB 4GB FLASH DISK	399,00 USD + KDV	6%
FUJITSU SIEMENS V5535 T2370 1.73Ghz 15.4" 1024MB 120GB	549,00 USD + KDV	5%
MSI S430 AMD SEMPRON 3600+ 2Ghz 14.1" 512MB 80GB	469,00 USD + KDV	5%
HP PRESARIO F740ET AMD SEMPRON 3600+ 15.4" 1024MB 120GB	599,00 USD + KDV	5%

Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz bir sonraki satın alma kararınızda size yardımcı olacak.

GPS

Navigon 5110 Europa

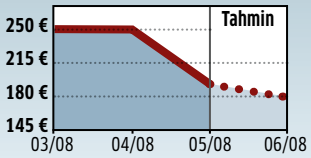

22 inç LCD

Hyundai N220Wd

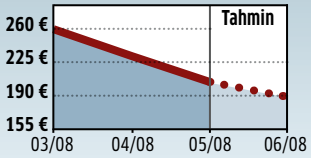

Fotoyazıcı

HP Photosmart A526

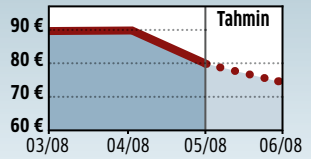

Sabit disk (Notebook)

Samsung SpinPoint M5S (HM320JI)

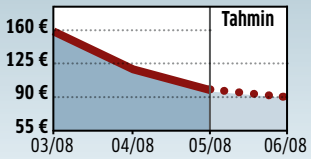

Ekran kartı PCIe

Asus EN8800GS Top

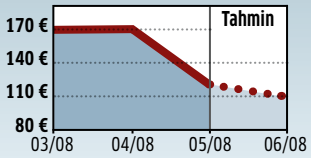

CPU Socket AM2+

AMD Phenom X4 9600

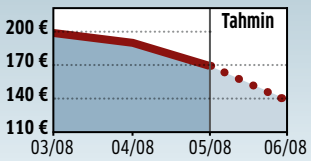

USB bellek

TakeMS MEM-Drive Mini 8 GB

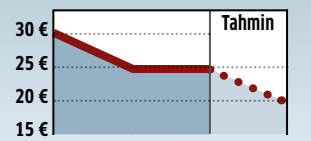

Windows'unuza

Sizler için seçtiğimiz araçlar ile Windows XP'nize **100 YENİ YETENEK** ekleyin. Bu yenilenmeyle yaşlı işletim sisteminiz birkaç yıl daha size rahatlıkla hizmet edebilir.

MAHMUT KARSLIOĞLU / VP

Çok yakın bir zamanda Windows XP sekizinci yılını doldurmuş olacak. Ancak hala dimdik ayakta kullanıcılarına hizmet etmeye devam ediyor. İşletim sisteminize aşağıda anlatacağımız 100 yeni işlevi de eklediğinizde, daha uzunca bir süre sağlamlığını koruyacak, size çok daha başarılı hizmet sunacaktır. Yazılımların tümünü kurduktan sonra sisteminiz yeniden doğmuş gibi olacak. Hatta internet tarayıcınız Internet Explorer bile multimedya, ağ ve güvenlik konularında bu eklentilerden yararlanacak.

Sistem: Explorer, başlat menüsü ve arkadaşları için yeni işlevler

Doğru araçları kullandığınızda sisteminizi Vista'nın bile sunamayacağı yeni işlevler ile geliştirebilirsiniz. Bunlardan en ilginç olanları yazının devamında bulabilirsiniz.

HIZLI PROGRAM BAŞLATMA Tamamen ücretsiz bir araç olan Launchy, o kadar fazla olanak sunuyor ki, mutlaka her bilgisayarda olmalı. Programların başlatılmasını hızlandırma bunlar arasından sadece biri. Launchy'yi bir kez kurduğunuzda, kısayolunu »Başlat / Tüm programlar« menüsünde yer alan Başlangıçta klasöründe bulabilirsiniz. Bu şekilde kullanımda olduğunu fark etmeseniz bile, her sistem açılışında

daha çok güç

otomatik olarak çalışmaya başlıyor. [Alt] + [SPACE] tuş birleşimini kullanarak giriş satırına kolaylıkla ulaşabilirsiniz. Buraya çalıştıracağınız programın ismini yazmanız yeterli.

Daha ilk harfi yazmanızla Launchy bununla uyuşan yazılımların listesini görüntülemeye başlıyor. Bunlar arasından istediğiniz yazılımı bulduğunuzda, üzerine tıklayarak ya da [Enter]'a basarak yazılımı çalıştırabilirsiniz.

HIZLI SÖRF Launchy'yi aynı zamanda web sayfalarına doğrudan ulaşmak için de kullanabilirsiniz. Giriş satırında basitçe web sayfası adresini yazıp [Enter]'a basmanız yeterli. Yazılım özellikle Microsoft'un Service Pack 3 ile adres satırını araç çubuklarından çıkardığı Windows XP altında size yardımcı oluyor.

HIZLI ARAMA Launchy ile web'de arama işlemi de diğerlerinden zor değil. Giriş satırında önce "google" yazıp ardından [Tab] tuşuna basıp anahtar kelimeyi girdiğinizde, varsayılan internet gezgini açılacak ve arama sonuçlarınızı görüntülenecektir. Google'a ek olarak Amazon, eBay, MSN, IMDB ve daha birçok dahili arama motoru da Launchy tarafından destekleniyor.

Eğer her zaman kullandığınız popüler arama motorunuz yazılım içinde yoksa bunu kendiniz de ekleyebilirsiniz. İlk olarak [Alt] + [SPACE] ile yazılımı açın ve üst sağ köşedeki dişli sembolüne tıklayın. Weby eklentisini »Plugins« sekmesi altında "Launchy Options" penceresinde bulabilirsiniz. Seçip sağ tarafındaki »+« simgesine tıklayın. Launchy yeni bir satır oluşturacaktır. "Name" alanına çift tıklayarak kendi kişisel arama kelimenizi oluşturabilirsiniz. Örneğin buraya "CHIP" yazarak CHIP Online web sayfası için bir arama oluşturulabilirsiniz. Bunun için "URL" alanına çift tıkladıktan sonra **http://www.chip.com.tr/** gibi →

CHIP DVD'DE

100 yeni işlev

Aşağıdaki sütundan hangi aracın hangi işlevi sağladığını öğrenebilirsiniz. Açık renk ile işaretli olanlar hakkında daha fazla bilgiyi yazı içinde bulabilirsiniz. ► **CD/DVD:** CHIP-Code **100 WINDOWS FONKSİYONU**

SİSTEM

Hızlı program başlatma ► [Alt] + [Space] ile önce Launchy'yi başlatın. Tüm yazılımlara kolayca ulaşın.

Hızlı web sayfası açma ► Launchy'yi başlatın ve ardından web sayfası adresini girin ve [Enter]'a basın.

Hızlı web arama başlatma ► Launchy "google" gibi anahtar kelimeler ile web aramasını doğrudan başlatıyor.

Hesap makinesini değiştirin ► Launchy hesap da yapıyor: Basitçe yapmak istediğiniz işlemi girin. İşte bu kadar!

Başarılı yeniden adlandırma ► Better Rename [F2] ile yeniden adlandırma yaparken dosya uzantılarını işaretlemez.

Masaüstünü saklayın ► Bosskey herhangi bir programı saklayabilecek 10 adede kadar masaüstü oluşturuyor.

Klasör oluşturun ► bxNewFolder kendini Explorer içine yerleştiriyor ve bir tuşla yeni klasörler oluşturuyor.

Panoyu geliştirin ► CLCL, pano hafızasında istediğiniz kadar çok bileşen saklayabilir.

Panoyu görüntüleyin ► İster görüntü olsun ister metin, CLCL pano içeriğini görüntüler.

Gecikmeli tıklama ► ClickWhen birkaç dakika sonra gerçekleşecek fare tıklama işlemleri oluşturur.

Biçimlendirmeyi kaldırın ► ClipboardFusion panodaki metnin biçimlendirmesini temizler.

HTML kodlarını temizleyin ► ClipboardFusion aynı zamanda panodaki metnin HTML kodlarını da temizliyor.

Doğrudan kaydedin ► ClipboardFusion panodakileri bir resim düzenleme aracına gerek kalmadan kaydediyor.

Doğrudan klasöre kopyalayın ► Context Magic sağ tıklama ile dosyaların daha hızlı kopyalanmasını sağlıyor.

Panodaki dosya isimleri ► Context Magic sadece sağ tıklama ile dosya isimlerini pano içine kopyalıyor.

Doğrudan gönderme ► Context Magic, içinde dosya eklentisi de olan e-posta'ları önceden tanımlı alıcılara gönderiyor.

Klasörde komut satırı ► İçinde bulunduğunuz klasörde komut satırı penceresi açmak için Context Magic'i kullanın.

Bilgileri kopyalayın ► Copy2Clip dosyalarla ilgili herhangi bir bilgiyi panoya kopyalayabilir.

Simgeleri düzenleyin ► Desktop Restore masaüstünüzün düzenini istediğiniz şekilde geri alıyor.

Pencereyi simgeye çevirin ► DM2 "Ekranı kapla" tuşuna sağ tıkladığınızda pencereleri simge yapabiliyor.

System'tray'deki pencereler ► DM2 pencereleri sistem tray'e simge olarak küçültür.

Programları saklayın ► DM2 ile kapatma tuşuna sağ tıkladığınızda pencereniz gizlenecektir.

Pencereleri düzenleyin ► Özel şekilde ayarlandığında DM2 pencereleri masaüstünde özel olarak dizecektir.

adres satırının ilk kısmını yazın. "Query" alanına ise arama paramterelerini girmelisiniz. CHIP Online için bu "ara/?tip=&q=%s". "%s" anahtar kelimenin yerini alan değişken. Bundan sonra artık chip yazıp [Tab] tuşuna bastıktan sonra yazacağınız anahtar kelime doğrudan Chip Online web sayfasında

Bu freeware XP'nize yenilik katacak

otomatik olarak aranacaktır. Bunun yanı sıra **www.launchy.net** sayfasından diğer eklentilere de ulaşabilirsiniz. Buradan örneğin Runner ile herhangi bir Windows komutunu çağıracak kişisel anahtar kelimeler de tanımlanabilir.

PENCERE ÖNİZLEME Vista'nın yeni grafik motorundaki gelişmeler en iyi şekilde pencere ön izleme modunda görüntüleniyor. Görmek için Vista altında fareyi görev çubuğundaki bir öğe üzerine getirin.

Ancak bu özellik sadece Vista'ya özgü değil. Visual Tooltip'i kullanarak, Windows XP altında da çalıştırabilirsiniz. Sadece kurmanız yeterli. Araç otomatik olarak Windows başlangıcında yer alacak ve tüm işlevleri ile her daim elinizin altında olacaktır.

Multimedya: Daha fazla eğlence için daha çok işlev.

Multimedya uygulamalar için ideal bir platform olsa da XP, dahili olarak müzik, video ve fotoğraflar için çok fazla araç sunmuyor. Aşağıdaki araçlar, sisteminizden daha fazlasını almanıza yardımcı olacak.

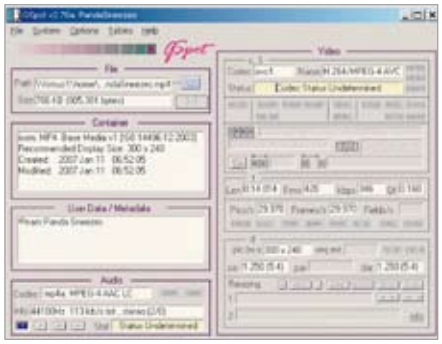

Codec'leri bulun Video dosyasını GSpot arabirimi üzerine sürükleyin. Yazılım, dev veri tabanı sayesinde, gereken video ve ses codec'ini tanımlayacaktır.

GEREKEN CODEC'İ BULUN Web'den indirdiğiniz videolar başınızı ağrıtabilir. Yeni bir codec kurmamızı gerektiren dosya biçimleri karşınıza çıktığında, GSpot yardımınıza koşuyor: Bu yazılım yüzlerce farklı dosya biçimi ve ayarı tanıyor. Dosya özelliklerini almanız ve codec'i öğrenmeniz için sadece dosyayı sürükleyip GSpot penceresi üzerine bırakmanız yeterli.

Program codec'i tanımladığında sisteminizde yüklü değilse, internette arıyor ve bir indirme bağlantısı sunuyor. Ardından tek yapmanız gereken, bu codec'i indirip kurmak. Artık filminizi zevkle seyredebilirsiniz.

EFEKT EKLENMİŞ SESLER Ücretsiz Wavosaur yazılımını kurduğunuzda, bir daha Windows ses kaydediciyi açmak istemeyeceğinize emin olabilirsiniz. Sadece 500 KB'lık boyutu ile neredeyse Windows aracı ile aynı yeri kaplamasına rağmen, çok daha fazla özellik sunuyor. Yazılım WMA hariç neredeyse tüm ses dosya biçimlerini açıp işleyebiliyor. Wavosaur dosyaları kesebiliyor, ses yüksekliğini değiştirebiliyor ve kayda efekt ekleyebiliyor. Üstelik tüm bu işlemler otomatiğe de bağlanabiliyor.

MP3 DOSYALARINI BİRLEŞTİRİN Bazı yayıncılar sesli kitaplarını küçük küçük parçalar halinde yayınlıyor. Bu, indirme sırasında oldukça kolaylık sağlasa da dinlerken rahatsız edici olabiliyor.

Bir komut satırı aracı olan MP3Wrap, belki çok zeki bir yazılım değil ama yine de problemleri çözmede yardımcı olabiliyor. Programı çalıştırmak için tek yapmanız gereken "mp3wrap.exe" dosyasını "c:/Windows" klasörü içine kopyalamak. "Başlat / Çalıştır" altından "cmd" komutunu girip komut satırı penceresini açın. Burada ilk olarak "cd [mp3klasörü]" komutunu girin. [mp3klasörü] yerine mp3'lerinizin bulunduğu klasörü yazın. Örneğin "cd c:/mp3" gibi. Ardından [Enter] ile onaylayın.

Artık MP3'lerinizi birleştirebilirsiniz. Örneğin "mp3wrap album.mp3 1.mp3 2.mp3 3.mp3" komutu 3 mp3 dosyasını "album.mp3" adı altında tek bir parçaya toplayacaktır.

MASAÜSTÜNÜ DEĞİŞTİRİN Windows'un derinliklerinde yatan birçok özellikten farklı olarak, masaüstü desenleri her zaman göz önündedir. Belki hala standart Windows masaüstü desenini kullanıyor olabilirsiniz. Ama eğer değiştirmeyi düşünüyorsanız Scott's Wallpaper Switcher bunu otomatik olarak sizin yerinize gerçekleştirebiliyor. Bir kere kurulduktan sonra sadece iki ayar

CHIP DVD'DE

Pencere boyutunu tanımlayın ► DM2 pencerelerin boyutunu istediğiniz gibi ayarlıyor.

Her zaman üstte ► DM2 istenen pencereyi her zaman üstte duracak şekilde tanımlıyor.

Öncelikli işlemler ► Görev yöneticisinin yolundan gitmeyin. Öncelikleri DM2 ile ayarlayın.

Sık kullanılan dosyalar ► DM2 her "aç ve Kaydet" diyalog kutusuna bir de favori simgesi ekliyor.

Çift dosyaları silin ► DoubleKiller bilgisayarınızda depolanmış çift dosyaları bulup temizliyor.

Benzer dosyaları temizleyin ► DoubleKiller zamanda aynı dosya boyutu gibi kriterlere göre de dosya arıyor.

Dosya özelliklerini ayarlayın ► FileMenu Tools sağ tuş menüsü ile dosya ve klasör özelliklerini değiştiriyor.

Tarihi ve saati değiştirin ► FileMenu Tools ile dosyaların oluşturulma tarihini değiştirin.

Tamamen silin ► FileMenu Tools doğrudan dosya silmek için sağ tuş menüsüne bir seçenek ekliyor.

Toplu silme ► FileMenu Tools ile dosya isminin sonu aynı olanları toplu olarak silebilirsiniz.

Dosyaları bölün ► FileMenu Tools, örneğin e-posta ile göndermek için dosyaları parçalara bölebiliyor.

Dosyaları birleştirin ► Birçok parçayı bir bütün haline getirmek, FileMenu Tools için hiç sorun değil.

DLL'leri kaydedin ► FileMenu Tools, DLL dosyalarını komut satırına ihtiyaç duymadan sisteme kaydediyor.

Dosya ve klasörleri eşitleyin ► Karmaşık yapıları senkronize etmek için Allway Sync kullanın.

Hızlı klasör değiştirin ► Folder Guide ile Gezgin sık kullanılanlarına da kavuşabilirsiniz.

Klasör boyutunu görüntüleyin ► Dosya boyutu gibi klasör boyutunu görmek için Folder Size'a ihtiyacınız var.

Klasörleri renklendirin ► Klasörlerinize renk vermek iColorFolder yazılımı için çok kolay.

Birden fazla pencereyi yönetin ► Ücretsiz iEx yazılımı ile pencereleri masaüstünüzde yönetebilirsiniz.

Sık kullanılan klasörler ► MedalFolders, hızlı erişim için klasörleri görev çubuğuna yerleştiriyor.

Yeni klasör simgeleri ► MyFolder Free klasörlerinizi içeriğine göre çeşitlendiriyor.

Daha fazla işlev tuşu ► Qline Hotkeys klavyenize yeni işlev tuşları ekliyor.

Anında kapatma ► Görev çubuğundaki Restart aracı ile Windows sorgusuz sualsiz kapatılıyor.

Zamanlanmış kapatma ► Belirli bir süre sonra Windows'u kapatmak Restart için hiç problem değil.

Hemen kapatın ► Eğer istenirse Restart, herhangi bir program çalışmıyorsa Windows'u kapatıyor.

Program kapandığında kapatın ► Restart belirlenen bir program sonlandığında Windows'u kapatıyor.

Hızlı bağlantı ► Send To Toys hızlı başlat çubuğundan hızlı girişe imkân tanıyor.

Exe'den Çalıştır'a ► Send To Toys, "Çalıştır" ile çağrılan her şeyi Başlat menüsüne gönderiyor.

Geliştirilmiş görev değiştirme ► ShellEnhancer [ALT]+[TAB] tuş kombinasyonunu daha etkili bir hale getiriyor.

Daha fazla pencere tanımı ► ShellEnhancer pencere boyutunu belli bir boyuta ayarlamaya yardımcı oluyor.

Fare hareketleri ► Windows'u sadece fare hareketleri ile kontrol etmek ShellEnhancer ile çok daha kolay.

İşlevsel masaüstü köşeleri ► ShellEnhancer, fare köşelere hareket ettirilince ne yapılacağına karar verebiliyor.

Her zaman etkin pencere ► ShellEnhancer pencereyi her zaman etkin konumda tutup veri girişinde kayıpları engelliyor.

Masaüstü simgelerini gizleyin ► ShellEnhancer masaüstünün simgesiz görünmesini sağlıyor

Görev çubuğunda ön izleme ► Visual ToolTip, pencere içeriği hareketli olsa da görev çubuğunda ön izleme yapabiliyor.

Vista'daki gibi görev değiştirme ► Ücretsiz WinFlip ile program pencereleri arasında 3B olarak geçiş yapabiliyorsunuz.

Sabit diskte kapladığı alanı öğrenin ► WindirStar bağımsız klasörlerin kullandığı disk alanını görüntülüyor.

Kronometre ► Sadece 4 KB boyutundaki bu freeware, Windows için bir kronometre sunuyor

Görev çubuğunu saklayın ► Başlat menü çubuğu Transbar yazılımı sayesinde saydam hale gelebiliyor.

Vista'daki gibi Başlat menüsü ► Ücretsiz VistaStartMenu, Başlat menüsünü Vista'daki hale getiriyor.

Saydam pencereler yapın ► DM2, [Ctrl] + [Alt] + [Shift] tuş kombinasyonu ile pencereleri saydam hale getirir.

MULTİMEDYA

Siyah beyaz masaüstü ► Web sitesindeki videonun yanındaki reklam sizi rahatsız mı ediyor? Zorro ile rengini soldurun gitsin.

Belgeleri PDF olarak kaydedin ► FreePDF XP ile herhangi bir programdan ücretsiz olarak PDF oluşturabilirsiniz.

Gereken codec'i bulun ► Yeni bir codec'e mi ihtiyacınız var? GSpot'un yardımı ile onu bulabilirsiniz.

MP3 etiketlerine daha hızlı erişin ► Eğer PC'nizde InfoTag Magic kurulu ile imleç dosya hakkında detaylı bilgi verecektir.

Mükemmel monitör kalibrasyonu ► Küçük Monitor Calibration Wizard aracı ile monitörleri profesyonel kalitede ayarlayın

MP3'leri parçalayın ► Bir komut satırı yazılımı olan MP3Split tek bir MP3 dosyasından birden fazla parça hazırlayabilir.

Duvar kağıdını değiştirin ► Scott Wallpaper Switcher sistemi her başlattığınızda masaüstü otomatik değiştirir.

Fare ile sesi kontrol edin ► Volumouse, fare tekerleği ile sesi ayarlamanıza imkan tanıyor.

Ses seviyesini ayarlayın ► Ses dosyalarının temel ses seviyesini ücretsiz Wavosaur ile ayarlayabilirsiniz.

Ekran çözünürlüğünü değiştirin ► XP QuickRes ile system tray'den renk derinliği ve ekran çözünürlüğü hızla değiştirilebiliyor.

Efekt ekleyin ► Wavosaur ile ses dosyalarına efekt eklemek hiç sorun değil.

Kırmızı göz sorununa son ► Paint bunu yapamaz ama Paint.NET ile bu ve daha birçok fotoğraf sorunu düzeltilebilir.

yapmanız yeterli oluyor. Önce resimleri seçiyorsunuz ardından da masaüstünün değişmesini istediğiniz zaman aralığını belirliyorsunuz. Eğer "Auto-Load on Windows Startup" seçeneğini işaretlerseniz, masaüstü deseni her Windows açılışında değişecektir. "Auto-Sequence" seçeneği ise masaüstünün dakika başı değişmesini sağlayacaktır.

BELGELERİ PDF OLARAK KAYDEDİN PDF Dosyaları çoktan faksın yerini aldı bile. Artık doğum günü davetiyeleri bile PDF olarak hazırlanıp gönderiliyor. İsterseniz siz de GhostScript ve FreePDF XP yazıcı sürücüsü ile herhangi bir özel yazılıma gerek kalmadan kolayca PDF belgeleri hazırlayabilirsiniz. Bu iki aracı kurduktan sonra neredeyse hemen her tür belgeyi PDF'e dönüştürmeniz mümkün. Tabii ki bu belgenin yazdırılabilir olması gerektiğini söylemeye gerek yok. FreePDF XP, Windows altında normal bir sürücü olarak kuruluyor. Yazdırma öncesi bunu seçtiğinizde özel bir diyalog penceresi içinde dosya ismi ve profili belirlemeniz gerekiyor. Artan kalite ile dosya boyunun büyüyeceğini unutmayın. Burada "E-Book" profili e-posta ile göndermek istiyorsanız en iyi seçenek olabilir.

Güvenlik: Veri kayıpları ve malware saldırıları için daha fazla koruma

SP 2 ile Microsoft, XP için güvenlik konusunu daha fazla ciddiye almaya başladı. Ancak işletim sistemi içinde bunun için sunulan işlevler halen çok fazla gelişmiş ve pratik değil. Yazının devamında bulabileceğiniz ücretsiz yazılımların bile daha fazlasını sunacağına emin olabilirsiniz.

CHECKSUM'LARI KONTROL EDİN Dosyalarınız halen ilk günkü konumunda mı yoksa bir virüsün saldırısına uğramış olabilir mi? Yardım almadan bu kolayca cevaplanabilecek bir soru değil. HashTab ise bu sorun için size çözüm sunuyor. Bir kere kurulduktan sonra herhangi bir yazılıma sağ tuş ile tıklayıp listeden »Özellikler« seçeneğini seçmeniz yeterli. Burada "Hash values" adı altında yeni bir sekme olduğunu göreceksiniz. Sayfa altında farklı algoritmalarda birçok checksum yer alır.

Basit bir çözüm: **http://download.chip.eu/tr** adresi altında tüm dosyaların tanımları içinde ek olarak checksum değerlerini de bulabilirsiniz. Bunlar MD5 checksum değerleridir. Dosyayı indirdikten sonra HashTab'ı kullanarak dosyanın halen aynı MD5 değerine sahip olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Eğer değilse indirme işleminde sorun olmuş olabilir. Bu durumda dosyayı tekrar indirmeyi deneyebilirsiniz.

SİLİNMİŞ DOSYALARI KURTARIN Bazen güvenlik için özel olarak silinmiş dosyalar bile geri kurtarılabilir. Tek bir istisna hariç: Eğer dosyalar Eraser (yazının devamında bulabilirsiniz) ile silindiyse gerçekten kaybolmuş demektir.

Dosyalarınızı her zamanki gibi Windows ile sildiyseniz ve silme işleminden sonra üzerine herhangi bir başka dosya yazılmadı ise kolayca kurtarılabilir. Bunun için en iyi araç Recuva'dır. Sadece tek bir tıklama ile veri taramasını başlatabilir ve diğer bir tıklama ile silinmiş dosyaları kurtarabilirsiniz. Ancak şu önemli detayı sakın atlamayın: Recuva'yı ya da kurtardığınız dosyaları kesinlikle silme işlemi yaptığınız diske kopyalamayın. Aksi halde yanlışlıkla silinmiş dosyaların üzerine yazabilirsiniz.

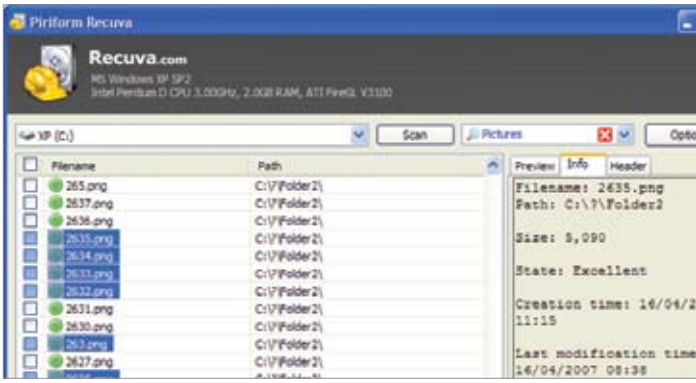

Dosyaları kurtarın Ücretsiz Recuva, geri dönüşüm kutusundan çok uzun bir süre önce kaldırılmış dosyaları bulup kurtarabiliyor.

DOSYALARI TAMAMEN SİLİN Bir dosyayı Windows altından sildiğiniz zaman ilk olarak geri dönüşüm kutusuna gönderilir. Dolayısıyla buradan kurtarması oldukça kolaydır. Hatta geri dönüşüm kutusunu boşaltmış olsanız bile bu dosyaların halen kurtarılma şansınız vardır. Örneğin biraz önce tanıttığımız Recuva, bunu kolaylıkla gerçekleştirebiliyor.

Ancak eğer dosyaları Eraser ile silerseniz, onları tamamen unutabilirsiniz. Bir daha hiçbir şekilde geri alınamazlar. Kurulduktan sonra Eraser, kendini sağ tuş menüsüne ekleyecektir. Bundan sonra herhangi bir dosya ya da klasöre sağ tuş ile tıklayıp listeden "Eraser" seçeneğini seçtiğinizde ondan garantili olarak kurtulabilirsiniz.

SİSTEM GERİ YÜKLEME NOKTASI OLUŞTURUN XP ve daha sonraki Windows sürümleri çok →

CHIP DVD'DE

Resimleri sıkıştırın ► E-posta için büyük boyutları resimleri Paint.NET yazılımı ile uygun boyuta getirebilirsiniz.

Ücretsiz Photoshop efektleri ► Ticari eklentilere ihtiyaç duymadan Paint.NET ile resimleriniz üzerinde harikalar yaratın

HTML kodlarını işaretleyin ► PSPad daha şık siteler oluşturmanız için kolay bir programlama ortamı sunuyor

Ekran koruyucuları durdurun ► ShellEnhancer'ı ekran koruyucuları devre dışı bırakmak için kullanabilirsiniz.

GÜVENLİK

Ek sorgu ► ShellEnhancer daha fazla güvenlik için işlem öncesi ek bir sorgu daha tanımlamanıza imkan veriyor.

Silinmiş dosyaları kurtarın ► Ücretsiz Recuva sadece birkaç tıklama ile silinmiş dosyaları bulup kurtarıyor.

Sabit diski yedekleyin ► SelfImage yazılımı en az Ghost kadar gelişmiş bir yedekleme sunuyor.

Değişiklikleri saptayın ► HashTab dosya özelliklerinde o dosyanın chechsum değerini verebiliyor.

Sistem geri yükleme noktası yaratın ► SysRestorePoint tek bir tuşa dokunma ile sistem geri yükleme noktası oluşturuyor.

Şüpheli Kayıt Defteri girişlerini izleyin ► RegAlyzer saklanan virüsleri ortaya çıkartıyor.

Güvenli dosya silme ► Eraser ile dosyaları bir daha geri alınamayacak gibi silebilirsiniz.

Dosyaları sonradan kaldırın ► Eraser silinemeyen dosyaları da başarıyla kaldırabiliyor.

Geçici dosyaları silin ► Eğer isterseniz Eraser, cache'de yer alan gereksiz dosyaları da temizliyor.

Swap dosyasını boşaltın ► Eraser sadece tek bir tuş ile hafızadaki hassas bilgileri de güvenlik için silebiliyor.

Düzenli temizlik ► Eraser, önemli bilgilerin yer aldığı klasörlerinizi düzenli olarak temizleyebiliyor.

Engellenmiş dosyaları silin ► Unlocker kullanımda olduğu için silinemeyen dosyalar konusunda size yardımcı oluyor.

Dosyaları karşılaştırın ► HashTab eklentisi iki aynı dosyayı tanımlayabiliyor.

Güvenli bağlantılar ► ShellMenuView ile bir malware'in dosyanın sonunu değiştirip değiştirmediğini öğrenebilirsiniz.

AĞ

Ağ detaylarını görüntüleyin ► AdvancedRemoteInfo tüm ağ detaylarını görüntüleyebiliyor.

Ağ mesajları gönderin ► AdvancedRemoreInfo, herhangi bir problem olmadan küçük ağ mesajları gönderebiliyor.

Tüm trafiği izleyin ► LanMonitor 2 download ve upload hızlarını görüntüleyebiliyor.

Download'ları yönetin ► LeechGet IE altında dosya indirme sırasında daha fazla hız ve esneklik sağlıyor.

Herkesle mesajlaşın ► Pidgin tüm chat protokollerini biliyor. Dolayısıyla kimse sizin sohbet etmenizi engelleyemez.

Sohbeti düzenleyin ► Pidgin Messenger, Office tarafından sunulana benzer bir dilbilgisi yazılımı da sunuyor.

Sohbet ve erişim ► Pidgin o kadar esnek bir yazılım ki bir kelime eksikse bile komutları çalıştırabiliyor.

pratik bir işlev olan Sistem Geri Yükleme özelliğini sunmaya başladı. Böylelikle sistem, herhangi bir sürücü problemi ya da işleyişi engelleyecek bir yazılım kurulumu nedeniyle çalışmayı durdurduğunda »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları / Sistem geri yükleme« aracılığı ile hatadan önceki sağlıklı konuma döndürülebiliyor. Bu işlem Windows kurulum CD'si ve kurtarma konsolu yardımı ile de gerçekleştirilebiliyor.

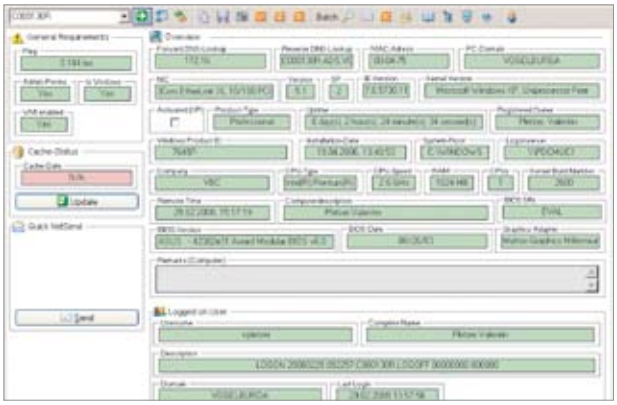

Her şey parmaklarınızın ucunda Ücretsiz AdvancedRemoteInfo, ağa bağlı kalmaksızın ilgili tüm ağ bilgilerini çok düzenli bir arabirim ile kullanıcılara sunuyor.

Ancak geri yükleme noktası oluşturulması periyodu sanki tamamen tesadüfî olarak işliyor ve kritik noktalarda yedek alınmadığı oluyor. Bu işlemi şansa bırakmamak için ücretsiz bir yazılım olan SysRestorePoint'i kullanabilir ve istediğiniz zaman yedek noktası oluşturabilirsiniz. Tek yapmanız gereken yazılımı çalıştırmak.

Hassas sistemler için bir ipucu: Yazılım için »Başlat / Tüm programlar / Başlangıç« altına kısayol oluşturun. Böylece gelecekte elinizde yeteri kadar geri yükleme noktası olacaktır.

KULLANIMDAKİ DOSYALARI SİLİN Bazen sisteme virüs bulaştığında, zararlı dosya sistemde etkin olduğundan dokunulmazdır. Bu durumda istediğiniz kadar deneyin dosyayı silemezsiniz. Bazen de hatalı yazılım ve sürücüler ile ilgili hata mesajları karşınıza çıkacaktır.

Bu tür durumlarda Unlocker yardımınıza koşuyor. Kurulumu tamamladıktan sonra sağ tuş menüsüne yeni bir seçenek eklendiğini göreceksiniz. Bundan sonra dosyaya sağ tuş ile tıklayıp »Unlocker« seçeneği ile silmeye çalıştığınızda hemen olmasa bile bir sonraki sistem başlangıcında otomatik olarak silinecektir. Halen hafızada bir yerlerde yüklü olan ve kendisinin silinmesini engelleyen malware artık etkin olmayacağı için sorunsuz bir şekilde sistemden kaldırılacaktır.

Ağ: Kişisel ağınız ve download'lar için daha fazla kontrol.

Vista, kişisel ağınızla ilgili size daha fazla bilgi gösteriyormuş gibi görünse de aslında çok fazla detay sunmuyor. Sistem içinde ağ ortamını görsel olarak sunan bir araç mevcut. Ancak yine de birçok bilgi kaynağı sistemin derinliklerinde kalmış durumda. Hem Vista hem de XP için bu konuda yardımcı olabilecek tamamen ücretsiz 3. parti bir yazılım olması ise iyi haber.

DOWNLOAD'LARI YÖNETİN Türk Telekom 32 Mbit ADSL'in sinyallerini veriyor. Şu an ise 4 Mbit yaygın bir şekilde kullanılıyor. Ancak sizin bağlantınız ne olursa olsun asıl hızı karşı sunucunun sınırları belirliyor. Yavaş bir sunucu yüzünden hızlı bağlantınızdan verim alamayabilirsiniz.

LeechGet bu sorunu çok zekice bir yöntem ile çözüyor. Kurulum sırasında yazılım kendini Internet Explorer, Mozilla ya da Opera içine entegre ediyor ve tüm dosya indirme işlemlerini yönetmeye başlıyor. Eğer istenirse araç, dosyayı farklı kaynaklardan indirebilmek için birçok küçük parçaya bölebiliyor.

Sonuç: Birçok yavaş bağlantı, hızlı bir bağlantı oluşturmak için bir araya geldiği için download hızınız artıyor. LeechGet iptal edilen işlemleri de baştan başlatabiliyor.

HIZ PARMAK UCUNUZDA İnternet servis sağlayıcınız sözünü tutup ADSL hızınızı artırdı mı? Yeni gelen kabarık fatura bunun ispatı olamaz ve bunun Windows kaynakları ile kontrol edilmesi de çok zor olabilir. Ancak Lanmonitor bu bilgiyi size sunabiliyor ve çok anlaşılabilir bir grafik formunda görüntülüyor. Dolayısıyla bu araç, ağı üzerinden gözünü ayırmak istemeyenler için iyi bir seçenek olabilir.

TÜM AĞ DETAYLARINI GÖRÜN Teorik olarak ağ ile ilgili bilgiler Windows tarafından sağlanır. Ancak aslında bu tüm sisteme dağıtılmıştır ve bunu toplamak oldukça zahmetlidir. Ücretsiz AdvancedRemoteInfo yazılımı, ister üzerinde çalışılan ister ise ağ üzerinde yer alan herhangi bir PC için tüm bilgileri tek bir pencerede topluyor. Bunun için sol üst tarafta kalan alana isim ya da IP adresini yazmanız yeterli. Araç bu işlemi sizin için gerçekleştiriyor.

mkars@chip.com.tr

Akıllı ev hayaline bir adım kala

Evinizdeki tüm aygıtların birbiriyle konuştukları **"AKILLI EV" ARTIK HAYAL DEĞİL.** UpnP ve DLNA teknolojileri sayesinde, elinizdeki parçaları kullanarak siz de evinizde muhteşem bir medya ağı oluşturabilirsiniz.

SAVAŞ MURAT ALKIM

Sizin de mutlaka evinizdeki birçok farklı cihazın birbirleriyle konuşup anlaştıkları "akıllı bir ev" hayal ettiğiniz olmuştur. Farklı platformlarda çalışan, değişik işlev ve kapasitelerdeki cihazların kendi aralarında haberleşebilecekleri bir ağ ortamını şimdiden yaratabileceğinizi biliyor muydunuz?

Çeşitli cihazların birbirleriyle haberleşebildikleri böyle bir ortam yaratma girişimleri geçmişte de olmuştu; Aralarında en çok ses getirenini belki anımsıyorsunuzdur: Java'nın yaratıcısı Sun'ın önayak olduğu Jini. Her tür aygıtın Jini'yi kullanarak anlaşabileceği düşüncesi o zamanlar herkesi heyecanlandırdıysa bile, 90'ların böylesi bir değişim rüzgârı için fazlasıyla erken olduğu anlaşıldı. Sun elbette bu yarışta tek başına değil. Firma ile Microsoft arasında platform bağımsız kodların yorumlanabildiği Java / .NET ortamlarında ve iş dünyasının vazgeçilmez unsurları olan Microsoft Office / OpenOffice yazılımlarında yaşanan rekabet, bu alanda da sürüyor. Hatta Microsoft'un Intel'le el ele UPnP teknolojisini yaratması da aynı zamanlara denk geliyor. Kimin galip geldiğini tahmin edebilirsiniz.

UPnP: Ağa bağlanan her aygıt aynı dili konuşuyor

Evrensel Tak ve Çıkar (Universal Plug'n Play) anlamına gelen UPnP, ağ destekli cihazların birbirleriyle haberleşmesini sağlayan bir haberleşme protokolünü ifade ediyor. Bu protokolün standartları UPnP Forumu tarafından **(http://ww.upnp.org)** belirlenmekte. UPnP destekli cihazlar hiçbir ayara gerek kalmaksızın ağdan bir IP adresi alabilir, adını ve sunabileceği hizmetleri ağdaki cihazlara duyurabilir, ağda varolan diğer UPnP cihazlarını ve onların hizmetlerini de öğrenebilir. Son derece esnek bir protokol olan UPnP'de, donanım üreticileri UPnP'nin temel yapısını korudukları takdirde bu protokol üzerinde kendi arabirimlerini ve haberleşme protokollerini de özgürce geliştirebiliyorlar.

UPnP belgelerine şöyle bir göz attığımızda internet ağ geçidi aygıtları, medya sunucuları ve oynatıcıları, yazıcılar, tarayıcılar, kablosuz ağ aygıtları, aydınlatma aygıtları, sayısal güvenlik kameraları ve düşük güç tüketimli cihazlar için belirlenmiş standartların olduğunu görüyoruz. Bu standartları destekleyen mobil cihazlar da işin içine katılınca, evinizdeki akıllı ağ genişliyor.

Peki, DLNA dedikleri nedir, ne işimize yarar?

UPnP protokolünün son derece esnek olduğundan bahsetmiştik. DLNA (Digital Living Network Alliance – Sayısal yaşam ağı birliği) ise UPnP temeli üzerine geliştirilmiş ve özellikle ev cihazlarının haberleşmelerini sağlayan bir başka protokol. DLNA uyumlu olduklarını belirten logoyu taşıyan aygıtlar birbirleriyle uyum içerisinde, özellikle ses, video ve fotoğraf gibi çoklu ortam öğelerini paylaşabiliyorlar. Bu cihazların listesine yine DLNA' nın kendi sitesinden erişebilir-

siniz. **(http://www.dlna.org)** Dilerseniz gelin, şimdiden piyasada rahatça bulunabilecek UPnP ve DLNA destekli cihazlarla neler yapabileceğimize bir bakalım...

Ücretsiz fakat yetenekli: TVersity

PC'mizi video, ses ve görüntü arşivimizi evdeki ağımıza paylaştırabileceğimiz bir medya sunucusu haline getirmek için kurabileceğimiz bir kısmı ücretli, bir kısmı ücretsiz çok sayıda DLNA sunucu yazılımı mevcut. Biz yazımızda son sürümünü **http://tversity.com** adresinden tek kuruş ödemeksizin indirebileceğiniz TVersity adlı ücretsiz yazılımı kullandık.

İşe web sitesinden TVersity'nin son sürümünü indirip PC'mize kurarak başlıyoruz. TVersity ücretsiz olması dışında Windows Vista üzerinde sorunsuz çalışabilmesi, gerçek zamanlı video çevrimi yapabilmesi, UpnP ve DLNA destekli olmayan cihazların da arşivinize erişmesini sağlayan bir web arabirimini de içermesi gibi özellikleriyle göz dolduruyor. Video dosyalarını "transcode" edebilen Tverstiy, bir başka deyişle, bir video biçimini bir başka biçime dönüştürebiliyor. Örneğin Quicktime biçiminde kodlanmış bir video dosyasını PlayStation 3'te görüntülemek isterseniz TVersity o videoyu gerçek zamanlı olarak PS3'ün oynatabileceği MPEG 2 biçimine dönüştürüyor. Bu dönüştürme işlemleri için sisteminizde varolan DirectShow kodlayıcılar kullandığı için PC'nizin çözebildiği her videoyu diğer aygıtlarda da izlemeniz mümkün! İnternet erişimi olmayan aygıtların da çevrimiçi içeriğe erişmesini sağlayan TVersity, ev ağınızdaki her aygıtı podcast'leri, internet radyo ve televizyonlarını da kullanabilir hale getiriyor.

TVersity bu çevrim için ffdshow'dan faydalanıyor ve kurulumu sırasında ffdshow'u sisteminize kurmak isteyip istemediğinizi soruyor. Ffdshow çok sayıda Video/ses biçimini çözebilen/kodlayan DirectShow filtrelerini biraraya toplayan bir program.→

Güncelleme Daha güncel bir ffdshow sürümünü kuracaksanız bu kutucuğu işaretlemeyebilirsiniz.

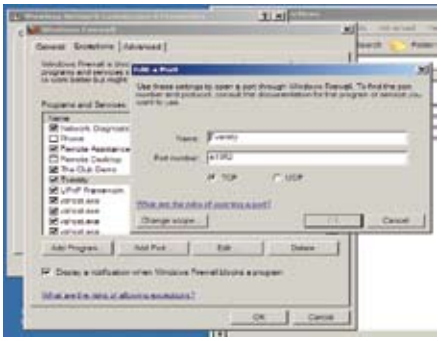

TVersity İstemcilerin web arabirimine erişebilmeleri için 41952 no'lu TCP portunu açıyoruz.

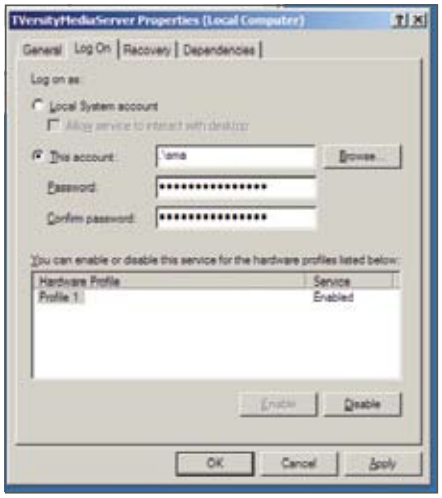

Kullanıcı haklarını değiştirin: TVersity'nin Windows hizmetinin çalıştığı kullanıcı hakkını bu pencereden değiştiriyoruz.

TVersity'nin kurulumundakinden daha güncel ffdshow sürümleri mevcut, dilerseniz bu soruya hayır diyerek hatası düzeltimiş ve Vista desteği eklenmiş olan ffdshow'u »http://ffdshow-tryout.sourceforge.net« adresinden indirip kurabilirsiniz.

TVersity'yi kurduktan sonra ilk iş istemcilerin web arabirimine erişebilmeleri için 41952 no'lu TCP portunu Windows Firewall'dan açmak olacak. Bunun için »Control Panel / Windows Firewall / Exceptions / Add Port« (Türkçe Windows kullanıyorsanız Denetim Masası / Windows Güvenlik Duvarı / Özel Durumlar / Bağlantı Noktası Ekle) yolunu izleyin.

TVersity, arka planda çalışan bir Windows hizmetinden ve bu hizmeti yapılandırabileceğiniz bir arabirimden oluşuyor. Fakat bu hizmet varsayılan olarak "system" kullanıcısı haklarında çalışacak şekilde ayarlı. Ağ yetenekleri son derece kısıtlı olan bu kullanıcıyı, ağda daha yetkili bir kullanıcı ile değiştirmemiz gerekli. Bu işlem için »Control Panel / Administrative Tools / Services« (Denetim Masası / Yönetimsel Araçları/ Hizmetler) seçeneklerini takip ederek »TVersityMediaServer« hizmetinin özellikler sayfasını açıyoruz. »Log on« (Oturum Aç) sekmesindeki kullanıcıyı kendi kullanıcımız ile değiştiriyoruz.

Sıra arşivimizi TVersity'ye tanıtmaya geldi. »File« menüsünden »Add File« seçeneği ile teker teker dosyaları, »Add Folder« seçeneği ile de dizinleri eklememiz mümkün. »Add Internet Media« seçeneği ile adresini bildiğimiz çevrimiçi medya dosyalarını, »Add Podcast / RSS Feed« seçeneği ile de Podcast'ler ve internet radyoları gibi RSS akımlarını arşivimize katabiliriz.

TVersity burada da güzel bir iş çıkarıyor ve müzik arşivinizi mümkün olduğunca sınıflandırıyor. ID3 etiketlerinden faydalanarak sanatçı, albüm ve tür ayrımını kendisi yapıyor. AVI biçimindeki video dosyalarınızı da yine dosya içindeki etiketlerden faydalanarak yeniden isimlendirmeyi deneyebiliyor. Evet, DLNA sunucumuz artık başarıyla kurulmuş durumda.

TVersity arabirimindeki »Library« sekmesinde ağdaki cihazların **http://bilgisayaradi:41952** adresinden erişebilecekleri flash tabanlı web arabirimini görüyorsunuz. Dilerseniz diğer bilgisayarlar ve UPnP ya da DLNA desteklemeyen cihazlar da internet tarayıcıları aracılığıyla bu arabirimden faydalanarak arşivinize erişebilir

Şimdi bir adım ileriye gidelim, PC'mizdeki HD çözünürlüklü filmleri TV'mize bağlı PlayStation 3'ümüzden Türkçe altyazılı olarak izleyelim.

PC'nizdeki HD film arşivi altyazılı olarak PS3'te

Sony'nin üçüncü nesil oyun konsolu 1080p biçimi dahil HD çözünürlüğündeki oyunları ve BluRay filmleri gösterebilmesi, kablosuz ağ erişimi, hareket algılayıcılı kontrolleri gibi özellikleriyle her evin baş köşesine kurulmaya aday. Şu sıralar GTA IV oynamaya ara verdiğiniz nadir zamanlarda, bu son derece yetenekli bu konsoldan daha fazla yararlanmaya ne dersiniz?

Sony en son güncellemelerle PS3'e DivX video desteği de kazandırdı. Yine de PS3'ün çok da geniş olmayan diskini PC'nizindeki devasa film ve müzik arşiviyle doldurmadan önce biraz durun, çünkü PS3, DLNA uyumlu bir cihaz ve ağda bulunan UPnP ve DLNA medya sunucularınını hemen tanıyıp, paylaşıma açılmış olan içeriğe ulaşabiliyor. Üstelik TVersity, PS3'ün normalde desteklemediği biçimleri de eşzamanlı olarak PS3'e uygun bir hale dönüştürebildiği için, PC'nizin oynatabildiği tüm video ve ses biçimlerine PS3'ten erişim imkânı buluyorsunuz! PC'nizde depoladığınız film arşivini Türkçe altyazı desteğiyle izleyerek film keyfini bir kat daha artırabilirsiniz. Bunun için gereken adımlar şöyle:

TVersity varsayılan ayarlarında sadece DLNA istemcinin istenen video türünü desteklemediği durumlarda video dönüşüm işlemini yapıyor. Oysa biz TVersity'yi her zaman videoları yeniden kodlamaya, ffdshow'u da her zaman altyazıları göstermeye zorlarsak TVersity PS3'ümüzden istenen her videoyu, üzerine altyazı bindirilmiş şekilde yollayacak. TVersity üzerindeki »Settings« sekmesinden »Transcoder« ayarlarına giriyor ve »When to transcode?« kısmından TVersity'yi videoları her zaman yeniden kodlamaya zorluyoruz:

TVersity video çözme / kodlama işlemleri için ffdshow'u kullanıyor. Şimdi de Ffdshow'u daima altyazıları göstereceği şekilde yapılandırıyoruz. Yapılandırma menüsünde soldan »Subtitles«ı işaretliyor ve

Her derde deva oyun konsolları şimdi HD film desteğine sahip

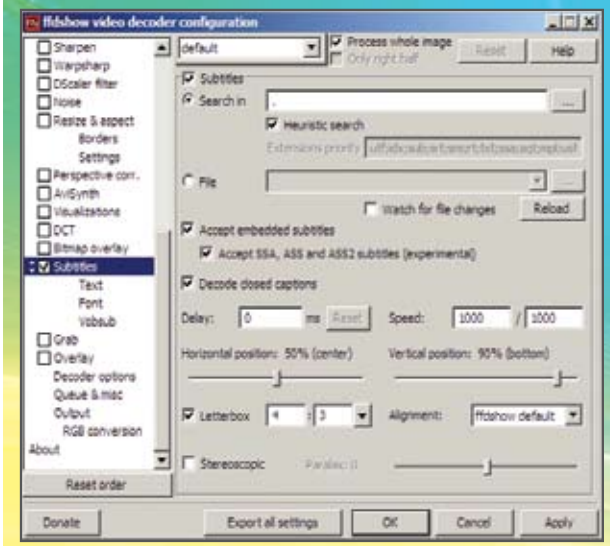

Tam kalite
TVersity'yi videoları her zaman tekrar kodlayacak şekilde ayarlamamızın dezavantajları, PC'mizin biraz daha fazla iş yapacak olması ve ikinci defa kodlanan bir videonun kalitesinin düşmesi. Ama sıkıştırmayı en yüksek kaliteyi sağlayacak şekilde değiştirirseniz kalite kaybınız çok daha düşük olacaktır. Bu nedenle TVersity'nin »Settings / Transcoder« bölümündeki kalite ayarlarını »Optimization« kısmından »Quality«yi, »Compression«dan ise »Minimum«u seçerek en yüksekte tutuyoruz. Artık PS3'ümüz tam anlamıyla bir HTPC alternatifi!

ayarları resimde görüldüğü şekilde yapıyoruz (bk yandaki resim).

Arşivinizden Sony PSP de faydalanıyor

Sony'nin avuç içi oyun konsolu PSP, mükemmel kalitedeki geniş ekranı ve kablosuz ağ bağlantısı sayesinde, TVersity ile paylaştırdığınız arşivinize erişim sağlıyor. Tek yapmanız gereken, internet tarayıcısından bilgisayarınızın adını/IP adresini ve TVersity erişim portunu belirtmek. (Örneğin **http://10.0.0.110:41952** TVersity'nin basit web arabirimi sayesinde paylaşıma açtığınız tüm arşiviniz elinizin altında.

Yine de bu tür bir erişimde PSP'nin doğasından kaynaklanan bazı can sıkıcı sınırlamalar mevcut: PSP'nin internet tarayıcısı ne yazık ki ses ve video dosyalarına giden bağlantılara tıkladığınızda bunları ağ üzerinden izletmek yerine, diske kaydetmeyi tercih ediyor. Ses dosyaları için, TVersity arabirimindeki RSS bağlantısını kullanarak bu dizindeki dosyaları bir RSS dosyası olarak PSP'nize tanıtabilir ve PSP'nizin internet tarayıcısından çıkıp RSS oynatıcıdan bu dizinlerdeki dosyalara erişebilirsiniz. Bu yöntemle ses dosyalarınızı PSP'ye indirmeden dinleme imkanı bulsanız bile, RSS okuyucusu alt dizinleri görmediği için son derece kısıtlı bir kullanımı var. Video dosyalarını ise diske indirmeden oynatma imkanı yok, bu da PSP nin sadece MP4 biçimindeki videoları desteklemesinden kaynaklanıyor. Fotoğraflarda ise herhangi bir sınırlama yok.

İşte bu çıkmazı aşmamız için önemli ipuçları: Eğer evde bir PS3'ünüz de varsa Sony'nin PS3 ve PSP konsolların birbirlerine bağlanabilmeleri için geliştirdiği RemotePlay bağlantısı bu sınırlamayı aşmanıza yarayacaktır. RemotePlay sayesinde PS3'ümüzü PSP'miz aracılığıyla uzaktan yönetmek, açıp kapatabilmek ve RemotePlay destekli oyunları PS3 üzerinden oynamak da mümkün. Ancak biz PS3'ün ekran görüntüsünü yüksek hızda, gayet akıcı şekilde PSP'mize aktaran bu bağlantıyı hem PS3'ün diskindeki medya dosyalarına, hem de PS3'ümüzün erişmekte olduğu TVersity sunucumuzdaki arşive erişmekte kullanabiliriz. Bu durumda tıpkı PS3 için PC'mizin yaptığı gibi, PS3 de PSP için DLNA sunucu rolü üstleniyor ve PC'den aldığı videoları PSP'nin oynatabileceği şekle çevirerek ağ üzerinden iletiyor. Yüksek çözünürlüklü dosyalarımızı yine altyazıları desteği ile PSP'mize indiremeksizin oynatmak elinizde!

PSP'de altyazılı Lost keyfi: Lost dizisinin HD çözünürlüklü bölümlerini Türkçe altyazılı olarak PSP'mizde izlemenin keyfine diyecek yok.

Uyumadan önce, yattığımız yataktan Lost dizisinin PC'mizin sabit diskinde duran HD çözünürlüklü en yeni bölümünü PSP'mizde Türkçe altyazılı olarak izledik. Ardından YouTube'daki favori video bloglarımızda şöyle bir dolandık. Son olarak her zaman uykumuzu getirmiş müziklerden oluşturduğumuz "Uykudan önce" adlı çalma listemizi PSP'mize yükleyip kulaklığımız kulağımızda rüyalar ülkesine doğru bir yolculuğa çıkıyoruz... Üstelik bize bu paylaşımı sağlayan salondaki PS3'ümüzü kapatmak için yatağımızdan kalkmamız bile gerekmiyor, zira PS3'ü PSP üzerinden uzaktan kumandayla kapatabiliyorsunuz. İyi uykular!

Dijital fotoğraf çerçevemizi de işe bulaştıralım...

Amerika seyahatiniz sırasında çektiğiniz her fotoğrafın hasretle yolunuzu gözleyen annenizin salonundaki fotoğraf çerçevesinde kendiliğinden belirdiğini düşünün... Hayal değil, Eye-Fi SD hafıza kartı ve UPnP uyumlu bir dijital fotoğraf çerçevesi ile bu senaryonun gerçek olması mümkün... Kablosuz ağlara bağlanma özelliğine sahip Eye-Fi SD kartı, çektiğiniz JPEG biçimindeki fotoğrafların Flickr gibi paylaşım sitelerine doğrudan gönderebiliyor. Üstelik bu işi fotoğraf makinenize takılıyken bilgisayara ihtiyaç duymaksızın yapıyor. TVersity sunucumuz'da Flickr'a atılan fotoğrafları belirli aralıklarla güncelleyerek dijital fotoğraf çerçevemizin erişimine sunuyor...

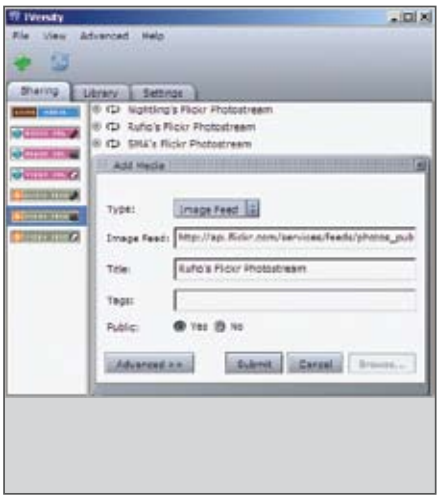

Sürekli takip Favori fotoğrafçılarımızın Flickr portfolyosunun RSS adresini Tversity'ye eklememiz yeterli.

Senaryomuzu bir cihaz daha katarak genişletiyoruz, Kodak'ın EasyShare EX1011 serisi kablosuz ağ destekli fotoğraf çerçevesi UPnP desteğinin yanı sıra hemen her tür hafıza kartında veya dahili belleğinde depolanmış fotoğrafları, videoları ve ses dosyalarını görüntülüyor, isterseniz Kodak'ın EasyShare sitesindeki hesabınıza yüklediğiniz fotoğrafları da internetten indirip gösterebiliyor.

Biz yalnızca Kodak'ın sitesindeki hesabımıza yüklediğimiz fotoğraf arşivimizle yetinmiyoruz. Hedefimiz en gözde fotoğraf paylaşım sitelerinden Flickr'a fotoğraf yollayan favori fotoğrafçılarımızın portfolyolarını da çerçevemizde görmek... Bu durumda favori fotoğrafçılarımızın portfolyolarının RSS bağlantılarını Tversity'ye eklememiz yeterli oluyor. Bunun için TVersity'nin »File« menüsünden »Add Podcast / RSS Feed« seçeneğini seçiyoruz. Açılan kutucukta »Type« seçeneğini » Image Feed » olarak işaretleyip portfolyonun adını ve adresini girmemiz yeterli oluyor.

Ayrıca TVersity'nin »Settings« sekmesindeki »Internet Feeds« ayarlarından her güncellemede arkaplanda kaç dosyanın indirilebileceğini belirtebilir, indirme işleminin İnternet bağlantınızı sekteye uğratmaması için bu işe ayıracağınız bant genişliğini de kısıtlayabilirsiniz. TVersity medya arşivinizi istediğiniz aralıklarla güncelliyor... Böylelikle her zaman en güncel RSS içeriğine erişme imkanınız olacak.

TVersity üzerindeki ayarlarımızı bitirdik, şimdi fotoğraf çerçevemize göz atalım.

Flickr uyumu Kodak EX1011 dijital fotoğraf çerçevemiz en güncel Flickr içeriğini gösteriyor.

Veritabanı destekli: QNAP TS-109, PHP destekli bir web sunucusunun yanısıra SQLite ve MySQL veritabanlarına da sahip.

Çok becerikli Ovislink AirLive 6500'ün USB portuna, paylaştırmak istediğiniz diğer depolama birimlerini bağlayabilirsiniz.

Kablosuz ağ bağlantılarını yaptığımız çerçevemizin ağa bağlanır bağlanmaz UPnP destekli sunucumuzun hemen tanındığını ve »Ağ bilgisayarı« seçeneğinin etkinleştiğini görüyoruz.

TVersity internet kaynaklı çevrimiçi içeriği de tıpkı yerel diskteki bir dizin gibi gösterdiği için, fotoğraf çerçevemizden »Photos / Internet Photos / Photo Feeds« dizini altına eklediğimiz RSS adreslerini görebilir, dilediğimiz bir tanesinin görüntülenmesini sağlayabiliriz.

Dijital fotoğraf çerçevemize yeni bir kullanım alanı daha yaratarak, aygıtı PC'mizdeki arşivimizden seçtiğimiz fotoğraflar ve şarkılar eşliğinde istediğimiz saatte uyandıracak bir çalar saat gibi kullanmamız da mümkün.

Üreticiler sıraya girdi, DLNA cep telefonlarında

Çıktıkları günden beri üreticilerin daha fazla özellikle donatma rekabetinde olduk-

NOKİA N95 Dünyanın ilk DLNA onaylı mobil telefonu...

ları cep telefonların UPnP desteğine kavuşmasını görmek şaşırtıcı olmadı. Dünyanın ilk DLNA uyumlu cep telefonu pazar lideri Finlandiyalı Nokia'nın N95'i oldu. Yüksek çözünürlüklü kamera, dahili GPS, 4/8 GB hafıza, kablosuz ağ bağlantısı gibi birçok özelliği bünyesinde barındıran N95, desteklediği DLNA protokolü sayesinde, paylaştırmış olduğumuz medya arşivimize erişmekte hiç güçlük çekmiyor. TVersity gerekli çevrim işlemini yaparak dosyaları N95'imize ağ üzerinden kablosuz olarak aktarıyor. An itibari ile diğer DLNA uyumlu mobil telefonlar ise yine Nokia'nın N82'si ve Samsung'un SGH-i780 modelleri... Bu özelliğin birkaç yıl içinde mobil telefonlarda sıkça karşılaşılır bir özellik olacağını öngörüyoruz...

Tasarruf için PC'yi aradan çıkarmaya ne dersiniz?

Şimdiye kadar hep PC üzerindeki arşivimizi paylaştırmaktan bahsettik, fakat evde 24 saat çalışan bir PC fikri gerek ortaya çıkan fan gürültüsünden, gerekse tükettiği enerjiden dolayı çok sıcak gelmeyebilir, bu durumda UPnP ve DLNA destekli ağ depolama cihazları uygun bir alternatif oluşturabilir...

İsviçre çakısından bile daha maharetli bu faydalı cihazlar genelde gömülü bir Linux işletim sistemi çalıştırıyor ve dosya paylaşımı kavramına yeni bir tanım getiriyorlar. Bilgisayar ağınıza kablolu veya kablosuz olarak katılabilen bu cihazlar Samba servisleri sayesinde üzerlerine taktığınız diskleri Windows paylaşımları olarak kullanmanıza izin veriyorlar. UPnP ve DLNA destekleriyle ağınızdaki PC ve diğer cihazlara video, ses ve görüntü paylaştırabilen bu cihazların bazıları FTP, Web ve hatta veritabanı sunucusu da içererek aktif web sayfalarınızı evinizden barındırmanıza imkan sağlıyorlar.

Bu cihazların enerji tüketimi tahmin edersiniz ki bir PC ile kıyaslanamayacak kadar düşük. Örneğin Twonkymedia lisanslı bir DLNA sunucusu da içeren QNAP TS-109 saatte yalnızca 14,4 Watt harcıyor, yani tasarruflu bir ampulün neredeyse yarısı kadar. Düşük enerji tüketimi beraberinde düşük ısıyı da getirdiği için TS-109'un fansız alüminyum gövdesi kendini soğutmaya yetiyor ve "sıfır gürültü" yaratıyor. 24 saat sürekli açık ve internetten veri indiriyor olmaları elektrik faturalarınızda da hatırı sayılır bir farka yol açmadığı için bu cihazlar dosya indirme tutkunları için biçilmiş birer kaftan. Zaten üzerlerindeki Bittorrent, Http ve FTP istemcileri sayesinde gece yatmadan önce verdiğiniz dosya indirme listesini sabaha kadar tamamlayıp paylaşıma açmış oluyorlar...

Cep telefonları DLNA ile tamamen değişiyor

Ovislink'in AirLive 6500 modeli de dahili bir UPnP sunucusunu barındırıyor ve DLNA uyumunu ise sonradan yükleyebileceğiniz "ushare" yazılımı sayesinde elde ediyor. Üzerindeki iki USB portu aracılığıyla, taktığınız USB depolama birimlerini de hemen tanıyıp paylaşıma açılıyor, Aynı zamanda bir kablosuz erişim noktası ya da tekrarlayıcısı görevini de görebiliyor.

balkim@chip.com.tr

İşlemci savaşları

AMD, B3 stepping'li, üç ve dört çekirdekli yeni Phenom işlemcilerle Intel'e bir kez daha meydan okuyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

TLB hatası AMD'nin K10 işlemcilerinin imajını lekeliyordu. Yeni B3 stepping ile bu bug sonunda giderildi. AMD Phenom modellerinin en büyük iki problemi "TLB-Bug" ve düşük saat frekansları. AMD şimdi her iki problemin de üstesinden yeni Phenom modelleriyle ve Revision B3 ile gelmek istiyor. Phenom modellerinde daha önce X3 ve X4 ifadelerini kullanmayacağını açıklayan AMD, tekrar bu sisteme dönmüş durumda. Böylece eski ve yeni tüm işlemcilere bu iki ek karakter veriliyor. Buna bağlı olarak yeni üç çekirdekli modellerin adı Phenom X3 8450, 8650 ve 8750, dört çekirdeklilerse Phenom X4 9550, 9750 ve 9850. Bunlara bir de tasarruflu bir X4 9100e modeli ekleniyor.

TLB hatası, özel bir önbellek (Translation Lookaside Buffer) ile alakalı ve nadir durumlarda hesaplama hatalarına neden olabiliyor. Bu hata Phenom'un akrabası Opteron'un profesyonel alanlardaki kullanımı için önemli olabilir, ancak günlük PC kullanımı için o kadar da önemli değil. Çoğu anakart üreticisi tarafından acilen çıkartılan ve BIOS'a entegre edilen hata düzeltmelerden oyuncular uzak durmalı, zira hatanın bu şekilde çözümü performansı %20 'ye kadar düşürebiliyor. Tüm bu sorunlar B3 stepping ile ortadan kalkıyor.

Yenilikler ve performans

TLB hatası dışında yeni Phenom'larda pratikte değişen pek bir şey yok. 9100e dışında maksimum güç tüketimi (TDP) yine 95 ile 125 watt arasında, mümkün olan en yüksek kasa sıcaklığı (Tcase) da aynı şekilde değişmiyor. AMD, taze silisyumundan az da olsa bir saat hızı artışı sağlamış. Yeni X4 9850 2,5 GHz'e kadar çıkabiliyor. Phenom'un maksimumu daha önce 2,3 GHz'di.

Peki daha yüksek saat hızı, daha önce hayal kırıklığı yaratan bir performansa sahip Phenom'a yaramış mı? Sentetik benchmark'larımız 2,5 GHz'lik 9850 BE'yi tam da beklediğimiz yere konumlandırdı. AMD, yeni işlemcilerin mimarisinde pek bir değişiklik yapmamış görünüyor. Hız aşırtma denemelerimiz de bunu gösterdi.

Ancak rakip Intel de boş durmuyor. Artık eskimeye başlayan Kentsfield çekirdekli Q6600 halen bir adım önde. Yeni Yorkfield'ler ise bariz bir şekilde daha hızlı.

Phenom 9850 BE Çarpan kilidi olmayan "Black Edition" dört çekirdekli.

AMD Phenom X4 9850 BE

Elit "Black Edition" ailesinin bir üyesi olarak Phenom X4 9850 BE, yukarıya doğru açık bir çarpana sahip. Bellek ve yonga setinin spesifikasyon dâhilinde çalışabilmesi için, bu yüzden referans frekansı 200 MHz'de bırakmak ve buna karşılık çarpanı artırmak daha doğru. 1,3 voltluk standart voltajla işlemciyi 3 GHz'e kadar çalıştırmayı başardık. Voltajı 1,45 volta çıkarmak 3,1 GHz'lik bir saat hızını mümkün kıldı ancak daha yüksek bir hıza çıkamadık. Referans frekansı artırmak da bir işe yaramadı. Yine de 3 GHz'de Phenom X4, Intel'in Q9300'ünü geçmeyi başardı. Ancak en hızlı Yorkfield'e kafa tutabilmek için, AMD'nin saat hızlarını çok daha yükseğe taşıması gerekiyor.

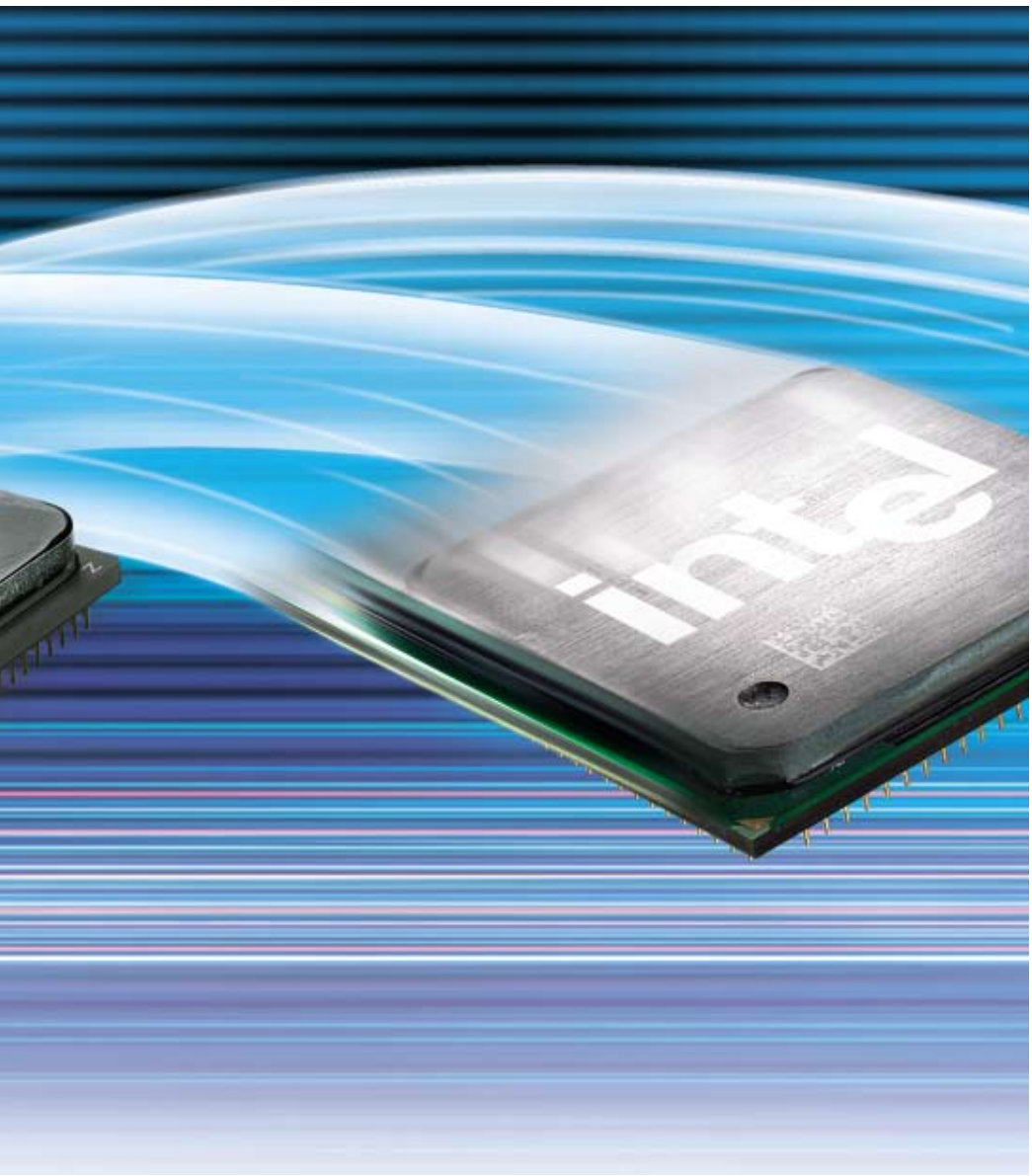

AMD OverDrive Bu yazılımla AMD işlemcileri hız aşırtmak çok kolay.

nut olmayanlar dört çekirdekli bir işlemci tercih etmek ve çok daha yüksek bir ücret ödemek zorundaydı. AMD, Phenom X3 8750, 8650 ve 8450 ile ilk üç çekirdekli masaüstü işlemcilerini piyasaya çıkardı. Böylece dört çekirdeklilerden çok daha uygun bir fiyata ve çift çekirdekliler ile karşılaştırıldığında da oldukça cazip bir fiyata üç çekirdekli bir işlemciye sahip olmak mümkün.

Ancak çok az sayıda uygulama, dört çekirdekli bir işlemcinin işlem gücünü kullanabilecek durumda. Bu yüzden günlük kullanımda iki katı bir performans artışı hissetmek mümkün değil. Yazılımların çoğu sadece iki tane işlemci çekirdeğini destekliyor ve bu durumda da bilgisayar uygulamanın yükünü sırtlanıyor. İşletim sisteminden, çok sayıda artalanda çalışan uygulamadan (messenger, sesli sohbet, ikinci ekranda video gösterimi gibi) ek işlem performansı talebi geldiğinde, çift çekirdekli uygulamadan (mesela bir 3B oyundan) performans çalınmış oluyor ve daha yavaş çalışıyor. Üçüncü işlemci çekirdeği bu ek iş-

Yazılımların çoğu iki çekirdek destekliyor

AMD Phenom X3 8750

İki çekirdekten sonra dört çekirdekli işlemciler çıktı ve şimdi de karşımızda üç çekirdekli işlemciler var. Burada işlemci birimlerinin fiziksel olarak nasıl sıralandığı sorusu sorulabilir. X3'lerin aslında sadece üç çekirdeği etkinleştirilmiş bir Barcelona olduğunu söyleyebiliriz. AMD 780G yonga seti, düşük fiyatı, güç tüketimi ve ucuz, multimedya veya HTPC (ev sineması PC'si) toplamak için sunduğu işlevler ile oldukça popüler. Bu platform için artık nihayet Athlon 64 X2'nin yanında daha performanslı ve ucuz Phenom işlemciler de sunuluyor. Ucuz bir PC toplamak veya terfi etmek isteyenler geçmişte uygun fiyatları nedeniyle Athlon 64 X2'leri tercih ediyordu. Ancak X2'lerin performansından hoş-

B3-Stepping'li AMD Phenom X4 ve X3 modelleri

Model	Frekans	L2 Önbellek	L3 Önbellek
Phenom X4 9850 BE	4x 2.50 GHz	4x 512 KB	2 MB
Phenom X4 9850	4x 2.50 GHz	4x 512 KB	2 MB
Phenom X4 9750	4x 2.40 GHz	4x 512 KB	2 MB
Phenom X4 9650	4x 2.30 GHz	4x 512 KB	2 MB
Phenom X4 9550	4x 2.20 GHz	4x 512 KB	2 MB
Phenom X3 8750	3x 2.40 GHz	3x 512 KB	2 MB
Phenom X3 8650	3x 2.30 GHz	3x 512 KB	2 MB
Phenom X3 8450	3x 2.10 GHz	3x 512 KB	2 MB

PC Mark Vantage 9850 BE sadece PC Mark'ta Q9300'ü geçebildi.

lemler için ideal. Bu çekirdek diğer iki çekirdeğin yükünü hafifletiyor ve çift çekirdek destekli uygulama rahatsız edilmeden işini görebiliyor.

Üç işlemci çekirdeğine sahip Phenom X3 sistemi çoklu görevler için daha uygun bir hale getiriyor. Üstelik Intel'in dört çekirdekli işlemcilerine göre çok daha uygun bir fiyat karşılığında. Teknik olarak X3, dört çekirdekli Phenom X4 ile tamamen aynı yapıda. Her işlemci çekirdeği 512 KB büyüklüğünde bir L2 önbelleğe sahip ve üç çekirdek de 2 MB'lık bir L3 önbelleğe bağlı. Diğer tüm Phenom X4'ler gibi X3 de 65 nm üretim teknolojisiyle üretilmiş. X3'lerin kod adı Barcelona değil, Toliman olarak değiştirilmiş. Yeni modellerde TLB Bug'ı olmadığı için ürün kodlarının sonunda 50 ifadesi var.

Test sistemleri ve benchmark'lar

AMD işlemcileri test etmek için AMD'nin yeni 780G yongasetini kullanan Asus M3A78-EMH HDMI anakartını kullandık. AMD'nin de tavsiye ettiği gibi anakartın en son BIOS güncellemesini ve en yeni Catalyst sürücülerini yükledik. Intel işlemciler içinse Gigabyte P35-DQ6 modelini tercih ettik. AMD'nin en hızlı dört çekirdeklisi Phenom X4 9850 BE'nin karşısına Intel'in en düşük dört çekirdeklisi Q9300'ü çıkardık. Saat hızları aynı olsa da (2,5 GHz) iki işlemci arasında X4 lehine 50 dolar'lık fark olduğunu hatırlatalım. En hızlı üç çekirdekli Phenom olan X3 8750'nin (195 dolar) karşısına ise fiyat olarak kendisine en yakın çift çekirdekli işlemci olan Intel E6750'yi ve Intel'in en hızlı çift çekirdekli işlemcisi olan E8500'ü (280 dolar) çıkardık. Test sistemi-

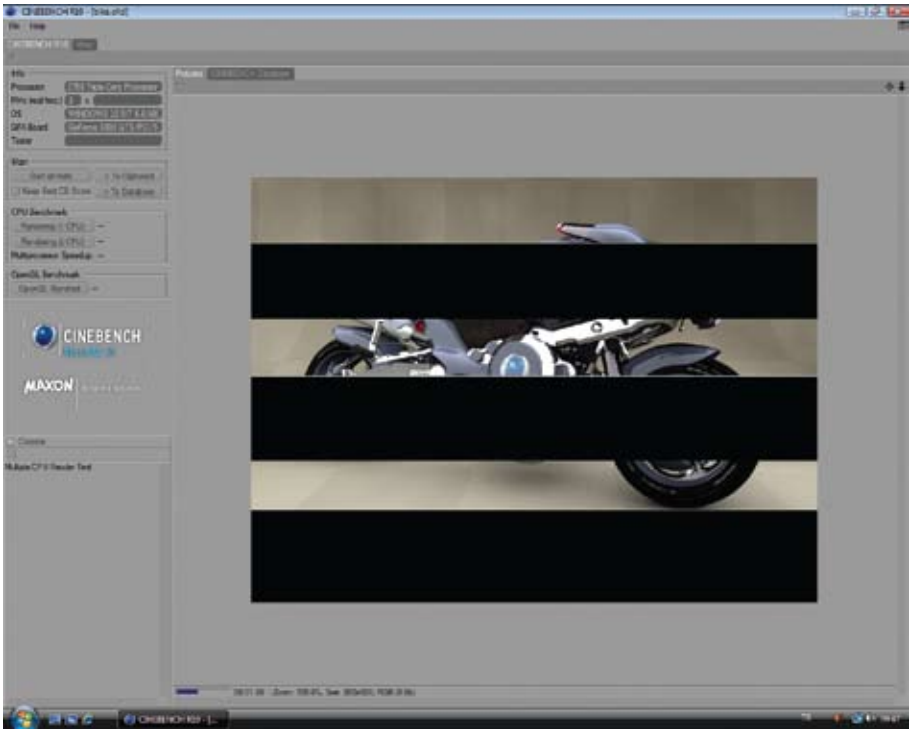

Cinebench R10 Çok çekirdek destekleyen ender uygulamalardan Cinebench'te yeni Phenom'lar hayalkırıklığı yarattı.

nin ortak parçaları ise şunlardı: 2 x 1 GB GEIL DDR2-800 Ultra bellek, Seagate Barracuda 7200.10 250 GB sabit disk, GeForce 8800 GTS 640 MB ekran kartı ve FPS 550 watt güç kaynağı. İşletim sistemi olarak Service Pack 1 yüklü Vista Ultimate kullandık. Benchmark yazılımları olaraksa yeni çıkan 3DMark Vantage ve PCMark Vantage ile birlikte Cinebench R10 rendering yazılımlarını kullandık. Bu üç benchmark yazılımı da çok çekirdekli işlemcilerden tam olarak faydalanabiliyor ve işlemcilerin gerçek gücünü görebilmemizi sağladı.

Test sonuçları

2'den fazla işlemci çekirdeği destekleyen uygulamalarda X3 ve X4'ler gerçek gücünü gösterebiliyor. Ancak oyunlar gibi yüksek saat hızının önemli olduğu uygulamalarda AMD'nin işlemcileri ağır bir yenilgiye uğruyor. Çift çekirdekli Core 2'ler karşısında konumlandırılan X3'lerin fiyatının yakın zamanda çok düşeceğini sanmıyoruz, zira bu işlemcilerde aslında dört çekirdekli bir die kullanılıyor. Daha fazla işlemci çekirdeğine ihtiyaç duyan kullanıcıların da öncelikli tercihi hiç şüphesiz dört çekirdekli X4'ler olacaktır. Ne de olsa aralarında çok büyük bir fiyat farkı yok. Öte yandan en hızlı AMD Phenom'un, en yavaş Intel Quad Core'dan çoğu uygulamada daha yavaş olması AMD için büyük bir hayal kırıklığı. 45 nm üretim teknolojisiyle üretilen Intel işlemcilerin daha az ısınması ve güç tüketmesi, çok daha yüksek bir overclock potansiyeline sahip olması, onları son kullanıcıların gözünde daha cazip kılıyor.

uyaman@chip.com.tr

ÖZETLE

İnternet için bir ofis PC'si veya salon için Blu-ray veya HDTV video gösterebilen bir HTPC toplamak isteyenler, tereddüt etmeden yeni Phenom'u tercih edebilirler. Performans bu işlemler için yeterli, zira güncel H.264 codec'leri üç işlemci çekirdeğini destekliyorlar. Phenom X3, ek çekirdeği sayesinde çift çekirdekli bir işlemciye göre işletim sisteminin daha çabuk tepki vermesini sağlıyor. 780G platformuyla birlikte AMD, Intel'e göre daha hesaplı bir komple temel sistem sunabiliyor. Intel'in G45 platformu çıkana kadar, AMD'nin 780G platformu HDCP'li tam HD video desteği ve çok daha iyi grafik performansı ile multimedya ve ofis PC'leri için ideal platform. Ancak G45'in çıkışından sonra AMD'nin mutlaka daha hızlı, verimli ve ucuz işlemcilerle Intel'e cevap vermesi gerekiyor.

AMD Intel'e karşı

İşlemci	AMD Phenom X3 8750	AMD Phenom X4 9850 BE	Intel E6750	Intel E8500	Intel Q9300
Fiyat (dolar)	195	235	185	280	285
Saat hızı	2,4 GHz (200 x 12)	2,5 GHz (200 x 12,5)	2,66 GHz (333 x 8)	3,16 GHz (333 x 9,5)	2,5 GHz (333 x 7,5)
L2 önbellek	1,5MB	2MB	4MB	6MB	6MB
L3 önbellek	2MB	2MB	-	-	-
3DMark Vantage	P3647	P3759	P3531	P3734	P3907
3DMark Vantage CPU	5819	7393	4796	6594	10111
PCMark Vantage	4340	4680	4075	4409	4679
Cinebench R10	5818	6015	5191	6702	9618

En iyi değer

Eski sistemlere 45nm dopingi

BIOS güncellemeleriyle, P965 ve hatta 945GC yonga setli **ESKİ ANAKARTLARDA BİLE** yeni 45 nm işlemcileri çalıştırmak mümkün.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Intel'in 45 nm üretim teknolojisiyle üretilen E7000, E8000 ve Q9000 serisi işlemcileri, yüksek saat hızları, hızaşırtma potansiyelleri, daha az ısınmaları ve daha verimli çalışmalarıyla çoğu kullanıcının gözdesi durumunda. Özellikle uygun fiyatlı E7200 (yaklaşık 135 dolar) işlemcisinin de piyasaya çıkmasıyla, 45 nm işlemciler iyice rağbet görmeye başladı. Bu işlemciler aslında resmi olarak Intel'in 3 ve 4 serisi (P35 ve X48 gibi) ve nVidia'nın 7 serisi yonga setleri için tasarlanmış işlemciler. Ancak çoğu anakart üreticisi BIOS güncellemeleriyle yeni 45 nm işlemcilerin bazı eski Socket 775 anakartlarla birlikte çalışabilmesini sağlıyor. Intel resmi olarak bu desteği sunmasa da, bu sayede Intel'in eski 945GC ve P965 yonga setli anakartlarında bile bu yeni işlemcileri stabil bir şekilde çalıştırmak mümkün olabiliyor. Özellikle eski bir işlemcisi olanlar için kaçırılmayacak bir işlemci terfisi olanağı sağlayan BIOS güncellemelerini anakart üreticilerinin internet sayfalarında bulmak mümkün.

45 nm işlemci desteğine sahip eski anakartlar

Eski anakartlar arasında özellikle yeni revizyonlu modellerin 45 nm işlemcileri desklemek konusunda daha şanslı olduğunu söylemeliyiz. Mesela Gigabyte'ın P965-DS3 anakartının ilk modeli (Rev 1.0) 45 nm işlemcileri desteklemiyor. 2.0 revizyonlu modeli E8000 serisi işlemcilerinin tamamını ve dört çekirdekli işlemcilerden sadece QX9650'yi desteklerken, en son çıkan Rev 3.3 modeliyse FSB1600'de çalışan QX9770 dışında tüm 45 nm işlemcileri destekliyor. Bu yüzden işlemci terfisi düşünenlerin işlemci satın almadan önce mutlaka anakartlarının modelini öğrenip anakart üreticilerinin internet sayfalarında işlemci desteğine bakmaları gerekiyor. Intel 945GC yonga setli anakartlar ise BIOS güncellemesiyle sadece çift çekirdekli 45 nm işlemcileri destekleyebiliyorlar; dört çekirdek desteği maalesef yok. Genel olarak FS1333 desteğine sahip anakartların en azından BIOS güncellemesi ve hız aşırtma

E8500 Intel'in en hızlı çift çekirdekli 45 nm işlemcisini P965 yonga setli anakartımızda 4 GHz'in üzerinde çalıştırmayı başardık.

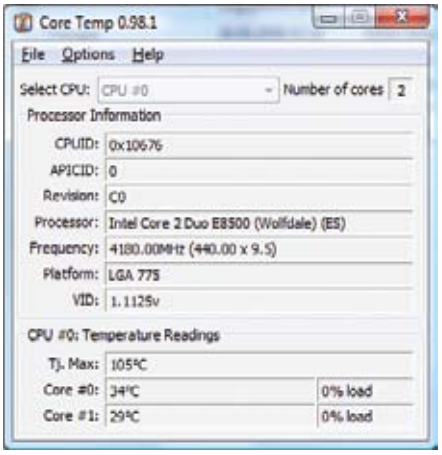

Sıcaklık 4180 MHz'de çalışan E8500 boştayken sadece 34 derece sıcaklığa ulaştı. Maksimum kasa sıcaklığı ise 105 dereceye çıkabiliyor.

P965 ve P35'te 45 nm işlemci performansı					
İşlemci	Intel E8500@ P965	Intel E8500@ P35	Intel E8500@ P965	Intel Q9300@ P965	Intel Q9300@ P965
Saat hızı	3166 MHz	3166 MHz	4180 MHz	2500 MHz	3225 MHz
3DMark Vantage	P3730	P3734	P3836	P3907	P3985
3DMark Vantage CPU	6.586	6.594	8.352	10.111	12.417
PCMark Vantage	4.474	4.409	5.522	4.679	5.384
Cinebench R10	6.650	6.702	8.775	9.618	11.874

ile çift çekirdekli 45nm işlemcileri destekleyebileceklerini söyleyebiliriz. Asus, Gigabyte, MSI gibi önde gelen anakart üreticileri, müşterilerini bu noktada mağdur etmiyor ve ellerinden geldiğince her çıkan yeni işlemciyle birlikte yeni BIOS güncellemelerini kullanıcılara sunuyorlar.

P965, P35'e karşı: 45 nm savaşı

Biz de eski anakartlarda yeni bir 45 nm işlemciyi çalıştırarak, yeni bir sistemle arasındaki performans farkını karşılaştırmak ve elde ettiğimiz sonuçları sizlerle paylaşmak istedik. Bunun için bir zamanların efsane anakartı Gigabyte GA-965P-DS3 Rev3.3 anakarta en son BIOS güncellemesi olan F13Q Beta sürümünü yükledik ve üzerinde Intel'in yeni 45 nm işlemcileri E8500 ve Q9300'ü çalıştırdık. Gigabyte'ın bu anakartının karşısına ise daha yeni bir yongaseti olan P35'li Gigabyte P35-DQ6 modelini çıkardık. Benchmark yazılımları olarak 3DMark Vantage, PCMark Vantage ve Cinebench R10 yazılımlarını ve Service Pack 1 yüklü Vista işletim sistemini kullandık.

Her iki platformdaki test sonuçlarına baktığımızda, aralarındaki farkın minimal olduğunu ve pratikte hiçbir şekilde hissedilmediğini söylemeliyiz. Hatta PCMark Vantage testinde P965'li platform, P35'ten daha hızlı çıktı. 45nm işlemcili bir sistem toplayıp da overclock etmeden olmazdı.

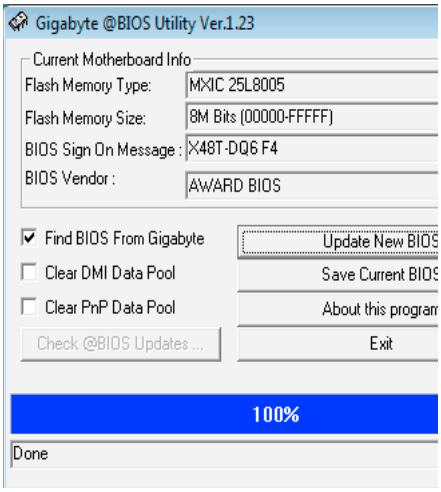

BIOS güncellemesi Özel araçlarla anakartların BIOS'unu internetten güncellemek mümkün.

45 nm uyumluluğu Anakart üreticilerinin internet sitelerinde her modelin 45 nm işlemcilerle uyumlu olup olmadığınğ görebilirsiniz.

Gigabyte GA-965P-DS3 anakart bu noktada da boyundan büyük işler çıkarmayı başardı ve E8500 işlemciyi 4.180 MHz'de çalıştırmayı başararak (normal frekansın 1 GHz üzerinde) çok başarılı test sonuçlarına imza attı. Dört çekirdekli Q9300 işlemcisinde ise beklediğimiz gibi anakart FSB duvarına biraz erken tosladı. Maksimum 430 MHz'e çıkarabildiğimiz FSB hızı 2,5 GHz'lik işlemciyi "sadece" 3.225 MHz'de çalıştırabilmemize neden oldu. Yeni anakartların dört çekirdekli işlemcilerde FSB duvarı konusunda daha başarılı olduklarını ve 450 MHz FSB üzerine çıkabildiklerini söylemeliyiz. Yine de aralarındaki fark pratikte ancak benchmark yazılımlarıyla ölçülebilecek kadar az.

uyaman@chip.com.tr

BİLGİ

BIOS güncellemeleri

Anakartın BIOS'unu güncellemek için anakart üreticileri çeşitli seçenekler sunuyorlar. Bunlardan en kolayı Windows altında üreticinin sitesine bağlanarak yeni BIOS'u otomatik olarak birkaç tıklamayla internetten yüklemek. Alternatif ve daha güvenli bir yol olarak indirdiğiniz BIOS güncelleme dosyasını bir USB diske kopyalayıp BIOS altından da güncelleyebilirsiniz. BIOS güncellemesi sırasında elektrik kesilmelerine karşı bilgisayarınıza geçici de olsa kesintisiz bir güç kaynağı (UPS) bağlamanızı tavsiye ediyoruz. Hatalı BIOS güncellemesi yüzünden bozulmuş bir BIOS yongası, anakartınızın bir daha açılmamasına neden olabilir. Anakartınız "dual BIOS" özelliğine sahip değilse, böyle bir durumda bir uzman yardımı almalı ve anakartın BIOS'unu yeniden programlatmalısınız. Asus anakart sahipleri bu noktada şanslı, zira Çizgi Elektronik **(www.cizgi.com.tr)** böyle bir hizmet sunuyor.

Ev sineması için projektörler

HD projektörler hiç bu kadar ucuzlamamış, hiç de bu kadar iyi olmamıştı. Gün ışığında bile birinci sınıf görüntü veren bu aygıtların bazıları Hollywood'un **24P BİÇİMİNİ** bile destekliyor. CHIP fiyatı 850 Euro'dan başlayan ve film ya da maç keyfinizi katlayacak olan dokuz HD projektörü test etti.

BARIŞ EMRE ALKIM / DW

Öyle görünüyor ki 2008 yazı projektör satın almak için en ideal zaman. Önce İsviçre ve Avusturya'daki UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası, hemen ardından Pekin'deki Olimpiyatlar. Spor karşılaşmalarını dev ekranda izlemeyi kim sevmez ki? Televizyon tutkunları da ev sineması rüzgârından nasibini alıyor. Blu-ray'in büyük zaferinin ardından, ev sinemalarında oynatılmayı bekleyen yüksek çözünürlüklü film sayısında büyük artış yaşanıyor. Zaten HD görüntüsünün keskinliği ancak ve ancak film büyük bir alanda görüntülendiği zaman ortaya çıkıyor.

Ev sineması kurmak daha önce hiç bu kadar ucuz olmamıştı. Testimizdeki fiyatları 850 ile 2000 Euro arasında değişen dokuz HD projektörü her zaman en iyi aygıtın en pahalı aygıt olmadığını ortaya koyuyor.

HD ile büyük görüntünün tadı başka

Yeni ürünleri üç yıl öncesinin kalburüstü projektörü Hitachi PJ-TX200'le karşılaştırdığımız vakit teknolojinin ne kadar yol aldığı anlaşılıyor.

Görüntü kalitesi: Epson ve Panasonic en keskin görüntüleri sunuyor.

Test katılımcılarının tümü de en önemli kategori olan görüntü kalitesinde 80'in üzerinde puan almayı başarıyor. Bir başka deyişle, testimizde hiçbir ürünün görüntü notu "iyi"den aşağı değil. Ancak Epson'un EMP-TW7000 ve Panasonic'in PT-AX200E modelleri hemen kendini belli ediyor. İki ürün de göz yormayan maksimum ışık parlaklığı olan 1.150 cd/m2 ve yüksek kontrast değerleri sunuyor. Aynı zamanda tam ekran video görüntüsü söz konusu olduğunda, karanlık görüntüleri ayrıntılı bir şekil-

de, "taşma" (flooding) olmadan da görüntülüyorlar. Normal PAL televizyonlarda (576i standardı) kullanılan "deinterlacing" yani yarım görüntülerden tam görüntü oluşturma işleminin altından Acer ve Optoma marka ürünler başarıyla kalkıyor. Panasonic ise bu konuda çok başarılı. Acer ve Optoma, futbol maçlarını standart çözünürlükte izlemek isteyenler için uygun olabilir.

Çoğu DVD oynatıcı tarafından 576p kipinde gösterilebilen film DVD'leri ise testin ilk üç sırasına kurulan Panasonic, Mitsubishi ve Epson tarafından hakkıyla görüntülendi. Bu ürünler doğal renk temsili (ten rengi için çok önemli) ve nahoş lekeler olmaksızın net hatlar sunma özelliğine sahipti. Hollywood filmlerini çekildiği gibi izlemeyi sağlayan 24p kipi için, Blu-ray filmin de bu şekilde aktarılmış olması ve 24p uyumlu bir Blu-ray oynatıcı tarafından gösterilmesi gerekiyor.

Dokuz adaydan yedisi sinema tutkunları için bu özel kipi destekliyordu ve onlardan da altısı "iyi" ya da "çok iyi" puan aldı. Sadece InFocus'un IN78'i bu testte çuvalladı. Sunduğu 24p görüntü çok titreşiyor ve durduk yere sallanıyor. Bununla birlikte, gerçek sinema keyfi için normal bir 1080p kipi de yeterli. Bu yüzden 24p desteği olmayan iki aygıttan (Panasonic PT-AX200E ve Acer PH730) çok fazla puan kırmadık. 2005 yılından kalma referans projektörümüz Hitachi PJ-TX200, 24p kipi bulunmasa da günümüz standartlarının gerisinde kalmadığını "çok iyi" diyebileceğimiz 90 puan alarak kanıtladı.

Ne ilginçtir ki teste katılan tek Tam HD (FullHD) projektörü olan, yani 1.920 x 1.080 çözünürlüklü Mitsubishi HC4900 testten yalnızca 87 (iyi) puanla ayrıldı. Bu da henüz tam HD bir projektöre yatırım yapmanın aradaki fiyat farkını hak etmediğini gösteriyor.

FOTO: HITACHI PR

KARAR

Eğer futbol şampiyonası için standart çözünürlükte bir projektör alırsanız sonra dövünebilirsiniz. Fiyatları 850 Euro'dan başlayan HD projektörler, yarı fiyata satılan XGA ya da SVGA projektörlerden çok daha iyi tam ekran video görüntüsü sunuyor. Testimizde birinci sıraya yerleşen Panasonic PT AX200E (yaklaşık 1.050 Euro) sadece çok iyi performans sunmakla kalmıyor, elektriği de adeta kokluyor. Fiyat/performans galibi ise BenQ'nun W500'ü. 850 Euro karşılığında tüm önemli özelliklere sahip, etkileyici görüntü kalitesi sunan böyle bir HD projektöre sahip olabilirsiniz.

Ergonomi: Mitsubishi'nin projektörü çıt çıkarmıyor

Ergonomi cephesindeyse çıtayı Mitsubishi belirliyor. Enerji tasarruf kipinde 0,7 sone ses çıkaran HC4900, normal çalışmada elde ettiği 1,2 sone değeriyle testin en sessizi. Öyle görünüyor ki kimi üreticilerin sadece 1.1/1.3 sone gürültü çıkaran üç yıllık Hitachi PJ-TX200'den alacakları bir ders var. Özellikle de normal kipte 3,5 sone ses çıkaran IN78'in üreticisi InFocus'un ve tasarruf kipinde bile 2,8 sonenin altına inemeyen EMP-TW700'ün üreticisi Epson'un...

Mitsubishi kullanılabilirlik cephesinde de başı çekiyor. Parlak düğmeler karanlıkta kullanımı kolaylaştırıyor. Ayrıca çeşitli varsayılan ayarları uzaktan kumandanın düğmesine sadece tek basışla değiştirebiliyorsunuz. Optoma da bu işin nasıl yapılmayacağının kanıtı. HD73'ün menü yapısı adeta kasten zorlaştırılmış. Menüler o kadar büyük ki, ayarlamaya çalıştığınız tüm resmin üzerini kapatabiliyor.

Donanım ve güç tüketimi: Yabana atılmayacak detaylar

Testteki iki HD projektör (Acer PH730 ve Optoma HD73) 16:10 görüntü biçimini destekliyor. Bu ekstra pikseller sunum yapanların işine yarayabilir. Ancak özellikler kısmında ürünler sadece arabirimlerinden ve beraberlerinde gelen aksesuar taşıma çantalarıyla puan alabiliyor. Optoma'nın yanında, normalde fiyatı 300 Euro eden bir de yedek lamba var.

Projektörlerin çalışırkenki güç tüketimi çok farklılık göstermese de, iş bekleme kipinde güç tüketimine gelince, koca bir uçurum ortaya çıkıyor. Bu kategoride sınıfta kalan InFocus IN78 10,8 Watt gibi büyük bir rakam tüketirken test birincisi Panasonic PT-AX200E aynı iş için 0,2 Watt harcıyor.

balkim@chip.com.tr

ENERJİ TAVSİYESİ 06/2008

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA
Ürün	PT-AX200E	HC4900	EMP-TW700	W500	PH730	PLV-Z5	VPL-AW15	HD73	IN78
Üretici	Panasonic	Mitsubishi Electr.	Epson	BenQ	Acer	Sanyo Electr.	Sony	Optoma	InFocus
Fiyat (yaklaşık)	1.050 Euro	1.850 Euro	1.050 Euro	850 Euro	950 Euro	950 Euro	1.000 Euro	1.400 Euro	2.000 Euro
Web sitesi (www.)	panasonic.com	mitsubishi-evs.com	epson.com	benq.com	acer.com	sanyo.com	sony.com	optoma.com	infocus.com
Toplam puan	89 puan	88 puan	87 puan	84 puan	84 puan	82 puan	80 puan	79 puan	71 puan
Görüntü kalitesi (%50)	98	87	100	88	94	85	91	87	82
Ergonomi (%25)	78	100	67	78	68	84	77	63	63
Donanım (%15)	80	90	85	80	100	80	70	100	60
Enerji verimliliği (%5)	100	28	59	86	38	36	25	21	33
Garanti ve servis (%5)	79	86	88	87	64	87	75	78	72
Fiyat / Performans	iyi	orta	iyi	çok iyi	çok iyi	iyi	iyi	orta	zayıf
Teknik değerler									
Projeksiyon teknolojisi	LCD	LCD	LCD	LCD	DLP	LCD	LCD	DLP	DLP
Çözünürlük	1.280 x 720	1.920 x 1.080	1.280 x 720	1.280 x 720	1.280 x 768	1.280 x 720	1.280 x 720	1.280 x 768	1.280 x 720
Doğal görüntü oranı	16:9	16:9	16:9	16:9	16:10	16:9	16:9	16:10	16:9
Boyutlar (E X B X D)	395 x 115 x 300 mm	335 x 125 x 355 mm	405 x 145 x 345 mm	350 x 120 x 280 mm	350 x 120 x 285 mm	380 x 130 x 305 mm	370 x 119 x 320 mm	350 x 95 x 245 mm	360 x 160 x 360 mm
Ağırlık	4,9 kg	5,6 kg	5,4 kg	3,9 kg	3,5 kg	5,0 kg	6,0 kg	3,1 kg	4,2 kg
Lens kaydırma	●	●	●	●	–	●	●	–	–
Odak uzunluğu	21,7 - 43,1 mm	23,5 - 37,6 mm	k. A.	18,6 - 22,3 mm	22,5 - 26,7 mm	21,3 - 42,6 mm	21,3 - 34,1 mm	k. A.	21,0 - 27,0 mm
Görüntü boyutu	1,0 - 5,0 m	1,3 - 7,6 m	0,8 - 7,6 m	0,6 - 7,6 m	0,7 - 7,6 m	1,0 - 7,6 m	1,6 - 7,9 m	0,9 - 7,6 m	1,5 - 6,3 m
Yansıtma mesafesi	1,2 - 12,4 m	1,5 - 15,2 m	0,9 - 9,6 m	1,5 - 9 m	1,2 - 10,4 m	1,2 - 9,2 m	1,2 - 9,6 m	1,5 - 12,2 m	1,5 m - ∞
En iyi çözünürlük	1080p@60Hz	24p	1080p@60Hz	1080p@60Hz	1080p@60Hz	24p	24p	24p	1080p@60Hz
Girişler	VGA, 2x HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, DVI-D, HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, DVI-D, HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, 2x HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, HDMI, YUV, S-Video, Video	DVI-I, HDMI, YUV, S-Video, Video	VGA, HDMI, YUV, S-Video, Video
Lamba şiddeti	220 Watt	160 Watt	170 Watt	140 Watt	230 Watt	145 Watt	165 Watt	220 Watt	200 Watt
Lamba garantisi	3 ay	12 ay	36 ay	6 ay	3 ay	12 ay	6 ay	6 ay	12 ay
Lamba ömrü (normal / ekonomi kipi)	2.000 h/b.y.	b.y./5.000 h	1.700 h/3.000 h	2.000 h/b.y.	2.000 h/4.000 h	2.000 h/3.000 h	3.000 h/b.y.	3.000 h/b.y.	3.000 h/b.y.
Lamba değiştirme	300 Euro	380 Euro	330 Euro	220 Euro	260 Euro	300 Euro	270 Euro	300 Euro	250 Euro
Ölçüm değerleri									
Işık akışı	1.287 cd/m²	516 cd/m²	1.158 cd/m²	1.101 cd/m²	988 cd/m²	502 cd/m²	455 cd/m²	469 cd/m²	825 cd/m²
Açık / kapalı kontrastı	3.438:1	827:1	7.619:1	5.299:1	2.180:1	3.231:1	3.012:1	1.695:1	2.236:1
Satranç tahtası	76:1	74:1	78:1	57:1	110:1	71:1	67:1	90:1	76:1
Gamma sapması	% 8	% 6	% 5	% 3	% 11	% 5	% 5	% 4	% 4
Deinterlace PAL gör.	çok iyi	yeterli	iyi	iyi	çok iyi	yeterli	iyi	çok iyi	yeterli
Tam PAL görüntüleme	çok iyi	çok iyi	çok iyi	iyi	iyi	iyi	iyi	iyi	iyi
24p kipi (Blu-ray)	–	çok iyi	iyi	iyi	–	çok iyi	çok iyi	çok iyi	zayıf
Gürültü (normal kip)	2,2 Sone	1,2 Sone	2,8 Sone	2,6 Sone	2,3 Sone	2,1 Sone	2,4 Sone	2,6 Sone	3,5 Sone
Gürültü (eko kip)	1,7 Sone	0,7 Sone	2,8 Sone	1,9 Sone	1,7 Sone	1,6 Sone	1,6 Sone	2,2 Sone	1,7 Sone
Çalışırken güç tüketimi	281 Watt	198 Watt	222 Watt	186 Watt	282 Watt	193 Watt	206 Watt	276 Watt	265 Watt
Beklemede tüketimi	0,2 Watt	6,5 Watt	3,2 Watt	0,4 Watt	5,7 Watt	1,4 Watt	4,4 Watt	5,8 Watt	10,8 Watt
Açıp kapama düğmesi	●	–	●	–	–	●	–	●	–

1. SIRA

3. SIRA

5. SIRA

7. SIRA

9. SIRA

2. SIRA

4. SIRA

6. SIRA

8. SIRA

● Zirve sınıfı (100-90)
● Orta sınıf (74-45)
● Üst sınıf (89-75)
● Tavsiye edilmez (44-0)
● var
– yok

KARŞILAŞTIRMA: 2005'in en iyisi

	PJ-TX200
	Hitachi
	2005: 1.550 Euro
	hitachidigitalmedia.com
	88 Puan
	■■■■□
	90
	99
	75
	44
	94
	orta
	LCD
	1.280 x 720
	16 : 9
	340 x 115 x 300 mm
	4,7 kg
	●
	20,0 – 31,9 mm
	0,8 – 7,6 m
	0,8 – 13,8 m
	1080p@60Hz
	VGA, HDMI, YUV, S-Video, Video
	150 Watt
	6 ay
	b.y./b.y.
	180 Euro
	763 cd/m²
	473 : 1
	58 : 1
	% 5
	iyi
	çok iyi
	–
	1,3 Sone
	1,1 Sone
	193 Watt
	6,0 Watt
	●

Toplam puan: Üç yıllık Hitachi teste katılıyor olsaydı ikinci sıraya yerleşecekti.

Fiyat / performans: Projektör fiyatları ciddi oranda düştü. Artık paranızın karşılığı daha fazla alıyorsunuz.

Çözünürlük: PJ-TX200, HD'ye hazır projektörlerin ilk neslini temsil ediyor. Teknik olarak bu nesle yakın ve tek eksiği 24p kipi.

Lamba fiyatı: Eski aygıtlar için yedek lambalar yeni ürünlerinkine kıyasla daha ucuz.

Kontrast: Ölçüm değerleri günümüzdekilere ayak uyduramıyor. Yine de DVD oynatırken karanlık kısımları çok başarılı şekilde görüntülüyor.

Gürültü: Daha üç yıl önce, üretici firma çok sessiz bir projektör üretmiş. Üreticilerin bugün bile ibret alacağı çok şey var.

2005'İN EN İYİ PROJEKTÖRLERİ

KILAVUZ_EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

KONTROL LİSTESİ

DOĞRU PROJEKSİYON TEKNİĞİ

DLP projektörler hareketli görüntülerde "gökkuşağı etkisi"ne (ana renklerin bir anlık parlaması) yol açıyor. Bu durumdan rahatsız oluyorsanız LCD aygıtları seçmenizde fayda var.

NEREYE KURACAĞINIZA DİKKAT

Eğer projektör günışığı alan parlak odalarda kullanılacaksa yüksek parlaklık değeri önemli. Eğer karanlık bir odada kullanılacaksa yüksek bir satranç tahtası kontrastı daha önemli.

YAN GİDERLERE DİKKAT!

Eğer projektörü sıkça kullanacaksanız düşük güç tüketimine, projektör lambasının uzun ömürlü olmasına ve ucuza yenilenebilmesine dikkat etmelisiniz.

OLABİLDİĞİNCE BÜYÜK PERDE

Beyaz ve düz bir perde görüntü almak için yeterli, ancak doğru dürüst bir görüntü için iyi bir perdeye ihtiyacınız var. İyi perdeler pahalı olacak diye bir kural da yok.

YETERLİ SES SİSTEMİ

Deneyimler gösteriyor ki kaliteli bir 5.1 ses sistemi izleyicileri tam HD projektörden daha çok etkiliyor. Bu yüzden kaliteli bir AV receiver'a ve kaliteli hoparlörlere yatırım yapmanızda fayda var.

KAZANANLAR

TEST BİRİNCİSİ: PANASONIC PT-AX200E

Panasonic'in PT-AX200E'si hem donanım ve ergonomi kategorilerinde iyi sonuçlara imza atıyor hem de muhteşem bir görüntü kalitesi sunuyor. Test alanında düşük güç tüketimiyle de lider. Bekleme kipinde sadece 0,2 Watt tüketen aygıt tutumlulukta da birinci. Tek zaafı 24p biçimini desteklemeyişi.

FİYAT: Yaklaşık 1.050 Euro

FİYAT/PERFORMANS GALİBİ: BENQ W500

850 Euro fiyat bir HD projektör için çok iyi, hele bu kadar iyi iş çıkarıyorsa. Satranç tahtası kontrastındaki nispeten düşük performansını, muhteşem gri tonlarıyla telafi ediyor. Dahası, çalışma sırasında 186 Watt tüketen ürün aynı zamanda en ekonomik katılımcı. BenQ W500 24p biçimini de destekliyor ama görüntü çok titreşiyor.

FİYAT: Yaklaşık 850 Euro.

NASIL TEST ETTİK?

Projektörlerde en önemli test ölçütü hiç kuşkusuz görüntü kalitesi. Bu değerin hesaplanmasında bir dizi ölçümden (ışık akısı, kontrast, parlaklık denetimi vb) ve özellikle de zorlu film sahnelerinde (hem DVD hem Blu-ray) yaptığımız değerlendirmeden faydalandık. Aygıtlar anlaşılır menü yapıları ve kolay kullanımlı uzaktan kumanda, ergonomi puanına etkiliyor. Donanım kısmında ise arabirim sayısındaki fazlalık ve aksesuarlar puanı olumlu yönde etkiliyor.

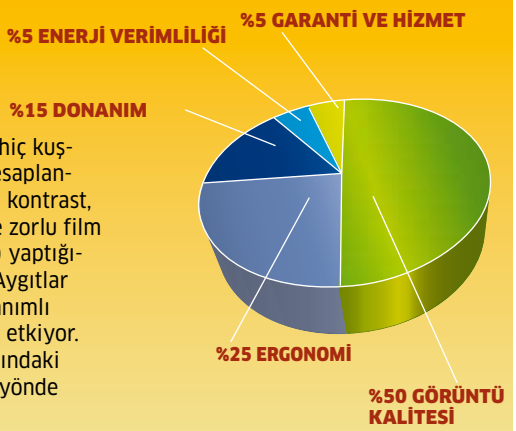

SADECE CHIP'TE: ESKİ TEST BİRİNCİLERİYLE KIYASLAMA

CHIP tablosundaki bu yeni özellik teknolojinin yıllar boyunca sergilediği gelişimi gösteriyor. Mavi arka plan daha önceki CHIP testlerinden birini kazanan ya da bu testteki gibi, yüksek pazar başarısı olan bir ürünü gösteriyor.

Bir bakışta İnternetteki tehlikeler

Casuslar her geçen gün **İNTERNET KULLANICILARININ BİLGİLERİNİ** ele geçirmek için yeni yollar buluyorlar. CHIP bu korsanlardan nasıl korunacağınızı gösteriyor.

RECEP BALTAŞ

Son aylarda saldırganlar yeni dolandırıcılık türleri geliştirdi. Fakat kimlik avı saldırılarının ortaya çıkması ve faydalı banka uyarıları, internet kullanıcılarını daha da dikkatli hale getirdi. Sözde bankanızdan gelen ve PIN ve TAN bilgilerinizi isteyen e-postalar hemen hiç kurban bulamıyor. Yine Truva atlarının yardımıyla gizli bilgilere ulaşmak için geliştirilmiş casusların işi de iyileştirilmiş virüs ve yığın (spam) posta filtreleri sayesinde daha da zorlaştı. Fakat utanmaz casuslar, kullanıcıları dolandırmak ve paralarını almak için yeni yöntemler buluyor.

Kimlik avı: Sahte e-postalar saldırıların temeli

Dolandırıcılar daha önce kimlik avı saldırıları yapabilmek için kullanıcıları sahte banka siteleri üzerinden PIN ve TAN isteyen bağlantılara yönlendiriyorlardı. Son aylarda Türkiye'de de PDF ekiyle gelen e-postalar çıkmaya başladı. Bu e-postalar sözde bankalar, alışveriş merkezleri ya da firmalardan gizlenmiş uyarı olarak geliyor. Bu PDF dosyalarını tam olarak görüntülemek istediğinizde ise içinde çok tehlikeli Truva atı içeren bir EXE dosyası ortaya çıkıyor. Çalıştırdığınızda ise zararlı dosya bilgisayarınıza yerleşiyor. Böyle bir tehlikeyi engelleyebilmek için gözünüzü dört açmanız ve dikkatli olmanız gerekiyor. Ayrıca sahte bankalardan gelen postalara karşı bir kimlik avı filtresi kullanmalısınız. Böyle bir filtreyi Internet Explorer 7 veya Firefox'ta bulabilirsiniz.

Internet Explorer: Basitçe işleyen kimlik avı filtresi

Şimdiye kadar Microsoft'un tarayıcısı için kimlik avı fitlersi sadece MSN araç çubuğu ile mümkündü. Şimdi güncellenmiş sürüm 7'de ise bu özellik standart olarak bulunuyor. Ayrıca Microsoft aracın kullanımını gayet basit tutmuş; açıyorsunuz veya kapıyorsunuz. Araç eğer etkin değilse »Araçlar / Kimlik Avı / Bu Siteyi Kontrol Et« komutunu kullanarak bulunduğunuz sayfayı güncel kimlik avı saldırısı içeren belirlenmiş siteler arasından kontrol edilmesini sağlayabilirsiniz. Eğer yeni bir kimlik avı saldırısı içeren sayfa bulduğunuzdan şüpheleniyorsanız, bu adresi "Bu Web Sitesini Gönder" seçeneği ile Microsoft'a bildirebilirsiniz. Filtreyi açıp kapayabilmek için »Araçlar / İnternet Seçenekleri / Gelişmiş« yolunu izleyebilirsiniz.

İnternet Explorer 7, eğer kimlik avı tespit ederse size bir uyarı gösteriyor ve ardından da siteyi yüklemiyor. Daha sonra siz

tehlikeyi göze alıp siteyi açabilirsiniz de. Karar size kalmış ama tavsiyemiz dikkatli olmanız yönünde.

Mozilla Firefox: Google ile yoğun işbirliği

Firefox'ta 1.5 sürümünden beri bir kimlik avı filtresi bulunuyor. Ayarlarınızı »Araçlar / Güvenlik« bölümünden bakarak yapabilirsiniz. Tarayıcı web sitelerini kontrol etmek için iki seçenek sunuyor: İster bilgisayarınızda kayıtlı ve devamlı güncellen bir liste isterseniz de Google'ın sunduğu bir veri bankası. Google da aramayı seçerseniz, ilk sorgulamadan önce bir açılır pencere tarafından tarayıcının arama motoru ile sadece verileri paylaşacağı hakkında bilgilendiriliyorsunuz.

Seçilen yöntemden bağımsız olarak Firefox, kimlik avı sitesi olarak tanımlanmış sayfaları soluk bir önizleme modunda gösteriyor. Sonrasında orijinal sayfaya bakabilir ya da pencereyi kapatabilirsiniz.

Skor tablosu: Internet Explorer ve Firefox karşı karşıya

Mozilla geçen yılın sonunda kimlik avı sitelerindeki virüsü tanıyabilme oranına bakarak Internet Explorer 7 ve Firefox 2'yi kıyaslayan bir çalışma yayımladı. Galip %80 tanıma oranıyla Firefox oldu. Microsoft'un benzer bir çalışmasında ise Eylül 2006'da Microsoft'un kendi tarayıcısı %90 tanıma oranıyla öndeydi. Buradan tarayıcıların güncelleme ve site türüne göre farklı sonuçlara geldiğini söylemek mümkün. Eğer ikilemde kalırsanız bu konuda ek verilere bakmalısınız. Kimlik avı siteleri hakkındaki detaylı güncel bilgilere ücretsiz olarak **www.phishtank.com** adresinden bakabilirsiniz.

Bunun yanında saldırılara karşı gerçekten etkili bir koruma için tarayıcınızın güvenlik yamalarını düzenli olarak almak önemlidir. Detaylı beta testlerine rağmen

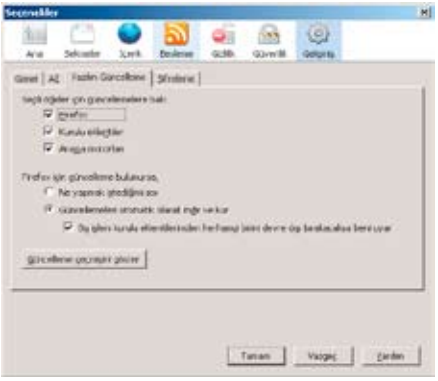

Güncel Firefox: Tarayıcının güncellemelerini açarak yeni çıkan güvenlik açıklarının hızlıca kapatılmasını sağlayabilirsiniz.

TEHLİKE KAYNAKLARI

HIZLI OLAN KAZANIR!

Eğer bir hacker çerezlerdeki oturum bilgilerini ve doğrulamaları kullanmak istiyorsa gerçekten acele etmek zorundadır. Çünkü ziyaretçi siteden çıkış yapar yapmaz veriler artık geçerliliğini yitirecektir. Bunun nedeni de kullanıcının oturumu kapamasından sonra çoğunlukla oturum verilerinin geçersiz olmasıdır. Bu yüzden hacker'lar, bilgilerin çalınmasından sonra hemen otomatik olarak kullanıcı verilerini saldırıda kullanan bir betik geliştirdiler.

sürekli yeni eksiklikler ortaya çıkabiliyor. Örneğin bu yılın Şubat ayında Firefox'un 2.0.0.1 sürümünde ortaya çıkan ve filtre özelliğinde aldatmayı mümkün kılan bir güvenlik açığı nedeniyle geliştiriciler yeni bir sürüm yayınladılar.

Kimlik avı koruması: Harici araçlarla alternatif çözümler

Tarayıcıda kurulu kimlik avı filtrelerinin yanında tehlikeli siteler hakkında uyarı veren harici araçlar da var. Bunlara örnek olarak ücretsiz Netcraft Toolbar (**http://toolbar.netcraft. com**) sadece ziyaret edilen belirli sitedeki olası riski göstermesinin yanında tanımlanmış kimlik avı içeren siteler için de bir uyarı bilgisi veriyor. Tarayıcınız için ek özellik sunan bu aracı hem Firefox hem de IE 7 için indirebilirsiniz.

Bunun yanında bu iki tarayıcı için Earthlink de **(www.earthlink.com/software/free/toolbar)** bir araç çubuğu sunuyor. Bu araç hem bilgisayarınızın hem de özel verilerinizin korunması için bütün özellikleri birleştiriyor. Kimlik avı filtresinin adı Scambolcker olarak geçiyor. Program baktığınız sitede bir güvenlik değerlendirmesi yapıyor ve dolandırıcılığa karşı sizi uyarıyor. Earthlink ayrıca casus yazılım tarayıcısı, açılır pencere engelleyicisi ve çerezlerin yönetimi için bir araç barındırıyor. Özellikle Internet Explorer ve Firefox'un eski sürümlerini kullananlar için bu aracı tavsiye ediyoruz.

Ebay, kardeş firması PayPal ile kendi kullanıcıları için özel bir araç çubuğu sunuyor **(http://pages.Ebay.com/Ebay_toolbar)**. Bu araç çubuğu, Ebay ya da PayPal hesap bilgilerini çalabilecek tehlikeli sitelere karşı uyarıyor. Araç ayrıca şifre kullanımını da kontrol ediyor ve şifrenizi yabancı bir sitede girer girmez hemen alarm veriyor. Eğer Ebay parolanızı da başka bir internet servi-

sinde kullanırsanız (bunu yapmaktan kaçının) sürekli olarak uyarı iletisi alırsınız. Genel olarak Ebay araç çubuğu saldırılara karşı çok sınırlı bir koruma sunuyor.

Cross-Site Scripting: Güvenlik açıklarıyla yeni tehlikeler

Sahte banka sitelerinin hesap bilgilerinizi çalmak için hacker'a bir tek silah sunmadığı kalıyor. Tarayıcınızdaki açık Javascript desteği web uygulamalarında bir güvenlik açığı oluşturuyor. Uzmanların dilinde bu yöntemin adı Cross Site Scripting (XSS) olarak geçiyor.

Örneğin bir web sitesindeki bir bağlantıya tıklayarak şifre ve doldurduğunuz formların içeriğini saldırgana gönderebilirsiniz. Hacker'lar bu yolla bilgisayarda kayıtlı oturum çerezlerini anında elde ediyor. Örneğin internet üzerindeki bir alışveriş sitesine bağlandığınızda ve sitenin çerezlerinde sizin güncel hesap bilgileriniz kayıtlıysa, saldırgan hesabınız üzerinden sizin kartınızı kullanarak kendi evine sipariş verebiliyor. Eğer sistem sunucu üzerinde üstünkörü programlanmışsa saldırgan XSS ile daima başarılı olur. Bütün işlemler şu şekilde gerçekleşiyor: Üzerinde bir form bulunan ve sizi güvenli bir sayfaya yönlendiren bir bağlantıya tıklamalısınız. Fakat aslında bu bağlantının içinde gizli bir kod mevcut. Program satırları çoğunlukla onaltılık sayı sistemi ile kodlandığı için dikkatinizi çekmiyor. Formlar iletilen veriler ile sunucu üzerinde bir HTML sayfası türetiyor ve bunları kullanıcı girişleri de dahil olmak üzere tarayıcıya geri yolluyor. Web sitesine bakarken tarayıcı, bağlantının altına gizlice sokulmuş kodu yorumlar ve kabul edildiğinde güvenilir bir sayfada çalıştırıyor.

Kod çalıştırıldığında suçlular başınıza bela açabilirler. Çoğunlukla bunlar söz konusu çerez hileleridir. Normalde hazır bir kod sadece kendi bulunduğu sunucu üzerinden türeyen bu tip çerezleri düzenleyebilir. Anlattığımız yöntem ile saldırganlar çerezler içine kaydedilmiş oturum bilgilerini ya da doğrulama verilerini gizlice ele geçirebilir.

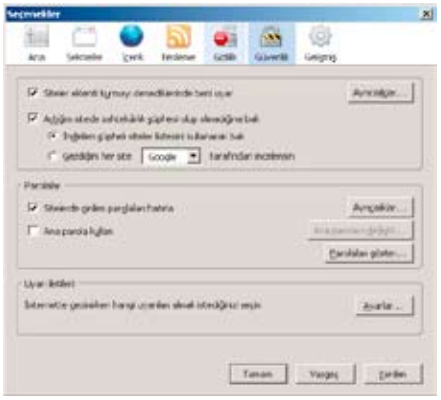

Kimlik avı veritabanı: Firefox 2 ister Google'ın isterseniz de kendi kimlik avı veri tabanını kullanabiliyor.

TANIMLAMA

KİMLİK AVI İÇEREN İLETİLER NASIL TANINIR?

Kimlik avı saldırılarına karşı henüz %100 koruma bulunmuyor ama buna önem veriyorsanız biraz daha fazla dikkat göstermelisiniz. Birkaç bilgi posta kutunuzda kimlik avı tehdidi olup olmadığını anlamanıza yardımcı olabilir. Örneğin en yüksek şüphe uyandıran bilgiler, iletilere bakınca oldukça dikkat çeken yazım hataları ve dilbilgisel hatalardır. Çünkü hiçbir banka böyle baştan savma iletiyi müşterisine göndermez. Ayrıca "Sayın Müşterimiz" gibi genel hitaplardan ziyade, "Sayın Ali Bey" gibi ifadelere dikkat etmelisiniz. Bunun yanında iletide hesap ve kredi kartı bilgileri isteyen ifadeler varsa büyük ihtimalle kimlik avı saldırısı içeriyordur.

Böyle iletilerde bilgiler genellikle verilen sayfaya değil dolandırıcıya gider. Sizin de sözde banka şubesinden gelen bağlantıya tıklamak yerine adresi kendinizin girmesi daha yararlı olacaktır. Size özel PIN ve TAN gibi bilgilerinizi girmenizi isteyen Internet sayfalarında biraz daha titiz davranıp bağlantı adındaki ön ve son eklere dikkat edin. Mesela "http://" yerine "https" daha güvenli bir bağlantı kurulduğu manasına gelmektedir.

XSS saldırıları: Sadece sınırlı koruma olasılıkları mevcut

XSS saldırılarına karşı %100 koruma bulunmuyor ama buna karşı birkaç önlem alabilirsiniz. Posta kutunuzda güvenli görünmeyen iletilerdeki sizi başka sitelere yönlendiren bağlantılara asla tıklamayın. Özellikle çevrimiçi banka ve alışveriş sitelerinin adreslerini her zaman elle girmelisiniz.

Internet Explorer'ın güvenlik ayarlarını »Araçlar / İnternet Seçenekleri / Güvenlik« bölümüne girip "Yüksek" olarak değiştirirseniz bu riski azaltabilirsiniz. Firefox'ta da »Güvenlik« bölümündeki uyarıları açın. XSS saldırıları için en önemli tarayıcı bileşeni Javascript'tir. Javascript dilini devreden çıkarttığınızda güvenlik açığını da kapamış olursunuz. Fakat birçok web sitesi Javascript üzerine kurulu olduğu için bu siteler düzgün çalışmayabiliyor.

Firefox için, QuickJava (addons.mozilla.org/en/Firefox/addon/1237) veya NoScript (addons.mozilla.org/en/Firefox/addon/722) gibi alternatif eklentiler mevcut. Bu eklentiler sayesinde Java, Javascript ve diğer ek özelikleri bir fare tıklamasıyla devre dışı bırakabilirsiniz.

Tarayıcı açığı: Hacker istilasını güvenlikle önleyin

Bir ay bile geçmiyor ki Internet Explorer ya da Firefox için yeni güvenlik açıkları ortaya çıkmasın. Özellikle Microsoft yazılımlarının eski sürümlerinde temel zayıflıklar var ve bu zayıflıklar belirli koşullarda betiklerin (script) yerel olarak çalışmasına izin verip yerel verilere ulaşmayı mümkün kılabiliyor. Bu yüzden en yeni güvenlik yamalarını almak için Windows ve Firefox'un otomatik güncelleme özelliğini etkin hale getirmelisiniz.

Tehlike kaynakları: Yasal ve güvenli olmayan web siteleri ziyaret etmek

Birçok yasa dışı seri numarası sağlayan "Warez" ya da erotik içerik sunan web siteleri Truva atı ya da botlar gibi zararlıları gizlice sisteminize yüklüyor. Sonrasında tarayıcınızın başlama sayfasını değiştiren ya da sizi başka sitelere girmeye zorlayan yeni araç çubuklarının kurulumuna zemin hazırlıyor. Ayrıca böyle sitelerden tehlikeli parazitler de alabilirsiniz. Hatta bunun için seri numarası vaat eden bir bağlantıya tıklamanız yeterli.

Böyle yasadışı sitelerden kaynaklanan riskler oldukça yüksek. Bu yüzden mümkün olduğu kadar bu sitelerden kaçınmalısınız. Yine de merakınıza yenilip siteye bakmak isterseniz önce bütün betik dillerini kapatın ve tarayıcınızdaki en yüksek güvenlik düzeyini açın.

Siteye baktıktan sonra bilgisayarınızı virüs tarayıcıyla ve olası zararlılara karşı bir programla mutlaka taramanızı öneririz. Örneğin Spybot-Search&Destroy (**www.spybot.info**) ile bunu ücretsiz olarak yapabilirsiniz. Eğer bir ağ üzerinde çalışıyorsanız bilgisayarınız ağdaki diğer bilgisayarlardan ayırmalı ve güvenlik duvarını açmalısınız.

recepbaltas@chip.com.tr

Depolama aygıtları dayanıklılık testinde

CHIP ilk defa depolama ortamlarına ateşten gömlek giydiriyor. Harici sabit diskleri, USB bellekleri, bellek kartlarını ve boş diskleri **YAKTIK, DONDURDUK, EZDİK**. Artık bunların gerçekten ne kadar dayanıklı olduğunu öğreneceksiniz.

BARIŞ EMRE ALKIM / TL & DW

Ateşli donanımlar
CHIP Almanya editörü Thomas Littschwager sabit diskleri, SD kartları, USB bellekleri ve boş CD'leri önce alkolle ıslattı, sonra açık havada tutuşturdu.

CHIP editörünün canı sıkıldığında ne yapar, sorusunun yanıtı karşınızda: CHIP editörleri depolama ortamları için bir sağlamlık testi düzenlediler. Bu, CHIP'in daha önce yürüttüğü benzer testlere kıyasla çok daha vahşiceydi ve çoğu durumda ürünlerden geriye hiçbir şey kalmadı. Birbiri ardına işkenceye maruz kalan kurbanların dağılımı şöyleydi: Üç USB bellek, üç harici sabit disk, iki bellek kartı ve boş CD'ler (sağ tarafa bakın). Teste adında "Tough Drive", "Survivor" ya da "Extra Protection" ibaresi bulunan ve ekstra sağlam olduğu iddia edilen ürünler de katıldı.

Bu kez testin sonuçlarından çok kendisi şaşırtıcı

İlk test için, kanunlar uyarınca CHIP test laboratuvarından çıkmamız gerekti. Tüm test katılımcılarını çelik bir kabın içinde iki dakika boyunca ateşe verdik (sağdaki büyük fotoğraf).

Sonuç: Boş CD'lerin kurtulma umudu yok. Şekilleri öylesine bozulmuştu ki hiçbir sürücüye takılmaları mümkün değildi. Ateşin bellek kartları üzerinde de yıkıcı bir etkisi oldu. Compact Flash kart şeklini SD karta göre daha fazla muhafaza etse de, iki kartı da içindekileri okumak şöyle dursun, yuvaya oturtmak bile imkansızdı. USB belleklerde durum farklıydı. Plastik kapağı eriyerek kasasıyla kaynaşan ekonomik modelimiz biçimsiz bir plastik yığınına dönüştü. Öte yandan, madeni kasası sayesinde Cruzer'daki veriler şanslıydı. Sadece kayan kapak mekanizması zarar görmüştü ve bilgisayar bağlandığında, bellek okunabiliyordu. Corsair Survivor'ın vidalı metal kasası ısıdan şikayetçi değildi. Lastik halkalar erimesine rağmen 16 GB verinin tümü de

1. ATEŞ TESTİ

Depolama ortamlarının üzerine metal bir kabın içinde alkol döküldü ve ateşe verildi. Yanma süresi: iki dakika.

ATEŞ TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	–
Kaliteli USB bellek	✓
Özel USB bellek	✓
SD kart	–
CF kart	–
Standart sabit disk	✓
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	✓/–
Standart boş CD	–
Özel boş CD	–

= Ok = % 50 = K. O.

BİLGİ

İşkence odasında

Bu on depolama ortamının zorlu imtihandan geçmesi gerekti. Tüm testleri kutusundan yeni çıkmış ürünler üzerinde gerçekleştirdik.

STANDARD USB BELLEK:
CN Memory Shorty (1 GB, ca. 7 Euro)

KALİTELİ USB BELLEK:
SanDisk Cruzer Titan. (4 GB, ca. 25 Euro)

ÖZEL USB BELLEK:
Corsair Survivor (16 GB, ca. 80 Euro)

SD KART:
SanDisk SDHC Card (4 GB, ca. 20 Euro)

CF KART:
Crucial CompactFlash (512 MB, ca. 10 Euro)

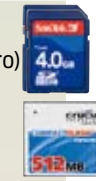

STANDARD SABİT DİSK:
Maxtor OneTouch 4 Mini (120 GB, ca. 65 Euro)

KALİTELİ SABİT DİSK:
Seagate FreeAgent Go (160 GB, ca. 75 Euro)

ÖZEL SABİT DİSK:
Freecom ToughDrive (80 GB, ca. 70 Euro)

STANDARD BOŞ CD:
Memorex CD-R 52x (700 MB, ca. 0,20 Euro)

ÖZEL BOŞ CD:
Verbatim CD-R 52x Extra Protection (700 MB, ca. 0,25 Euro)

SONUÇ

CHIP'in bu zorlu testi sürpriz sonuçlar ortaya koydu. USB bellekleri, boş CD'leri ve sabit diskleri ne güçlü mıknatıslar ne de sıfırın altındaki sıcaklıklar durdurabiliyor. Yalnızca sabit diskler sıvılardan etkileniyor. Bununla birlikte, yüksek sıcaklık ya da basınç ölümcül. Ateş ve kaynar su hemen her ortamı öbür tarafa yolluyor. Tahmin edilebileceği gibi, 3,6 tonluk Hummer'la karşılaşıp da sağ kalan yok gibi.

2. KOLA TESTİ

Depolama ortamları 14 saat boyunca kolada bekletildi, sonra saf suyla yıkandı ve oda sıcaklığında kurutuldu.

KOLA TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✔
Kaliteli USB bellek	✔
Özel USB bellek	✔
SD kart	✔
CF kart	✔
Standart sabit disk	–
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	–
Standart boş CD	✔
Özel boş CD	✔

3. KAYNATMA TESTİ

Depolama ortamları kaynayan makarna suyunda on dakika tutuldu, sonra saf suyla temizlendi ve kurutuldu.

KAYNATMA TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✔
Kaliteli USB bellek	–
Özel USB bellek	✔
SD kart	✔
CF kart	–
Standart sabit disk	–
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	–
Standart boş CD	✔
Özel boş CD	✔

4. BUZ TESTİ

Test katılımcıları bir gece derin dondurucuda eksi 18 derecede bekletildiler, sonra oda sıcaklığında bir saat çözüldüler.

BUZ TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✔
Kaliteli USB bellek	✔
Özel USB bellek	✔
SD kart	✔
CF kart	✔
Standart sabit disk	✔
Kaliteli sabit disk	✔
Özel sabit disk	✔
Standart boş CD	✔
Özel boş CD	✔

ateşle verilen sınavdan rahatça çıkabildi.

Seagate Free-Agent diskin güzel tasarımlı plastik kasası ve diskin içindeki okuma kafası tümüyle eridi ve ürün tümüyle ıskartaya çıktı. Fakat Freecom ToughDrive'da durum farklıydı. Lastik kasadan geriye bir şey kalmasa da, "sadece" iç denetçi erimişti ve sabit diskteki verilere, diski söktükten sonra erişmek mümkündü. Maxtor OneTouch sabit diskteki veriler de ateşten sağ çıktı. Yanlardaki plastik eriyip içe göçse de, USB portu hala kullanılır durumdaydı. Diskteki tüm veriye sorunsuzca erişebildik.

Demek ki bir şey kesin: Bir ürünün kasasında ne kadar fazla metal varsa, ateşe karşı durumu o kadar iyi. Ateşe daha uzun maruz bırakılırsa disklerin içeriği eriyor. Bununla birlikte, iki dakikalık bir yangının ardından dokuz veri taşıyıcıdan dördündeki verilere erişmek mümkün.

Kolanın çürütücü etkisine dair söylentileri bilirsiniz, ama CHIP'in testi bunu doğrulayamadı. Ürünlerin hepsini 14 saat kola banyosunda bıraktıktan sonra şu tabloyla karşı karşıya kaldık. Durulanıp 15 dakika oda sıcaklığında bekletildikten sonra, hem USB belleklerde hem de CF kartın içinde kalan sıvının sesi kulağa geliyordu. Ancak bu durum veri akışını engellemedi.

Corsair'in Survivor'ı zaten su geçirmezdi ama SanDisk Cruzer'ın kayan kapak mekanizması hafiften tutukluk yaptı ve USB konektörünün rengi değişti. Bununla birlikte, tüm veriler sapasağlam duruyordu.

BİLGİ

On depolama ortamı dokuz çılgın testte sağlamlıklarını kanıtlamak zorunda kaldı.

	1. Ateş testi	2. Kola testi	3. Kaynatma testi	4. Buz testi	5. Miknatıs testi	6. Kum testi	7. Düşme testi	8. Araba testi	9. Yıkama testi
Standart USB bellek	K.O.	Ok	K.O.	Ok	Ok	Ok	% 50	Ok	Ok
Kaliteli USB bellek	Ok	Ok	K.O.	Ok	Ok	Ok	% 50	K.O.	K.O.
Özel USB bellek	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok
SD kart	K.O.	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	Ok	K.O.	Ok
CF kart	K.O.	Ok	K.O.	Ok	Ok	Ok	Ok	K.O.	Ok
Standart sabit disk	Ok	K.O.	K.O.	Ok	Ok	Ok	K.O.	Ok	K.O.
Kaliteli sabit disk	K.O.	K.O.	K.O.	Ok	Ok	Ok	K.O.	K.O.	K.O.
Özel sabit disk	% 50	K.O.	K.O.	Ok	Ok	Ok	K.O.	K.O.	K.O.
Standart boş CD	K.O.	Ok	Ok	Ok	Ok	% 50	Ok	K.O.	Ok
Özel boş CD	K.O.	Ok	Ok	Ok	Ok	% 50	Ok	K.O.	Ok

Ok = Ok % 50 = % 50 K.O. = K. O.

5. MIKNATIS TESTİ

Tüm depolama aygıtları aşırı güçlü bir neodimyum-iron-boron mıknatıs üzerinde 5 saniye bekletildi. Doyum magnetizasyonu: 1,6 Tesla.

MIKNATIS TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✓
Kaliteli USB bellek	✓
Özel USB bellek	✓
SD kart	✓
CF kart	✓
Standart sabit disk	✓
Kaliteli sabit disk	✓
Özel sabit disk	✓
Standart boş CD	✓
Özel boş CD	✓

6. KUM TESTİ

Test katılımcıları kuvars kumuyla doldurulmuş (tanecik boyutu 0,1 ila 04 mm) bir kapta sürekli çalkalandı ve sonra basınçlı havayla temizlendi.

KUM TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✓
Kaliteli USB bellek	✓
Özel USB bellek	✓
SD kart	✓
CF kart	✓
Standart sabit disk	✓
Kaliteli sabit disk	✓
Özel sabit disk	✓
Standart boş CD	✓/–
Özel boş CD	✓/–

7. DÜŞME TESTİ

Ürünleri binamızın 6. katından aşağı attık. Düşüş mesafesi yaklaşık 15 metreydi.

DÜŞME TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✓/–
Kaliteli USB bellek	✓/–
Özel USB bellek	✓
SD kart	✓
CF kart	✓
Standart sabit disk	–
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	–
Standart boş CD	✓
Özel boş CD	✓

Aynısı boş CD'ler için de geçerliydi. Sıvıların sabit diskler üzerindeki etkisiyse ölümcül. Sıvı, hava basıncını dengelemek için gereken ve sadece bir toz filtresiyle korunan küçük deliklerden içeri giriyor.

Sabit disklerimizi bu yüzden kola testine sokmadık, çünkü bu teorimizi makarna tenceresinde ispatlamak istiyorduk. Kaynayan makarna suyunda banyo yapmak tam da beklediğimiz sonucu verdi ve diskler öldü. Bununla birlikte, CN Memory markalı USB belleğe hiçbir şey olmadı. Kaynayan su, plastiği eritemedi. Oysa su, nişasta ve tuz karışımı Cruzer'ın denetleyicisinin hoşuna gitmemiş olacak ki aygıt USB portuna taktığımızda XP'de algılanabildi ama veriler okunamadı. İkinci denememiz sırasında bu aygıt da ruhunu teslim etti. Boş CD'lerse sorunsuzca okunabildi.

Bu ortamların dondurucu soğuklardan yana hiç şikayeti yok. Hepsi de bir gece boyunca -18 derecede kaldılar ve sabit diskler bile yoğunlaşan nem yüzünden sorun yaşamadı. Yine aynı şekilde, aşırı güçlü bir neodimyum-demir-boron mıknatıs bile ortamlara zarar veremedi. Bu sonuç verileri manyetik şekilde saklamayan CD'ler ve Flash bellekler için şaşırtıcı değil belki, ama sabit diskler söz konusu olduğunda büyük bir sürpriz. Diskin çalışması sırasında, veri diskinin bağlı olduğu mıknatıstaki okuma kafası yerinden sekebilir ve o çok korkulan kafanın diske çarpması gerçekleşebilir.

İşkenceler bitmiyor: Bu testlerden sağ çıkan yok

Boş CD'ler yine akıllara durgunluk verici şekilde, kuvars kumuyla mücadeleden sağ çıktılar. İçi kum dolu bir kapta beş dakika boyunca çalkalandıktan sonra gözle görülür çizikler oluşmasına rağmen, modern DVD sürücülerin hata düzeltme işlevi hataları telafi edebildi. Bu test USB bellekler, bellek kartları ve sabit diskler için de sorun yaratmadı. Yani aygıtlarınızı plaja götürecekseniz önünüzdeki tek risk, çizilmeleri. Bir sonraki testte, ürünleri altı katlı binamızın çatısından aşağı attık. Hafif olan ortamlar şanslıydılar, zira bellek kartları ve boş CD'ler rüzgâra kapılıp güvenli bir şekilde çimenlere iniş yaptı. Corsair'in Survivor modeli adını hak ettiğini tekrar ispatladı ve 15 metrelik düşüşten sağ salim çıktı. Diğer iki USB belleğinse dış kısımları zarar gördü ama tüm verileri sorunsuzca okuyabildik.

USB bellekler, bellek kartları ve boş CD'ler çamaşır makinesinde sıcak suyla yıkandıktan sonra da zarar görmediler. Boş sıkma safhasında da ufak tefek görsel zararlardan başka bir şey oluşmadı. →

"Heavy metal": CHIP editörü Thomas Littschwager test katılımcılarını 3,6 tonluk askeri arazi taşıtı Hummer H1 ile teker teker ezdi.

9. YIKAMA TESTİ

Ürünleri çamaşır makinesinde 90 derecede yıkandık ve renkliler için özel deterjan kullandık. Sıkma işlemi 1200 devirde gerçekleşti.

YIKAMA TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✔
Kaliteli USB bellek	✔
Özel USB bellek	✔
SD kart	✔
CF kart	✔
Standart sabit disk	–
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	–
Standart boş CD	✔
Özel boş CD	✔

8. ARABA TESTİ

Depolama ortamlarının üzerinden orijinal bir ABD ordusu Hummer H1'iyle geçtik.

ARABA TESTİNİN SONUÇLARI	
Standart USB bellek	✔
Kaliteli USB bellek	–
Özel USB bellek	✔
SD kart	–
CF kart	–
Standart sabit disk	✔
Kaliteli sabit disk	–
Özel sabit disk	–
Standart boş CD	–
Özel boş CD	–

= Ok = % 50 = K. O.

İşte sürpriz: Hummer saldırısından beklenmedik biri kurtuldu

3,6 tonluk bir Hummer'la düzenlediğimiz son işkence gerçekten ölümcüldü. Boş CD'ler paramparça oldu, Cruzer USB disk ve bellek kartları içten kırıldı. Seagate'in FreeAgent'ının manyetik diskleri dağıldı, hatta ToughDrive bile pes etti. Cruzer modelinin diski ezildi.

Küçük CN Memory markalı USB bellek, tekerleğin dişlerinin arasına kaçtığı için kurtuldu ve testi birkaç önemsiz çizikle atlattı. Corsair Survivor da testten sağ çıktı. En büyük sürpriz ise, üstü başı çizilse de Maxtor OneTouch'ın düzgün bir şekilde çalışmasıydı. Yine de siz siz olun, diskinizi bir Hummer'ın altına bırakmayın.

balkim@chip.com.tr

Dizüstünde yeni dönem

İlk önce yerinden zor kalkan dizüstü bilgisayarlar çıktı. Sonra bunların ağırlığı birkaç kilogramla ifade edilir hale geldi. Şimdi de Asus'un EeePC'si taşınabilirlikte çığır açıyor.

BARIŞ ALKIM

EeePC Linux'la çalışıyor ama işin güzel yanı, Linux'u nedir bilmeyen biri bile rahatça kullanabilir. EeePC'nin simgeleri ilgili oldukları görevlere göre etiketlenmiş. Yani "Web" simgesi Firefox Web tarayıcısını başlatıyor. Eğer simge, yazılımın adını taşısaydı yeni bir kullanıcıya hiçbir şey ifade etmeyecekti.

Bu aygıtın besili bir PDA olduğu yanılgısına sakın düşmeyin. Yalın görünüşüne, sade kullanımına karşılık aygıt Xandrox Linux'un bir sürümüyle çalışıyor. Resimde grafiksel arabirim arkada, Linux'un özü ön planda görünüyor.

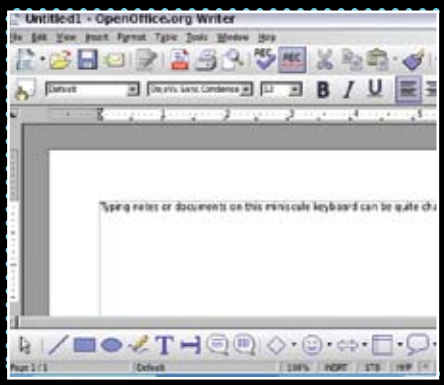

Linux'la çalıştığı için, EeePC üzerindeki tüm yazılımlar ücretsiz. İnternet kullanıcıları için Firefox bulunurken, Webmail seçeneği Gmail ya da Hotmail'i Firefox içinde açıyor. Burada kelime işlem yazılımı OpenOffice.org görünüyor. Uygulama, MS Word'ün size sağladığı tüm özelliklere sahip.

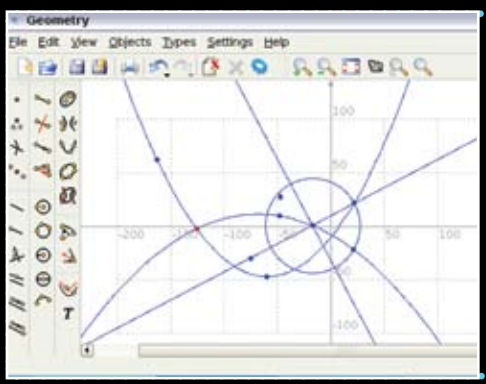

Alışılageldik yazılımların yanı sıra, öğrenciler için düşünülmüş ileri uygulamalar da var. Örneğin bu geometri yazılımı. Hemen her konuda bir Linux yazılımı bulunuyor ve tümü de bedava! Bazı yazılımlarsa farklı Linux dağıtımlarıyla birlikte veriliyor.

EeePC'nin sol tarafında, kullanıcının evde ya da ofiste kablolu bir ağa bağlanmasına izin veren Ethernet LAN bağlantısını görüyoruz. Kullanıcı eğer kablosuz bağlantı isterse, aygıtta bu da var. Bu tarafta, üç USB portundan birini, havalandırma kısmını, mikrofon girişini ve kulaklık çıkışını görüyorsunuz.

PC'nin kapağını kaldırdığınızda göze ilk olarak grafikleri 800 x 480 çözünürlükte net bir şekilde görüntüleyen 7 inçlik geniş ekran LCD çarpıyor. Ekrandaki görüntü tüm açılardan netliğini koruyor.

Klavye çok küçük ve sıkışık. Kullanıcının ekran parlaklığını ve ses düzeyini artırıp azaltmasını sağlayan, kablosuz ağı açıp kapayan tuşlar var. Trackpad ise diğer dizüstülerdekiyle aynı olduğundan, kullanıcıların alışması kolay olacaktır.

5200 mAh değerindeki pil, bilgisayar boşta ve Wi-fi açıkken 2,5 ila 3 saat dayanıyor. Bu da yolda raporunu kontrol etmek isteyen bir öğrenciden tutun da e-postalarına her an erişmek isteyen bir profesyonele kadar herkese yeterli.

PC'nin sağ yanında SD ve MMC kartlarla uyumlu bir kart okuyucu, geriye kalan iki USB 2.0 portu, EeePC'yi harici monitörlere bağlamak için bir VGA bağlantısı ve güvenlik için bir Kensington kiliti yer alıyor.

Özellikler

İşlemci:	Intel Celeron 900 MHz
RAM:	512 M (ileri sürümlerde 1 GB)
Grafik:	Intel GMA900 tümleşik grafik çözümü.
Depolama:	4 GB (Gelişmiş sürümlerde 16 GB'a kadar) SSD.
İşletim sistemi:	Linux
Ekran:	800 x 480 çözünürlüklü 7 inçlik ekran.

Ağınızı dantel gibi

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin **AĞ YÖNETİM ARAÇLARI** hakkında bilmeniz gereken her şey bu yazıda.

GARO ANTİKACIOĞLU

İster ofis isterse bir firma ağı olsun, ağ yöneticisi yerel bir ağı sürekli diri tutmak zorundadır. Oysa kullanılacak doğru araçlar sayesinde yöneticinin omzundaki bu yükü azaltmak mümkün. Sunucuların sınanması ve ağ bağlantısındaki bilgisayarların yönetilebilmesi için sistem yöneticileri her daim özel programlara gereksinim duymaktadır. Küçük, özel bir ağ da, tıpkı bir büro ya da bir firma ağı gibi düzenli olarak yöneticinin ilgisine ihtiyaç duyar. Windows bu sorunların çözümü için küçük, etkin ve ücretsiz araçlar sunuyor. Böylelikle örneğin, gözetleme ve uzaktan kumanda eylemleri yürütülebiliyor. Öyle ki yönetici, ağını her zaman kontrol altında tutabiliyor. Bu makalede size, Windows sistemleri için yönetici yaşamını kolaylaştıran yardımcı ağ birimlerinin en çok kullanılan ve en pratik olanlarını tanıtıyoruz.

Wireshark: Ağ trafiği görüntüleme

Sistem yöneticileri hata tespiti için sıklıkla bir ağ Sniffer'ına bel bağlar. Bu araçlar veri trafiğine kulak kabartır, aktarım protokollerini kaydeder ve verilerin bit hassaslığında analizine izin verir. Sniffer'larla, LAN'da hatalar kadar verileri gizlice gönderen programların da izi sürülüyor. Profesyoneller iyi bir Sniffer paketine birkaç yüz hatta bazen bin Euro civarında para harcamayı göze alıyor. Küçük ve orta büyüklükteki ağların yöneticileri ise genellikle freeware Sniffer'larla da yetiniyor.

Ağ trafiğinin değerlendirilmesi için tanıtmak istediğimiz ilk araç Wireshark. Daha önce Ethereal adıyla geliştirilen yazılım **http://winpcap.polito.it** adresindeki Capture Driver Winpcap paketiyle indirilebiliyor. Winpcap, ağ adaptörü sürücüsüne dâhil olarak alınan ve gönderilen tüm paketlerin ara bir tampona depolanmasını sağlıyor. Yazılım hem çalışan ağ işletimindeki verileri analiz etmeye hem de arşivlenmiş verileri bir protokol dosyasından okumaya olanak sağlıyor. Her bir işlem, tek tek TCP/IP paketi üzerinden ayrıntılı olarak ekrana taşınabiliyor. Araç analiz ve rapor işlevlerine ek olarak, ağ paketlerinin filtrelenmesi için özel bir betik dilini de yöneticinin hizmetine sunuyor. Yazılımın tek zayıf noktası zor tanımlanan filtreler.

WIRESHARK'A ALTERNATİF: Söz konusu donanım olduğunda Colasoft Capsa adlı ücretsiz araç Wireshark'ı burun farkıyla geçiyor. Oysa kullanım kolaylığı bakımından Capsa, bariz bir biçimde önde. Yazılımla hata kaynakları açığa çıkartılıyor ve veri fragmanları özelleştiriliyor. Bireysel protokol

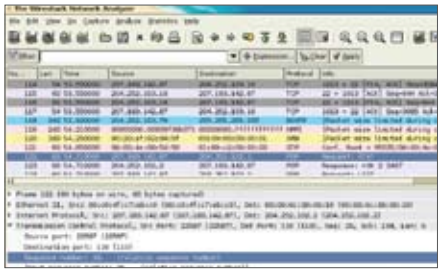

Ağda koklayıcı: Ethereal'ın adını Wireshark'a bırakmasının ardından, yazılım daha da işlevsel hale getirildi.

örün

kurallarıyla kapsamlı filtre mekanizmaları ise yöneticiyi çalışma sırasında destekliyor.

A-Toolbar: Hızlı bağlantı kontrolü

Bir web sitesinin ya da bir sunucunun ulaşılabilir olup olmadığını kontrol etmenin en basit yolu PING komutu üzerinden geçiyor. Windows'un Ping.EXE'si ile başka bir ağ bağlantısını kontrol edebilirsiniz. Hata tespiti için ping kullanımı şart çünkü yalnızca bir bilgisayara ping atılmıyor, aynı zamanda kendine özgü bir IP adresine sahip tüm bilgisayarlar aynı kaderi paylaşıyor. Bir adres ping'e yanıt vermediği zaman sistemdeki diğer adreslere sahip bilgisayarlar işlemeyerek ağ hizmetini kesintiye uğratıyor. Böyle bir durumda ya hatalı bir donanım söz konusu ya ilgili ağ ayarları hatalı veya farklı protokollere istinaden anlaşma olanaklı değil. Web, FTP ve haber gruplarında ilgili sunucunun online olup olmadığını da ping ile öğrenmeniz mümkün.

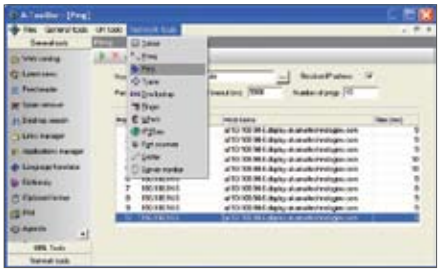

Herşey bir arada: A-Toolbar'da, ping'den Whois sorgusuna, Wake on LAN'a kadar yaklaşık 50 ağ aracı bulunuyor.

Ping'i A-Toolbar adlı araçla kullanmak Ping.EXE'den çok daha konforlu. Program başladıktan sonra, yuvarlak mavi buton üzerine tıkladığınızda karşıdaki adresi sınamak için »Host«a girip [Enter] tuşuna basmanız yeterli. Ping'in yanısıra AToolbar'ın seçenek çubuğu pek çok özelliğe ev sahipliği yapıyor. Örneğin portscanner, adres sorgulama işlevi, arama makinesi maskesi, DNS Lookup, Whois, Google Page Rank ve bir Link Manager sunuyor. Masaüstü aramayla bilgisayardaki postaları ve belgeleri kontrol edebilirsiniz. Araç sonuçları »Result Tabs« başlığı altında sıralıyor. A-Toolbar'ın başlangıç çubuğu, kendini masaüstündeki görev çubuğu üzerine de ekliyor. Kendini görev çubuğunda saklayarak size, uygulamalarınız için rahat çalışma alanı da sağlıyor.

Query Application: Daha az işlev yeterliyse

A-Toolbar kadar kapsamlı olmasa da Query Application ağ etkinlikleri için gerekli olan en temel özelliklere sahip. Araç sayesinde sunuculara ping atabilir, bir IP'ye ait etki alanı (domain) adını bulabilir, bir etki alanı başvurusunu kimin yaptığını sınayabilir, PC'nizin bağlantı durumunu ortaya çıkarabilir, modüllerin sınanma sonuçlarını metin belgesi olarak saklayabilirsiniz.

Sizin için basit bir IP denetleme programı yeterliyse Etoolz sorununuzun çözümüne aday araçlardan. Ücretsiz yazılım yalnızca ping, NS lookup, traceroute ve whois gibi en önemli TCP/IP sınama rutinlerini içeriyor. Yazılımın artısı şu: Uluslararası etki alanı adlarını da destekliyor.

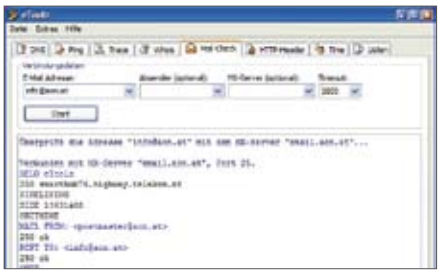

Ağ paketi: eToolz, NS-Lookup, ping, traceroute ve whois gibi önemli internet ve ağ programlarını bir araya getiriyor.

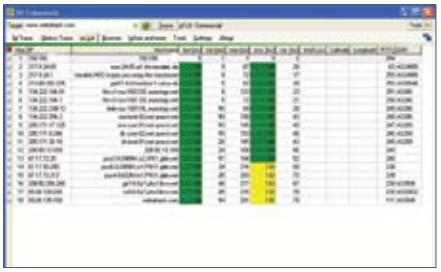

Rota takibi: 3D Traceroute, veri paketlerinin hangi yolu aldığını ve aktarımın ne kadar sürdüğünü gösteriyor.

3D Traceroute: Bir veri paketinin yolunu listelemek

Teşhis komut Tracert.EXE ICMP yankı??? paketleri (Internet Control Message Protocol) göndermek suretiyle veri paketlerinin gittiği hedefin rotasını ortaya çıkarabiliyor. Komut satırında olduğundan daha rahat olarak, Tracert'i 3D Tracert ile kullanabiliyorsunuz. Eski Windows uygulamalarından farklı olarak bu ücretsiz yazılım size internetten geçen yolları grafik aracılığıyla size yansıtıyor. Aracın oluşturduğu diyagram, sizi yalnızca ara durakların sayısına ilişkin bilgilendirmekle kalmıyor, tepki hızına dair de bilgi veriyor. Grafik sayesinde hata olup olmadığını, varsa bunun nerede olduğunu bir bakışta fark edebiliyorsunuz. Oldukça yeterli ayarlar üzerinden grafik çıkışını kendi taleplerinize doğrultusunda almanız mümkün.

Visual Route'un tamamen 3B grafiğe bel bağladığını söyleyemeyiz. Buna karşılık diyagramların okunabilirliği 3D Traceroute'de olduğundan bir adım daha iyi. Bu araçla da kullanıcı basitçe bir URL ya da IP adresi giriyor ve kısa bir süre sonra Visual Route paketlerin hangi durakların üzerinden yol aldığını gösteriyor. Yazılım tek tek duraklara dair etraflıca bilgi sunuyor.

AdvancedRemoteInfo: Ağda durum bilgileri toplamak

AdvancedRemoteInfo ile yöneticiler Windows çalışma duraklarına dair geniş bilgi edinebiliyor. Akabinde her bir PC için bir rapor gönderiliyor. Rapor başka özelliklerin yanı sıra var olan donanımın ve yazılımın bir listesini, o anda başvurmuş kullanıcıları ve Windows NT, 2000 ya da XP'li PC üzerinde ağ konfigürasyonunu içeriyor.

Ücretsiz yazılımın içerdiği veriler daha ileri işlemler için Excel'de ya da HTML biçimine dönüştürülebiliyor. İşlevler sadece bunlarla sınırlı değil. Örneğin uzak bilgisayarlardaki dosya serbestliği silinebiliyor ya

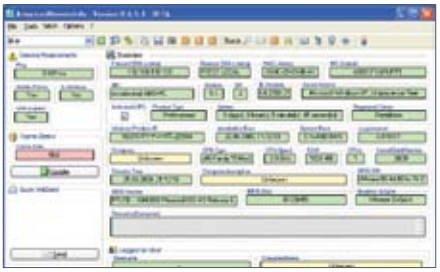

Ağ denetleyicisi: AdvancedRemoteInfo, ağa ilişkin bilgileri topluyor ve rutin işleri devralıyor.

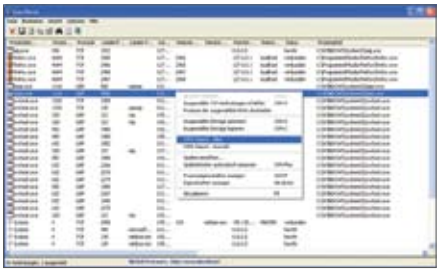

Serbest port'lar: Performans düşüklüğünün nedenlerini ararken ücretsiz yazılım CurrPorts gayet iyi sonuçlar veriyor.

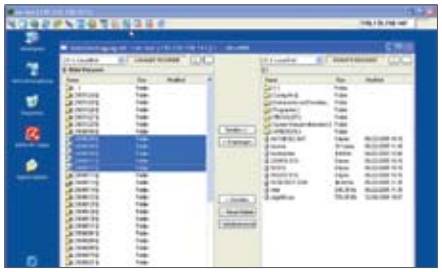

Remote Control: Open-Source temeli ve trafiğin yerleştirilmiş şifrelendirilmişliği UltraVNC'den yana ağır basıyor.

da yeni paylaşımlar yaratılabiliyor. Sistem yöneticisi ayrıca uzaktan yönetilen bir bilgisayar üzerindeki programların kaldırılması, kapatılması veya yeni başlangıç yapılmasını sağlayabiliyor.

CurrPorts: Açık port'lara kuşbakışı bakmak

Düzenli aralıklarla client'ler üzerinde hangi port'ların açık ve kullanımda olduğunun sınanması oldukça yararlıdır. Bunun için uygun olan ücretsiz yazılımımız CurrPorts. Aracı çalıştırmaya başladığınızda, yazılıma bilgisayarın toplam port sayısının kontrol edilmesi ve size hangi programların hangi protokollerle hangi port'ları kullandığı bilgisini girebilirsiniz. Liste gizli süreçleri de gösterdiği için gizli Malware'leri de çıkartması olanaklı.

UltraVNC: Platformdan bağımsız uzaktan kumanda

PC uzaktan kumandası için gündelik pratikte çok sayıda uygulama olanakları mevcut. Klasik ağırlık noktalarından biri olan durak aşırı sunucu yönetiminin yanısıra yoldayken bilgilere erişim gibi. Mobil uygulayıcılar dizüstü üzerinden işyeri bilgisayarını kullanıyor ve alışıldık programlarla ve verilerle faaliyet gösteriyor.

Uzaktan erişimde VNC Open-Source kumandalı yöneticiler daha esnek. Client programı küçük ve önden kurulum olmaksızın bir USB-Stick tarafından başlatılabiliyor. Host-PC için sunucu modülleri Windows, Linux ve MacOS için var, VNC-Client'ler bunun dışında Pocket-PC'ler/PDA'lar için ve Browser'da uzaktan kumanda için Java-Applet olarak da mevcut.

Şu sıralar üç ücretsiz VNC programı kullanıcının gözüne girmeye çalışıyor: RealVNC VNC orijinal programının takipçisi ve aktarım hususunda artık güncel durumun üzerinde değil. Tight VNC'de sözkonusu olan ekran yapılandırılmasının ivme kazanması için yerleşik veri sıkıştırması ile RealVNC'nin ağabeyi. Buna paralel olarak bir dizi genişletmeler ve Plug-in'ler emre amade sunan ve yeni yeni Windows Vista'yı da destekleyen UltraVNC (en yeni sürümü burada) geliştiriliyor. Hepsi birbiriyle uyumlu, çünkü her biri köken itibariyle VNC'yi temel alıyor. Yegane UltraVNC veri trafiğinin gerekli şifrelendirilmesini birlikte getiriyor.

PuTTY: Windows masaüstünden hareketle Remote Login

PuTTY konfigüre edilebilir işlev tuşlarıyla SSH ve Telnet oturumları için tavsiyeye değer bir Terminal program. Freeware alet güvensiz Telnet'in yerini alıyor ve LAN'da ya da Internet üzerinden bir bilgisayara Remote erişim için şifrelendirme ve otantikleştirme işlemleri sunuyor.

Yöneticilerin alet bavuluna aynı şekilde WinSCP dahil. Grafik arayüzlü Open-Source-SFTP-Client SSH protokolünü kullanıyor ve bir FTP-Client gibi konforlu kullanılabiliyor. Geliştirilmiş korunaklı dosya aktarımının yanısıra deste işleme, komut satırı girişi, entegre metin editörü ve dizin senkronizasyonu dahil.

Unlocker: Engellenmiş dosyaları serbest bırakmak

Bazen bir dosya için silme denemesi bir hata mesajıyla karşılanır çünkü ilgili öğe engellenmiştir. Ancak yeni bir başlangıçtan sonra engelleme kaldırılmış olur; en azından bazı durumlarda. Böyle durumlarda, kurulumundan sonra Windows Explorer'ın bağlam menüsüne dâhil olan Freeware Unlocker, gerekli yardımı sağlıyor. Engellenmiş bir dosya ya da dizin seçildikten sonra sağ fare tuşuyla »Unlocker« seçeneği işaretlenir ve gelen menüden »Unlock(i)'a tıklanır. Böylelikle silmek istediğiniz öğe serbest kalır ve silinebilir.

Freeware AdapterWatch, ağ arayüzüne dair statü bilgileri sunuyor. Araç tarafından gösterilen veriler arasında IP adresi, MAC adresi, DNS, aktarım paket sayısı, aktarım hızı ve paket istatistikleri yer alıyor.

FS Guard: Hizmetleri ve dizinleri gözetlemek

FS Guard (Folder & Service Guard) ile yöneticiler, NT/2000 ve 2003 sunucularındaki hizmetleri ve klasörleri otomatikman gözetleyebiliyor. Bunun içim gözetlenecek elemanların seçilmesi gerekiyor. Gözetlemenin konfigürasyonu konforlu bir kullanıcı arayüzü üzerinden gerçekleşiyor.

Böylece sunucu üzerindeki kritik hizmetleri sürekli gözetlemek ve durdurulmuş ya da artık işlemeyen hizmetleri yeniden başlatmak olanaklı. Yazılımla protokol dosyaları da gözetlenebiliyor. Örneğin yönetici, önceden sabitlenmiş bellek yeri sınırının ulaşılması ya da aşılması konusunda uyarı alabiliyor. Böylelikle bir protokol hata mesajlarıyla orantısızca büyürse, mümkün olduğu kadar çabuk bilgilendiriliyorsunuz. Program ayrıca posta üzerinden haberler gönderebiliyor.

X-NetStat: Delerek açılmış Netstat ile bilgiler sorgulamak

Shareware X-NetStat'ın yardımıyla, tüm →

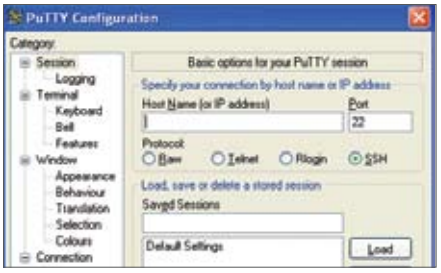

Uzaktan başvurmak: PuTTY ile Windows masaüstünden hareketle Linux sistemlerine girebilirsiniz.

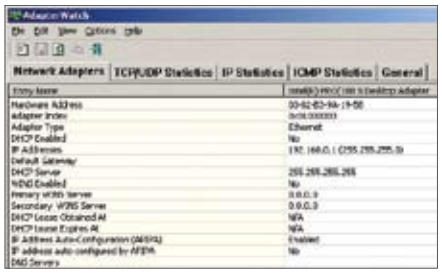

Statü bilgileri: Ücretsiz yazılım AdapterWatch ile ağ bağlantınıza ilişkin ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

Gözetleyici: Ücretsiz FS Guard, hizmetleri ve dizinleri sürekli göz önünde tutuyor.

İnternet-proxy: Jana-Server bir HTML arayüzü üzerinden kolaylıkla yönetilebiliyor. Arayüz sade olduğu kadar kullanışlı da.

gelen ve giden internet trafiğini ayrıntılarıyla izleyebilirsiniz. Bunlara açık port'lara dair bilgiler ve bilgisayarların veri değiş tokuşunda bulunduğu IP adreslerine dair veriler dâhil. Yazılımın iyi tarafı ise güncelleştirme aralığının serbestçe seçimine izin vermesi. Kaynakların optimum kullanımı sağlayan aracın işlevselliği netstat.exe'yi anımsatıyor, ancak X-NetStat komut satırı penceresinde çalışmıyor. Bu yüzden kullanıcı idaresi daha kolay. Ayrıca bu araçla bağlantılar fare tıklamasıyla sonlandırılabiliyor ya da derlenmiş bilgiler arabelleğe kopyalanabiliyor.

Solarwinds Standart Toolset ise uzman yöneticilerin geniş uygulama alanlarında derinlemesine analiz imkanı sağlıyor. Bunun için "Cisco Tools", "Ping Tools" ve "Adress Management" gibi 13 araç emrinizde. "IP Network Browser" ile ağdaki tüm bilgisayarların işleme tabi olup olmadığını kontrol edebilir, "Ping" ve "Trace Route" ile yanıt sürelerine ve veri paketlerinin yoluna dair bilgi edinebilir, "Wake-on-LAN" yardımıyla Standby işletiminden Client'leri etkinleştirebilirsiniz. Benchmark araçları "CPU Gauge" ve "Router CPU Load" ile Windows sunucuları ve yönlendiricilerin yükü-ne dair bilgi alabilirsiniz.

Strong Search: Ağ boyunca dosya arayıcı

Ağda dosya ararken Windows'un arama işlevinden yararlanan kullanıcılar, bu uygulamanın zaafları hakkında bilgi sahibidir. Arama işlemini Strong Search shareware yazılımı ile çok daha konforlu biçimde gerçekleştirmeniz mümkün.

Yazılım tüm ağ kaynakları üzerinde kullanıcı tanımlı verileri arıyor, dosya, tarih ve boyut filtreleri gibi yer tutucular da aynı şekilde kullanabiliyor. Ayrıca sonuç listesi içinde arama yapmak da olanaklı. Uzman kullanıcılar ise söz konusu yazılımla birden fazla arama sorgusunu aynı anda başlatabilir ve taramayı gizli paylaşımlar üzerine yayabilir. Bir aramanın sonucu HTML veya XML biçiminde de kaydedilebiliyor.

Multi Network Manager ise güvenli bir VPN bağlantısı üzerinden bir ağa erişim sağlayan uygulayıcılar için ideal. Bu durum örneğin dizüstü bilgisayarınızla yolda olup firma LAN'ıyla temas kurmak zorunda olduğunuz gibi durumlarda söz konusu. Araç sayesinde birçok çalışma depolanabilir ve profil yöneticisinden rahatlıkla idare edilebilir. Yazılım kablosuz ağ üzerinden bağlantıları da aynı şekilde destekliyor. Bağlantıların kurulumu sırasında size bir asistan yardımcı oluyor. Bir kez oluşturulan profilleri ise öteki ağ kullanıcılarıyla sorunsuzca değiş tokuş edebiliyorsunuz.

Terfi: Jana-Server: Proxy yönlendiriciye karşı

Jana-Server uzman kullanıcıların yararlanabileceği ücretsiz biz yazılım. Araç bir bilgisayar üzerinde internet proxy olarak çalışıyor. Yazılım sayesinde posta sistemi, FTP sunucu, web sunucu gibi yararlı araçlar da elde ediyorsunuz. Web sunucu üzerinden örneğin bir intranet örgütlüyorsunuz. Her bir kullanıcı bir zaman kotasıyla sınırlanıyor ya da yalnızca belirli zamanlarda internete bağlanabiliyor.

Kurulum için önkoşul TCP/IP temelinde işleyen bir ağın olması. Her bilgisayarın kendi IP adresi mevcut. Jana-Server ile sunucunun konfigürasyonunu browser yoluyla web sayfaları üzerinden işliyor. Bunun için sayfaları yalnızca yerel ağda hizmete sunan fazladan bir web sunucu entegre halde geliyor.

JANA-SERVER'A ALTERNATİF: Linux-Router Fli4l bir diskete sığacak kadar ufak bir uygulama. Kurulumu da hayli hızlı. Emektar bir PC bile ISDN ve DSL bağlantıları hesaplama performansı için yeterli. Belki de kömürlüğe attığınız eski emektar bile evrensel bir yönlendiricinizin olması için yeterli olacaktır. Windows hem cinsleriyle karşılaştırıldığında, Linux tabanlı bir sunucu internet saldırılarına karşı çok daha dayanıklı.

garo@chip.com.tr

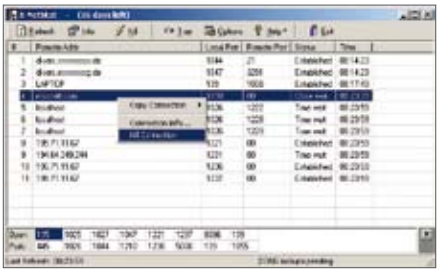

Rota takibi: İzleri takip edin: X-NetStat ile gelen - giden internet ve ağ bağlantılarını sınayabilirsiniz.

Arama asistanı: Strong Search, ağ bağlantısında arama yapmayı oldukça konforlu ve güçlü yerine getiriyor.

Zaman tüneli: Dijital fotoğraf

Bizimle zamanda bir geziye çıkmaya ne dersiniz? CHIP size **KOMPAKT DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİNDE** 2000'den bu yana yaşanan gelişimi gösteriyor.

BARIŞ ALKIM / KL

Megapiksel yarışı başlamıştı ve satılan her üç fotoğraf makinesinden biri dijitaldi. Sektör bunu büyük bir başarı olarak karşılıyordu. Kimi üreticiler bir gün dijital fotoğraf makinelerinin pazarın hakimi olacağını söylerken, kimileri de çok uzun ömürlü olmayacaklarına inanıyordu. Son sekiz yıl içinde bu konu çözüme ulaşmakla kalmadı, bazen yanlış yönlere de saparak birçok gelişim kaydetti. CHIP şimdi sizi teknoloji tarihinde küçük bir zaman yolculuğuna çıkarıyor ve her bir yılın en iyi fotoğraf makinesine bakarak kilometre taşlarını tanıtıyor. Aynı zamanda 2008'de neler beklemeniz gerektiğini de öğreneceksiniz.

2000: Bellek çok pahalı, piller hemen boşalıyor.

2000 yılının CHIP test galibi Epson PhotoPC 300Z, 3,1 megapiksel gibi şaşırtıcı bir çözünürlüğe sahip. Günümüzün parasıyla aşağı yukarı 1.000 Euro'ya denk gelen 2.000 DM fiyatla satılan makine, bu fiyatıyla kaçırılmayacak bir fırsat. Üç megapiksel çözünrülük en az 35 mm fotoğraf makinesiyle çekilenler kadar iyi fotoğraflara olanak tanıyor. PhotoPC 3000Z'nin bir de seri çekim işlevi var. Saniyede bir fotoğraf olmak üzere, arka arkaya yedi fotoğraf çekebiliyor! Tek sorun, bellek. Bellek hem pahalı hem de yetersiz. Beraberinde gelen 16 MB'lık Compact Flash, en yüksek çözünürlükte sadece 15 fotoğraf kaydedebiliyor. 2001'in galibi kesinlikle bu alanlarda dersine çalışmış. 2001'in test birincisi Casio QV-3500EX, 340 MB'lık mini sabit disk olan MicroDrive'a sahip. Ancak yanında şarj edilebilir piller değil sıradan AAA piller geldiği için 24 fotoğraf çekebiliyor.

Casio'nun devam modeli ise her bakımdan gelişmiş. 2002'nin sonunda çıkan QV-5700, 1 GB micro drive'a sahip ve yanında yaklaşık 150 fotoğraf çekebilen standart bir

GEÇTİĞİMİZ SEKİZ YILDAKİ TEKNOLOJİK İLERLEME

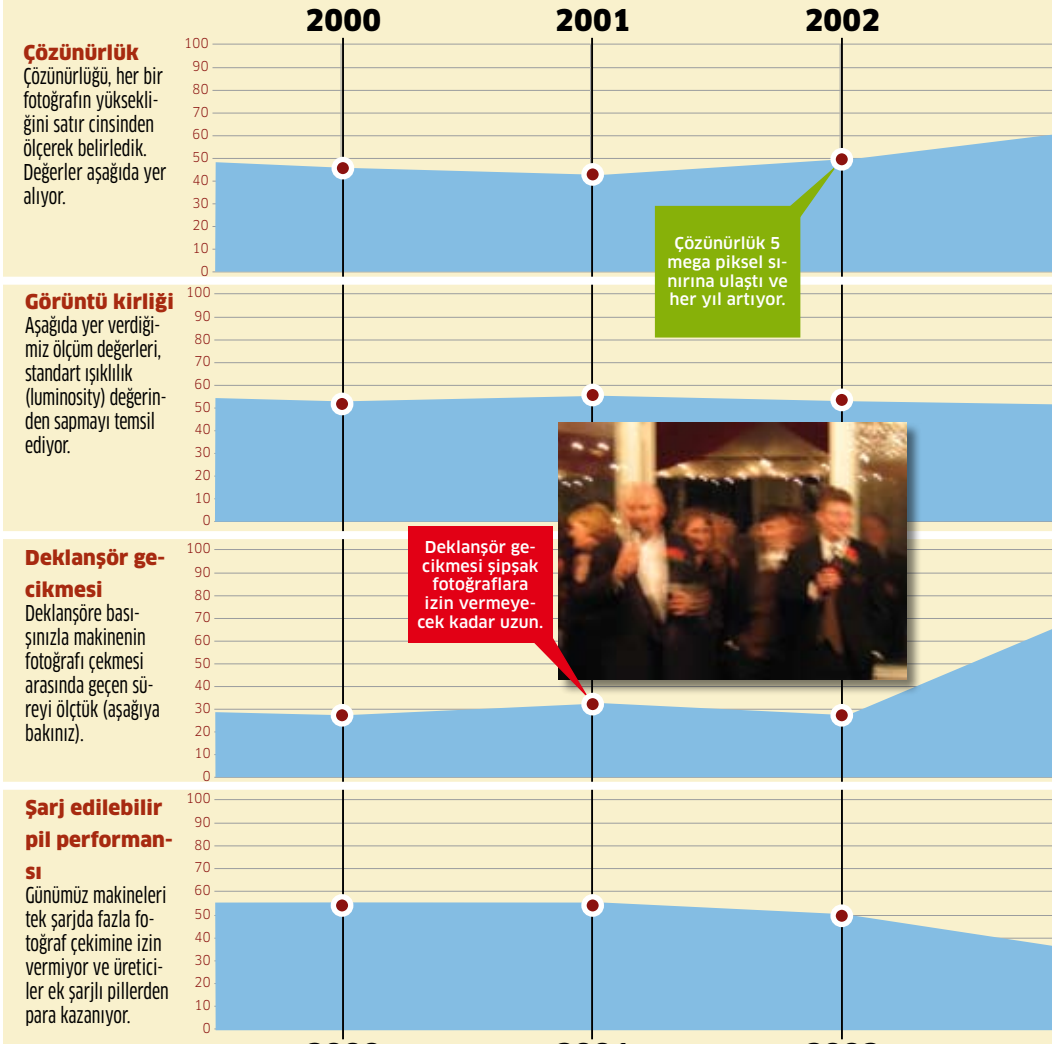

Birinciler
Bu dijital fotoğraf makineleri zamanın en iyileri.

ÖLÇÜM DEĞERLERİ	2000	2001	2002
	Epson PhotoPC 3000Z:	Casio QV-3500EX	Casio QV-5700
	1.000 Euro, 3.1 MP	970 Euro, 3,3 MP	1.000 Euro, 5 MP
Çözünürlük	1.050 satır	980 satır	1100 satır
ISO gürültü oranı (400)	413	380	400
Deklanşör gecikmesi	0,7 sn	0,6 sn	0,76 sn
Şarj edilebilir pil kapasitesi	Tek şarjda 170 fotoğraf	Tek şarjda 170 fotoğraf	Tek şarjda 150 fotoğraf

FOTO: GETTY IMAGES

şarjlı pil geliyor. Artık 5 mega piksel çözünürlüklü olan makine bu bakımdan 35 mm'lik fotoğraf makinelerini geride bıraksa da, hala çok pahalı.

QV-5700'ün bir zaafı, 0,76 saniyelik deklanşör gecikmesi. Bu süre çok uzun ve 2003'ün galibi işte bu kategoride standartları belirliyor. 5 mega piksellik Sony DSC-V1'in fotoğraf çekmesi için gereken 0,16 saniye değeri hala bir rekor. Günümüzde 4x optik yakınlaştırma artık bir zorunluluk. 2004'ün fotoğraf makinesi Sony DSC-F828, 8 megapiksel çözünürlüklü ilk makine ve büyük ekranına rağmen pili neredeyse 282 fotoğraf çekmeye yetiyor. 2005'in zirvedeki fotoğraf makinesi Panasonic DMC-FZ30 ise yaklaşık 400 Euro daha ucuz ve bir optik görüntü sabitleyiciye sahip. 2006'da Sony, DSC-RI modeliyle tahtı tekrar ele geçiriyor. Günümüzde 10,3 megapiksel çözünürlük sunan tek makine bu. Aynı zamanda CHIP'in yeni çıkan makineler testinde DSLR'ları yenilgiye uğratan tek ürün.

2008: Megapiksel artık cazip değil, görüntüdeki kirlilik tarihe karışmış

İster 8, ister 10 ya da 12 mega piksel olsun, 2007'den bu yana artık kimse çözünürlüğe bakmıyor. Dahası, Sony DSC-H9 gibi kimi 8 megapiksellik makineler 15x zuma sahip. Günümüzde görüntü sabitleyicisiz bir fotoğraf makinesi hayal bile edilemiyor. 2008'in olmazsa olmazlarında ilk sırayı otomatik yüz tanıma alıyor. Şu an CHIP Top 10 birincisi, 2007 yılından kalma DMC-FZ50. Panasonic bu modeli FZ50'ye kıyasla kimi yönlerden geliştirmiş. Son olarak, mega piksel çılgınlığının bedeli olan ve kendini yüksek ISO değerlerinde küçük karanlık kümeler halinde gösteren görüntüdeki kirlilik artık karşımıza çıkmıyor.

balkim@chip.com.tr

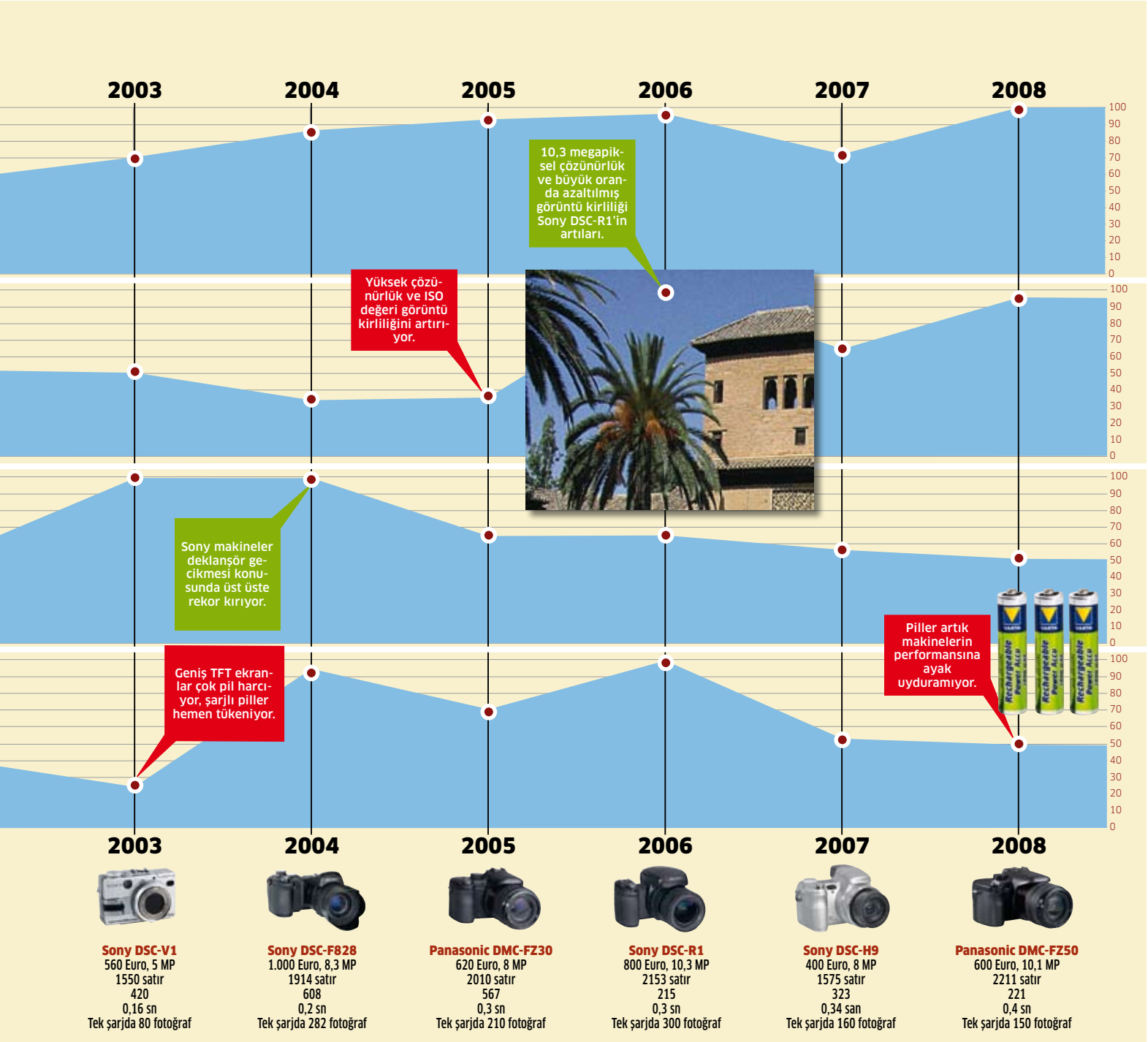

Cebinizde Windows

Akıllı telefonlardan cep bilgisayarlarına, Windows Mobile işletim sistemini destekleyen **DİJİTAL ASİSTANLARI** mercek altına aldık.

GÖKHAN BODUR

Günümüz teknoloji dünyasında ikamet edenler için vazgeçilmezlerin başında iki cihaz var. Bunlardan biri iletişim için cep telefonu, diğeri ise bilgisayar. Biz vatandaşların isteği ise her iki teknolojiye de aynı anda sahip olabilmek. Cep telefonu üreticileri MP3 çalma, internete bağlanma gibi özellikleri ürünlerine ekleyedursunlar, bu özelliklerin çoğunun aslında bilgisayara ait olduğunu düşündüğümüzde cep bilgisayarına telefon özelliği eklemek daha mantıklı bir seçim gibi gözüküyor.

Şimdiye kadar yeterince güçlü işlemcilerin olmaması bu seçimin yapılmasını bir ölçüde önledi. Üretim teknolojisinin gelişmesi ile daha çok işlem gücüne ve daha az enerji tüketimine sahip işlemcilerin ortaya çıkması Windows için de uygun altyapıyı sağladı. Gerekli donanımın ortaya çıkması ve Microsoft'un Windows Mobile işletim sistemini geliştirmesiyle terazinin ibresi artık daha da çok telefonlu cep bilgisayarlarına dönecek gibi gözüküyor.

Günümüz teknoloji dünyasının vazgeçilmezleri arasında iki cihaz var. Bunlardan biri cep telefonu, diğeri ise bilgisayar. Biz sıradan vatandaşların isteği ise her iki teknolojiye aynı anda sahip olabilmek. Cep telefonu üreticileri MP3 çalma, internete bağlanma gibi özellikleri ürünlerine ekleye dursun, bu özelliklerin çoğunun aslında bilgisayara ait olduğunu düşündüğümüzde cep bilgisayarına telefon özelliği eklemek daha mantıklı bir seçim gibi görünüyor. Şimdiye kadar yeterince güçlü işlemcilerin olmaması bu seçimin yapılmasını bir ölçüde önledi. Üretim teknolojisinin gelişmesi ile daha çok işlem gücüne ve daha az enerji tüketimine sahip işlemcilerin ortaya çıkması Windows için de uygun altyapıyı sağladı. Gerekli donanımın ortaya çıkması ve Microsoft'un Windows Mobile işletim sistemini geliştirmesiyle terazinin ibresi artık cep bilgisayarlarına dönecek gibi görünüyor.

Yolda Windows Mobile

Pocket PC 2000 ile 2000 yılının Nisan ayında hayata geçen mobil Windows projesi, bu yıl yine Nisan ayında Windows Mobile 6.1 ile son sürümünü duyurdu. Aslına bakarsanız WM 6.1 geçtiğimiz yıl çıkan WM 6.0 için bir yama diyebiliriz. Zira yapılan en kayda değer değişiklik Office 2007 dosya desteği eklenmesi. Gerçek değişiklik ise geçtiğimiz yıl WM 5.0'dan WM6.0'a geçişte yaşandı. Microsoft, Live Messenger, Hotmail, Search ve Spaces servislerini bir araya getiren Windows Live paketini bu sürümde Windows Mobile'a dâhil etti. Outlook Mobile ve Excel, Word ve PowerPoint'ten oluşan Office Mobile paketi ise zaten işletim sisteminin önceki sürümlerinde vardı. BlueTooth uyumu, VOIP desteği, 800 x 480 çözünürlük ve uzaktan erişim gibi özelliklerin de geliştirilmesi Windows Mobile 6'yı masaüstü bilgisayarlara daha da yaklaştırdı. Sonuç, Wi-Fi'dan internete girip MSN kontaklarıyla konuşmanıza, e-postalarınıza anında erişmenize, ofis dosyalarını düzenlemenize, video ve müzik dinlemenize imkân veren bir işletim sistemi olarak karşımıza çıktı. Dahası bunlar sadece işletim sistemi ile gelen uygulamalar. Microsoft'un .NET Compact Framework'ünü destekleyen işletim sistemi 3. partilerden de çok sayıda yazılımın hazırlanmasına olanak sunuyor. Google'da ufak bir arama yapmanız tabloyu anlamanız için yeterli. Elbette Windows mobile şu an rakipsiz değil. PalmOS ve Blackberry dışında özellikle akıllı telefon pazarının yarısından fazlasını elinde tutan Symbian OS en önemli yarışmacılar. Yine de söz konusu Microsoft olduğunda çok ciddi bir rekabetle karşı karşıyalar demek yanlış olmayacaktır.

Akıllı telefon cep bilgisayarlarına karşı

Özellikler birbirinin içine geçtikçe ürünleri adlandırırken artık bizler bile karıştırıyor olduk. Her halükarda cep telefonu özelliğine sahip bir cep bilgisayarına akıllı telefon demek yanlış olmaz. Microsoft'un sınıflandırması ise basit. Dokunmatik ekrana sahip

dijital asistanlar cep bilgisayarı olarak geçerken düğmeler veya klavye arayüzü ile erişim sunanlar akıllı telefon olarak tanımlanıyor. Arayüzün bu kadar belirleyici olması şaşırtıcı değil çünkü cihazın kullanımını olduğu gibi değiştiriyor. Dokunmatik ekranlar karakter tanıması, çizim gibi özellikleri sunarken kullanımı genelde bir elinizde cep bilgisayarı, diğer elinizde sytluskalem ile yapmanız gerekiyor. Akıllı telefonları ise genelde tek elinizle kontrol edebiliyorsunuz. Microsoft'un cep bilgisayarları için sunduğu işletim sistemi Windows Mobile Professional Edition olarak geçerken akıllı telefonlar için Standard edition sunuluyor.

ASUS P750: Boyutlarının büyük olmasına karşın ASUS P750, sahip olduğu özelliklerle kendini affettiriyor. 3G desteğinin yanı sıra Wi-Fi ve Bluetooth veri iletişimi becerilerini artırıyor. SIRR 3 yongası ile GPS desteği de sunan P750 dahili antene sahip. Buna karşın navigasyon yazılımını ayrıca almanız gerekiyor. 256 MB'lık dâhili hafızayı microSD yuvasını kullanarak artırabiliyorsunuz. Dahası SDHC uyumlu bu yuvaya 2 GB üstü flash bellekleri takmak da mümkün. Beraberinde gelen yazılımlar konusunda ise iki uygulama dikkati çekiyor. Bunlardan biri WorldCard, bu yazılım ile kart vizitleri kamerayla çekip karakter tanımlama yazılımı ile P750'ye aktarabilirsiniz. Yeri gelmişken otofokusa sahip kameranın başarılı çekimler yaptığını da belirtelim. Fakat Asus flash led gibi ayrıntıları atladığı için bu kaliteye ancak aydınlık ortamlarda ulaşabiliyorsunuz. P750'nin ön yüzündeki VGA kamera ise video aramalar için kullanılabiliyor.

i-MATE ULTIMATE 8150: 520 MHz'lik Intel Xscale işlemcisi ile i-mate Ultimate 8150 yüksek performans sunarken 3G'ye de her anlamda hazır bir cep bilgisayarı. Cihazın en çok dikkati çeken özelliği ise üzerinde bulunan video çıkışı. nVidia's GoForce 5500 grafik yongasının sayesinde i-mate Ultimate 8150'deki sunumlarınızı D-Sub girişine sahip monitör veya projektörlere aktarabiliyorsunuz. Özellikle iş hayatında bolca sunum yapanları dizüstü taşıma derdinden kurtarması açısından güzel bir özellik. Elbette cihazın özellikleri bunlarla bitmiyor. Bluetooth, Wi-Fi gibi temel bağlantı teknolojileri dışında i-mate Ultimate 8150 FM radyo da desteklenen özellikler arasında. FM radyoya da sahip ürünün fiyatı rakipleri arasında biraz yüksek kalıyor.

HTC TOUCH DUAL: Ağabeyi Touch Cruise ile karşılaştırıldığında Touch Dual GPS ve Wi-Fi desteğinden yoksun. Diğer taraftan dâhili hafıza, işlemci, bellek gibi birçok teknik özellik yine aynı. Touch Cruise'da beğenimiz kazanan TouchFlo yazılımı Dual'da da bulunuyor. Eğer dokunmatik ekrana yine de alışamayanlardansanız kapağı yukarı kaldırdığınızda karşınıza çıkan şık numerik klavye işinizi görecektir.

HP iPAQ 614C BUSINESS NAVIGATOR: Henüz piyasaya çıkan HP iPAQ 614c, HDPDA ve GMS şebekelerini destekliyor. 520 MHz'lik işlemcisi ile hızlı bir performans sunan ürün bluetooth ve Wi-Fi dışında Assisted GPS desteğine sahip. Assisted GPS özetlemek gerekirse uydu sinyalinin az olduğu yerlerde baz istasyonundan faydalanarak GPS sisteminin çalışmasına yardımcı olan bir teknoloji. 3 megapiksellik güzel bir kameraya da sahip iPAQ 614c dokunmatik ekran dışında numerik klavyenin üstünde dokunmatik bir çember yüzeye sahip. Aynı iPod'lardaki gibi bu yüzeyde parmağınızı kaydırarak navigasyon yapabiliyorsunuz. Yine de açıkçası dokunmatik ekranı kullanmak daha kolay. iPAQ 514 ile gelen voice commander 614c'ye de dâhil edilmiş.

TEST SONUCU

Testimize katılan toplam 11 ürünün 8'i 3G destekliyor. Görünen o ki, yakında 2G cihazlara elveda diyeceğiz. Aldığımız duyumlara göre Ağustos'ta tekrar açılacak ihale ile bu telefonlardan tam anlamıyla yararlanabileceğiz. Wi-Fi ve Bluetooth ise çoktan standartlar arasına girdi. Testte sadece üç katılımcıda olmasına karşın aynı standartlaşmanın ileride GPS'te de olacağını söyleyebiliriz. Kişinin yerine göre sunulan ticari servisler ve acil durumlar için GPS'in yaygınlaşması hükümetler tarafından bile destekleniyor. Bu temel özellikler dışında firmalar parmak izi tarayıcı, dokunmatik klavye, USB host ve hala radyoyu sevenler için FM alıcı gibi özellikler ile farklı kullanıcıların ilgisini çekiyor.

Vsbenchmark 2007	i-mate Ultimate 8150	Asus P750	Asus M530w	HTC Touch Dual	HP iPAQ 614c	HTC Touch Cruise	HP iPAQ 514	HTC Vox S710	General Mobile DSTW1
Vsbenchmark 2007 Score	2984	2114	1600	1571	1438	1361	1291	1212	1010
İşlemci puanı	3452	2691	1794	1757	1661	1473	974	1048	909
Dosya sistemi puanı	1334	2206	1833	2000	1580	1691	806	1227	1138
İmaj puanı	6707	3809	2768	2512	2358	2181	971	1052	960
Oyun puanı	1093	1975	1214	1516	1308	1192	1016	1055	821
Ses puanı	3230	293	783	583	628	694	2727	1692	1185
1 MB dosya yazma hızı (KB/sn)	595 ms	1171 ms	612 ms	493 ms	1465 ms	509 ms	2307 ms	1470 ms	1070 ms
1 MB dosya okuma hızı (MB/sn)	172 ms	307 ms	180 ms	166 ms	229 ms	91 ms	400 ms	335 ms	320 ms
Yazma 8 KB x 128 dosya (KB/sn)	765 ms	899 ms	1064 ms	1209 ms	1205 ms	1541 ms	1496 ms	1787 ms	1824 ms
Okuma 8 KB x 128 dosya (MB/sn)	155 ms	267 ms	267 ms	221 ms	221 ms	232 ms	574 ms	463 ms	536 ms
Ekran doldurma oranı (Fps)	66 fps	477 fps	250 fps	317 fps	266 fps	262 fps	98 fps	242 fps	184 fps
Tampon doldurma oranı (Fps)	2013 fps	2142 fps	1425 fps	2470 fps	1481 fps	2102 fps	739 fps	1043 fps	847 fps

Mobil benchmark Tüm donanımları desteklemediğinden Vsbenchmark 2007 sonuçlarını testimizden çıkardık. Yine de uyumlu cihazlar için performans konusunda bir fikir verecektir.

TOSHİBA PORTEGE G900: Kalemle dokunmatik ekrana yazmaya alışamayanlar için alternatiflerden biri Toshiba Portege G900. Büyük tuşlarla yazmayı bir hayli kolaylaştıran Q Klavye ergonomisine karşın İngilizce olması bir dezavantaj. 3 bant GSM destekleyen Portege 900 aynı zamanda 3. nesil şebekeleri de destekliyor. Dolayısıyla GSM operatörleri desteklediğinde bu telefonu kullanarak yüksek veri hızlarına erişmek mümkün olacak. Dahası cihazın ön yüzündeki VGA kamerayı kullanarak görüntülü görüşme yapmak da mümkün. Arka yüzdeki 2 megapiksellik kamera ise resim ve video çekiminde kullanılabiliyor. 800 x 480 çözünürlükteki ekranıyla görüntü kalitesinde de ön sırada yer alan Portege 900 Wi-Fi ve Bluetooth 2.0 desteğine sahip. Toshiba beraberinde verdiği programlarla BlueTooth teknolojisinden sonuna kadar yararlanmış. GoldKey yazılımı ile PC'niz ve Portege 900'ü eşleştirerek PC'nizin işletim sistemini kilitleyip açabiliyorsunuz. PDA'i yanınıza alıp gittiğinizde sistem otomatik kilitlenerek başkalarının erişimi engelleniyor. PDA'in kendi güvenliği ise kapak kaydırıldığında ortaya çıkan parmak izi tarayıcı ile sağlanıyor. Kutudan çıkan bir diğer yazılım Teleport'un ise iki işlevi var. Bunlardan ilki ile bilgisayarınızın ekranına Portege 900'ün klavyesini kullanarak yazı yazabilme. Daha kullanışlı olan ikinci özellik ise PDA'in ekranını PC'nizin monitöründe görerek işlem yapabilmeniz. Tabii yukarıdaki uygulamalardan yararlanabilmeniz için bilgisayarınızda da Bluetooth bağlantı desteği olması gerekiyor. Bağlantı özellikleri arasında en çok hoşumuza giden ise Portege 900'ün USB Host özelliği. 100 mAh'dan az çeken flash bellek gibi USB cihazları Portege 900'e bağlayarak cihazlar arasında doğrudan veri aktarımı yapabiliyorsunuz.

GENERAL MOBILE DSTW1: Eğer cep telefonu faturanızı indirmek için iki telefonla ortalıkta dolaşıyorsanız General Mobile'ın çözümü size göre. İki adet SIM kart yuvası ile aynı anda iki şebekeye birden bağlanarak fatura yükünüzü azaltan bu ürün elbette sadece telefon değil. Aynı zamanda Windows Mobile Professional destekleyen bir cep bilgisayarı. 3G ve Wi-Fi desteklememesi ise en çok göze çarpan dezavantajı. Sade bir tasarıma sahip üründe 2.8 inçlik büyük ekranın altında sadece arama düğmeleri bulunuyor. Dolayısıyla tüm işlemleri dokunmatik ekrandan yapmanız gerekiyor. Öte yandan sıkça kullanılan ses seviyesi ve kamera için General Mobile yan tarafa tuşlar yerleştirmeyi unutmamış. Kutu içeriğine baktığımızda ise ürün beraberinde 2 adet 1590 mAh kapasitede pil gelmesi güzel.

TOSHIBA PORTEGE G500: Portege serisine G500 ile giriş yapan Toshiba kayar kapaklı telefonunda yavaş bir işlemci kullanıyor. Aynı şekilde Windows Mobile 5 de işletim sistemi olarak zamanının gerisinde. Buna karşın e-posta, internet, müzik ve video oynatma gibi temel ihtiyaç duyacağınız işlemleri sorunsuz gerçekleştiriyor. Kayar kapak altındaki numerik klavye gayet ergonomik. G500 parmak izi tarayıcısı ile bilgilerinizi de güvenlik altına alıyor.

HP iPAQ 514 VOICE MESSENGER: HP iPAQ 514 Voice Messenger'ın en büyük özelliği isminde saklı. Ürünle gelen ses tanıma programı, kişi arama, numara çevirme, şarkı çalma gibi birçok işlem için sesli komutlar vermenize izin veriyor. Sağ yan taraftaki düğmeye basarak bu programa kolayca ulaşabiliyorsunuz. Açıkçası program Türkçe için yeterince optimize edilmediğinden komutları birkaç kere tekrarlamanız gerekebiliyor. Telefon arayüzü ve tuşları ise tamamen Türkçeleştirilmiş. 1.3 megapiksellik kamera, hali hazırda rakipleri arasında biraz geride. Aynı şekilde ekran çözünürlüğü de düşük. Buna karşın ürün zaten çalışma hayatının içinde olanlara hitap ettiğinden bu saydıklarımız bir eksiklik değil. Zira çalışanların ihtiyaç duyacağı Wi-Fi, Bluetooth, VoIP desteği unutulmamış. Office mobile programları da acil durumlarda gerekli word, excel ve ppt dosyalarına erişim sağlıyor.

HTC S710: HTC S710 testimize katılan en küçük akıllı telefon. Buna karşın kapağını kaydırdığınızda karşınıza tam bir Q klavye çıkıyor. Büyük parmaklılar için pek olmasa da klavyeyi kullanmak tahmin ettiğimizden kolay oldu. 3G desteklememesi ve düşük konfigürasyon donanım puanında HTC S710'u geride bıraktı. Öte yandan boyutları ve uzun pil ömrü ile taşınabilirlik açısından ürün en ön sıralarda yer alıyor.

gokhan@chip.com.tr

TEST SONUCU

TEST BİRİNCİSİ

HTC TOUCH CRUİSE
Dokunarak dünyayı gezin

Adından da anlaşılacağı gibi HTC Touch Cruise nereye gittiğini bilmek isteyenler için tasarlanmış. Dâhili GPS'e sahip ürün 3 megapiksellik kamerasıyla da fotoğraf makinesini aratmıyor. Otomatik odaklama özelliğine de sahip olan kameranın tek eksiği LED flaş. Cihazda en çok hoşumuza giden ise TouchFlo yazılımı oldu. Bu yazılım ekrana kalem ya da parmağınızla dokunduğunuzda bunu anlıyor ve algılamayı buna göre yapıyor. Bunun dışında parmağınızı ekranın altından yukarı kaydırdığınızda karşınıza üç boyutlu bir menü çıkıyor. Bu menüyü kullanarak müzik, telefon, takvim gibi birçok uygulamaya parmağınızın dokunuşuyla kolayca ulaşabiliyorsunuz.

ÖZELLİKLER	
CHIP Puanı	■■■■□
Fiyat performans	Orta
Bant Desteği	UMTS 2100
	GSM 1800/1900/900
İşlemci	PXA270 416 MHz.
Dahili hafıza (ROM)	256 MB
Dahili hafıza (RAM)	64 MB
Genişleme yuvası	microSD
Fiyatı	849 $

UYGUN FIYAT

ASUS M530W
Cebinizde klavye

E-posta ile işiniz çok oluyorsa ve dokunmatik ekran yerine klavyeyi tercih ediyorsanız M530w ince tasarımı ve rahat klavyesi ile sizin için uygun. Blackberry'leri andıran cihaz, Windows Mobile 6 ile geliyor. E-posta dışında excel, word, powerpoint ve pdf dosyalarını da cihazdan görüntüleyebiliyorsunuz. P750'de bulunan WorldCard yazılımı M530'da da mevcut. Buna ek olarak sunumlarınız için uyumlu cihazlarla Bluetooth uzaktan kumanda yazılımını da kullanabiliyorsunuz. Cihazın en çok dikkat çeken dezavantajı ise pil ömrü. Artısı ise ürün kutusundan çıkan şık taşıma çantası ve 1 GB'lık microSD flaş bellek.

ÖZELLİKLER	
CHIP Puanı	■■■■□
Fiyat performans	Çok iyi
Bant Desteği	HSDPA 2100/1900/850
	GSM 1800/1900/850
İşlemci	Qualcomm MSM7200 400 MHz.
Dahili hafıza (ROM)	256 MB
Dahili hafıza (RAM)	128 MB
Genişleme yuvası	microSD
Fiyatı	429 $

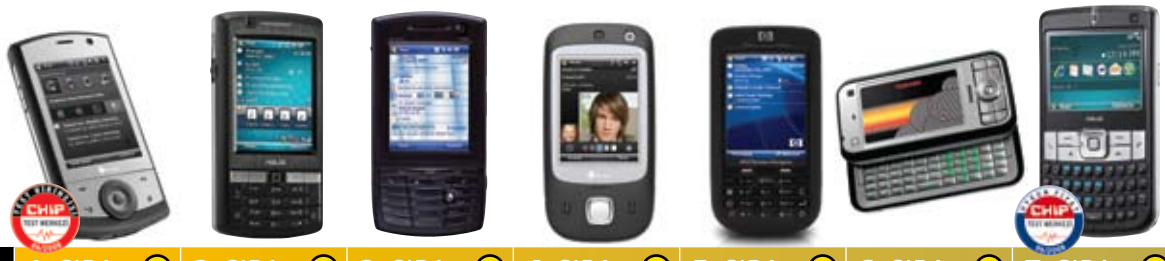

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA
Ürün	HTC Touch Cruise	Asus P750	i-mate Ultimate 8150	HTC Touch Dual	HP iPAQ 614c	Toshiba Portege G900	Asus M530w
Firma, telefon	Brightpoint: 0212 335 64 73 KVK: 0216 410 85 00	Boğaziçi: 0216 331 10 00 Mersa: 0212 454 99 00 Telecity: 0216 478 58 58	Koyuncu: 0216 528 8888	Brightpoint: 0 212 335 64 73	HP Türkiye: 444 7979	MultiMedya: 0212 479 46 46	Boğaziçi: 0216 331 10 00 Mersa: 0212 454 99 00 Telecity: 0216 478 58 58
Fiyat $ + KDV (yaklaşık)	849	749	999	749	649	643	429
İnternet (www.)	canon.com.tr	canon.com.tr	hp.com.tr	epson.com.tr	lexmark.com.tr	kodak.com.tr	kodak.com.tr
Toplam puan	88 Puan	88 Puan	83 Puan	78 Puan	76 Puan	76 Puan	76 Puan
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□
Donanım Özellikleri (%40)	100	84	91	75	80	77	69
Mobilite(%30)	99	84	72	88	75	67	81
Ergonomi(%20)	75	73	78	73	75	100	55
Servis ve Dökümantasyon (%10)	100	95	93	100	89	86	88
Fiyat/Performans	orta	orta	orta	orta	orta	orta	çok iyi
Teknik özellikler							
Bant Desteği	HSDPA 2100 HSDPA 1900 HSDPA 850 GSM 1800 GSM 1900 GSM 850	HSDPA 2100 GSM 1800 GSM 1900 GSM 900	HSDPA 2100 HSDPA 1900 HSDPA 850 GSM 1800 GSM 1900 GSM 850	HSDPA 2100 GSM 1800 GSM 1900 GSM 900	HSDPA 2100 HSDPA 1900 HSDPA 850 GSM 1800 GSM 1900 GSM 850	HSDPA 2100 HSDPA 1900 HSDPA 850 GSM 1800 GSM 1900 GSM 900	UMTS 2100 GSM 1800 GSM 1900 GSM 900
İşlemci	Qualcomm MSM7200 400	Marvell PXA270M 520	PXA270 520	Qualcomm MSM7200 400	PXA270 520	Marvell PXA270 520	PXA270 416
Dahili hafıza (ROM)	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB	128 MB	256 MB
Dahili hafıza (RAM)	128 MB	64 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	64 MB
Genişleme yuvası	microSD	microSD (SDHC)	microSD	microSD	microSD	miniSD	microSD
Ekran	2,8 inç TFT	2,6 inç TFT	2,6 inç TFT	2,6 inç TFT	2,8 inç TFT	3 inç TFT	2,4 inç TFT
Çözünürlük/Renk	320 x 240 / 65k	320 x 240 / 65k	640 x 480 / 65K	320 x 240 / 65k	320 x 240 / 65k	800 x 480 / 65k	320 x 240 / 65k
Kamera	3 Megapiksel	3 Megapiksel	2 Megapiksel	2 Megapiksel	3 Megapiksel	2 Megapiksel	2 Megapiksel
VideoPhone kamera	●	●	●	●	–	●	●
Kablosuz Ağ	●	●	●	–	●	●	●
BlueTooth	●	●	●	●	●	●	●
GPS	●	●	–	–	●	–	–
FM Radyo	●	–	●	–	–	–	–
Parmakizi tarama	–	–	–	–	–	●	–
Dokunmatik ekran	●	●	●	●	●	●	–
Naviyasyon çubuğu / düğmeler	– / ●	● / –	● / –	- / ●	– / ●	– / ●	● / ●
Q Klavye	–	–	–	–	–	●	●
İşletim sistemi	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Professional	WM 6.0 Standard
Ekstra özellikler	TouchFlo	microSD (SDHC)	Video çıkışı	TouchFlo	Voice commander	USB host	0
Boyutlar	110 x 58 x 15,5 mm	113 x 58 x 17,4 mm	118,5 x 60,5 x 15,5 mm	107 x 55 x 15,8 mm	117 x 60,3 x 17,5 mm	119 x 61 x 21,5 mm	117 x 65 x 13,8 mm
Ağırlık	130 g	130 g	152 g	120 g	145 g	196 g	135 g
Pil	1350 mAh	1300 mAh	1530 mAh	1120 mAh	1590mAh	1320 mAh	1200 mAh
Konuşma süresi (2G)	420 dk	360 dk	240 dk	300 dk	240 dk	265 dk	300 dk
Standby Süresi (2G)	400 saat	220 saat	150 saat	180 saat	250 saat	320 saat	200 saat

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var
● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) – yok

	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA
	General Mobile DSTW1	Toshiba G500	HP iPAQ 514	HTC Vox S710
	Gençcell: 0212 692 12 00	MultiMedya: 0212 479 46 46	HP Türkiye: 444 7979	Brightpoint: 0 212 335 64 73
	545	377	499	559
	www.genccell.com	www.multimedya.com	hp.com.tr	www.htc.com
	67	60	61	61
	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□
	56	57	42	46
	69	82	100	88
	75	29	26	47
	86	66	89	73
	orta	çok iyi	orta	orta
	GSM 1900 GSM 1800 GSM 850 GSM 900	HSDPA 2100 HSDPA 1900 HSDPA 850 GSM 1800 GSM 1900 GSM 900	GSM 1800 GSM 1900 GSM 850 GSM 900	GSM 1900 GSM 1800 GSM 850 GSM 900
	TI OMAP850 200	PXA270 312	OMAP 850 200	TI OMAP 850 200
	256 MB	64 MB	128 MB	128 MB
	64 MB	64 MB	64 MB	64 MB
	microSD	miniSD	microSD	microSD
	2,8 inç TFT	2,3 inç TFT	2 inç TFT	2,4 inç TFT
	320 x 240 / 65k	320 x 240 / 65k	220 x 176 / 65k	320 x 240 / 65k
	2 Megapiksel	2 Megapiksel	1,3 Megapiksel	2 Megapiksel
	–	●	–	–
	–	●	●	●
	●	●	–	●
	–	–	–	–
	–	–	–	–
	–	●	–	–
	●	–	–	–
	–/●	–/●	–/●	–/●
	–	–	–	●
	WM 6.0 Professional	WM 5 Standard	WM 6.0 Standard	WM 6.0 Standard
	Dual SIM	0	Voice commander	0
	117 x 61 x 18,1 mm	96 x 49 x 22,9 mm	107 x 48,6 x 16,3 mm	101,5 x 50 x 18,6 mm
	144 g	135 g	102 g	140 g
	1500mAh	1200 mAh	1100 mAh	1050 mAh
	240 dk	280 dk	390 dk	420 dk
	150 saat	250 saat	160 saat	175 saat

KILAVUZ_WINDOWS MOBILE PDA'LER

SATIN ALIRKEN

İŞLEMCİ/ROM/RAM

Ofis, müzik çalma gibi temel uygulamalar için düşük frekans bir işlemci ve hafızalı sistem de yavaş da olsa iş görecektir. Ama ileride DivX oynatıcı, 3B oyun gibi işlem gücü isteyen yazılımlar yükleyerek cihazınızın becerilerini artırmak istiyorsanız bu üç bileşene şimdiden önem verin.

WI-FI VE BLUETOOTH

Türkiye'de şu an Edge veya GPRS ile internete bağlanmanız mümkün fakat operatörler bu bağlantıyı fütursuzca yüksek meblağlara fatura ediyor. Bunun yerine 802.11b/g standardında kablosuz bir bağlantı ile bir kafede otururken veya yoldan geçerken bedava internete erişebilirsiniz. Bluetooth ise kablosuz kulaklık dışında veri ve dosya aktarımı için olmazsa olmaz bir özellik.

NAVİGASYON VE ARAYÜZ

Dokunmatik ekran her ne kadar büyük avantajlar sunsa da bazıları için alışmak zor oluyor. Dahası bu tür cihazları genelde iki elle kullanmak zorunda kalıyorsunuz. Çoğu kullanıcı el yazısı tanımayı kullanmak yerine ekrandaki klavyeyi tercih ediyor. Eğer siz de dokunmatik ekrana alışamayanlardansanız ve bol bol yazı yazacaksanız Q klavyeye sahip bir cihaz almanızı tavsiye ediyoruz. Klavyenin yeterince rahat ve gerçekten ellerinize uygun olup olmadığını anlayabilmek için deneyip görmekten başka çareniz yok.

GPS

Bolca seyahat edenler için GPS olmazsa olmazlar arasında. Dolayısıyla seçim yaparken standart GPS cihazlarının 200 dolar civarından başladığını düşünerek toplam maliyetinizi hesaplayın. Tabii GPS ile kullanabileceğiniz bir de yazılıma sahip olmanız gerektiğini unutmayın.

BİRİNCİLER

HTC TOUCH CRUISE

Donanım özellikleri dışında TouchFlo yazılımı ile kullanımı da kolay ürün aynı zamanda bir GPS cihazı.

FİYAT: Yaklaşık 849 dolar

ASUS M530W

3G desteğini şimdiden sunan ASUS M530w WiFi ve BlueTooth bağlantısı da sunuyor. Buna karşın fiyatı gayet uygun.

FİYAT: Yaklaşık 429 $

NASIL TEST ETTİK?

Windows Mobile işletim sistemine sahip cihazları test ederken toplam puanın büyük bir bölümünü donanım oluşturdu. Elbette mobil bir cihaz için donanım kadar pil ömrü ve hafiflik de önemli. Yeri gelmişken testteki konuşma ve stand-by sürelerinin 2G değerleri olduğunu da belirtelim. Bunların dışında menü geçişleri, düğmelerin rahatlığı, ekran çözünürlüğü gibi kriterler ergonomi puanını belirledi. Son yüzde 10'luk bölümü ise kutu içeriği ve dokümanyasyon oluşturdu.

Oyunlarda Türkçe keyfi

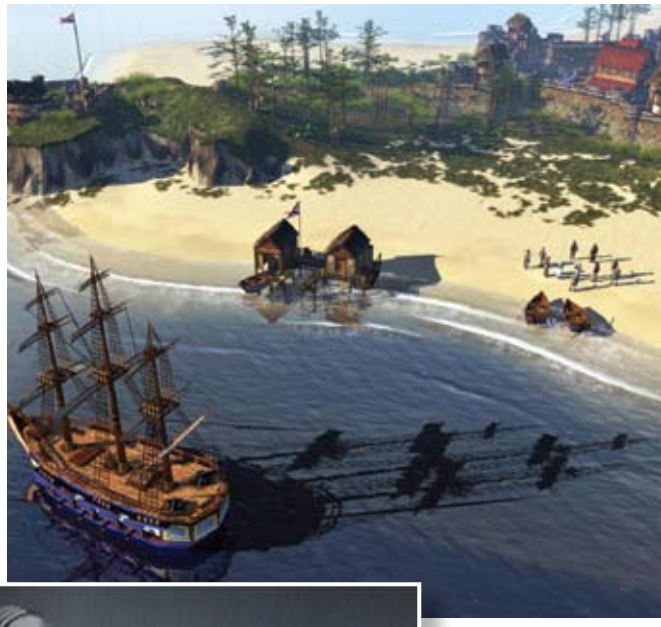

Türkçe oyun oynamak isteyen kullanıcılar artık seçeneksiz değiller. **TÜRKÇE YAMA SİTELERİ** oyunlara Türkçe eklemeyi mümkün kılıyor.

CEM ŞANCI

Bilgisayar oyunları, 1980'lerden günümüze içinde "oyun" kelimesi yer aldığı için, "oyun oynamayı" çocukça bir hareket olarak algılayan travmatik toplumumuz tarafından inatla küçümsendi. O kadar küçümsendi ki, dünya milletleri sinemanın tahtını sallayacağını ve yeni yüzyılda kültürel yayılmanın anahtarı haline geleceğini fark edip tüm güçleriyle yüklendikleri video oyun pazarında liderliği ele geçirmek ve hem her yıl katlanarak büyüyen onlarca milyar dolarlık pastadan pay aldıklarını hem de kendi kültürlerini dünyaya pompaladıklarını fark etmekte çok gecikti. Türkiye'de video oyunlarıyla ilgilenen insanlar daima aynı küçümseme ile karşılaştı: "Kaç yaşına geldiniz, hala çocuk gibi oyun mu oynuyorsunuz?"

Oyunlar bugün ABD'nin dünyanın her yerine gönderdiği ordusunu sempatik gösterip, yeni askerler üretmek ve hegemonyasını güçlendirmek için kullandığı bir numaralı propaganda aleti haline geldi. Rusya'nın Hollywood altında ezilmiş güçlü yönetmenlerini, edebiyatçılarını, kültürünü dünya gençliğine benimsetmek için kullandığı alternatif bir mecra halini aldı. Ayrıca, düne kadar demir perde ülkesi olan ve on dolar aylık gelirle geçinmeye çalışan ülkelerin, bugün milyar dolarlara ulaşan ihracat kalemi haline gelen bilgisayar oyunları, Türkiye için ne yazık ki hala "çocuk oyunu" olarak kalmaya devam ediyor.

Toplumumuzda az sayıda genç ve yetişkin kullanıcı, bilgisayar oyunlarının tadını almış, müzik, tiyatro, sinema, televizyon gibi eğlence alternatifleri arasına bilgisayar oyunlarını dahil edebilmiş durumda. Ne var ki bu oyun sever kitle, çevrelerindeki insanların küçümseyen, kara cahil egoların

PES 2008 artık Türkçe Üstelik sadece arabirim değil, maç sırasındaki spikerler de Türkçe konuşuyor. Tek yapmanız gereken www.turkcespiker.coom sitesini ziyaret etmek.

hedefi olmaktan kurtulsalar bile, bu kez de başka bir sorunla boğuşuyorlar: Yabancı dil.

Ne yazık ki, insanımızın bilgisayar oyunlarını küçümseyen ve değer vermeyen, "ben dünyayı çözdüm, her şeyi çok iyi biliyorum" tavrı dünyada alay konusu olurken, haliyle, hazırladıkları ürünün Türkiye'de satılmayacağını çok iyi bilen oyun yapımcıları da oyunlara Türkçe dil seçeneği eklemeyi son derece anlamsız bir uğraş olarak görüyor. Bu tavrın, dünyayı sarsan sinema ve sanat eserlerinin Türkiye'ye gönderilmemesinden hiçbir farkı yok.

Dünyanın en çok ilgi çeken oyunlarını yapan Alman vatandaşı Türk oyun yapımcısı Yerli Kardeşler'in oyunlarını dağıtacak ortaklarına, Türkçe destek için baskı yapması bile ciddiye alınmıyor. Crysis gibi dünya çapında tanınan, yapımcısı Türk olan bir oyuna Türkçe desteği ancak oyunu yapan kardeşlerin kişisel çabaları ve ceplerinden harcadıkları paralarla mümkün olabiliyor. Dolayısıyla, yabancı dili olmayan ama oyunlara hasret bilgisayar kullanıcıları için tek seçenek kalıyor: Üçüncü parti "Türkçeleştirme" hizmetleri.

İnternet üzerinde pek çok genç, yukarıda saydığımız ve Türk insanını oyun dünyasının dışında bırakan defakto travmalarımızın, video oyunlarını küçümseyen tavırlarımızın karşısında durmak ve daha çok insana video oyunlarının tadını verebilmek için, pek çok ünlü video oyununu tamamen kendi çabaları ile Türkçeleştiriyor. Menülerinden, oyun içi diyaloglara, metinlere kadar tüm oyunları Türkçeleştirip, küçük bir yama haline getiren gençler, bu dosyaları internet üzerinden yayınlıyor. Ne yazık ki, bu iyi niyetli çaba, aynı zamanda masum kullanıcıların bilgisayarlarına sızmak isteyen korsanlara da bir kapı açıyor ve kötü niyetli fırsatçılar bazen bu dosyaların içine virüslerini saklayabiliyor. Dolayısıyla, Türkçe yamayı indirdikten hemen sonra dosyayı bir virüs kontrolünden geçirmenizi ve ancak içinde virüs olmadığına emin olduktan sonra Türkçe yamayı kurmanızı tavsiye ediyoruz.

cemsanci@chip.com.tr

BİLGİ

Türkçe yama bulabileceğiniz siteler

Aşağıdaki sitelerde, oyunlar için Türkçe yamalar hazırlayan meraklılar bu yamaları ihtiyacı olanlarla paylaşıyor. Pek çok oyun için, birden fazla yama bulabilirsiniz. İndireceğiniz yamaları, diğer kullanıcıların yaptıkları yorumlara ve değerlendirmelere göre seçmeyi ve mutlaka virüs testinden geçirmeyi unutmayın. Yamayı çalıştırmak içinse, dosyaları genellikle oyun klasörüne kopyalamanız yeterli oluyor.

www.tryama.net
www.turkceyama.com
www.yamaarsivi.com
www.turkcespiker.com

YAMADAN ÖNCE İHMAL ETMEYİN

- Eğer Türkçe yamadan önce oyunu yedeklediyseniz, bu dosyaları mutlaka kopyalayın.
- Yamaların üzerine yazılacağı dosyaları belirleyebiliyorsanız, bu dosyaların bir kopyasını alın.
- Türkçe yamanan oyunların online oyun sırasında sorun çıkarabileceğini göz ardı etmeyin.
- Yama hakkında yapımcının eklediği açıklama dosyasını dikkatle okuyun.

5 Dosya indirme yöneticisini yarıştırdık

Hangisi daha hızlı indiriyor?

En iyi dosya indirme yöneticisini seçmek güç iş. CHIP işinizi kolaylaştırıyor ve en gözde beş dosya indirme yazılımını artısıyla eksisiyle etraflıca inceliyor.

BARIŞ ALKIM

İnterneti kullanan herkesin şu ya da bu şekilde bir dosya indirmesi gerekir. Bu işin yükünü sırtınızdan alan dosya indirme yöneticileri internette hem ticari yazılımlar hem de ücretsiz uygulamalar şeklinde bulunabiliyor. Burada bu yazılımlardan en çok kullanılan beşinin özelliklerini karşılaştırıp size ne sağladıklarını inceledik.

Mass Downloader 3.4.7

Mass Downloader yüksek indirme hızı ve çok sayıda özelliğiyle piyasadaki en iyi dosya indirme yöneticilerinden biri sayılıyor. GetRight ve FlashGet'ten daha ağır olan yazılım, eğer tek aradığınız dosya indirmek değilse, onlardan çok daha yararlı. Her şeyden önce, ZIP dosyalarını indirmeden içeriğini gösterme özelliğine sahip. Bunun, içeriğinden emin olmadığınız arşivleri indirirken çok yararı dokunuyor. Bu yazılımı rakiplerinden ayıran daha birçok özellik var. Örneğin, kullanıcı arabirimindeki sütunlar, sadece işinize yarayanları görüntüleyecek şekilde özelleştirilebiliyor.

Program Internet Explorer sayfalarından sürükle bırak yöntemiyle dosya alabiliyor ve bant genişliğinizi sonuna dek kullanabiliyor. FTP ve HTTP sitelerinden veri transfer hızı çok iyi. Yazılım aynı zamanda SOCKS ve RTSP vekil sunucularını destekliyor. Yazılımın en son sürümünde etkilenen özelliklerden biri, akıcı video görüntülerini kaydedebilmesi. Mass Downloader'ı arka planda çalıştırdığınız vakit, sistem kaynaklarını diğer uygulamalar için kullanabilirsiniz.

Dosya indirmeleri planlanabiliyor. Hatta indirme kuyruğunu, bir dosyanın indirilmesi diğerininki bittiği an başlayacak şekilde belirleyebiliyorsunuz. »Tools / Options«a tıklayın, »Download« dalını genişletin ve oradan da »Startup«a tıklayın. Burada aynı anda kaç dosya indirmenin etkin olacağını seçebilirsiniz. Program aynı anda en fazla 100 dosyanın indirilmesine izin veriyor.

Downloader'ın bir diğer heyecan verici özelliğiyse başka indirme yöneticilerinin başarısız olup yarıda bıraktıkları dosyaları indirmeye devam edebilmesi. Bu muhteşem bir avantaj. Ayrıca indirme işlemlerinin önceliklerini belirleyebiliyorsunuz. En düşük öncelik düzeyi "Background". Bu ayar, önceliği diğer sitelerden indirdiğiniz dosyalara veriyor. »High« seçeneği ise tüm bant genişliğinizi bu dosya indirmeye ayırıyor.

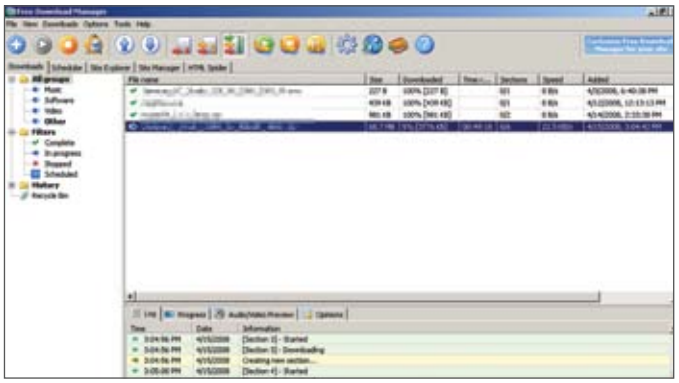

Free Download Manager [+] tuşuyla bölümler yaratabilir, böylece dosya indirme hızını artırabilirsiniz.

Free Download Manager

Free Download Manager da çok tercih edilen dosya indirme yazılımlarından. Program işinizi kolaylaştıracak sofistike ve tarz sahibi özelliklerle süslenmiş. Örneğin arabirimi diğer yazılımlarınkinden daha kalabalık ama bunun faydasını görüyorsunuz. Dosya indirme kuyruğu yaratabiliyor, bant genişliği kullanımını denetleyebiliyorsunuz. Hızı artırmak için dosya indirmeleri parçalara bölebilirsiniz. FDM'nin dosya indirme işlemlerini %600 gibi astronomik bir oranda hızlandırdığı iddia ediliyor. Yazılım, daha önceden kesintiye uğratılmış ya da yarıda bırakılmış dosya indirme işlemlerine yeniden hayat verebiliyor.

Fast Download Manager da son sürümüyle Flash videolarını indirme özelliğine kavuşmuş. Bu videoları

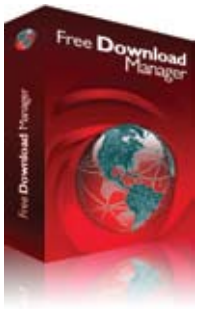

YouTube, Google ve diğer sitelerden bulabilirsiniz. Yazılım aynı zamanda flash videoları FLV harici biçimlere dönüştürebiliyor. Bunların üstüne, karşıya yükleme yöneticisi ve dosya paylaşım özellikleri de var.

FTP ve HTTP desteği sayesinde büyük web sitelerini ve devasa dosyaları kolayca indirebilirsiniz. Free Download Manager sayesinde BitTorrent dosyalarını indirmeniz bile mümkün. Artırılmış indirme hızı, torrentlerin indirilmesini de kolaylaştırıyor ve FDM'yi daha önce kullandığınız torrent yazılımlarının yerine geçirebiliyor.

Free Download Manager artık açık kaynak kodlu bir yazılım. Bu da demek oluyor ki yazılımın kaynak kodu kullanıcıların değiştirmesi ve ihtiyaçları doğrultusunda özelleştirilmesi için serbest olarak erişilebilir. Kullanıcılar yazılıma yeni özellikler ekleyebilir, halihazırda bir hayli uzun olan özellik listesine yenilerini katabilirler. Her dosya indirme işlemi sırasında ekranınızda indirme oranını gösteren mavi bir küp beliriyor. Bu küp diğer uygulamaların üzerinde görünüyor ve masaüstünde çok az yer kaplıyor, aynı zamanda hangi dosyaların indirilmekte olduğunu size bildiriyor.

Güvenlik özellikleri gelişmiş olan yazılım, ne zaman zararlı bir dosya indirmeye kalkışsanız açılan pencerelerle sizi uyarıyor. Böyle zararlı bir dosyayla karşılaşan kullanıcı, bu adresi işaretleyerek diğer kullanıcıları da tehlikeden haberdar edebiliyor.

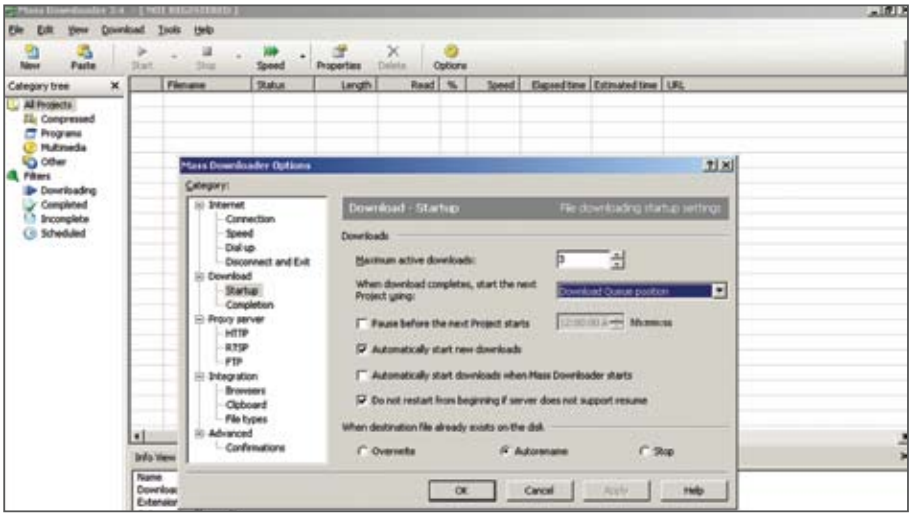

Mass Downloader 3.4.7 Aynı anda kaç dosya indirme işleminin etkin olarak yürütülebileceğini belirleyin.

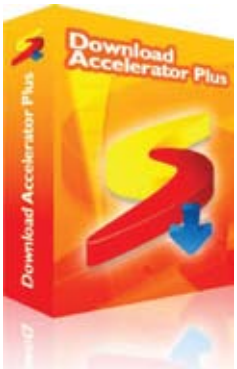

Download Accelerator Plus 8.6x

Download Accleerator Plus bedava bir dosya indirme aracı. Paralı ve daha çok özellik taşıyan premium sürümü de var. Dünyanın en popüler indirme yazılımları arasında sayılan aracın 145 milyon kullanıcısı olduğu söyleniyor. Patenti alınmış teknolojiler uygulayan Download Accelerator, aynı anda çoklu bağlantı kurarak dosyaların indirilmesini hızlandırıyor.

DAP'ın ana penceresinde çeşitli işlevlere erişmenizi sağlayacak çok sayıda alt kısım var. Arabirim her biri sekme halinde görüntülenen dört ana bölümden oluşuyor. İlki olan »Downloads« sekmesi, adı üstünde, dosya indirme işlemleriyle ilgileniyor ve indirme ilerleyişini, dosya durumunu bir tablo şeklinde görüntülüyor. »Completed downloads« sekmesi şu ana kadar DAP ile indirdiğiniz tüm dosyaların kaydını tutuyor. DAP'ın yepyeni bir özelliği de yazılıma eklenmiş bir çevrimiçi arama sayfası. Bu, istediğiniz dosyalara bakmak için kullanabileceğiniz basit bir tarayıcı aslında. İndirilebilir dosya bulmada size faydası olabilecek sitelere doğrudan bağlantılar içeren bu sayfada aradağınıza erişebilirsiniz. Komple siteleri indirebilir ya da mevcut süzgeçlerden faydalanarak yalnızca belirli biçimlerdeki dosyaları kaydedebilirsiniz. Son olarak da dosyanızı tam da aradığınız kaynaktan indirmenizi sağlayan maharetli bir FTP hizmeti var.

Yazılımı indirdiğinizde e-posta adresinizi ve bazı diğer ayrıntıları girmeniz isteniyor. Bu veriyi vermek zorunda değilsiniz, ama verirseniz de DAP web sitesindeki çeşitli kampanyalardan faydalanabiliyorsunuz.

FlashGet 1.9.6

FlashGet yararlı, ufak ve çok minimalist bir dosya indirme yöneticisi. Bir sürü gereksiz özellik yerine, sadece işinizi verimli şekilde yürütmenizi sağlayacak olanları içeriyor. Eğer sabit diskinizde çok yer kaplamayan küçük bir dosya indirme yazılımı arıyorsa-

Bul ve indir Tarayıcıyı kullanarak indirilebilecek dosyaları arayabilir, sonra da kolayca indirebilirsiniz.

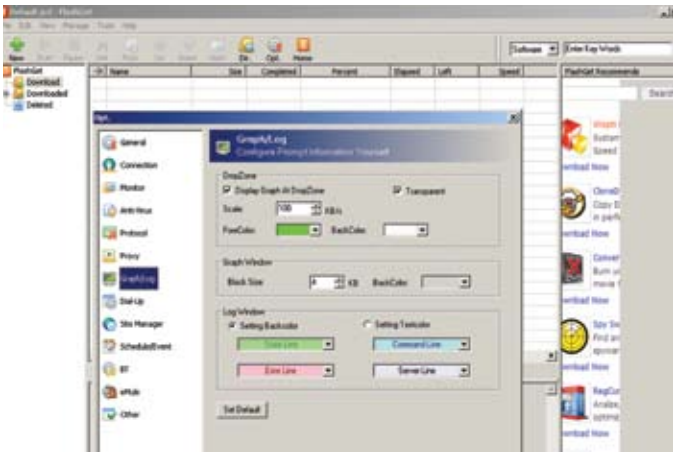

Özelleştirin FlashGet'in arabirimi ve renk temaları isteğiniz doğrultusunda değiştirilebiliyor.

nız FlashGet tam size göre. Dosyaları küçük alt parçalara ayıran, böylelikle dosya indirme hızını %500 artıran yazılım, özellikle de çevirmeli ağ bağlantısı gibi yavaş bir bağlantı yöntemi kullanıyorsanız kendini gösteriyor. "Multi-server Hyper-threading Transportation" denilen teknoloji sayesinde, indirilen parçalar eksik kısımları beklemek gerekmeksizin hızla kaydedilebiliyor. Yazılımın arabirimi çok sadece ve çok az sistem kaynağı tüketiyor. Grafiklern, pencerelerin, metinlerin ve arkaplanların renklerini özelleştirebilirsiniz. »Tools / Options / Graph/Log« komutuna tıklayarak bu ayarları dilediğiniz gibi değiştirmeniz mümkün. Yazılım dosya indirme işlemlerinin saatini planlamanıza ve bazı dosyaların daha geç indirilmesini belirlemenize olanak tanıyor. Sıkça ziyaret ettiğiniz siteler için kurallar belirleyebiliyorsunuz.

Bir dosya indirme işlemi yürürlükteyken yazılımı küçülterek görev çubuğuna yollayabilirsiniz. Bu durumda yazılım arka planda çalışmayı sürdürüyor ve işlemci kullanım oranı azalıyor. Dosyaları virüslere karşı taramak için gereken anti virüs aracını da belirleyebiliyorsunuz. Yazılım, dosyaların depolama alanına yerleştirilmesi işinin altından başarıyla kalkıyor. Her dosya için farklı kategori klasörleri belirleyip, dosyaların ilgili konumlarda saklanmasını sağlayabiliyorsunuz. Örneğin, yazılımlar ayrı klasörlere, MP3 dosyaları ise müzik klasörüne gönderilebiliyor. »Manage / New Category« kısmından bu kategorileri yönetebilirsiniz. Deneyimli kullanıcılar, kendilerini hangi kategoride kaç dosya indirdiklerine ilişkin bilgilendirecek bir veritabanına da erişebilir.

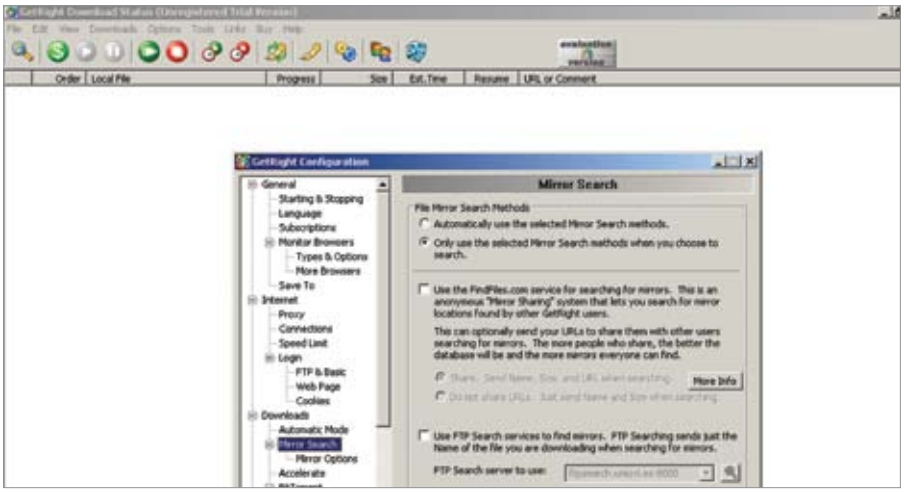

Ayna avı GetRight ayna aramada kullanılabilecek yöntemleri belirlemenize izin veriyor.

Yazılımın bir diğer faydalı özelliği, BitTorrent dosyalarını okuyup indirebilmesi. İlk olarak torrent dosyalarını bilgisayarınıza indirin. Bu dosyaları FlashGet'te açmanız gerekiyor. »File / Open torrent file« komutunu verin, dosyayı seçerek »OK« tuşuna tıklayın. Dosya indirme başlayacak ve çok geçmeden aradığını dosyaya kavuşaacaksınız.

İstediği dosyaları zahmetsizce, en sade şekilde indirmek isteyenler için bire bir.

GetRight 6.3d

GetRight bugüne kadar birçok sürüm ve alt sürümden geçerek geldi. En son sürümlerden olan 6.3d'nin deneme sürümünü 30 gün boyunca ücretsiz kullanabilirsiniz. Fazla sistem kaynağı tüketmeyen, dosya indirme işlemini kesintiye uğratmayan, yalın bir arabirime sahip.

Yazılımın önde gelen özelliklerinden biri, herhangi bir sebep yüzünden kesintiye uğramış dosyaları indirmeyi sürdürebilmesi. Torrent dosyaları için de bu yazılımı kullanabilirsiniz.

GetRight'ın 6. sürümü ve yukarısı BitTorrent dosyalarını destekliyor. Eğer bu dosyalar için bir başka yazılım kullanmıyorsanız, yazılım kendini varsayılan BitTorrent istemcisi olarak ayarlıyor. GetRight, güvenlik duvarını kendiliğinden yapılandıran Universal Plug and Play (UPnP) özelliğini de destekliyor. Yazılım, FTP ve HTTP sunucularından da dosya indirebiliyor.

Dosya indirme hızını artırmak maksadıyla, GetRight size ayna sunucuları denetleme olanağı tanıyor. Aynalar, aradığınız dosyaların başka kopyalarını içeren ek kaynaklar. GetRight ile indireceğiniz dosyanın ek aynalarını arayabilirsiniz. Yapılandırma penceresinde bunun için »Mirror Search« kısmına gelmelisiniz.

Buradan aynaları elle ekleyebilir ya da otomatik arama başlatabilirsiniz. Daha yakındaki aynaları seçmek için »Mirror Options« kısmına gidip yaşadığınız yeri belirtebilir, böylece indirme hızına hız akatabilirsiniz.

Yazılımın kullanıcı arabirimindeki sesli uyarılar da buradan kontrol ediliyor. »Interface«e tıkladığınızda sesleri ve simgeleri özelleştirebilirsiniz. Aynı zamanda bildirim alanı simgesini ve bu alanda görüntülenecek bilgileri seçebilirsiniz. »Automatic Mode« özelliği sayesinde bu işlemleri otomatikleştirebilir ve aynı anda kaç dosyanın indirilebileceğini seçebilirsiniz.

balkim@chip.com.tr

En popüler beş dosya indirme yöneticisinin özellikleri

	Flashget 1.9.6	GetRight 6.3d	Mass Downloader	Free Download Manager	Download Accelerator Plus
Diskte kapladığı alan	4544 KB	4833 KB	1996 KB	5775 KB	8325 KB
Lisans	Ücretsiz	Paylaşımlı	Paylaşımlı	Ücretsiz	Ücretsiz
Anti virüs kontrolü	✔	✔	✔	✔	✔
Hız	6-10 kat	8-10 kat	8-10 kat	6-10 kat	8-10 kat
Dosya yönetimi	✔	✔	✔	✔	✔
Bölümleme / parça indirme	✔	✔	✔	✔	✔
Kullanım kolaylığı	*****	****	*****	****	*****
Arabirim	***	**	*****	*****	*****
Torrent	✔	✔	✔	✔	✔
Planlama	✔	✔	✔	✔	✔
FTP/HTTP desteği	✔	✔	✔	✔	✔

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Havaların iyice ısındığı bu günlerde ayaklarınızı uzatıp deniz veya havuz kenarında bile olsanız teknolojiden uzak kalmamanız için bu ay ürün inceleme sayfalarımızı renklendirdik. Bu ay Samsung'un son derece çekici monitöründen Gigabyte'ın ilk P45 anakartına kadar birçok farklı ürün test ettik. Bunun yanında listemize MP3 çalarlar ekleyerek eğlenceden uzak kalmamanızı sağladık. Evde kalanlar için özellikle Philips'in multimedya storage ürününün çok ilginizi çekeceğine eminiz. Bilgisayarınızdaki arşivinizi kolayca aktararak televizyonunuzda kullanabilirsiniz. Eğer bu sıralar sistem toplamayı düşünüyorsanız InWin'in B2 Stealth Bomber adlı "bomba" kasasını kesinlikle kaçırmamalısınız. Logitech'in Di Novo minisi bizi kendine hayran bıraktı. Ayrıca Blu-ray'in kazandığı savaşın ardından ister istemez siz de bir yazıcı alacaksınız. Bunun için iki ürün test ettik. Siz keyfinize bakın ama sakın ürün inceleme sayfalarımızı gözden kaçırmayın.

akmenek@chip.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI		FİYAT PERFORMANS	
çok iyi	(100-90 Puan)	çok iyi	(100-90 Puan)
iyi	(89-75 Puan)	iyi	(89-75 Puan)
orta	(74-60 Puan)	orta	(74-60 Puan)
vasat	(59-45 Puan)	vasat	(59-45 Puan)
kötü	(44-20 Puan)	kötü	(44-20 Puan)
çok kötü	(19-0 Puan)	çok kötü	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER

DONANIM

109 Flaş bellek: Adata Turbo Micro SDHC Trio
Dizüstü: Asus M50Sa
Fare: Boolex lazer kristal fare

110 Anakart: Gigabyte GA-EP45-DS4

112 Cep telefonu: Crea MS2
Kulaklık: Creative Aurvana X-Fi
MP3 çalar: Creative Zen Stone Plus (Ekranlı)

114 TV kartı: Hauppauge Win TV Express
PC kasası: InWin B2 Stealth Bomber
Dizüstü: Datron PL5C

116 LCD monitör: Samsung T220

118 MP3 çalar: GoGo 100
Blu-ray yazıcı: LG GGW-H20L
Multimedya klavye: Logitech dinovo Mini

120 Güç kaynağı: Thermaltake Toughpower QFan
Projeksiyon cihazı: ViewSonic PJ551D
Anakart: MSI P7N2 Diamond

122 USB bellek: OCZ ATV
MP4 çalar: Hyundai MP4-405
Blu-ray yazıcı: Lite On LH-2B1S 490C

124 Cep telefonu: Philips Xenium 9@9k
Harici multimedya sabit disk: Philips SPE 9025CC
Güç kaynağı: Tagan BZ1100

126 LCD monitör : Zalman ZM-M19000
Kulaklık: AKG K440 NC
PC kasası: Huntkey Hercules

128 Hoparlör: Hyundai IS21
Harici disk: Maxtor OneTouch 4 Mini 250 GB
Güç kaynağı: Huntkey Titan AN650

Bu ürünleri Hepsiburada.com'dan satın alabilirsiniz

FLAŞ BELLEK

ADATA TURBO MICRO SDHC TRIO

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Endeks Bilişim
BİLGİ İÇİN	(216) 523 35 70
WEB	www.endeksbilisim.com
FİYAT	**33 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	4 GB
LCD gösterge	Yok
İşletim sistemi	ME, 2000, XP, Vista, Mac.
Ağırlık	2 g
Tip	Micro SD / SD / USB
Diğer	Kapaklı

ÇOK İŞLEVLİ: Yüksek kapasiteleriyle birçok veriyi kolayca taşımamıza imkan sağlayan flaş bellek pazarında birbirinden farklı ürünler kendilerini ortaya koyma yarışında. Test Merkezi'mize konuk olan ADATA Turbo Micro SDHC Trio, farklı tasarımı ve çok işlevliliğiyle dikkati çekiyor. Temelde bir Micro SD kartı olan bellek, beraberinde gelen adaptörle SD kart olarak kullanılabiliyor. Adaptörün ucunda bulunan kapağı çıkarttığınızda ise ürün bir USB belleğe dönüşüyor. Kapak maalesef ürünün üzerinde kalmadığı için kaybetme olasılığı çok yüksek. Fakat bu, ürün için çok büyük bir dezavantaj oluşturmuyor. ADATA Turbo Micro SDHC Trio'yu üç farklı şekilde kullanabilmeniz işlevsellik açısından ürüne büyük bir esneklik kazandırmış. Fotoğraf makinenizden veya cep telefonunuzdan çıkarttığınız Micro SD belleği kullanmak istediğinizde SD kart okuyucusu olan dizüstü bilgisayarınızı kullanmak yerine, masaüstü bilgisayarınızın USB yuvasıyla tüm işlerinizi görebilirsiniz. Ürün, SD kart yuvasındayken ortalama 4,3 MB/s okuma ve 4,5 MB/s yazma performansı gösteriyor. USB ara yüzünü kullandığınıza bu oran 17,7 MB/s okuma ve 15,2 MB/s yazma olarak test edildi.

SONUÇ ► Birden farklı şekilde kullanabileceğiniz ADATA'nın flaş belleği sizi hiç bir zaman yolda bırakmayacak bir ürün.

- ⊕ Hızlı
- ⊕ Birden çok yuvayla uyumlu
- ⊕ Yüksek kapasiteli

DİZÜSTÜ

ASUS M50SA

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Indeks, Boğaziçi, Mersasistem
BİLGİ İÇİN	(216) 521 27 25
WEB	www.tr.asus.com
FİYAT	**2.100 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T9300 (2.6 GHz)
Bellek	4 GB DDR2 (667 MHz)
Sabit disk	290 GB
Ekran	15 inç / 1.680 x 1.050
Boyut	474 x 338 x 34 mm
Ağırlık	3 kg

ÇOK KEYİFLİ: Ülkemizde dizüstü bilgisayarlardan bahsedildiğinde ön plana çıkan markalardan olan ASUS'un eğlenceye yönelik M serisinden M50Sa, daha kapağını açar açmaz metalik tasarımı ile sizi etkiliyor. Üründe ilk gözünüze çarpan geniş tasarımı ve ekranının hemen altında bulunan Altec Lansing hoparlörler oluyor. Performansından oldukça memnun kaldığımız hoparlörler, dizüstünü film seyretmek için kullanırken touchpad ile bütünleşiyor. Kullanımı kolay olan touchpad, üzerinde bulunan multimedya kontrolleri sayesinde film seyrederken kolaylıkla bir kontrol mekanizması gibi kullanılabiliyor. 3D mark testimizden 7.283 puan alan ürün, yüksek performansını testlerde de kanıtladı. Ürünün üzerinde E-SATA ve firewire yuvaları bulunuyor. 2 adet USB yuvası cihazın rakamsal olarak en büyük zaafını oluştururken, ekran kalitesi bu eksikliği fark ettirmiyor. Yine de bu ürünü kullanırken yanınızda bir USB hub bulunmasında yarar var. 3 kg ağırlığıyla standartların içerisinde kalan ürün bir kart okuyucuya da sahip. Güvenliğini ise parmak izi okuyucuysa sağlarken ayrıca aşağı yukarı eğerek uygun açıyı bulabileceğiniz 1,3 MP'lik bir web kamerasına da sahip.

SONUÇ ► Üstün performansı ve çoklu medya yetenekleriyle göz dolduran ASUS, özellikle ekranının kalitesiyle dikkatimizi çekti.

- ⊕ Çoklu medya yetenekleri
- ⊕ Yüksek performans
- ⊖ Az sayıda USB girişi

FARE

BOOLEX LAZER KRISTAL FARE

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Sönmez AGB
BİLGİ İÇİN	(216) 576 50 56
WEB	www.sonmezagb.com
FİYAT	**27 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB
Teknoloji	Lazer
Tuş Sayısı	2
Kaydırma tekeri	Var
Çalışma mesafesi	1,5 metreye kadar
Diğer	Sworowski tasarım

SÜSLÜ PÜSLÜ: Uzun saatler bilgisayar başında çalıştığımız düşünüldüğünde aslında fare, işlevi kadar ergonomisine de dikkat edilmesi gereken bir ürün. Öte yandan özellikle de hanımlar söz konusuysa fareye şık ve dikkat çekici bir tasarıma sahip olma özelliklerini ekleyebiliriz. İşte Boolex Lazer Kristal Mouse bu son kategoriye giriyor. Swarowski markasını da üstünde taşıyan ürünün tam üst kısmında iki adet, taşlarla bezenmiş kalp bulunuyor. Ürünün karamel-beyaz renkli tasarımı da göze alındığında bu kalpler şık bir görünüm kazandırıyor. Misrosoft Vista uyumlu fare, 2 adet standart tuşunun yanında bir adet scroll tekerleğine sahip. Bu tekerlek yalnızca menüler arasında kolayca dolaşmayı sağlamıyor aynı zamanda dört yana scroll yeteneğine de sahip. Böylece çalıştığımız büyük bir doküman ya da internette açtığımız bir dosya üzerinde daha kolay dolaşabiliyoruz. Mini boyutlardaki fare kolayca taşınabiliyor. 1.600 dpi'a kadar destek veren cihaz, görünümü kadar hassasiyetiyle de dikkati çekiyor. Ürününle beraber verilen kablo yeterli uzunlukta ve bilgisayar kasamız ister yerde isterse masamızın üzerinde olsun her şekilde kolayca ulaşabilmemizi sağlıyor.

SONUÇ ► Günlük kullanım için ideal olan fare, taşıma kolaylığının yanı sıra şık tasarımı ve yüksek dpi özellikleriyle dikkati çekiyor.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Dört yana scroll
- ⊕ Yüksek dpi

→

ANAKART

GIGABYTE GA-EP45-DS4

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	□□□□□
FİRMA	Arena, Kont, Mersasistem
BİLGİ İÇİN	(212) 364 64 64
WEB	www.gigabyte.com.tr
FİYAT	Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	Intel P45
İşlemci yuvası	LGA 775
FSB hızı	1.600 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2
Yuva sayısı	1 x PCI-E16X, 1 x PCI-E8X, 1 x PCI-E4X, 4 X PCI 2.2

- Zengin BIOS
- Esnek overclock performansı
- Etkili soğutma

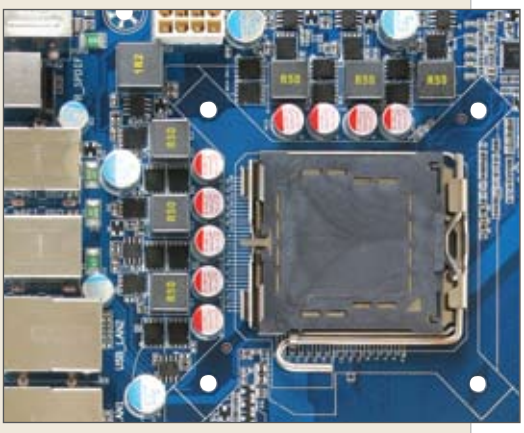

Katı kapasitör Anakartın üzerinde bulunan katı kapasitörler ürünün performansının garantisi.

Hoşgeldin P45!

Test Merkezi'mizde Gigabyte'ın orta sınıf P45 yonga setini mercek altına aldık.

Gigabyte'ın Tayvan'daki merkezinde ilk P45 anakartını basına tanıttığı tarihlerde biz de Gigabyte Türkiye'nin bize verdiği destekle, ürünü Test Merkezi'mizde inceleme şansını yakaladık. Yeni nesil yonga seti ilk bakışta Gigabyte'ın değişen yeni pasif soğutucusuyla dikkatimizi çekti.

EAGLELAKE

Güney köprüsünden kuzey köprüsüne kadar pasif soğutmayla donatılan anakartın bu yapısı işlemci üzerine en büyük soğutucuların oturtulmasına dahi izin veriyor. Yalnızca DDR2 RAM desteğine sahip anakart 3 PCI-E yuvasıyla birden çok ekran kartı kullanmanıza izin veriyor. Tamamen katı kapasitörlerle kaplı kartın bu sayede performansı ve kullanım süresi yukarıya çekilmiş. Kartın üzerinde 6 adet SATA yuvası bulunuyor. Bu sayede farklı RAID kombinasyonları deneyebilirsiniz. Anakartın üzerinde bulunan açma-kapatma, reset ve clear CMOS tuşları görünür bir şekilde ve tuş olarak yerleştirilmiş. Böylece açık kasa veya sistem çalışanların işi kolaylaştırılmış. Genelde testlerimizi açık yapan biz test editörleri için de kullanışlı bir seçenek olduğu tartışılmaz.

BAŞKA NELER VAR?

Kart Realtek gigabit ethernet kontrolörü kullanıyor. Ses için yine Realtek'in ALC 889A ses yongası tercih edilmiş. Böylelikle harici bir ses kartına ihtiyaç durmadan en yüksek ses performansını alabilmeniz garantilenmiş. Ürünün arka kısmında ise sekiz adet USB girişi bulunuyor. Ayrıca birer adet PS/2 fare ve klavye girişi, 1 adet Firewire girişi, 1 adet SPDIF ses çıkışı, 2 adet ethernet girişi ve 1 mikrofon girişinin yanında 5 adet ses çıkışı var. Gigabyte maalesef USB girişlerini yakın tutmuş ve testlerimizde özellikle dikkat ettiğimiz birbirinden uzak USB girişlerine yer vermemiş. Birbirinden uzak USB girişleri, bu yuvalara takılan USB bellek ya da kablosuz vericiler gibi kalın ürünlerin diğer USB girişleriyle sıkışıklık yaratmaması hatta tamamen kapatmaması için gerekli bir ayrıntı.

Gigabyte yeni serisinde güç tüketiminden tasarruf, dayanıklılık, daha etkili soğutma ve güvenlik üzerinde duruyor. Bu yüzden yeni kartta katı kapasitörler kullanmanın yanında güç tüketimi için BIOS'una güveniyor. Bu incelemeyi hazırlarken Test Merkezi'mizde başka bir P45 kart olmadığından güç tüketimi konusunda bir karşılaştırma yapamadık. Ancak önümüzdeki diğer incelemelerimizde size bunu sunmayı planlıyoruz. Gigabyte'ın kendi testlerinde yüksek yüzdelerde sonuçlar elde ettiğini söyleyebiliriz. Dinamik güç tasarrufu adı verilen bu sistemi daha önceki kartlarında da test etmiş ve rakiplerine göre etkileyici sonuçlar elde etmiştik. Ürünün üzerinde bulunan bir başka önemli ayrıntı ise led sistemi. Bu sistem sayesinde anakartın üzerindeki hangi bileşende bir sorun varsa onun yanındaki led yanıyor. Böylece sistemdeki donanım sorunu için uzun saatler sürecek bir deneme-yanılma döngüsüne girmekten kurtuluyorsunuz.

BIOS

Gelelim anakartın direksiyon simidine. Elimizdeki ürün basın örneği olup satışa sunulacak son ürünü göstermemesine karşın BIOS'u biraz karıştırıp ürünü overclock etme şansı yakaladık. Öncelikle BIOS'un özellikle overclock meraklıları için çok geniş imkanlar sunduğunu söylemeliyiz. Overclock için gereken tüm ince ayarları BIOS'ta bulabilirsiniz. Testlerimizde FSB'yi mümkün olduğu kadar yukarılara çıkartmaya çalıştık ve ortalama %30 civarında bir performans artırımında bulunabildik. Ürünün sağladığı bu esnek tablonun Gigabyte'ın daha uç anakartlarında çok daha yukarılara taşınabileceğini umuyoruz.

Oldukça zengin bir BIOS seçenek yelpazesi sunan ürün, bu konuda tecrübeli olmayan kullanıcıların aklını karıştırabilir. Yeni soğutma sistemiyle daha etkili bir soğutma sunan anakartın üzerindeki iki adet ethernet ve ses kartı ise bu ürünü satın alacak kullanıcıların işine yarayacak seçenekler. Elimizdeki ürün basın örneği olduğundan kutu içeriğiyle ilgili bir fikrimiz maalesef bulunmuyor.

SONUÇ ► Yüksek performansı ile overclock meraklılarından oyun severlere kadar tüm kullanıcıları memnun edebilecek bir anakart. →

CEP TELEFONU

CREA MS2

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Crea
BİLGİ İÇİN	(212) 528 53 00
WEB	www.crea.com.tr
FİYAT	**499 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,4 inç , 240 x 320 piksel, 65k renk QVGA
Bellek	64 MB RAM
Frekans bandı	850/900/1.800/1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	111 x 53 x 12,5 mm; 95 g
Kamera	2.0 MP
Diğer	WAP, MP3, Video, Bluetooth, Wi-Fi

OFİS ELİNİZDE: Yoğun bir iş temposuna sahipseniz ve üstelik o toplantıdan bu toplantıya koşuşturup duruyorsanız, iş bağlantılarınızın hep yanınızda olması ve elektronik postalarınıza dilediğiniz yerden ulaşılabilmesi sizin için büyük önem taşır. Tabii ki arandığınız zaman ulaşılabilmek de önemlidir. İşte bu yüzden Windows Mobile işletim sistemine sahip Crea MS2 sizin aradığınız telefon olabilir. İnce boyutuyla dikkat çeken telefon 95 g ağırlığıyla oldukça hafif. Ürünün tam ortasına yerleştirilmiş navigasyon çubuğu harekete oldukça duyarlı. Bu çubuğu kullanırken sağa sola eğmek yerine yalnızca parmağınızı sürtmeniz yeterli oluyor. Yine aynı çubuğu bir tuş gibi kullanarak seçimlerinizi yapabiliyorsunuz. 2 GB'lık kapasitesiyle tüm elektronik postlarınızı rahatlıkla saklayabileceğiniz ürün maalesef fazladan bir kart girişine açık değil. Ürünün üzerinde bulunan 2 MP kamera ise gece çekimlerinde flaş lüksünden yoksun. Ayrıca ürünün üzerinde bulunan 64 MB RAM, bazen arayüzün kullanımında ya da uygulamalarda yetersiz kalarak yavaşlamaya neden olabiliyor. Fakat telefonun WAP, e-posta ve Bluetooth özellikleri bu eksikliği biraz da olsa kapatıyor.

SONUÇ ► Medya uygulamalarında üstün bir performans göstermemesine rağmen hafifliği ve yüksek belleğiyle kendini gösteriyor.

- ⊕ Ses kalitesi
- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊖ Uygulamalarda yavaşlayabiliyor

KULAKLIK

CREATIVE AURVANA X-FI

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Multimedya, Kont, Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.tr.creative.com
FİYAT	**249 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Sürücü birimleri	40 mm neodmiyum mıknatıs
Frekans bandı	20 kHz
Empedans	450 ohm (açık), 72 ohm (kapalı)
Hassasiyet (1 kHz)	105 dB/mW (açık), 95dB/mW (kapalı)
Kablo uzunluğu	1,5 m
Ağırlık	245 g

X-Fi'DAN SONRA: Birçoğumuz kulaklığı bir taşıtta giderken ya da yürürken müzik dinlemek için kullanıyor. Bazılarımız ise etrafımızdakilere rahatsızlık vermemek veya dikkatini dinlediği parçada toplamak için tercih ediyor. Fakat asıl gözümüzden kaçan şey bir kulaklığın tüm bu işlevlerinden daha da önde bir özelliği olduğu. Kulaklık müzik dinlerken kulağımıza değen en son parçadır. Bu yüzden müzik kaynağınız ne kadar kaliteli olursa olsun kulaklığınız kötüyse yeterli performansı alamazsınız. Creative öyle bir kulaklık üretmiş ki, Xtreme Fidelity teknolojisi sayesinde dinlediğiniz parçadaki biçiminden dolayı uğranan ses kayıpları gideriliyor. Böylece daha net tizler ve daha vurucu baslar duyabiliyorsunuz. İki adet AAA pil ile çalışan kulaklığı açar açmaz sesin güçlendiğiniz hissedebiliyorsunuz. Kulaklığın sağ tarafında bulunan kontrol tuşları sayesinde sesini açıp kapatabiliyor, noise cancelling, X-Fi Crystaliser ve CMSS 3D özelliklerini açabiliyorsunuz. Noise cancelling dış seslere karşı kulaklarınızı korurken Crystaliser sesi daha da netleştiriyor. CMSS 3D ise 9 sanal hoparlör yaratarak 3B'nin keyfini çıkartmanızı sağlıyor. Creative dört dörtlük bir ürün yaratmış.

SONUÇ ► Creative bu ürününe sahip olduktan sonra kalitesine hayran olacak ve kulağınızdan asla çıkartmak istemeyeceksiniz.

- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Taşıma çantası
- ⊕ Zengin kutu içeriği

MP3 ÇALAR

CREATIVE ZEN STONE PLUS (EKRANLI)

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Multimedya
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.tr.creative.com
FİYAT	**99 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	2 GB
Arabirim / Pil	USB 2.0/Li-Ion
Desteklediği biçimler	WMA, MP3, WAV
Boyutlar	55,6 x 35,4 x 12,8 mm
Ağırlık	21 g
Diğer	Radyo, hoparlör

EKRANLI VE HOPARLÖRLÜ: İlk incelemesini Eylül ayında yaptığımız Zen Stone, geçen ay hoparlörlü "plus" sürümüyle ürün inceleme sayfalarımızda yer almıştı. Bu ay ise aynı ürünün LCD ekrana sahip olan sürümünü inceliyoruz. Tipik Zen Stone tasarımına sahip olan cihaz, avuç içine sığan küçük tasarımı ve oldukça güçlü hoparlörüyle dikkat çekiyor. Çıkış gücüyle bizi kendisine hayran bırakan ürün, aynı performansı ses kalitesinde de ortaya koyuyor. Küçük tasarımını hafifliğiyle birleştirerek ergonomik açıdan kendini bize sevdirmeyi başaran ürünü kullanmak oldukça kolay. LCD ekranının yardımıyla menüler arasında kolayca geçiş yapabiliyorsunuz. Aynı ekran bir saat ve kronometre görevini de görüyor. Üstelik ekranın rengi sayesinde ürünü karanlık ortamlarda veya gece rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Üzerinde radyosu da var. Böylelikle yalnızca sınırlı bir MP3 listesiyle yetinmek zorunda kalmıyorsunuz. Küçük boyutuna rağmen kendinden beklenmeyecek yeteneklere sahip. Zen serisinde hem tasarım hem de performans açısından yüksek bir grafik yakalayan Creative, küçük fakat performanslı Stone ürününe eklediği hoparlör ve LCD ekran ile tamamlanmış.

SONUÇ ► Estetik tasarımı ve yüksek ses performansını, güçlü hoparlörü ve LCD ekranıyla birleştiren, ergonomik bir ürün.

- ⊕ Güçlü hoparlör
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊕ Yüksek ses kalitesi

→

TV KARTI

HAUPPAUGE WIN TV EXPRESS

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Hauppauge Türkiye
BİLGİ İÇİN	(212) 321 21 88
WEB	www.hauppauge.com.tr
FİYAT	40 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	Express kart yuvası
Yayın standardı	NTSC/PAL/ FM
Video kayıt biçimi	MPEG1, DivX
Fotoğraf kayıt biçimi	JPEG, BMP, TIF
Uzaktan kumanda	Yok
Diğer	Teleteks

YAYINLARI KAÇIRMAYIN: Bilgisayarımızı iş dışında eğlence için kullandığımızı var saydığımızda yaptıklarımız bellidir. Ya film seyrederiz ya oyun oynarız, fotoğraflarımıza bakarız ya da sohbet ederiz. Oysa bu eğlenceye katabileceğimiz en kolay işlev televizyon seyretmektir. Hauppauge TV kartı PC'mizin PCI yuvasına takılıyor. Üzerindeki anten girişi sayesinde kablosu TV yanında harici bir antenle de kullanabileceğiniz ürün, video girişi sayesinde başka görüntü kaynaklarından yayın almanıza da olanak sağlıyor. Ürünün yazılımı sayesinde TV ve radyo kanallarını tarayıp listeleyebilmenizin yanında, bilgisayarınıza kayıtlı olan videoları izleyebilir, müzik parçalarını dinleyebilir veya fotoğraflarınıza bakabilirsiniz. Ürün, MPEG1 ve DivX biçiminde video kayıt imkanı da tanıyor. NTSC ve PAL biçimindeki televizyon yayınlarının yanında FM biçimindeki radyo yayınlarını da alabilirsiniz. Yayınları dilediğiniz yerde kaydedebilirsiniz ya da snapshot özelliğiyle en fazla 1.680 x 1.050 çözünürlükte fotoğraf alabilirsiniz. Ürünün Teleteks desteği de var. Tıpkı TV'de olduğu gibi burada da kayıt imkanınız mevcut. Ürünle beraber ses kartınıza bağlayabilmeniz için bir ara kablo da veriliyor.

SONUÇ ► Masaüstü bilgisayarınızda televizyon izlemek veya radyo dinlemek ve üstelik kayıt almak istiyorsanız bu ürün tam size göre.

- ⊕ Çoklu biçimde kayıt
- ⊕ Yüksek çözünürlükte yayın
- ⊖ Türkçe dil desteği yok

PC KASASI

INWIN B2 STEALTH BOMBER

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Mersasistem
BİLGİ İÇİN	(212) 454 99 00
WEB	www.mersasistem.com.tr
FİYAT	154 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Siyah
Genişleme yuvaları	2 x 3,5, 4 x 5,25, 5x HD 3,5
Çoklu portlar	2 x USB 2.0, 2 x E-SATA, 1 X firewire, ses ve mikrofon
Güç kaynağı	Yok
Boyut	435 x 235 x 525 mm
Ağırlık	Yaklaşık 10 kg

MÜTHİŞ TASARIM: B2 bombardıman uçaklarını duymuşsunuzdur. Bu sessiz ve görünmez fakat son derece güçlü uçaklardan esinlenerek tasarlanan InWin'in kasası, her köşesinde tasarımcılarının emeğini gösteren bir ürün. Oldukça ağır olan kasa, yalnızca arka tarafındaki iki plastik tutamacın kolayca çıkarılmasıyla açılıyor. Kasanın içine baktığınız zaman etkilenmemek elde değil. Ön ve arka tarafında bulunan 120 mm'lik fanların yanı sıra, yan tarafındaki bir panele iki adet 80 mm'lik fanlar eklenmiş. Bu panel kolayca açılabiliyor ve kasanın içinde anakart gibi bileşenleri takarken bir sorun çıkartmıyor. Aynı panel ekran kartı ve anakartı soğuturken dilendiği takdirde sağdaki fan yan çevrilip kasanın içine doğru yönlendirilerek sabit diskleri soğutması sağlanıyor. Sabit disk yuvaları yan yerleştirildiğinden söküp çıkartması son derece kolay. Zaten kasanın içinde güç kaynağı ve anakart hariç hiçbir şey için vida kullanmıyorsunuz. PCI yuvaları yumuşak plastikten tutamaçlarla, 5,25'lik yuvalar ise gene plastik kaydıraçlarla sabitlenebiliyor. Ürünün ön kapağı bir kokpit kapağı gibi açılarak yukarı kayıyor ve USB gibi port'lar burada bulunuyor.

SONUÇ ► Vida gerektirmeyen pratik montaj olanağı, etkili hava dolaşımı ve tasarımı ile göz dolduran son derece başarılı bir kasa.

- ⊕ Etkileyici tasarım ve soğutma
- ⊕ Kolay montaj
- ⊖ Ağır

DİZÜSTÜ

DATRON PL5C

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Ufotek
BİLGİ İÇİN	(212) 444 04 78
WEB	www.ufotek.com.tr
FİYAT	699 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T2130 (1,86 GHz)
Bellek	1 GB DDR2 (667 MHz)
Sabit disk	140 GB
Ekran	15,4 inç / 1.280 x 800
Boyut	474 x 338 x 34 mm
Ağırlık	2,5 kg

UYGUN FİYAT: Dizüstü sistemlerin yavaş yavaş masaüstü sistemlerin yerini almaya başladığı bu dönemde, fiyatlar da hızla düşmekte. Özellikle sık sık iş seyahatine çıkanların ve öğrencilerin ihtiyaç duyacağı dizüstülerdeki bu eğilim, daha çok kullanıcının işlerini yanında taşıyabilme olanağını sağlıyor. Datron, uygun fiyatıyla yalnızca temel bileşenlere sahip bir ürün ortaya koymuş. 1 GB belleği ve 140 GB sabit disk kapasitesiyle bu ürün Office programlarını rahatlıkla çalıştırabiliyor. Üstelik paylaşımlı belleğe sahip 128 MB'lık ATI Radeon Xpress 200M ekran kartıyla film izleyebilir ve fotoğraflarınızı görüntüleyebilirsiniz. Üzerinde 3 adet USB girişi bulunuyor. Web kamerası yok. 2,5 kg ağırlığıyla kolayca taşınabilen ürün 54 dakikalık pil süresine sahip. Açıkçası bu kadar uygun fiyatlı bir dizüstünde pil ömrüne ağırlık verilecek daha çok kullanım süresi sağlanmasını tercih ederdik. Ayrıca touchpad'i oldukça dar ve kolay bir kullanım sunmuyor. Özetle eğer yalnızca ofis programı çalıştıracaksanız ve taşınabilirliğe önem veriyorsanız Datron tercihiniz olabilir. Fakat multimedya özellikleri olan bir dizüstü arıyorsanız bu ürün size göre değil.

SONUÇ ► Elektronik postalarını kontrol etmek isteyenlerin veya yalnızca ödev yapmak isteyen öğrencilerin tercih edeceği bir dizüstü.

- ⊕ Sade tasarım
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊖ Düşük pil ömrü

→

LCD MONITÖR

SAMSUNG T220

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Samsung
BİLGİ İÇİN	Koyuncu Elk. Kont Bil. (216) 528 88 88
WEB	www.samsung.com.tr
FİYAT	422 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	22 inç
Maksimum çözünürlük	1.680 x 1.050
Tepki süresi	2 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	20.000:1 ms (dinamik)

- ⊕ Düşük tepki süresi
- ⊕ Yüksek kontrast oranı
- ⊕ Şık tasarım

Estetik Samsung bir defa daha tasarımıyla bizi etkilemeyi başardı.

Farkı göreceksiniz

Göz kamaştırıcı tasarımı ve gelişmiş özellikleriyle bu yıl Samsung'un en iyisi bu monitör olacak.

Dergimizde çok uzun zamandır Samsung monitörlerle ilgili incelemeler okumaktasınız. Birçok ürünü de bizden ayın ürünü logosu almayı hak etmiştir. 1981 yılından bu yana monitör üreten Samsung, bu konuda tam 27 yıllık bir deneyime sahip. Firma, 1988 yılından bu yana da "Syncmaster" serisini üretmekte. Syncmaster serisinin tam 20. yılını doldurduğu 2008 yılının şerefine bu yıl "T" serisinin üretimine başladı. Bu özel seride önümüzdeki ay incelemesini dergimizde okuyacağınız 19 inçlik T190'ın yanında 20 inçlik T200'de bulunuyor.

KOYU KIRMIZININ DAYANILMAZLIĞI

T220, ilk bakışta Samsung monitörlerde görmeye alıştığımız piyano siyahı tasarımdan uzak bir renk alaşımına sahip. Ürünün alt kısmı koyu, siyaha kaçan bir gül kırmızısı renginde. Ürün, ışık değişimleri sonucu şeffaflaşarak koyun kırmızıya doğru renk değiştiriyor. Tarifi zor, ancak görünce daha iyi anlaşılabilecek bu estetik harikası gerçekten de ürüne büyük bir karizma ve çekicilik katıyor. Elektronik ürünlerin artık olmazsa olmaz şartı çevre dostu üretim bu üründe de mevcut. Genel T serisine has bir özellik olan yüzde yüz geri dönüşümlü malzemeden üretilen monitör güç tüketiminde de cimri. Ürün bekleme modunda yanlızca 0,3 W oranında güç tüketiyor. Kullanım anındaki güç tüketimi ise 45 W ile kabul edilebilir bir oranda.

KONTROL TUŞLARI

Samsung T220'nin açma-kapatma tuşu sağ ön tarafında ve dokunmatik. Kontrol tuşları ise sağ yan tarafında bulunuyor. Bu tuşların ön tarafında bulunmaması ürünün estetik görünümüne katkısı bulunurken bir yandan da ayarlar sırasında kolayca görünmeyen tuşları kullanmak, alışıncaya kadar zorluk yaratabiliyor. Ürünün menüsü Samsung'un alışılageldiğimiz alt menülerinden oluşuyor. Samsung'un Magig Bright 3 teknolojisi sayesinde, monitörün ayarlarını kullanım amacınıza göre önceden belirlenmiş modlardan birini seçerek en uygun hale getirebilirsiniz. Ayrıca üründe arayüzü fareyle kontrol etmenizi sağlayan Magic Tune yazılımının yanı sıra Magic Wizard yazılımı da bulunmakta.

GENİŞ AÇI

Samsung T220, yatayda 170, dikeyde ise 160 derece görüş açısına sahip. Testlerimizde ürünün ortalama parlaklığını ise 258 cd/m² olarak kaydettik. 20:000:1 dinamik kontrasta sahip olan ürünün bu başarılı renk performansını herhangi bir monitörü yanına getirip, herhangi bir test aracı kullanmadan gözle bile açıkça görebilirsiniz. Ürünün 2 ms tepki süresi ise benzerlerinin arasında monitörü öne çıkartan başka bir özellik. Tepki süresinin özellikle oyuncuları baştan çıkartacağına hiç şüphemiz yok. Samsung T220'nin girişleri arka kısmında bulunuyor ve bir kapakla gizlenmiş durumda. Böylece arkadan basıldığında bir kablo kalabalığının oluşması engellenerek ürünün geneline hakim estetik bütünlüğü burada da sağlanmış. Cihazın üzerinde bir adet D-Sub ve bir adet DVI-D girişi mevcut. Pivot ayağı sağa veya sola hareket esnekliği sağlamamasına karşın dikeyde eğilerek size uygun bakış açısını bulmanızda yardımcı oluyor. Ürünün boyutları 520 x 441,5 x 215 mm ve ağırlığı 5,8 kg.

20. YIL HEDİYESİ

Dünyada bilişim pazarı dışında birçok başka alanda da oldukça güçlü ve büyük bir kuruluş olan Samsung'un kullanıcılara 20. yıl hediye olan T serisinden 220, bundan 1 yıl önce bir 20 inç monitörün fiyatına denk olan hatta ondan daha da aşağı bir fiyata satılıyor. Oyunculardan grafikerlere kadar birçok kullanıcının ilgisini çekecek olan monitör, ofisinde estetiği önem verenlerin de göz önüne alacağı seçeneklerden biri olabilir. Ürünün tek eleştirilecek yanı kontrol tuşlarının yan tarafta bulunması ve bu yüzden ayar yaparken zorluk çıkartması. Fakat bu kadar kaliteli bir görüntü veren bir monitör söz konusu olduğunda, o kadar kusur kadı kızında da olur.

SONUÇ ► Samsung T220, son derece estetik tasarımı, yüksek kontrast oranı, düşük tepki süresi ve Samsung'un teknolojileriyle göz kamaştıran bir ürün. →

MP3 ÇALAR

GOGO 100

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Mezotek Elk.
BİLGİ İÇİN	(212) 679 96 06
WEB	www.mezotek.com
FİYAT	**109 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	2 GB
Arabirim / Pil	USB 2.0 / Li-Ion
Desteklediği biçimler	MP3, WMA, APE, FLAC, AVI, FLV, JPEG, BMP
Boyutlar	90 x 40 x 6,5 mm
Ağırlık	37 g
Diğer	Ses kaydı, hoparlör

KALİTELİ SES: 2,9 inçlik TFT LCD ekrana sahip olan GoGo'nun T100 ürünü, 320 x 240 çözünürlüğü destekliyor. Metalik bir tasarıma sahip olan ürün 2 GB belleğe sahip. Yan tarafında bulunan Mini SD kart girişi sayesinde bellek kapasitesi arttırılabilen cihazın kontrol tuşları ön tarafında bulunuyor. Kaliteli ekranında rahatlıkla fotoğraflarınızı görüntüleyebilir veya video seyredebilirsiniz. Lakin ekranın görüş açısı çok dar ve parlama sorunundan kaçamıyor. Fakat bu boyuttaki tüm ürünlerde aynı problem mevcut olduğundan bu göze batan bir sorun değil. Ürünü açmak için sol tarafında bulunan bir tuşu aşağıya indirip daha sonra [play] tuşuna 3 saniye basmanız gerekiyor. Bu farklı açma sistemi maalesef tuş kilidi olarak çalışmıyor. Bu yüzden kazaen elinizin tuşlara çarpması ve dinlediğiniz parçanın değişmesi mümkün. Ürün kullanması oldukça kolay bir menü arayüzüne sahip. Üzerinde radyo bulunmayan ürün beş farklı ekolayzır ayarına sahip. Ses kalitesinden oldukça memnun kaldığımız cihazın kutu içeriğinde bir video biçimi değiştirme programı da yer alıyor. Böylelikle videolarınızı MP3 çalarınıza uygun hale getirebiliyorsunuz.

SONUÇ ► Yüksek ses kalitesine sahip, kolay taşınabilir bir ürün. Fakat tuş kilidi olmaması büyük bir eksiklik.

- ⊕ Ses kalitesi
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊖ Tuş kilidi yok

BLU-RAY YAZICI

LG GGW-H20L

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■□□□
FİRMA	Boğaziçi, E-Sistem, Ufotek
BİLGİ İÇİN	(212) 331 10 00, (212) 454 99 00
WEB	www.lge.com
FİYAT	**279 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	SATA
BD erişim süresi	250 ms
CD erişim süresi	160 ms
DVD erişim süresi	160 ms
Garanti süresi	2 yıl
Diğer	-

25 GB KEYFİ: Hızlı internetin düşük fiyatlara sunulmasıyla sabit disklerimiz hızla dolmaya başladı. Bu durumda DVD'lere yedeklemeye başladığımız arşivlerimiz yüzünden raflarımız DVD'den geçilmez oldu. Şu anda medya bulmakta zorlanılan ve pahalı olan Blu-ray'in geleceğin teknolojisi olduğu açık. Test Merkezi'mize gelen LG'nin ürünü, benzerleri gibi SATA arabiriminden bağlanıyor. Ürünün CD ve DVD erişim süresi standart 160 ms iken BD erişim süresi ise 250, ki bu karam oldukça iyi bir sonuç. Doğal olarak tüm DVD, CD ve BD biçimlerini destekleyen yazıcının en yüksek okuma hızları ise BD için 6x, DVD için 16x ve CD-ROM için 40x. Yazma hızları ise medya biçimine göre değişiyor. Fakat BD-R biçiminde 6x hayli yüksek bir hız. Testlerimizde 22 GB'lık bir dosyayı 22 dakikada yazdığını gözlemledik. Bu tespit, yazılan medyanın büyüklüğü göz önüne alındığında oldukça iyi bir rakam. Ürünle beraber hediye verilen ve aslında ayrı ayrı parayla satılan ürünler olan Power 2 Go ile medyalarınızı yazabilir, Power Backup ile dosyalarınızı yedekleyebilir, Power Producer ile dosyalarınız işleyebilir ve son olarak Power DVD ile film seyredebilirsiniz.

SONUÇ ► Eğer hızlı bir Blu-ray yazıcı arıyorsanız LG tercihiniz olacaktır. Ürünle beraber verilen yazılımlar ise oldukça etkileyici.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Yüksek erişim
- ⊕ Yardımcı yazılımlar

MULTİMEDYA KLAVYE

LOGITECH DINOVO MINI

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Logosoft, Mersasistem, Penta
BİLGİ İÇİN	(216) 528 61 61
WEB	www.logitech.com.tr
FİYAT	**187 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	Bluetooth
Tuş sayısı	63
Boyut	152 x 90 x 27,5 mm (kapak kapalı)
Ağırlık	175 g
Türkçe desteği	Yok
Diğer	Bluetooth adaptörü, şarj adaptörü

MUHTEŞEM UFAKLIK: Eğer dergimizi bir süredir takip ediyorsanız Test Merkezi'mize gelen bazı ürünleri incelerken ayrı bir keyif aldığımızı da bilirsiniz. Logitech dinovo Mini'yi incelerken öyle çok keyif aldık ki, bu yazıyı yazdıktan sonra bile uzun süre elimizden bırakamayacağımıza eminiz. Eğer evinizde bir multimedya PC varsa onu yönetmek için bir kablosuz multimedya klavye ve fare setine de sahip olduğunuza eminiz. Yani şu anda salonunuzun ortasında kocaman bir donanım parçası bulunuyor. Oysa avucunuzun içine sığacak bu küçücük klavye tek başına tüm işlerinizi görebilecek yetenekte. Üstelik ergonomik yapısı açısından kullanımı son derece basit. Arkadan aydınlatmalı klavye oldukça şık görünüyor. Bir lityum iyon pille çalışan ürün şarj edilebiliyor. 13 metreye kadar kullanabileceğiniz, bluetooth klavyenin çeşitli modları var. PC modunda ürünün sağ tarafındaki touchpad fare görevini görürken, ürünü media center moduna aldığınızda klavye aydınlatması değişiyor ve bir media center kumandası haline dönüşüyor. Ürün aynı zamanda Playstation 3'le de uyumlu ve arkasındaki bir tuşla PC modundan PS3 moduna geçirilebiliyor.

SONUÇ ► Multimedya PC'nizi ve Playstation 3'ünüzü kolayca yönetebileceğiniz, ergonomik ve estetik tasarıma sahip bir klavye.

- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊕ PC ve PS3 uyumlu
- ⊕ Uzun pil süresi

→

GÜÇ KAYNAĞI

THERMALTAKE TOUGHPOWER QFAN

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Vektrom
BİLGİ İÇİN	(212) 211 80 65
WEB	www.vektrom.com
FİYAT	**133 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX 24 pin
Maksimum güç	500 Watt
Soketler	1 x 20+pin, 1 x 8/4pin, 2 x 6pin PCI-E
Gürültü oranı	28 dbA
Fan	1 X 14 cm
Kablolama	Parçalı kablo

BÜYÜK FANLI: Bilgisayarınızın tüm yükün çeken ve kasanızdaki en ağır parça olan güç kaynağı aynı zamanda en önemli uzun süreli yatırımlarınızdan biridir. Bu yüzden özellikle güç kaynağı satın alırken en kalitelisini tercih etmelisiniz. Birçok ürünüyle tanıdığımız Thermaltake markasına ait olan Toughpower Qfan modeli, oldukça büyük bir fana sahip. Ebadından dolayı etkili bir hava dolaşımı sağlayan fan aynı zamanda büyük kanatçıklarının avantajını kullanarak sessiz çalışıyor. Fan en yüksek 1.900 rpm devir hızına ulaşabiliyor ki, tam yük altında eriştiği bu dönüşüm hızı kabul edilebilir bir gürültü oranına sahip. Ürünün ikinci büyük avantajı, artık kaliteli güç kaynaklarında görmeye alıştığımız parçalı kablo yönetimi. Bilgisayarınızın içerisindeki parçalara göre yalnızca gerekli kabloları kullanmanıza olanak sağlayan bu sistem, karışıklığı gidermek açısından büyük rahatlık sağlıyor. Ürün, yüksek güç gerektiren en son ekran kartlarına gerekli gücü sağlayacak kablolara sahip. Kasanızda büyükçe bir yer kaplayan Thermaltake Toughpower Qfan ile birlikte kullanmadığınız kabloları saklayabileceğiniz bir adet çanta da hediye ediliyor.

SONUÇ ► Kasasında sessiz bir sistem toplamak isteyenler için tasarlanmış, pratik kablolamaya sahip bir güç kaynağı.

- ⊕ Kararlı çalışma
- ⊕ Pratik kablolama
- ⊕ Sessiz performans

PROJEKSİYON CİHAZI

VIEWSONIC PJ551D

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Arena, Neotech
BİLGİ İÇİN	(212) 364 65 65
WEB	www.viewsonic.com.tr
FİYAT	**899 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Teknolojisi	DLP
Parlaklık	2.300 ansi lümen
Kontrast	2000:1
Çözünürlük	1.024 x 768
Boyut	275 x 109 x 223 mm
Ağırlık	2.700 g

PRATİK SUNUMLAR: Sunumlarda karton kullanma devri çoktan geçti. Artık bir dizüstü bilgisayar ve projeksiyon cihazı kullanarak çok daha etkili sunumlar yapılabiliyor. Eğer sık sık sunum yapıyorsanız ve sunum yaptığınız yerlerde bir projeksiyon cihazı yoksa, ViewSonic'in ürünü imdadınıza yetişebilir. Cihazın 2,7 kg ağırlığı ürünü taşımak için oldukça ideal. 2.300 ansi lümen değeriyle net bir görüntü sunan ürün, aynı zamanda parlak ve canlı renklere sahip. Girişleri sayesinde bilgisayar dışındaki görüntü kaynaklarına da bağlayabileceğiniz ürünü dilerseniz maç izlemek gibi başka eğlenceler için de kullanabilirsiniz. Ürün 720p ve 1080i görüntü sinyallerini destekliyor. Netlik ayarını elinizle yapmak durumundasınız. Yükseklik ayarı ise altında bulunan fakat çok tutarlı olmayan pratik bir ayak sayesinde gerçekleştiriliyor. Ekonomik modda 4.000 saate kadar lamba ömrü vaat eden cihazın yanında yedek lamba verilmiyor. Cihazdan 10 metreye kadar net görüntü alabilmeyi başardık. ViewSonic PJ551D ile ayarlarınızı kolayca yapabilmeniz için bir adet uzaktan kumanda da veriliyor. Üzerindeki kontroller ve kumanda ile ürünün ayarlarını yapmak ise son derece kolay.

SONUÇ ► Küçük boyutları ve hafifliğiyle rahatça taşınabilen, sunumlar kadar eğlence amaçlı da kullanılabilecek ideal bir ürün.

- ⊕ Küçük ve hafif
- ⊕ Yüksek parlaklık değeri
- ⊕ Pratik menü

ANAKART

MSI P7N2 DIAMOND

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Koyuncu, Datagate
BİLGİ İÇİN	(216) 528 88 88, (212) 364 64 64
WEB	www.koyuncu.com.tr, www.datagate.com.tr
FİYAT	**379 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	NVIDIA nForce 790i UltraSLI
İşlemci yuvası	LGA 775
FSB hızı	1.600 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR3
Yuva sayısı	4 x PCI-E16X, 2 x PCI-E1X, 1 x PCI 2.2

PERFORMANSLI: Nisan ayında inceleme fırsatını bulduğumuz MSI P7N Diamond'un daha geliştirilmiş sürümü olan MSI P7N2 Diamond, önceki sürümüyle benzerlikler de taşıyor. Önceki sürümünde 1300 FSB desteleyen ürün, bu sürümünde 1.600 FSB desteğine sahip. Üstelik bir önceki sürümüne göre overclock performansı çok daha esnek. Bu farkı özellikle overclock meraklılarını mutlu edecektir. PCI-E16X yuvaları sayesinde 3 Way SLI kurulumuna olanak sağlayan anakart böylece bütçesi olup performans arayanların da listesinde yer alabilir. P7N2 Diamond tamamen katı kapasitörlerle kaplanmış ve böylece kartın ömrü uzatılırken, performansı da garantilenmiş. Kuzey ve güney köprüleri arasında uzanan pasif bakır borular sayesinde etkili bir soğutma sağlayan anakart, kartın dışına doğru bakan 6 adet SATA II yuvası sayesinde çoklu RAID kurulumlarına izin veriyor. Yalnızca DDR2 RAM destekleyen önceki sürümüne göre bu kart DDR3 RAM desteği veriyor. Bu da tabii ki genel sistem performansını etkileyen başka bir unsur. Beraberinde bir adet Creative SB X-Fi Xtreme Audio ses kartı hediye ediliyor. Kart 8 kanal ve EAX Advanced HD ses desteğine sahip.

SONUÇ ► Yüksek performans arayanları ve oyun meraklılarını tatmin edebilecek, kaliteli malzemesiyle göze çarpan bir kart.

- ⊕ 3 way SLI desteği
- ⊕ Zengin kutu içeriği
- ⊕ Harici ses kartı

→

USB BELLEK

OCZ ATV

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	OCZ
BİLGİ İÇİN	Akortek (212) 210 97 99
WEB	www.akortek.com
FİYAT	**249 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	32 GB
LCD gösterge	Yok
İşletim sistemi	2000, XP, Win. Vista, Mac.
Ağırlık	23 g
Boyut	220 x 81 x 10 mm
Diğer	Kapak askısı

YÜKSEK KAPASİTE: Eğer uzun zamandır bilgisayar kullanıcısıysanız ilk çıkan sabit disklerde 10 GB'lık bir alan söz konusu olduğunda ilk sorulan soru "o kadar yere ne koyacaksın ki" olurdu. Oysa şimdi 32 GB'lık veri depolama aygıtları cebimize girmeye başladı. Adını kaliteli ürünleriyle sık sık duymaya alıştığımız OCZ, bu kez 32 GB'lık bir USB belleğiyle karşımızda. Daha önce Test Merkezi'mizde inceleme fırsatı bulduğumuz 8 GB'lık Turbo sürümüne tıpatıp benzeyen bellek, yalnızca kapasite olarak genişletilmesine karşın performansını koruyor. Ürünün tamamını kaplayan plastik koruma sayesinde ürün dış darbelere ve sıvılara karşı oldukça etkili bir şekilde korunmuş. Kapaklar USB belleklerin en kolay kaybolan parçasıdır. OCZ buna karşı ürünün taşıma zincirinin ucuna USB çıkışı ebadında bir plastik parça koymuş. Bu sayede kapağı çıkartıp bu parçaya takarak kaybetmiyorsunuz. Testlerimizde ortalama 1,8 ms rasgele erişim süresine ulaştığımız bellek, 29,8 MB/s okuma ve 12,4 MB/s yazma süresine erişti. Bu sonuçlar 8 MB'lık sürümünün 1 saniye daha aşağısında. Fakat 4 katı bir kapasite farkı göz önüne alındığında kabul edilebilir bir fark.

SONUÇ ► Yüksek kapasitesiyle birçok verinizi yanınızda taşıyabileceğiniz, güvenliği arttırılmış ve hızlı bir USB bellek.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Okuma ve yazma hızı
- ⊕ Darbelere dayanıklı

MP4 ÇALAR

HYUNDAI MP4-405

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Sönmez AGB
BİLGİ İÇİN	(216) 576 50 56
WEB	www.sonmezagb.com
FİYAT	**189 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	4 GB
Arabirim/Pil	USB 2.0/Li-Ion
Desteklediği biçimler	WMA, MP3, WAV, AVI
Boyutlar	55.6 x 35.4 x 12.8 mm
Ağırlık	24 g
Diğer	Radyo, hoparlör, e-kitap

GEZGİNİN ARKADAŞI: Canınız ne zaman isterse cebinizden çıkartıp iyi zaman geçirebileceğiniz ve işiniz bittiğinde de fazla yer kaplamadan taşıyabileceğiniz mini çoklu medya çalarlar artık sıradan ürünler. Test Merkezi'mize konuk olan Hyundai markalı MP4-405 ürünü piyasadaki birçok marka arasında kendine yer bulan bir ürün. İlk bakışta genel hatlarında gri metalik bir rengin hakim olduğu ürün 2,4 inçlik, 262 k renk destekli bir QVGA LCD ekrana sahip ve 320 x 240 çözünürlüğü destekliyor. Bu boyuttaki tüm ürünlerde olduğu gibi yüksek ışıkta yansıyan ekranda film seyredebilir ya da fotoğraflarınıza bakabilirsiniz. Fotoğrafları tekrar boyutlandıran ürüne görsel aktarırken 320 x 240 çözünürlükte olmaları şart değil. 4 GB belleğe sahip ürünün kapasitesini yan tarafından bulunan mikro SD kart yuvası sayesinde arttırabilirsiniz. Üründe müzik dinleyebilir ve dilerseniz 20 kanal kaydedebileceğiniz, radyosunu tercih edebilirsiniz. 8 farklı ekolayzır modu bulunan ürünle radyodan kayıt da yapabilirsiniz. Üzerinde dâhili hoparlörleri bulunan ürünün bir başka keyifli yanı ise şarkı sözü gösterebilme özelliği. Bu sayede bir yandan dinlerken bir yandan da söyleyebilirsiniz.

SONUÇ ► Seyahat ederken veya canınız sıkıldığında sahip olduğu çeşitli yetenekleriyle sizi eğlendirecek bir ürün.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Şarkı sözü gösterme
- ⊖ Tuş tasarımı

BLU-RAY YAZICI

LITE ON LH-2B1S 490C

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Datagate
BİLGİ İÇİN	(212) 331 21 99
WEB	www.datagate.com.tr
FİYAT	**345 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	SATA
BD erişim süresi	350 ms
CD erişim süresi	160 ms
DVD erişim süresi	160 ms
Garanti süresi	2 yıl
Diğer	-

KAPASİTENİZİ ARTTIRIN: Birbirine rakip olan iki HD disk biçiminden hangisinin kazandığı belli olduktan sonra firmalar doğal olarak kazanana oynamaya başladı. Eğer evinizde HD teknolojisini destekleyen bir televizyonunuz ve Playstation 3 gibi bir Blu-ray oynatıcınız varsa, Lite On'un bu ürünü oldukça işinize yarayacak gibi görünüyor. Lite On LH-2B1S 490C, SATA arabirimini kullanıyor. Ürünün CD ve DVD erişim süresi 160 ms, BD erişim süresi ise 350. Bu değer, rakiplerine nazaran oldukça yüksek bir süre olarak görünüyor. Tüm DVD, CD ve BD biçimlerini destekleyen ürünün en yüksek okuma hızları ise BD için 2x, DVD için 12x ve CD-ROM için 32x. Açıkçası bu hızlar piyasadaki rakiplerinin biraz gerisinde. 146 x 41,4 x 177,5 mm boyutlarıyla kasanızdaki tipik bir 5,25'lik sürücü yuvasına sığacak Lite On LH-2B1S 490C, kasanıza yalnızca 850 g'lık bir ağırlık getiriyor. Genelde yazıcı ürünleriyle beraber medya yazımında kullanılmak üzere yardımcı programlar verilmesine karşın Lite On'un ürünü herhangi bir yardımcı program içermiyor. Toplam özelliklerine baktığınızda Lite On'un Blu-ray yazıcısı nispeten rakiplerinin gerisinde kalıyor.

SONUÇ ► Oldukça yüksek kapasitedeki BD'lere yazma imkanı tanıyan ürün, arşivleme açısından büyük avantaj sağlıyor.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊖ Düşük BD erişimi
- ⊖ Yardımcı yazılım yok

→

CEP TELEFONU

PHILIPS XENIUM 9@9K

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(800) 261 33 02
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	**199 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	160 piksel, 65k renk TFT LCD
Bellek	128 MB flaş, 64 MB RAM
Frekans bandı	900 / 1.800 / 1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	42 x 18,7 x 104,3 mm; 108 g
Kamera	1/4 MP
Diğer	WAP, MP3, Video, Bluetooth

PİL SORUNU YOK: Genelde cep telefonu kullanılırken üç sorun ön plana çıkar. Bunlar pil süresi, ergonomi ve dış darbelere karşı dayanıklılıktır. Philips'in Test Merkezi'mize gelen 9@ serisinden üçüncü telefon olan 9@9k, serinin genel çizgisini koruyor. Önceki telefonlarda olduğu gibi bunda da pil ömrüne önem verilmiş ve 2 ay şarj, 17 saat konuşma süresi vaat edilmiş. Ayrıca önceki sürümlerindeki geniş ve ağır tasarım değiştirilmiş. Ürün artık daha küçük ve daha hafif. Fakat buna karşın 108 g günümüzdeki birçok telefonun yanında biraz ağır kalıyor. Micro SD kart girişi sayesinde belleği arttırılabilen ürün cebe kolayca sığıyor. Geniş tuş takımı sayesinde telefonu kullanmak oldukça kolay. Buna karşın cihazın pil ömrünün daha uzun olması için ekran ve kamera kalitesinden ödün verilmiş. Yani bir multimedya özelliklerine sahip telefon almak isterseniz Philips sizin tercihiniz olmayacaktır. Sert plastikten yapılan cep telefonu, dış darbelere karşı dayanıklı. Ürünün MP3 çalma yeteneği ise ön plana çıkan başka bir özelliği. Zaten Philips'in telefon ailesi, bu konudaki başarısı ile satılıyor. Telefonunuzu uzun süre şarj etmek istemiyorsanız bu ürün size göre.

SONUÇ ► Multimedya özellikleriyle geride kalmasına karşın şarj ve konuşma süresiyle ön plana çıkan bir cep telefonu.

- ⊕ Pil süresi
- ⊕ Ergonomi
- ⊖ Multimedya özellikleri

HARİCİ MULTİMEDYA SABİT DİSK

PHILIPS SPE 9025CC

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(800) 261 33 02
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	**449 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB 2.0/AV
Kapasite	500 GB
Dönüş hızı	7.200 rpm
HDD tipi	3,5 inç
Erişim süresi	8,5 ms
Ön bellek	8 MB

PRATİK ÇÖZÜM: Arşivimizi saklamak için CD veya DVD'lere başvurduğumuzda aslında kendimizi aldatırız. Çünkü bu medyalar, uzun bir süre sonra da olsa, okunmaz hale geliyor. Ayrıca kolayca çizilebilmeleri de cabası. Eğer arşivleme yapacaksanız bunun en garantli yolu sabit disklerdir. Fakat günümüzde gerek film, video, fotoğraf ve gerekse MP3 arşivlerinin büyüklüğü, sabit diskleri çabucak bitiriyor. Philips'in ürünü ise yüksek kapasitesiyle kolayca dolmamasının yanında, kolay veri aktarımı ve kullanım olanağı sunuyor. Bilgisayarınızdaki arşivinizi bu ürüne aktarıp, daha sonra televizyonunuza bağlayarak, uzaktan kumandası sayesinde kolayca yönetmenize olanak sağlıyor. Böylece bir multimedya PC sahibi olmak yerine bu harici diskle tüm sorunlarınızı çözebiliyorsunuz. Üstelik ürün alüminyum kasasıyla son derece güvenli ve oldukça şık bir tasarıma sahip. MP3, MPEG 4, WMA, AC3, WAV, OGG Vorbis, JPG, MPEG 1 (AVI, APG), MPEG 2 (AVI, VOB), MPEG 4 (DivX, VOD), ISO, DivX, Xvid biçimlerini destekleyen ürün, ayrıca alt yazı desteğine de sahip. Testlerimizde, ürününün kutusundaki erişim süresine yakın bir sonuç elde ettik.

SONUÇ ► Yüksek kapasitesi ve kullanışlı yazılımıyla tüm arşivinizi kolayca aktarıp seyredebilmenize yardımcı olan bir sabit disk.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Yüksek erişim
- ⊕ Zengin biçim desteği

GÜÇ KAYNAĞI

TAGAN BZ1100

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Dijital Trend
BİLGİ İÇİN	(212) 266 87 70
WEB	www.dijitaltrend.com
FİYAT	**399 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX 24 pin
Maksimum güç	1.100 Watt
Soketler	1 x 20+4pin, 1 x 8pin, 3 x 6+2pin PCI-E, 2 X 6 PCI-E, 1 x 4pin.
Gürültü oranı	20 dbA
Fan	1 X 13,5 cm

PROFESYONELLER İÇİN: Sisteminizde yalnızca açmak ve kapatmak için kullandığınız ama aslında tüm sistemin yükünü çeken güç kaynakları, gün geçtikçe daha keyifli ürünler haline geliyor. Güç kaynaklarındaki optimum kullanıma yönelik tasarımlar, ürünle beraber verilen zengin aksesuvarlarla beraber kullanımı kolaylaştırıyor. Tagan'ın BZ1100 modeli de tam olarak bu bahsettiğimiz tanıma uyuyor. Ürün, üzerinde bulunan kabloların yanı sıra renk kodlarıyla ayrılmış modüler bir kablolama sistemine sahip. Bu sayede, anakart, 1 adet sabit disk, bir ekran kartı gibi her sistemi çalıştırmak için gerekli kabloların dışında, sisteminize eklediğiniz her bileşen için gerekli kablolamayı yaparak kablo karmaşasından kurtuluyorsunuz. Renk kodlamasının bir başka yararı ise kabloları sökerken rahatça takip edebilmenizi sağlaması. Güç kaynağının üzerinde bulunan ışıklar kasanıza gerçekten de ayrı bir hava katıyor. Devir hızına göre renk değiştiren ışıklar, aynı zamanda bilgisayarınızın harcadığı güç ve ne kadar yük altında olduğuna dair size bir fikir veriyor. Ürünün 13,5 cm'lik fanının yanında işlemci soğutucusu daha çok ses çıkartıyor desek yalan olmaz.

SONUÇ ► Yüksek ve sessiz performansını oldukça zengin bir aksesuar çantasıyla birleştiriyor.

- ⊕ Zengin kutu içeriği
- ⊕ Çoklu GPU desteği
- ⊕ Sessiz performans

→

LCD MONİTÖR

ZALMAN ZM-M19000

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Gumen Bilg. San.
BİLGİ İÇİN	(216) 550 77 01
WEB	www.gumengruop.com
FİYAT	699 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	19,1 inç
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	1000:1 ms

3B MONİTÖR: Teknoloji geliştikçe bu gelişmeleri size günü gününe aktarmak bizim işimizin en keyifli kısmı. Fakat bu keyfi arttırarak yaşatan ise bu ürünleri Test Merkezi'mizde incelemeye aldığımız zamanlar. Zalman markası ülkemizde oldukça tanınıyor. Fakat şimdiye kadar monitörünü inceleme fırsatımız olmamıştı. Zalman'ın 19 inç boyutundaki monitörü ilk bakışta herhangi bir monitörden farklı görünmüyor. Kullanıcı arayüzüne kısa zamanda alışabiliyorsunuz. Ürününün pivot ayağı sağa sola dönmüyor. Fakat yukarı aşağı eğerek ideal görüş açısını yakalayabiliyorsunuz. Ürünle beraber bir adet 3B gözlük ve bir adette isterseniz numaralı gözlüğün üzerine takabileceğiniz 3B aparatı geliyor. Böylelikle ürünün 3B özelliğini kullanabiliyorsunuz. Cihazla gelen nVidia'nın 3B sürücüsü sayesinde, kutusunun içinden çıkan bir 3B demoyu seyredebildik. Açıkçası böyle bir keyfin tadına doyum olmadığını söylemeliyiz. Ürünü 3B gözlükle kullanırken görüş açısı tabii ki ister istemez düşüyor. 3B oyunlar yanlızca Vista 32 bit altında destekleniyor. Fakat 3B videoları Windows XP de destekliyor. Desteklenen oyun listesini nVidia veya Zalman'ın sitesinde görebilirsiniz.

SONUÇ ► Sunduğu teknolojiye kıyasla uygun bir fiyata satılan Zalman, teknolojinin ve oyunların geleceği hakkında bize bir fikir veriyor.

- ⊕ 3B özelliği
- ⊕ Düşük tepki süresi
- ⊕ Uygun fiyat

KULAKLIK

AKG K440 NC

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	SFRKD
BİLGİ İÇİN	(212) 257 75 00,
WEB	www.sfrkd.com
FİYAT	236 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Gümüş
Frekans aralığı	12 Hz – 28 kHz
Hassasiyet	125 dB SPL/V
Empedans	32 Ohm
Net ağırlık (kablo hariç)	73 g
Pil ömrü	40 saat

ORTAM GÜRÜLTÜSÜNE SON: Profesyonel ses çözümleriyle uzun zamandır bu alandaki önde gelen üreticilerden olan AKG'nin K440 C modeli, aktif gürültü filtresi olan başarılı bir kulaklık. Bu özellik sayesinde özellikle uçak ya da otobüslerdeki motor gürültüsünden kurtulmak mümkün. Ürünün ikinci dikkat çeken özelliği kuşkusuz mükemmel bas frekans cevabı. Bu kulaklıkla daha önce bir kulaklıktan hiç duymadığınız basları duyabilirsiniz. Yaptığımız denemelerde bas frekanslardaki vurguya rağmen, seste bozulma, rahatsız edici bir uğultu ya da tizlerde kayba rastlamadık. Kısaca kulaklığın dinamik alanı oldukça geniş. AKG K440 NC'nin hoparlörleri kulak kepçenizi tamamen kapatmıyor. Dolayısıyla kulak kepçenize bir miktar basınç söz konusuysa da, rahatsız edici değil. Kulaklıktaki hoparlörler katlanabilir olduğu için taşıma kolaylığı sağlıyor. Gürültü analizi için kulaklıkların dışında mikrofonlar bulunuyor. Bu mikrofonlardan toplanan ses, avuç içinize sığan ve arkasında küçük bir toka bulunan dış birime gidiyor. Bu dış birim, tek bir ince pille (AAA) 40 saat kadar çalışabiliyor. Pil biterse üzülmeyin kulaklık ses kalitesi düşmeden aktif gürültü filtresi kapalıyken de çalışıyor.

SONUÇ ► Yüksek ses kalitesi sayesinde bu kulaklığı kullandıktan sonra başka bir kulaklığa alışmanız zor.

- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Aktif gürültü filtresi
- ⊖ Yüksek fiyat

PC KASASI

HUNTKEY HERCULES

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Aydın Bilg. Dış Tic. Ltd.
BİLGİ İÇİN	(212) 275 30 36
WEB	www.aydinbilgisayar.com
FİYAT	53 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Siyah
Genişleme yuvaları	1 x 3,5, 4 x 5,25, 6x HD
Çoklu portlar	4x usb 2.0, 1 X firewire, ses ve mikrofon
Güç kaynağı	Yok
Boyut	440 x 205 x 416 mm
Ağırlık	Yaklaşık 5 kg

RENGARENK: Sistemimizin görünen kısmı olan kasalar artık renklenmeye başladı. Geçen aylarda incelediğimiz In Win'in Allure modelinden sonra bu ay da Huntkey'in Hercules modeli, alışılmadık bir renkle karşımıza çıktı. Portakal ve siyah renklerin karışımından oluşan kasa daha ilk bakışta dikkat çekiyor. Midi Tower boyutunda olan kasa arka tarafındaki iki vida ile açılıyor. Kasanın yan tarafında bulunan hava tüneli, soğutma için olumlu bir katkı sağlıyor. Ayrıca yan tarafın kısmen şeffaf olması kasaya ayrı bir hava katmış. Ön tarafında yanında bulunan yarıklar sayesinde kasa içerisinde hava sirkülasyonu sağlanıyor. Bu yarıklar da kasaya hızlı bir araç havası katıyor. Kasa ile beraber güç kaynağı gelmiyor. Dolayısıyla sisteminize en uygun güç kaynağını ayrıca satın alıp kasaya monte etmek durumundasınız. Ürünün arka tarafında bir adet 8'lik fan bulunuyor. Kasanın genel tasarımında yuvarlak hatlar kullanılarak herhangi bir çarpma anında zarar vermesi ve zarar görmesi olasılığı düşürülmüş. Bu da kasayı çocuklar için ideal bir ürün kılıyor. Huntkey Hercules'ün USB ve sesle ilgili yuvaları ön tarafta bulunduğu için erişim sıkıntısı yaşanmıyor.

SONUÇ ► Renkli tasarımı ve yuvarlak hatlarıyla oyuncular ve çocuklar kadar evinde renkli bir ürün isteyenler için de ideal bir kasa.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Renkli tasarım
- ⊕ Kolay erişilebilirlik

→

HYUNDAI IS21

HOPARLÖR

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Sönmez AGB
BİLGİ İÇİN	(216) 576 50 56
WEB	www.sonmezagb.com
FİYAT	**54,9 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hoparlörler	2 x 1 uydu
Toplam çıkış	14 watt
Frekans aralığı	80 Hz – 16 kHz
Kumanda	Yok
Bas	3" Reflex
Diğer	Mavi led

HEM GÖZE HEM KULAĞA: 2.1 sistemler hali hazırda en uygun ses çözümleri olarak karşımızda. Hem kulaklıklar gibi bizleri monitörün karşısına sabitlemiyor hem de 5.1 sistemler gibi fiyatları yüksek değil. Buna karşın kullanıcıların en çok şikayet ettikleri nokta hoparlörlerin masaüstünde kapladıkları yerin fazla olması. İnce tasarımına rağmen Hyundai IS21 için de bu geçerli fakat sistemin tasarımını gördükten sonra bu bir sorun olmaktan çıkıyor. Özellikle de uyduların görüntüsü çok şık. Şeffaf bir yüzeye yerleştirilen uydu hoparlörler kenarlara yerleştirilen mavi led'lerle aydınlatılarak güzel bir görünüm sunuyor. Tasarım dışında ses kalitesi olarak da sistem pahalı markalar ile yarışacak düzeyde. Özellikle tizler gayet net olarak veriliyor. Bass reflex subwoofer da masaüstü bir sistem için yeterli kaliteyi sunuyor. Ses seviyesi olarak toplamda 14 watt rms'lik güç, bilgisayar karşısında yüksek ses sevenler için ihtiyacı karşılayacak seviyede. Ses ayarını ve açma/kapama işlemlerini subwoofer'ın üstündeki düğmeden yapabiliyorsunuz. Bunlara ek olarak kulaklık kullanmak isteyenler için yine 3,5 inç minijack kulaklık girişi unutulmamış.

SONUÇ ► Yaklaşık 55 milyona satılan ürünün fiyatı tasarımı ve ses kalitesine bakıldığında gayet uygun diyebiliriz.

- ⊕ Kulaklık girişi / Analog giriş
- ⊕ Bass Reflex Subwoofer
- ⊕ Şık tasarım

HARİCİ DISK

MAXTOR ONETOUCH 4 MINI 250 GB

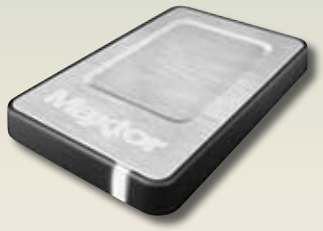

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Maxtor, Datagate-Arena
BİLGİ İÇİN	(212) 332 15 00, (212) 364 64 64
WEB	www.datagate.com
FİYAT	**120 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tip	Harici
Arayüz	USB
Dönüş hızı	5.400 rpm
Ön bellek	8 MB
Boyutlar	124 x 15 x 82 mm
Ağırlık	167 g

TAŞI, YEDEKLE, ŞİFRELE: 232 GB kullanılabilir kapasiteli 5.400 rpm ve 8 MB tampon bellekli 2,5 inç bir sabit diski barındıran bu ürün, sırf bilgileri taşımakla kalmıyor içinde bulunan Maxtor Manager yazılımını bilgisayarınıza kurarak aynı zamanda yedekleme, şifreleme ve veri senkronizasyonu yapmaya yarıyor. Dahası bu saydıklarımızı yapmak gayet basit. Yedekleme için klasörleri ve işlemin gerçekleştirileceği tarihleri belirlemeniz yeterli. Aynı şekilde cihazı başka bir bilgisayara bağlayıp eşleştirilecek klasörleri belirttiğinizde, cihaz otomatik olarak dosyaları yenileri ile güncelliyor. Daha da önemlisi Maxtor OneTouch Mini ile sisteminizin tam bir yedeğini almanızın mümkün. İşletim sisteminin bulunduğu sürücünün imajını alan SafetyDrill yazılımı, işletim sistemi çöktüğünde bile her şeyi yedeklediğiniz noktaya geri getirebiliyor. Bunun için bilgisayarı kutudan çıkan CD-ROM ile başlatmanız ve imajın yazılacağı sabit diski seçmeniz yeterli. Drivepass yazılımı ile de cihazın içindeki verileri şifreleyerek başkalarının erişimini engelleyebiliyorsunuz. ATTO benchmarkta 33 MB/s'lik yüksek aktarım hızlarına imza atan cihaz, standart mini USB girişini kullanıyor.

SONUÇ ► USB 2.0 arabiriminin pratikte sunabildiği bant genişliğini sonuna kadar kullanabilen bu disk, kapasitesiyle de dikkat çekiyor.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Yedekleme yazılımı

GÜÇ KAYNAĞI

HUNTKEY TITAN AN650

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Aydın Bilg. Dış Tic. Ltd.
BİLGİ İÇİN	(212) 275 30 36
WEB	www.aydinbilgisayar.com
FİYAT	**137 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX 24 pin
Maksimum güç	650 watt
Soketler	1 x 24 pin, 1 x 8 PCI-E, 2 X 6 PCI-E, 1 x 4 pin.
Gürültü oranı	23 dbA
Fan	1 X 12 cm
Kablolama	Sabit

YENİ OYUNCU: Güç kaynağı pazarına her gün yeni oyuncular giriyor. Bu ay Test Merkezi'mize son anda gelen Huntkey'in Titan AN 650 markası da bu oyunculardan. Huntkey ürünleri ülkemize Aydın Bilgisayar Dış. Tic. Ltd. tarafından getiriliyor. İlk bakışta üzerindeki 12 cm'lik fanla dikkati çeken ürünün kablolama sistemi sabit. Yani sistemdeki ihtiyacınıza göre gerekli olan kabloları kullanıp geri kalanı saklayamıyorsunuz. Ürünün üzerinde 2 adet 6 pin kablo bulunmasına ,karşın bazı yüksek güçteki ekran kartlarının 8 pin bağlantı istediğini hatırlatmakta yarar var. 8'lik pini çift işlemcili bir sistemde kullandığınızda, yüksek seviyedeki bir ekran kartını bu güç kaynağı ile çalıştıramayabilirsiniz. Ürünün üzerinde bulunan 12 cm'lik fan hiç şüphesiz güç kaynağının sessiz çalışmasına katkıda bulunuyor. yine de yüksek hızlarda sesin biraz arttığını belirtmeliyiz. Akıllı fan sistemiyle çalışan güç kaynağı, sistemdeki güç kullanımına göre fanın hızını ayarlıyor. Testlerimizde ürünün kararlı bir şekilde çalıştığını gözlemledik. Huntkey Titan AN650'nin yanında herhangi bir aksesuar verilmiyor ya da kasanızın estetiğine katkıda bulunacak bir bileşen yok.

SONUÇ ► Performansı ile beğenimizi kazanan Huntkey Titan AN650, sessiz çalışmasıyla da beğenimizi kazandı.

- ⊕ SLI desteği
- ⊕ Sessiz çalışıyor
- ⊖ Sabit kablolama

→

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Dizüstünde kargaşa

AMD Puma Platformu'nun özelliklerine bakılırsa dizüstü PC'ler yakında yeni ve ilginç alternatiflerle satışa sunulacak. Taşınabilir PC'lerde ciddi bir AMD&Intel savaşı çok yakın.

13 Mayıs Imagine CUP 2008 Türkiye finali

CHIP dergisi olarak basın sponsoru olmamız bir yana, kişisel olarak da elimden gelen desteği verdiğim Imagine CUP'ın Türkiye finalinde birincilik ipini Kocaeli Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nün "L'orientalis" adlı projesi göğüsledi. Projede, Kocaeli Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 4. sınıf öğrencilerinden Deniz Şen, Engin Kızıl, Semih Balkancı ve Yusuf Avcı görev aldı. Proje, insanları ağaç dikmeye teşvik etmeyi, bu konuda kolaylıklar sağlamayı ve ormanlık alanları genişletmeyi amaçlıyor. L'orientalis sayesinde insanlar internette harita üzerinde herhangi bir yer seçip, orada kendi adlarını taşıyan ağaçlar dikebilecekler. Aynı zamanda, ağaçlar hakkında bilgi edinmek, fotoğraflar ve videolar ekleyerek tüm dünya ile paylaşmak mümkün olacak. Ana Sponsor Casper'ın binasında gerçekleşen Imagine CUP Türkiye finali jürisinde TEMA Vakfı, TUBİTAK, Microsoft Türkiye, yazılım alanında uzman isimler ve ben vardım. "Sürdürülebilir çevre için teknolojinin kullanıldığı bir dünya düşleyin" temalı Imagine CUP 2008'in bu yıl yapılan Türkiye elemelerinde salondaki izleyiciler de oy kullandı. Ayrıca Microsoft Silverlight teknolojisi ve Medianova tarafından sunulan altyapı ile yarışma, internetten canlı olarak da izlenebildi. 3 - 8 Temmuz'da Paris'te yapılacak dünya finalinde Kocaeli Üniversitesi ekibine başarılar diliyoruz.

Imagine CUP 2008 Türkiye finalisti Kocaeli Üniversitesi ekibi, Microsoft Türkiye Gen. Mdr. Yrd. Cemal Akyel, Casper Pazarlama Direktörü Feray Karaman, Microsoft Yazılım Geliş. ve Platform Paz. Yöneticisi Eminay Yurtseven bir arada.

15 Mayıs Kablosuz bağlantı sağlığa zararlı mı?

Herhangi bir etkenin sağlığa zararlı olup olmadığını belirleyen şey aslında çoğunlukla eşik değerleri. Yani X ışınları normal şartlarda zararlı değil evet. Fakat hamile bayanların röntgen çektirmemelidir . Benzer şekilde nispeten "zararsız" ağrı kesiciler bile mecbur kalmadıkça hamile bayanlara önerilmez. Yani aslında öyle ya da böyle bir hasar söz konusu. Fakat özellikle etkilenen kişi çok hassas bir konumdaysa bu öne çıkıyor. Zira bu durumda etkilenme eşiği düşüyor. Fakat bu etki eşiği yüksekken bile etkilenmediğimiz anlamına gelmez. Tam tersi sadece etki eşiği yüksekken etki derecesi belirsiz bir durumdadır. Nitekim bilim adamlarının yarısı kahvenin kanseri önlediğini savunurken diğer yarısı tam tersi kanseri tetikleyebileceğini öne sürüyor. Her iki grup için asla emin olunamayan tek şey ise ne kadar kahve? Tüm bunları niye yazdım? Cep telefonlarıyla ilgili süregelen tartışma, artık

cep telefonlarının zararlı olduğu tarafına bariz bir şekilde kaymış durumda. Diğer kablosuz teknolojilerin sağlığa etkisi konusundaki tartışmalarsa hararetle sürüyor. Her halükarda varolan örneklere bakınca, titiz kullanıcıların bebekler ve hamilelerin yanında kablosuz bağlantı kullanmamasını anlayışla karşılamak gerek.

KABLOLU AMA MOBİL BAĞLANTI

Yukarda saydığım sağlığa dair endişeler sizi etkilediyse elektrik prizinden ağ bağlantısı sağlayan donanımlar ilginizi çekebilir. Airlive, başta ağ donanımları olmak üzere çeşitli ürün kategorilerine sahip Tayvan menşeili bir firma. Tayvan merkezden doğrudan Test Merkezi'mize yollanan Airlive HP-3000E, elektrik prizi üzerinden ağ bağlantısı sağlıyor. 200Mb/sn'lik bu ağ adaptörlerinden bir paket içinden iki adet çıkıyor. Paket elimize ulaştığında donanım inceleme sayfaları çoktan hazırlandığı için ürüne ait incelemeyi önümüzdeki ay yayınlayacağız fakat elektrik prizinden ağ bağlantısı, gerek daha performanslı olması gerekse kablosuz bağlantıya ait diğer bazı dezavantajlardan size kurtarması sayesinde yakın gelecekte çok daha fazla popüler olabilir.

17 Mayıs Intel ve AMD

AMD, genel olarak PC mimarisini CPU ya da GPU değil bir bütün olarak görüyor. Bu bütünü de Platform olarak adlandırıyor. Bunun temelinde ise CPU'ların mevcut uygulamalar için artık yeterince güçlü olduğu gerçeği bulunmakta. Aslında eğer hala ziyaret etmediyseniz **www.chip.com.tr/blog/sahin** adresindeki blog sayfamda zaten ben de bu konuda benzer söylemleri neredeyse son bir yıldır dile getiriyorum. Intel'in Moore yasası hala geçerliliğini koruyorsa da çoğu kullanıcı işlerine yaramayan çekirdeklerden şikayetçi. Intel bu noktada topu yazılım geliştiricilere atıyor. Fakat yazılım geliştiriciler bir anda kendilerine yüklenen bu zorlu misyonun sorumluluğunu almakta biraz zorlanıyor sanki. Kağıt üzerinde HyperThreading için geliştirilen uygulamalar, çoklu çekirdeğin avantajlarından da faydalanıyorsa da, pratikte durum farklı. Yazılım geliştiricilerin işi bu defa gerçekten zor. Zira artık yazılımın sadece işlevsel olması ve kullanıcı ihtiyaçlarına cevap vermesi yeterli değil. Yazılımla ilgili hesaplamaların işlemci içindeki çekirdekler tarafından nasıl bir iş bölümüyle gerçekleştirileceği gibi ciddi bir problem var artık. İşin kötüsü bu problemi halletmek, programcılık mantığını tamamen değiştirmek anlamına geliyor. Zira işlemci içindeki hesaplamaya dair iş bölümü, kargaşa boyutuna gelirse yazılımın tek çekirdeğe göre daha yavaş çalışma ihtimali bile var.

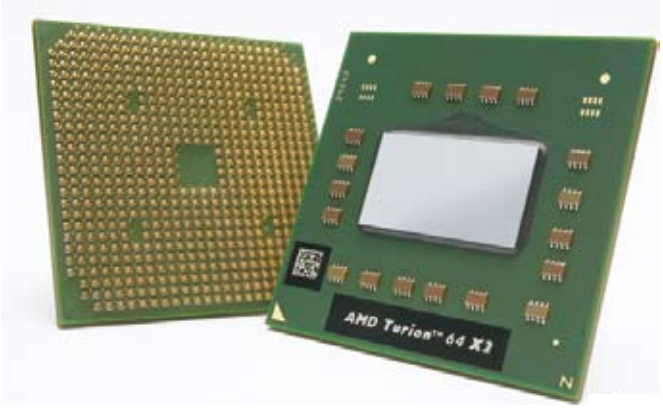

Griffin geliyor: Puma Platformu'nun gözbebeği Turion işlemcisini güncelleyerek Griffin çekirdeğine geçen AMD, Intel'in aksine "açık" bir platform anlayışına sahip olduğunu savunuyor.

AMD'NİN PUMA'SI NEREDEYSE HAZIR

AMD, yazılım geliştiricilerin zamanla çok çekirdeğe uyum sağlayacağı konusunda kendinden emin bir tablo çizerek "platformizasyon" rüzgarını arkasına almış durumda. Mevcut durumda bu beklenen bir gelişmeydi zaten. Aslına bakarsanız AMD, borç harç ATI'yı satın aldığında bu duruma şüpheyle yaklaşmıştım. Zira bu hamleyle AMD bir anlamda "rest" demişti. Elindekileri (hatta elinde olmayanları) masaya süren şirket, ATI'ı satın almanın avantajlarını, sonuçları sürüncemede kalmadan hayata geçirmeyi başardı gibi. Eğer bu süreç içinde gecikmeler yaşansaydı, olası durumların sonuçları gerçekten de çok kötü olabilirdi. AMD şu anda Puma platformuna odaklanmış durumda. Intel'in Centrino ile dizüstü PC'lerdeki hükümranlığına son vermeye aday olan bu yeni platform, başta grafik performansı olmak üzere önemli avantajlara sahip. Tüm dünyadan sadece 17 gazetecinin davet edildiği ve 13 Mayıs'ta Roma'da gerçekleştirilen Puma platformunun tanıtım toplantısında oldukça kayda değer bilgiler elde ettim. Bu bilgilerin 4 Haziran'a kadar ambargo altında olması yüzünden henüz sizinle paylaşamıyorum fakat önümüzdeki ay bu konuya değineceğim. Şimdilik bir ipucu vereyim AMD, Puma ile mevcut dengeleri değiştirecek kadar iddialı bir tablo çiziyor.

INTEL VE YAZILIM GELİŞTİRİCİLER

Intel, çoklu çekirdeğe sahip işlemcilerinin (doğal olarak) daha etkin kullanılmasını istiyor fakat özellikle oyunlarda hala saat hızı en büyük kriter olarak performansa etkiyor. Paralelizmin donanım tarafında bu kadar gündemdeyken yazılım cephesinde kendini kabul ettirmekte zorlanması, bizi elimizin altındaki performanstan mahrum bırakıyor. Öte yanda işlemci devi yazılımcıları çok çekirdek konusunda eğitmek ve motive etmek adına elinden geleni yapıyor doğrusu. Bizim bölgemizde ilk kez ülkemizde hayata geçirilen Intel Yazılım Ortakları Programı, ülkemizdeki yazılım geliştiricileri en yeni yazılım teknolojileriyle tanıştırma ve bu teknolojilerin avantajıyla işlerini geliştirme konusunda vizyon kazandırmayı amaçlıyor. Nisan ayı başında duyurulan programın lansmanında Intel, çok çekirdekli işlemci mimarisinin sağladığı olanaklardan maksimum düzeyde yararlanmayı mümkün kılacak yazılımlar, gelecekteki yol haritası ve bu yol haritasının çok kademeli uygulama geliştirmeye nasıl uyarlanacağı konularındaki ayrıntıları katılımcılarla paylaştı. Bence bu programın en ilginç tarafı, firmalara mühendislik ve pazarlama desteği sağlanırken, uygun yazılım projelerinin donanım ihtiyacının yüzde 30 - 50 oranında karşılanıyor olması. Bırakın tek çekirdek-çok çekirdek meselesini, ülkemizdeki yazılım sektörünü geliştirmesi açısından bence oldukça faydalı bir oluşum bu.

TEST CİHAZLARI
Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında her ay listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçıran okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz.

TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

CHIP TOP 10
Donanım listeleri

133 CPU soğutucular
133 DDR2 RAM'ler
133 250 $ üstü ekran kartları
133 USB bellekler

134 Video ve resim gösteren MP çalarlar
134 Mürekkep püskürtmeli yazıcılar
134 19 inç LCD monitörler
134 22 inç LCD monitörler

135 DVD yazıcılar
135 SATA II sabit diskler
135 PC web kameraları
135 1500 $ altı dizüstü bilgisayarlar

CPU soğutucular

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat performans	Fiyat ($ + KDV)	Soğutma performans	Akustik	Ergonomi	Servis / Dokümantasyon	Intel LGA 775	AMD AM2/939/754	Isıkuru taban	Isı çukuru kanatlar	Elle fan kontrolü	Maksimum fan devri	Yük altında sıcaklık (Max. fan)	Botayken Sıcaklık (Max. fan)	Ses seviyesi (dBA)
1	ThermalRight	95	kötü	89	100	67	90	70	Uyumlu	Uyumlu	Aluminyum	Bakr	-	2481	48	35	61
2	ZEROtherm	87	vasat	69	87	83	90	95	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	+	2600	55	39	49
3	Zalman	85	kötü	91	86	79	100	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Bakr	-	2667	56	36	51
4	3R System	78	orta	47	76	84	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr/heatpipe	Aluminyum	+	1721	63	44	48
5	CoolerMaster	77	vasat	55	76	72	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	3100	63	44	56
6	CoolerMaster	77	orta	52	77	79	60	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	2505	62	40	51
7	Titan	77	vasat	69	76	77	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	2076	63	41	53
8	NB-CoolScraper 3	75	vasat	80	74	97	60	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	1412	65	44	42
9	Scythe	74	kötü	71	72	100	80	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	1243	67	44	41
10	CoolerMaster	74	orta	45	71	92	90	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyun	-	1824	68	31	44

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

ThermalRight Ultra-120 Extreme
Fan ile soğutmada en yüksek performansı arayanlara.

Giriş seviyesi 600 $ altı dijital fotoğraf makineleri

	Sıra	Model	Toplam puan	Fotoğraf kalitesi	Fiyat ($ + KDV)	Donanım özellikleri	Hız	Dök./servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi	İmaj sabitleyici	Efektif odak mesafesi, ekran, pil, bellek kartı, ağırlık
YENİ	1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
YENİ	2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
YENİ	3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
YENİ	4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
YENİ	5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
YENİ	6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	sensör	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
YENİ	7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
YENİ	8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
YENİ	9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensör	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
YENİ	10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
YENİ	11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Kompakt
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

250 $ üstü ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / perf.	Fiyat ($ + KDV)	DirectX 9	DirectX 10 + 9	Donanım özellikleri	Servis dok.	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Güç girişi	Soğutma	Giriş çıkışlar
1	Asus EN8800ULTRA	94	çok kötü	799	100	100	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
2	Gigabyte GeForce 8800GTX	91	çok kötü	677	95	94	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
3	Gigabyte GeForce 8800GT	90	orta	279	94	92	87	84	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
4	XpertVision Radeon HD 2900XT	90	kötü	463	92	91	100	85	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
5	PowerColor Radeon HD 2900XT	90	kötü	484	91	91	87	90	1000 MB	DDR3	512bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
6	Zotac Geforce8800GT AMP Edi	89	orta	354	92	90	91	82	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
7	Asus EAH2900 XT	87	kötü	459	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
8	Sapphire Radeon HD 2900XT	86	kötü	449	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
9	PowerColor HD2900XT	86	kötü	469	88	87	100	80	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
10	Palit GeForce 8800 GT	86	orta	289	88	87	87	85	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI

* Nur mit Objektiv erhältlich

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

ASUS EN8800 ULTRA
nVidia GeForce 8800 Ultra, performansta rakip tanımıyor.

USB bellekler

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / perf.	Fiyat ($ + KDV)	Performans	Donanım özellikleri	Ergonomi	Beraberinde gelenler	GB başına maliyet	Ortalama okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Rastgele erişim süresi (ms)	Yazma kilidi / Uyarı lambası	Yazılım	Kapasite	Boyutlar (E x B) mm
	1	Ridata Slider	90	orta	61	96	100	76	50	15.25	34807	22519	1.3	+ / +	-	4 GB	72 x 23
	2	Bigboy	82	orta	78	94	50	65	50	19.5	30573	24512	2.1	- / +	-	4 GB	70 x 18
	3	A-DATA MyFlash PD7	81	orta	59	92	50	65	50	14.75	33058	22060	0.9	- / +	-	4 GB	66 x 18
	4	A-DATA MyFlash PD7	80	kötü	105	91	50	65	50	13.125	30573	23035	0.6	- / +	-	8 GB	66 x 18
	5	Ridata Twister EZDrive	75	çok iyi	30	79	75	76	50	15	33621	15046	1.9	+ / +	-	2 GB	57 x 19
	6	Ridata Twister	73	kötü	123	69	100	76	70	15.375	29826	12807	1.7	+ / +	Şifreleme	8 GB	57 x 19
	7	OCZ Rally2 Dual Channel	69	kötü	59	70	50	71	80	14.75	26317	15790	0.6	- / +	-	4 GB	68 x 16
YENİ	8	OCZ ATV	68	çok kötü	249	68	25	63	60	7.78	29845	12484	0.6	- / -		32 GB	81 x 10
	9	A-DATA MyFlash PD7	67	iyi	29	68	50	79	60	14.5	30854	11630	0.5	- / +	-	2 GB	23 x 15
	10	King. DataTraveler ReadyFlash	63	iyi	44	66	50	68	50	22	19433	18504	1.8	- / +	-	2 GB	69 x 20

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Ridata Slider 4 GB
Yüksek okuma ve yazma hızı, aktarım süresini en aza indiriyor.

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Ses kalitesi	Mobilite	Ergonomi	Donanım/Ekstra özellik	Servis / Dokümantasyon	Kapasite / Ekran	Hafıza yuvası	Bluetooth/WiFi	Metin / e-book gösterme
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
2	SamsungT10	81	Vasat	214	85	-	86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
3	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
4	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Var
5	CreativeZen V	75	yi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
6	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
7	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
8	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
9	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
10	Philips SA 6185	71	Vasat	490	80	41	73	57	80	8 GB / 3.5" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Yok

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısayollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

Çok işlevli yazıcılar

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Baskı masrafı	Kalite	Ergonomi	Donanım özellikleri	Hız	Baskı çöz./Tarama çöz.	Bellek kartı okuyucu	Faks fonksiyonu	Baskı süresi	Baskı maliyeti Metin/foto (Euro)
YENİ	1	Canon Pixma MP610	88	iyi	260	91	93	97	83	67	9.600 x 2.400 dpi/4.800 x 9.600 ppi	CF, MD, SD, MS	-	0:37/1:56	0,026/1,14
YENİ	2	Canon Pixma MP830	88	orta	410	89	84	94	98	73	9.600 x 2.400 dpi/2.400 x 4.800 ppi	CF, MD, SM, SD, MS	Var	0:36/2:44	0,028/1,26
YENİ	3	H. Packard OfficeJet Pro L7580	83	orta	320	85	97	77	75	77	4.800 x 1.200 dpi/2.400 x 4.800 ppi	CF, MD, SD, MS, SM, xD	Var	0:43/6:20	0,029/1,15
YENİ	4	Epson Stylus Photo RX585	78	iyi	200	88	67	98	63	60	5.760 x 1.440 dpi/1.200 x 2.400 ppi	CF, MD, SD, MS, xD	-	1:18/4:58	0,028/1,94
YENİ	5	Lexmark X9350	76	orta	340	82	55	85	59	94	4.800 x 1.200 dpi/1.200 x 4.800 ppi	CF, MD, SD, MS, SM, xD	Var	1:05/4:49	0,071/1,24
YENİ	6	Kodak Easy Share 5500	76	orta	370	76	100	77	57	61	k. A./1.200 x 1.200 ppi	CF, MD, SM, SD, MS	Var	1:47/2:06	0,023/0,97
YENİ	7	H. Packard Photosmart C4280	75	çok iyi	100	93	73	82	43	63	4.800 x 2.400 dpi/1.200 x 2.400 ppi	CF, MD, SD, MS, xD	-	1:02/8:59	0,031/1,25
YENİ	8	Epson Stylus DX8450	74	iyi	140	84	63	95	55	60	5.760 x 1.440 dpi/1.200 x 2.400 ppi	CF, MD, SD, MS, xD	-	1:24/8:06	0,035/1,91
YENİ	9	Canon Pixma MP210	71	çok iyi	90	94	50	79	69	47	4.800 x 1.200 dpi/600 x 1.200 ppi	-	-	1:02/4:25	0,056/1,84
YENİ	10	Lexmark X4550	67	orta	140	78	68	71	44	61	4.800 x 1.200 dpi/600 x 1.200 ppi	CF, MD, SD, MS, xD	-	1:16/6:44	0,067/0,99

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Canon Pixma MP610
Baskı ve tarama çözünürlüğü ile şampiyon

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dök.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks parlak. cd/m²	Video girişleri	Tepki süresi (ms)
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0.294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dök.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks parlak. cd/m²	Tepki süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)
1	HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	1680 x 1050	1000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
2	ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	1680 x 1050	2000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
3	Samsung T22	84	iyi	422	98	70	82	67	1680 x 1050	1000	-	300	2	D-Sub/DVI	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
6	Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	1680 x 1050	1000	3000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
7	LG L226WTQ-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	1680 x 1050	-	3000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
8	Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	1680 x 1050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
9	AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	1680 x 1050	-	3000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
10	Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	1680 x 1050	-	3000	300	3	D-Sub/DVI	7.9

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

HP W 2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

DVD yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	DVD okuma p.	CD okuma p.	DVD yazma puanı	CD yazma puanı	Donanım özellikleri	Servis ve dok.	Arabirim	DVD-R / DVD+R	DVD-RW / DVD+RW	DVD-R DL / DVD+R DL	Garanti süresi
1	LG GSA-H55L	98	orta	50	99	98	98	100	96	91	S-ATA	16 / 16	6 / 8	0 / 4	2
2	Philips SPD2411BD/00	95	orta	49	100	99	86	100	91	100	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
3	Samsung SH-S203B	93	çok iyi	30	99	96	100	99	96	91	S-ATA	16/16	6 / 8	12 / 16	2
4	LG GSA-H42N	91	iyi	38	83	99	95	98	91	90	E-IDE	18/18	6 / 8	10 / 10	2
5	Samsung SH-S183L	91	çok iyi	35	79	100	86	100	100	100	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
6	Samsung SH-S182M	90	çok iyi	33	79	100	89	100	100	90	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
7	Sony NEC Optiarc AD-7173S	89	iyi	44	80	98	88	96	96	95	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	iyi	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	iyi	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
10	Asus DRW-1814BLT	88	orta	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

LG GSA-H55L
Okuma ve yazma performansında oldukça başarılı.

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hız (MB/sn) (%30)	Yazma hız (MB/sn) (%30)	Rastgele erişim süresi (ms) (%30)	Sıcaklık (derece) (%10)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (RPM)
1	Samsung HD250HJ	97	çok iyi	71	91.9	86.6	13.5	33.0	0.28	250	8	7200
2	Seagate ST3500320AS	95	orta	140	88.1	79.1	12.4	37	0.28	500	32	7200
3	Seagate ST31000340AS	94	kötü	345	88.9	79.6	12.9	38.0	0.35	1000	32	7200
4	Seagate ST3250410AS	93	iyi	83	87.7	79.4	13	37	0.33	250	16	7200
5	Western Digital WD7500AKS	87	kötü	250	75.6	69.9	13.4	31	0.33	750	16	7200
6	Samsung HD320KJ	81	orta	85	67.7	65.6	14.1	33	0.27	320	8	7200
7	Western Digital WD5000AAKS	80	kötü	135	66.9	62.2	13.1	37	0.27	500	16	7200
8	Seagate ST3750640AS	79	kötü	240	66.6	62.9	13.1	43	0.32	750	16	7200
9	Western Digital WD10EACS	76	çok kötü	292	63.6	58.6	14.8	31	0.29	1000	16	7200

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu diski çok beğendik.

PC web kameraları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Yazılım	Ergonomi	Servis Dök.	Algılayıcı	Resim çöz. (Yazılımsal)	Video Çöz.	Otomatik odak ayarı	Işık (LED)	Dahili Mik.	Deklanşör
1	Creative Live! Cam Optia AF	79	orta	139	58	80	97	88	75	2.0 CMOS	3200 x 2400	1600 x 1200	Var	0	Var	Yok
2	Asus Bright Cam AF-200	78	orta	119	60	80	90	97	70	2.0 CMOS	1280 x 960	1600 x 1200	Var	0	Var	Var
3	Creative Live! Cam Optia Pro	76	orta	109	57	70	97	88	65	1,3 CMOS	2560 x 1920	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
4	Microsoft LifeCam VX-6000	71	orta	91	71	70	75	83	50	1,3 CMOS	2560 x 2048	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
5	Olivetti 320 SK	70	iyi	21	59	80	80	79	40	1,3 CMOS	640 x 480	2560 x 2048	Var	8	Var	Var
6	Freequick Classius	66	çok iyi	25	51	68	90	75	25	1,3 CMOS	1600 x 1200	1600 x 1200	Var	6	Var	Yok
7	Logitech Quickcam Pro 9000	65	kötü	138	61	100	55	66	35	2.0 CMOS	3264 x 2448	960 x 720	Var	0	Var	Var
8	Piranha Tarantula X Type	65	çok iyi	16.5	44	72	85	79	45	1/4 CMOS	3648 x 2736	640 x 480	Var	8	Var	Yok
9	Olivetti 320 SI	64	çok iyi	21	45	78	80	70	40	1,3 CMOS	640 x 480	1280 x 960	Var	6	Var	Yok
10	Logitech QuickCam Comm. Deluxe	63	orta	94	57	80	52	92	55	1,3 CMOS	2592 x 1944	960 x 720	Yok	0	Var	Var

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Creative Live! Cam Optia AF
Keyifli sohbetler için en ideali

1500 $ altı dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Tasarım	Ses kalitesi	Servis ve Dökümantasyon	İşlemci	Yonga seti	Bellek (MB)	Grafik İşlemci	Sabit Disk (GB)	Ekran Boyutu (inç)	Ağırlık (g)
1	Benq S41	89	Orta	1499	100	81	94	80	75	T7300	GeForce 8600M GS 256 MB	2048	GeForce 8600M GS 256 MB	140	14.1	2393
2	Sony VAIO VGNFZ31E	86	Orta	1420	76	95	96	80	93	T5450	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GT	180	15.4	2563
3	Monster T545FL901	85	iyi	1199	93	72	100	78	82	T5450	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8600M GT	150	15.4	2893
4	Crea NW5-83M	85	Orta	1399	92	71	75	94	100	T8300	Intel Crestline PM965	2048	ATI Mobility Radeon HD 2400	150	15.4	2755
5	PackardBell EasyNote MB65-U-057	80	iyi	1099	75	76	100	92	85	T2370	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M G 128 MB DDR2	150	15.4	2664
6	CASPER CPR2500-3F95B	80	Orta	1399	84	75	95	70	75	T9300	GeForce 8400M GS 256 MB	3072	GeForce 8400M GS 256 MB	230	15.4	2774
7	DATRON TW7A24SFWFVPR1	80	Orta	1499	83	70	92	69	93	T7700	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GS 256	150	15.4	2779
8	LG R405S	78	Orta	1399	85	72	72	62	93	T7500	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M GS 128 MB DDR2	150	14.1	2468
9	Acer Aspire 5920G-3A1G16Mi	78	Çok iyi	999	81	63	77	100	93	T5450	Intel Crestline PM965	1024	GeForce 8600M GS	140	15.4	3158
10	Aidata ALTIMA N547700-17	77	iyi	1199	70	74	79	82	100	T7700	Intel Crestline PM965	2048	GeForce 8400M G	180	15.4	2569

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

BenQ Joybook S41
Performans, ergonomi, mobilite ve donanım özellikleri konusunda yüksek puanlar alıyor.

Tam gözetleme
10 savunma ipucu

Web'in anatomisi sayesinde, otoriteler ve iş dünyası, **İNTERNET ÜZERİNDEKİ ETKİNLİKLERİNİZİ** gizlice kayıt altına alabilir. Elbette, özel hayatınızın gizliliği için karşı önlemler almak da hakkınız. Böylece, gözlenmeden, izlenmeden internette sörf yapabilirsiniz.

CEM ŞANCI / M.H

Avrupa yasaları, özel haller dışında, hükümetlerin veya özel kurumların vatandaşlarının özel yaşamları üzerinde casusçuluk oynamasını ve insanların özel bilgilerini kayıt altına alıp, bir nevi fişlemeye gitmesini yasaklamıştır. Ancak çok farklı sebepler ve gerekler nedeniyle hem devletlerin hem de özel kurumların, internet trafiğini gizlice takip ederek insanları gözetledikleri tahmin ediliyor. Kimi örneklerde, bu uygulamalar ortaya çıkıyor. Bir şirket, çalışanlarının iş saatlerinde neyle uğraştığını görebilmek bahanesiyle sadece internet bağlantısını değil, bilgisayar monitöründeki fare imlecinin hareketine kadar her detayı kayıt altına alabiliyor. Bu bilgilerin içinde, genç bir kadının, kocasına akşam eve gelirken bir kilo prinç almasını tembihlemek için açtığı mesajlaşma yazılımında, kocası ile girdiği küçük mahrem bir şakalaşma veya sohbet de yer alabiliyor. Tüm bu bilgiler, insanların özel yaşamlarını gizli tutmak için hiçbir motivasyonu veya gereği bulunmayan en basit teknik servis uzmanlarından, genel müdürlere kadar herkesin elinde dolaşabiliyor.

Ayrıca, sadece devlet veya çalıştığınız şirket değil, web endüstrisi de internette ne yaptığınızla çok yakından ilgili. Sizi doğru reklamlarla buluşturup bir tık daha fazla kazanabilmek için, girdiğiniz bütün siteleri, kullandığınız bütün yazılımları kayıt altına alıp, hakkınızda çok detaylı bir veri tabanı oluşturan internet şirketleri, çoğu zaman, hayatınızı kabusa çeviren yığın postaların, açılır pencerelerin baş sorumlusu oluyor. CHIP DVD'sinde internet üzerinde izlenmeden, kayıt altına alınmadan sörf yapmanızı ve telefonla görüşmenizi sağlayacak gerekli araçları veriyor.

Korunma: İnternette izlenmek ►

Araçlar: Torpark, JAP/JonDo, JonDoFox

World Wide Web'in üzerindeki ayak izlerinizi silin. Yüzlerce sunucu barındıran güvenli bir Proxy üzerinden sörf yapın. Ayrıca yazışmalarınızı çok ileri seviyede şifreleyin. Tüm bunları Torpark ile modifiye edebileceğiniz bir Firefox tarayıcı ile sağlayabilirsiniz. Veya kimlik gizleme servisi olan JAP/JonDo ile gerçekleştirebilirsiniz.

TORPARK: Torpark.exe dosyasının üzerine çift tıklayıp yazılımı çalıştırabilirsiniz. Yazılımı çalıştırmak için sabit diski veya USB belleğinizi seçebilirsiniz. Normal Firefox'da göremeyeceğiniz şekilde, Torpark kurulum gerektirmeyecektir. Dilerseniz yazılımın yardım menüsünden sitesine bağlanıp, kullanımı konusunda çok daha detaylı bilgi alabilirsiniz.

JAP/JONDO: İşte bu biraz kafa karıştıran bir program. Eğer yazılımcıların size öngördüğü ücretsiz ve belli bir Proxy sunucu üzerinde dolaşmak istiyorsanız JAP'ı kullanmanız gerekecek. Ancak eğer parasını ödeyip, daha geniş imkânlara sahip olmak, takip edilmenizi güçlendirmek ve dünya çapındaki sınırsız proxy'lere ulaşmak isterseniz, ihtiyacınız olacak araç JonDo'dur. JonDo kelimesi, bizim dilimizde karşılığı, "Ahmet, Mehmet" veya "Ayşe, Fatma" gibi, kim

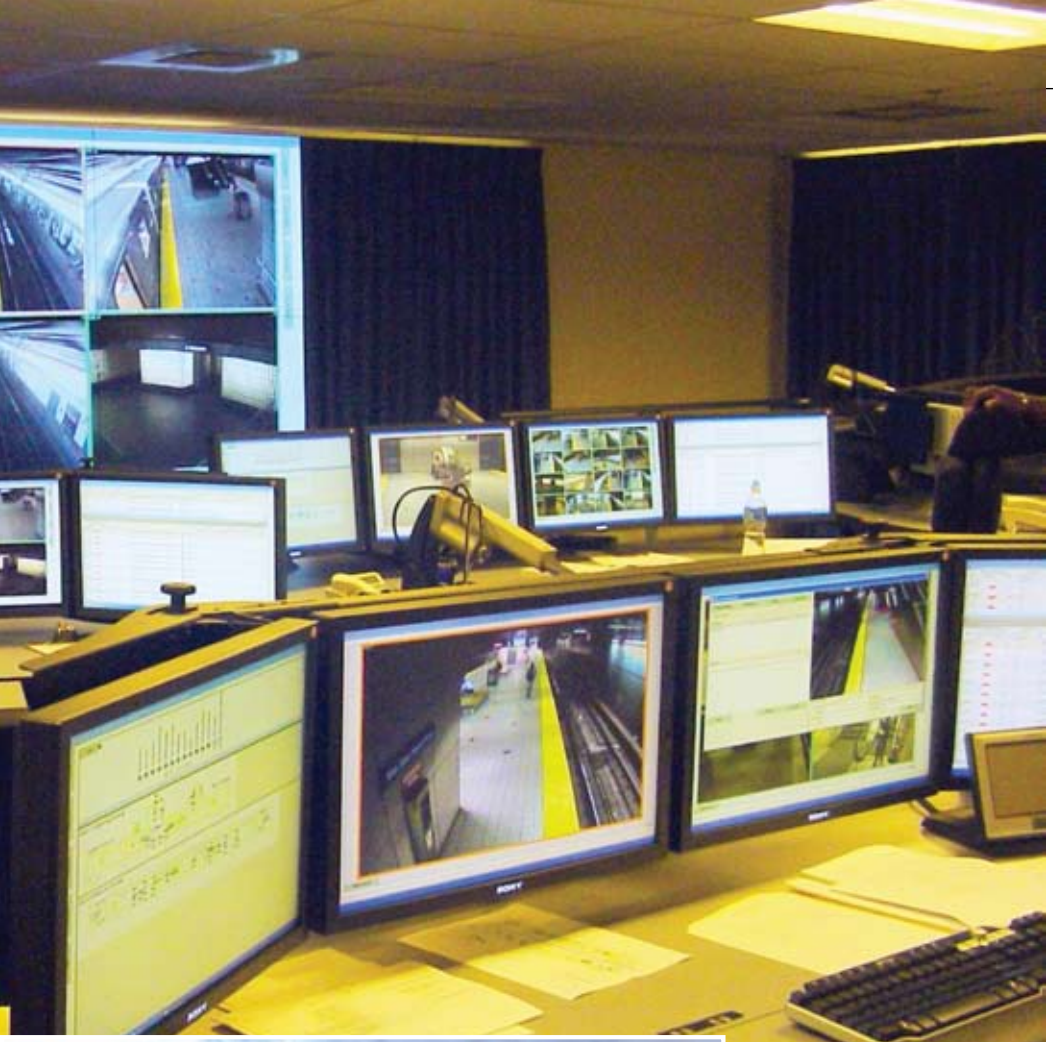

olduğu belirsiz, kimliği bilinmeyen kişiler için İngilizce'de kullanılan John Doe isminden esinlenmiş bir kısaltmadır. Kimliğinizi gizleyerek internet üzerinde dilediğinizce gezinmenizi hedefleyen bir yazılım için daha uygun bir isim olamazdı. En basit hali ile Jap/JonDo yazılımı size, yeni, temiz, gizlice sörf sağlayan bir Firefox sürümü olan, JonDoFox'u verir.

E-posta izlemelerinden korunmak ►

Servisler: Hushmail, SafE-mail

Yurtdışındaki kanunlar, Amerika, Almanya gibi ülkelerde e-postaların izlenmesini ve kopyalanmasını zorunlu kılıyor. Böylece servis sağlayıcılar, kendi trafikleri üzerinden giden ve gelen tüm e-postaları saklamakla yükümlü kılınıyorlar. Bu da, 64 yıl sonra eğer bir gün siyasete girmeye kalkışırsanız, siyasi rakiplerinizin sizi küçük düşürmek için altı yaşınızda yan sınıfta kuru fasulye taneleri ile okumayı çözmeye çalışan güzel okul arkadaşınıza gönderdiğiniz aşk şiirini ele geçirip gazetelere vermesi anlamına gelebilir. Veya işin şaka kısmını bir yana bırakırsak, büyük paralar peşindeki uluslararası firmaların, rakiplerinizin önemli ticari sırlarınızı ele geçirmek amacıyla, şirketinizin önemli sırlarını paylaştığınız yurt dışındaki ortaklarınızla aranızdaki yazışmalara bir şekilde ulaşıp sizi büyük zarara uğratabilecekleri anlamına da gelebilir. Her ne şekilde olursa olsun, özel yazışmalarınızın bir gün kötü niyetli insanlar tarafından okunmasını istemiyorsanız, onları şifrelemek ihtiyacı hissedebilirsiniz. Ama ilk başta, e-posta hesabı aldığınız servis sağlayıcının, iletileri saklayıp saklamadığı öğrenerek, güvenliğinizi iki katına çıkarabilirsiniz çünkü 10 bin kullanıcıdan daha az müşteriye sahip e-posta servislerinin, postaları kayıt etmeleri zorunlu tutulmuyor. Hushmail (**www.hushmail.com**) ve SAF email (**www.safe-mail.net**) servisleri şu anda hem kayıt tutmayan hem de şifrelemeye izin veren iki önemli servis olarak göze çarpıyor. Ancak eğer müşteri sayıları 10 bini geçerse, bu firmaların da kayıt tutacağını hatırlamanız gerekiyor.

Elbette e-posta servisi veren ve kayıt tutan firmaların, bu bilgileri mahkeme kararı olmadıkça kimseye göstermediklerini ancak art niyetli insanların, size zarar vermek için yasa dışı yollarla başvurma ihtimaline karşı alınması gereken önlemlerden bahsettiğimizi tekrar hatırlatalım.

Cep telefonu takibinden kurtulmak ►

Araç: LocateProtect

Cep telefonlarının izlenmesi ve takibi aslında polisiye filmlerin konularını hatırlatsa da, artık kurumlar çalışanlarının nerede olduğunu takip etmek için bile GSM operatörleri ile anlaşarak, çalışanlarına verdikleri telefonların haritada takibini yapabiliyor. İş dışındaki özel saatlerinizde nerede olduğunuzun bilinmesinden rahatsız oluyorsanız bu bilgiyi saklamak hala elinizde. Ancak Symbian işletim sistemi yüklü bir telefon kullanıyor olmanız gerekiyor.

DVD'de verdiğimiz LocateProtect yazılımını telefonunuza kurmanız yeterli. Böylece operatör yerinizi anlamasına sağlayacak bir sinyal gönderdiğinde, ekranda çıkan "cevap vermek istiyor musunuz" sorusuna hayır seçeneği ile yanıt verip, konumunuzu saklayabilirsiniz. Ama yazılım telefonun yer belirleme sisteminden bağlantısını sonsuza kadar koparmıyor ve eğer bir dağın başında, biraz sonra sizi yemek üzere kokunuzu takip eden yedi metre boyunda bir ayı peşinizdeyken bir çukurun içinde ayağınız kırık bir şekilde yardım bekliyorsanız, gelen yer belirleme sinyaline evet cevabını vermek isteyebilirsiniz. →

CD/DVD

En iyi gizlilik yazılımları

Torpark ► Firefox'u sizin için ayarlıyor

JAP/JonDo ► Tarayıcınızdaki verileri saklıyor

JonDoFox ► Gizli sörfü mümkün kılar

TrueCrypt 5 ► Windows partisyonunu şifreliyor

Zfone Beta ► VoIP konuşmalarını şifreliyor

Skype ► Skype ağı üzerinde şifreli konuşma sağlıyor

CookieCooker (Demo) ► Sörf karakteristiklerini saklıyor

Proxomitron ► Tarayıcınız hakkındaki verileri saklıyor

LocateProtect ► Cep telefonunuzun bulunmasını engelliyor.

► **CD/DVD: Tüm gizlilik yazılımlarını CHIP-Code ANONİM SÖRF altında bulabilirsiniz.**

Kişisel izlerden korunmak ►

Araçlar: WebFerret

Altın kuralı sakın unutmayın. İnternette hiçbir şey kaybolmaz. Sizin unuttuğunuz her bilgi mutlaka bir yerlerde saklı duruyordur ve bu bilgiler çalışanları hakkında her detayı fazlaca merak eden işverenlerin veya kıskanç sevgililerin, meraklı arkadaşların ya da kısaca üstüne vazife olmayan yabancıların ilgisini çeker.

Gençken yazdığınız bir yazı, eklediğiniz bir resim ilerleyen yıllarda başınıza bela olabilir ve bunlardan kurtulmak isteyebiliriniz. Size zararı dokunacak biri arama motoru ile onlara ulaşmadan önce siz ulaşın. Ancak ortalama bir web kullanıcısı genç için, eğer kendi adını kullanarak sörf yapıyorsa, internette bir aramada on bin sonuç bulmak hiç şaşırtıcı değildir. Ve üstelik bu sonuçlar Google'da mı yoksa Yahoo'da mı arama yaptığınıza göre değişir. Çıkan sonuçlarla uğraşmak için WebFerret yazılımını kurup, gelen verileri doğrudan Excell'e veya Acces'e aktarın. Böylece içinde adınızın geçtiği on binlerce sayfa metine ulaşabilirsiniz. Excell'de bu verileri biraz yaratıcı filtreler ve anahtar sözcüklerle aratıp, başınız ağrıtabilecek kayıtlarınızı tespit edebilir, ardından bu kayıtların yer aldığı sitelerin yöneticilerine başvurarak, tam adres belirterek isminizin yer aldığı metinlerin yayından kaldırılmasını talep edebilirsiniz. Site yöneticilerini ikna edemez ve çok sert bir inatla karşılaşırsanız, sayfayı kaldırtmak için bir avukatla görüşüp mahkemeye kadar gidebilirsiniz.

Veri avcılarından saklanmak ►

Servis: Sofort-mail.com

Hiç Schober Information Group ismini duydunuz mu? Bu araştırma şirketinin veri tabanında 50 milyondan fazla insanın kişisel bilgileri kayıtlı. İlgileri, meraklı, alışveriş alışkanlıkları ve daha pek çok detay. Üstelik Schober gibi firmalar bu verileri elde etmek için çok yüksek paralar ödüyorlar. Örneğin, İstanbul'da yalnız yaşayan zengin bireylerin 5.500 tanesi hakkında online istatistikler ve veriler getirdiğinizde cebinize 2.500 Euro giriyor.

Bu da, pek çok web sitesi sahibinin göz ardı edemeyeceği bir para. Dolayısıyla ziyaret edip, kişisel bilgilerinizi verdiğiniz ve çerez gibi araçlarla izlenmenizi mümkün kıldığınız her site, aslında sizin gizli bilgilerinizi, e-posta adreslerinizi, telefon numaralarınızı, adreslerinizi, internet alışkanlıklarınızı daha sonra reklâm ve pazarlama gibi rahatsız edici etkinlikler için kullanacak firmalara sunulması için Schober gibi veri toplama şirketlerine satabilir. Dolayısıyla birinci önlem, bu sitelere olabildiğince az bilgi verin, hatta mümkünse ve yasal bir sorunla karşılaşmayacaksanız, doğru kimlik bilgileri vermek zorunda değilsiniz. Ayrıca veri toplayıcıları aptala çevirmek için internette "anonymous" siteler üzerinden ya da yukarıda bahsini ettiğimiz gibi kimliğinizi gizleyen Proxy'ler üzerinden gezinebilirsiniz. Ancak bir siteye üye olmak istediğinizde e-posta adresinizi vermek zorunda olduğunuzdan, hızlı bir şekilde kullan-at türü harcanabilir e-posta adresleri sağlayan Sofort-mail.com'u ziyaret etmenizi tavsiye ediyoruz.

Gizli sohbet Scatter Chat yazılımı, mesajlarınızı özel bir ağ üzerinden şifreleyerek gönderiyor.

Sohbet kaydından korunmak ►

Araçlar: Scatter Chat, GridIM

Anında mesajlaşma yazılımları ve burada yapılan sohbetler daima kötü niyetli insanların ilgisini çekmiştir. Üstelik sadece kötü niyetliler değil, özel veya kamu kurumları, hatta çalıştığınız şirketin yöneticileri, üstüne vazife olmayan işlere meraklı sistem yöneticileri, ayağınızı kaydırmak isteyen iş arkadaşları... Paranoyak olmaya gerek yok ama eğer biri sizi izlemeyi kafaya koyarsa, en çok merak edeceği detay, sohbet mesajlarınız olacaktır. Kendinizi korumak için sohbetlerinizi şifrelemeli ve IP adresinizi gizlemelisiniz. Scatter Chat, karşıdaki dostunuzla yazıştığınız her kelimeyi, kırılması çok zor bir şifre ile kodlayacaktır. GridIM ise IP numaranızı gizleyerek, hem mesajlaştığınız insanların kötü niyetine karşı sizi koruyacak hem de izlerinizi takip eden kötü niyetlilerin sizi bulmasını imkansız kılacaktır.

Truva atlarından kaçının ►

Araçlar: TrueCrypt 5.0a, BitLocker (Vista Ultimate)

Truva atları (trojan), bilgisayarınızın uzaktan izlenmesine ve kontrolüne izin veren küçük yazılımlardır ve bunların her zaman virüs olması, virüs yazılımları ile bulunup silinmesi gerekmez. Herhangi bir yolla bilgisayarınıza girmiş Truva atları sabit diskinizi tamamen yabancıların gözüne açar. Bu tehlikeden şüpheleniyor ve korunmak istiyorsanız Windows XP altında TrueCrypt'i kurup, sabit diskinizi şifreleyebilirsiniz. Şifreleme işleminden sonra, bilgisayar her açıldığında, yazılım size şifrenizi soracak, eğer şifreniz doğru ise ulaşmak istediğiniz veriyi sizin için çözecek, işiniz bittiğinde tekrar şifreleyecek ve yabancı gözlerin onlara ulaşmasını engelleyecektir. Sistem partisyonunu şifrelemek için, »System / Encrypt System partition / drive« seçeneklerini işaretleyin. »Encrypt the Windows system partition / Single Boot« seçeneğini etkinleştirin. "AESTwofishSerpent" şifreleme algoritmasını tavsiye ederiz. İşin geri kalanı, kendi kendini açıklıyor.

VISTA ULTIMATE: Windows'un en üst sürümü, BitLocker isimli bir şifreleme yazılımı ile birlikte geliyor. Bunu Vista Ultimate Extras bölümündeki Welcome Center üzerinden indirebilirsiniz. Eğer bilgisayarınız bir TPM işlemcisine sahipse (Trusted Platform Module) işiniz daha da kolay demektir. Tek yapmanız gereken sabit diskinizi seçip, sağ tuşla gelen menüden uygun opsiyonu çalıştırmak. Eğer TPM işlemcisine sahip değilseniz, önce bilgisayarınızı aratıp, dosyaların arasından

gpedit.msc

dosyasını bulun. "Group code object Editor" penceresi içinde »Computer configuration / Administrative pattern / Windows components / Bitlocker device encryption« seçeneğini işaretleyin. Pencerenin sağ yarımında kalan »System control setup: activate more start options« bağlantısına çift tıklayın ve »Activate / Allow Bitlocker without compatible TPM« özelliğini etkinleştirin. Şimdi bir USB hafıza kartı ekleyip, başlangıcı kopyalayın ve sihirbazı kapatın.

Telefon dinlemeyi engelleyin ►

Araçlar: Zfone, Skype

Karasal hatlarda konuşmalarınızın dinlendiğinden mi çekiniyorsunuz. Sizin için en uygun çözüm, karasal hatlardan uzak durmaktır. Bakır kabloların üzerinden sizi dinlemek isteyecek art niyetli, yasa dışı insanlara karşı, polise gitmekten başka yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Tabii eğer dinlendiğinizi fark edecek kadar şanslıysanız... Bu sorunla başa çıkmak için elinizdeki en güvenli seçenek, internet telefonu veya başka bir isimle, VoIP'dir. Veya eğer Skype kullanıyorsanız, fazla endişelenmenize gerek yok. Skype servis sağlayıcısı konuşmaları zaten otomatik olarak kodluyor ve birinin bu on milyonlarca dolar değerindeki kodu sizin konuşmanızı dinlemek için kırmaya zahmet etmesi için, ABD başkanı gibi bir şey olmanız gerekir. Ancak bu kodlama, sadece iki Skype istemcisi arasındaki konuşmada geçerli.

Eğer Skype üzerinden normal bir telefonu veya başka bir internet telefon servisini arıyorsunuz, kodlama devre dışı kalıyor. Ancak kendi kodlamanızı kurup, iş ortaklarınız ile güven içinde konuşabilirsiniz. İhtiyacınız olan yazılım Zfone, basit kurulumu ile size yardımcı olacaktır. Ama VoIP servisini veren servis sağlayıcınıza Zfone yazılımını destekleyip desteklemediğini sormanız gerekiyor.

Kimlik avcılarından korunmak ►

Araçlar: CookieCooker, Proxomitron

Çerezlerin ve internet teknolojilerinin yardımı ile casuslar sizin kim olduğunu, nereleri ziyaret ettiğiniz, neye tıkladığınızı kolaylıkla görebilir. Dolayısıyla, siz farkında olmadan, kendiniz hakkında bir kişisel bilgi formu doldurursunuz ki, bu bilgiler ileride başınıza çok büyük belalar açabilir. Ancak tüm izlerinizi bir iki küçük hile ile silebilirsiniz. Öncelikle tarayıcınızdaki çerezleri kapatın. Internet Explorer üzerindeki »Extras / Internet options / Privacy« sekmesindeki güvenliği en yüksek seviyeye getirin. Ancak çerezleri kapattığınızda, üyesi olduğunuz forumlara her seferinde yeniden isim ve şifre yazmak zorunda kalırsınız. Eğer 15 dolarlık bir harcama yaparsanız, CookieCooker isimli ShareWare yazılımı satın alıp, forumlara girdiğinizde gelen çerezleri kandırıp, kendinizi başkasıymış gibi göstererek izlenmenizi engelleyebilirsiniz. Proximitron yazılımı ile ise referans sağlayıcılardan kurtulabilirsiniz ki, bu sağlayıcılar sizin internet üzerinde nerelere girip çıktığınızın kaydını tutup, web sitesi sahiplerine hakkınızda bilgi veren küçük baş belalarıdır. Kurulumdan sonra, »Extras / Internet options / Connections / LAN adjustments« seçeneğini etkinleştirin. Ayrıca "localhost" olarak adresinize "8080" port'unu atayın. Gelişmiş sekmede, "Use the same server for all protocols" özelliğini açın.

cemsanci@chip.com.tr

BİLGİ

En ünlü izleme rezaletleri

İnsanların özel bilgileri üzerinde casusluk elbette güzel bir uğraş değil. Ama casuslar saçmalayıp, aptalca hatalar yaptığında, çok eğlenceli ve komik hikayeler ortaya çıkabiliyor. İşte onlardan bazıları:

GOOGLE FELAKETİ

Amerika'da radikal solcu militan bir grup, bazı anahtar kelimeleri şifre olarak kullanıp hücreleri ile iletişim kurmaya başlayınca güvenlik güçleri çözdükleri bu anahtar kelimeleri Google üzerinde aratarak örgütün liderlerine ulaşmaya çalıştı. En sonunda, Andrej H. İsimli bir sosyologun makalesinde yeterince 'anahtar kelime' olduğuna karar verip, bir yıl boyunca bu öğretim görevlisini izleyip sonunda da tutukladılar. Ancak mahkeme, Google gibi resmi bir değeri olmayan ve güvenliği sorgulanabilecek bir kaynak üzerinde hiç de sağlıklı olmayan araştırma metoduna dayanarak yapılan izlemeyi ve tutuklamayı haksız bulup, tutukluyu serbest bıraktı.

POLİTİK TERÖRİST

ABD'de, yüz milyonlarca insanın internet trafiğini inceleyip, potansiyel terörist adaylarını fişlemeyi hedefleyen yazılımların vardığı sonuca göre eski ABD başkanının ailesinin en tanınmış üyelerinden ve ABD senatosunun bir vekili olan Edward Kennedy, uçağa binmek için hava alanına geldiğinde, bilgisayarlar alarm çanları çalmaya başladı. İnsanların internet trafiğini izleyen güvenlik yazılımlarına göre uçağı kaçırıp intihar saldırısı yapma ihtimali çok yüksek olan Senatör Kennedy'nin, kafası karışmış havaalanı güvenliği tarafından, üstü uzun uzun arandı ve uçağı kaçtı.

POSTADA KAYBOLAN CD'LER.

25 milyon İngiliz vergi mükellefinin verilerinin yer aldığı iki CD 2007 yılında, İngiliz posta servisinde kayboldu. Üstelik bu kadarla da kalmadı, hemen arkasından postada benzer bilgiler içeren 6 CD daha kayboldu. Bunun da üzerinden fazla geçmemişti ki, yine aynı posta servisinde, on binlerce insanın genetik verisinin depolandığı ve teröristlerin kimyasal bir silah yapımında kullanmak isteyebileceği ya da sigorta işletmecilerinin karşılığında yüz binlerce dolar ödeyebileceği bir CD daha kayboldu.

SIRLARA İHANET

Önemli bir hata ise Almanya'da yaşandı. Polis bölümündeki, halkla ilişkilerden sorumlu bir 'çaylak', basına ve halka gönderilen düzenli bülten yerine, polisin çok gizli sırlarının yer aldığı bir dosyayı e-posta ile tüm bülten abonelerine gönderdi. Gönderilen dosyanın içinde izlenen şüphelilerden, polisin sır gibi sakladığı özel yöntemlerine kadar pek çok bilgi yer alıyordu.

Çevrimiçi etkinlikleri gözetleyin

Çocuklarınızı koruyun

İnternet kullanımı yaygınlaştıkça, çocukların internette gezinirken karşılaştığı tehlikelerden haberdar olmak önem kazanıyor. Çocuğunuzu korumanızı sağlayacak önlemleri açıklıyoruz.

BARIŞ ALKIM

İnternet çoğu ebeveyn ve kurumsal örgüt için bir tehdide dönüşüyor. Çoğu okul, bir yandan öğrencilerin başarılarını artırmaya, diğer yandan da onları internetten uzak tutmaya çalışıyor. Çocukların bilgiye erişmekte kullanabileceği birtakım bilgilendirici siteler, onların görmemesi gereken görüntüler içerebilir ve ruh sağlıklarını olumsuz yönde etkileyebilir. Peki, eğitim kurumlarının ve yetişkinlerin, çocukların internette güvenli bir şekilde gezinmesini sağlaması mümkün mü? Bu sorunun yanıtı, hepimizin acilen ve sıkça aradığı bir şey. Bir zamanlar, çocukların internete nasıl eriştikleri ve eriştiklerinde nasıl siteleri ziyaret ettikleri, ebeveynlerinden ne kadar destek aldıkları bilinmiyordu. Anne babaların çocukların internet kullanımına ilişkin beklentilerinden de habersizdik. Bu konuda bir araştırma yapılmadığı sürece, insan dönemin yaygın görüşlerine kapılabilir ve bu da akılcı bir politika izlenmesine engel olabilir.

National School Boards Foundation (Ulusal Okul Yönetimleri Vakfı) ile Grunwald Associates firması, ebeveynlerin ve çocukların bu konudaki tutumunu öğrenmek için işbirliğine gitti. Bu araştırma Dieringer Research Group tarafından yönetildi ve elde edilen veriler istatistiklere dönüştürüldü. Çocukların internet alışkanlıklarını öğrenmek için, rasgele örneklenmiş 1.735 aileden yararlanıldı. Telefon görüşmeleriyle, yaşı 2 ila 17 arasında değişen çocukların ebeveynlerine, çocuklarının interneti nasıl ve ne amaçla kullanıldığına dair geniş kapsamlı sorular yöneltildi. Hatta aynı ailelerden yaşı 9 ila 17 arasındaki çocuklarla görüşülerek internet kullanımına ilişkin bilgiler doğrulandı.

İnternet kullanmanın yararları

Çoğu ebeveyn, internete çocukların hayatında bilgiye erişmek için yeni bir yöntem gözüyle bakıyor. Çevrimiçi şiddet ve pornografi hakkında olumsuz şeyler söylense de, kimi aileler ve çocuklar internet kullanmanın olumlu yönlerine de dikkat çektiler. Aileler, internetin hem öğrenimde hem de uzakta yaşayan aile bireyleriyle ucuz ya da ücretsiz iletişimde kullanılabileceğine inanıyordu. Araştırmaya dahil edilen evlerin %49'unda her iki çocuktan biri internet kullanıcısıydı. Ergenler içinse bu rakam dörtte üçe denk düşüyordu. İnternet kullanan ergenler, bunun için daha çok okulu tercih ediyordu.

Neden PC alıp internete girelim?

Ailelerin büyük kısmı, çocuklarının akademik alanda başarılı olması ve internetten

bilgi edinmesi için onlara bilgisayar alıyor. Ebeveynlerin çocukların evden internete erişmesine izin vermesinin başlıca sebebi, eğitim. Ancak, eğer gözetilmezlerse çocuklar interneti eğitim amaçlı etkinlikler için kullanmaya başlayıp bir anda farklı bir yöne sapabiliyor. Bunun yanı sıra, muzır fotoğraflara ve açık saçık içeriğe sahip çoğu sitenin ismi, bilindik web sitelerinin ismine benziyor. Diyelim ki ABD'deki Beyaz Saray hakkında bilgi almak isteyen bir çocuk, **www.whitehouse.gov** yerine **www.whitehouse.com** yazıp, yanlış siteyi açtığının farkına varmadan okumaya devam edebiliyor.

Çocuklarınızın internet kaydını tutun

Çocuklarınız sörf yaparken her dakika başlarında olmanız imkansız. Ancak çocuklarınızın gezdiği sayfaları sonradan görebilirsiniz. Bunu, Internet Explorer'ın Geçmiş kısmından yapabilirsiniz. Tek yapmanız gereken, tarayıcının araç çubuğunda ilgili düğmeye basmak. Soldaki bölmeden istediğiniz haftayı seçin ve çocuğunuzun hangi sayfalarda bulunduğunu görmek için bağlantılara tıklayın.

Yabancılarla konuşturmayın

İletişim için anında mesajlaşma yazılımlarını tercih etmek kimi zaman riskli olabilir. Arkadaş edinmenin iyi bir yolu olsa da, anında mesajlaşma çocuğunuzu bir korsana kurban da edebilir. Çocuklarınızın kendilerini takma isimlerle ifade etmesini sağlayın. Gerçek adlarını, adreslerini ya da telefon numaralarını asla vermesinler. Aynı şekilde, hiçbir zaman kendi gerçek fotoğraflarını avatar olarak kullanmamaları gerekiyor. Çocuğunuzun çevrimiçi sohbetleri sırasında mutlaka yanında olun ve onların tanımadığınız kişileri listelerine eklemelerini engelleyin.

Çocuğunuzun yaptıklarını denetleyin

Çocuklar internete erişirlerken bir risk kaynağı olabilir. Onları, gördükleri şeylerden korumak yetmez; korsanların tuzağına düşmemek için, kişisel bilgileri sızdırmalarını da engellemelisiniz. Çocuğunuz Facebook ya da Orkut gibi sosyal ağ sitelerini kullanıyorsa, kişisel bilgileri o sitede hesabı bulunanlar tarafından görüntülenebilir. Kimi zaman, terör örgütlerinin bile bu sitelerden gençlerin aklını çeldikleri biliniyor. Ayrıca internette seks ya da kara büyü gibi konularda kimi topluluklar gençleri yanlış yönlere sevk edebiliyor. Aşağıdaki adımları izleyerek bu sorunlardan kurtulabilirsiniz:

► Ebeveynler bilgisayarlarını, çocuklarının ne yaptığını görebilecekleri bir yere koymalılar.

► Çocuklarınızın sadece sizin gözetiminizde internete girdiğinden emin olmak için, bilgisayardan faydalanabilecekleri saatler belirleyin.

► Eğer çocuklarınız internette geziniyorsa, vakit ayırıp siz de onlarla birlikte dolaşın. Çevrimiçi olduklarında ne yaptıklarını, hangi siteleri ziyaret ettiklerini öğrenin.

► Eğer e-posta hesapları varsa, kullanıcı adını ve parolasını mutlaka öğrenin.

► Çoğu zaman İSS'lerin verdiği ebeveyn denetim araçlarını ya da ayrı yazılım paketlerini kullanın. Ancak bir paketin asla anne babanın doğrudan gözetiminin yerini tutamayacağını unutmayın. Ayrıca bu tür programların nasıl kırılabileceğine dair bilgi de internette bulunuyor.

► Tarayıcınızın ebeveyn denetimini etkinleştirerek, Internet Explorer ve Firefox'ta kimi sitelerin görüntülenmesini engelleyebilirsiniz. Sadece bununla da kalmayıp, çocuğunuzun mevcut ayarları değiştirme ihtimaline karşı bir parola koruması da kullanmalısınız. Bunu Internet Explorer'da yapmanız için gereken, »Araçlar« menüsünden »Internet Seçenekleri«ne tıklamak. »İçerik« sekmesinden »İçerik Danışmanı«nı etkinleştirebilirsiniz.

► Eğer çocuğunuz arkadaşlarıyla yazışmak için bir anında iletişim yazılımı kullanıyorsa, arkadaşlarının kim olduğunu öğrenin. Ayrıca çocuklarınıza kişisel bilgileri ağızlarından kaçırmamanın önemini anlatın. Çocuğunuz tam bir bilgisayar kurdu olsa bile, bu konuda yönlendirilmesi ve korunması gerekebilir.

► Anne babaların, çocuklarının internette nereye gidip nereye gidemeyeceğini denetlemesi şart. Sitelerin gizlilik anlaşmalarını okuyun ve çocuğunuzun kişisel bilgilerinin sızdırılmadığından emin olun.

► Ebeveynler uygunsuz içeriği engellemeli ve bunun başta gelen yöntemi de size ulaşmadan içeriği bloklamak. Microsoft'un bazı yazılımları bu görevi üstleniyor.

► Vista kullanıcılarının bir avantajı daha var. İşletim sistemi, çocuğunuzun yaşı ve olgunluk düzeyine bağlı olarak internet erişimini kısıtlayabiliyor. Bu özelliğin, çocuğunuzun bilgisayar kullanımını yönetmenizi sağlayan zengin bir denetimi var.

Ayrıca, çocuğunuzu muzır içerikten korumak için bilgiyi filtreleyebilir, aramaları kısıtlayabilir ya da web sitelerini engelleyebilirsiniz. Çocuğunuzun interneti güvenle kullanmasına yardım edecek kılavuzlar da var. Anne babaların öğrenmesi gereken bir diğer şey de Windows XP ya da Vista'yla çalışan bilgisayarlarda birden çok kullanıcı hesabı yaratmak. Böylece, çocuğunuz kolayca yönetebileceğiniz, kendine ait bir hesaba sahip olacak. Ebeveynler kendilerine bilgisayar üzerinde tam kontrol sunan bir yönetici hesabı kullanırken, çocuklarına kısıtlı hesaplar açmalı. →

balkim@chip.com.tr

Merak Çocuklar kendilerine yasaklanan şeyleri merak ederler. O yüzden bazı siteleri gezmenin neden yanlış olduğunu onlara anlatmalısınız.

BİLGİ

İnternet kullanım alışkanlıkları

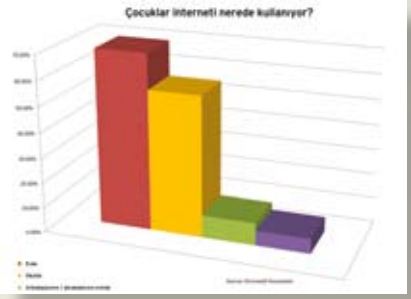

Çocuklar interette Çocukların internet kullanım grafiği. Araştırmaya göre, çocukların %70'i internete evden bağlanıyor. %50'den fazlası okuldan da erişiyor.

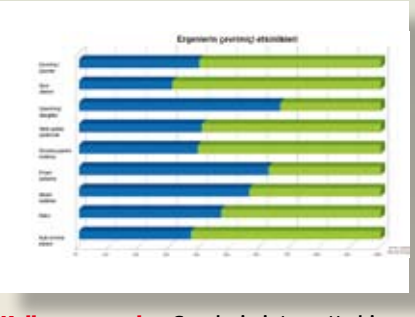

Kullanım amaçları Gençlerin internette birincil amacı ödev yapmak. Birçoğu da müzik indirip çevrimiçi oyunlara katılmayı tercih ediyor.

MİNİ ATÖLYE

Vista'nın dahili ebeveyn denetimi

Vista'nın bu özelliği, çocuklarınızın bilgisayar kullanımını yönetmenizi sağlıyor. Çocuğunuzun internet erişimini, hatta kullanma saatlerini bile belirleyebilirsiniz.

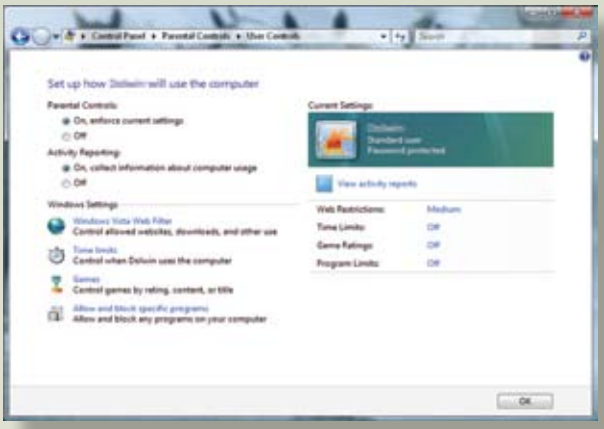

1 Kontrol Ebeveyn denetimini etkinleştirmek için, »On, enforce current settings« şıkkını işaretleyin. »Windows Settings« sekmesinden, ayarlarını değiştirmek istediğiniz bağlantıya tıklayın.

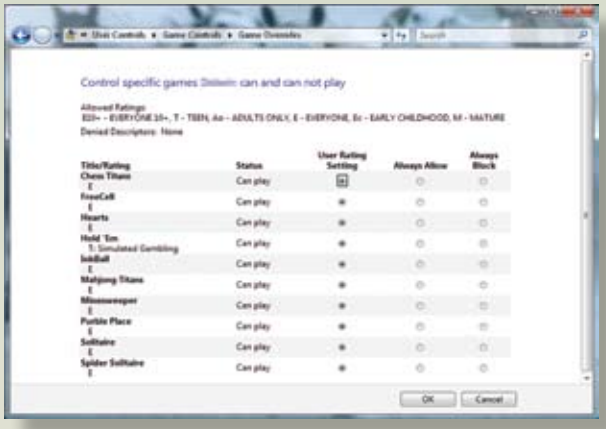

4 Oyun »Games« bağlantısına tıklayın, ardından istediğiniz oyunu »Block« ya da »Allow« düğmesiyle onaylayın ya da engelleyin. Karşınıza bir oyun listesi çıkacak.

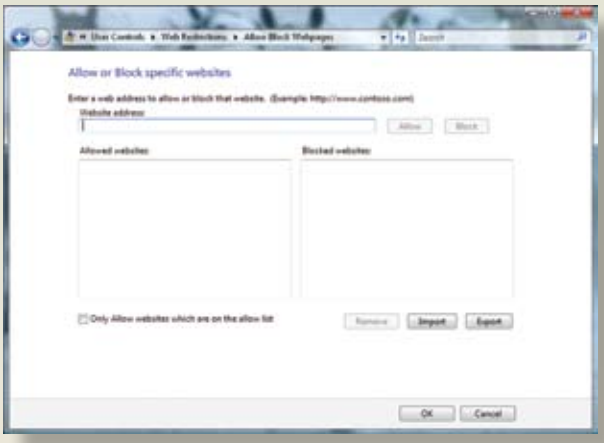

2 Filtre »Windows Vista Web Filter« bağlantısına, sonra da »Edit the Allow and Block List«e tıklayın. »Website address« kutusuna engellemek istediğiniz adresleri girip »Block«a basın.

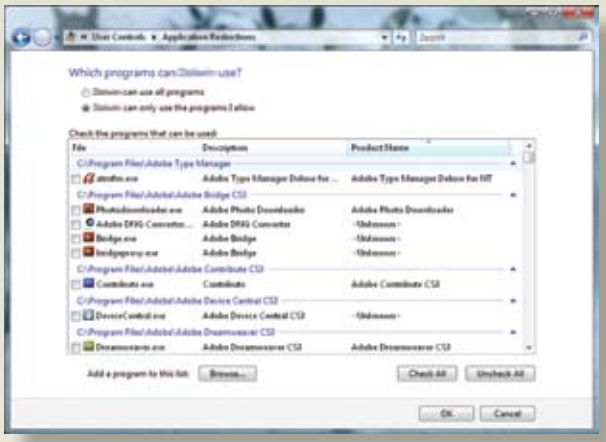

5 Chat »Allow or block specific programs« bağlantısına tıklayın. Engellemek istediğiniz programları seçip »OK« düğmesine basın. Böylece anında mesajlaşma yazılımlarını engelleyebilirsiniz.

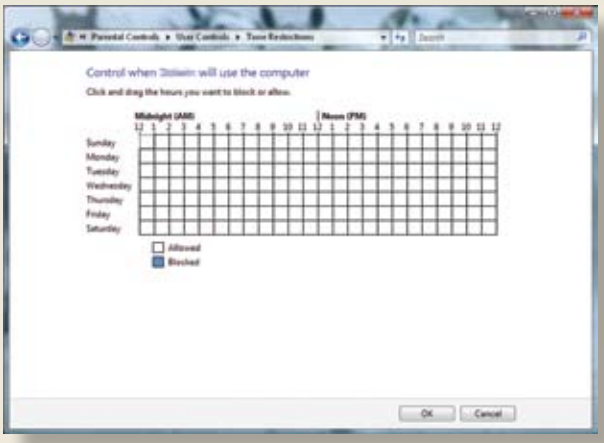

3 Zaman sınırlaması »Time Limits« bağlantısına tıklayıp, izin vermek ya da engellemek istediğiniz saatleri işaretleyin. İşiniz tamamlanınca »OK«e basın.

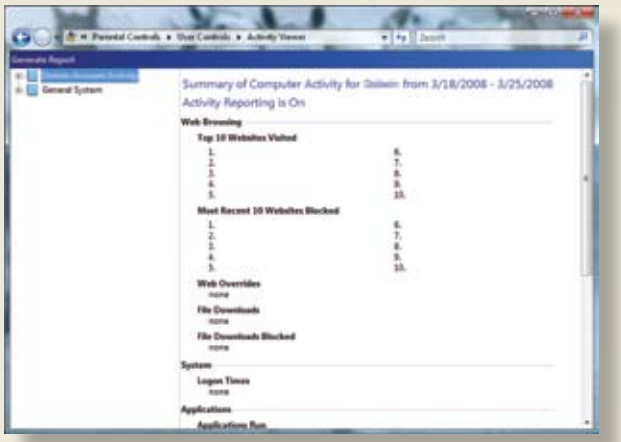

6 Rapor »View« ile etkinlik raporunu görüntüleyebilirsiniz. Açılan pencerede, sisteminizde engellenmiş tüm uygulamalar ve oyunlar sıralanacak.

En iyi ofis uygulamaları

Bir kelime, kaç işlem?

Microsoft Office paketi muhtemelen **BİLGİSAYARINIZDAKİ EN ÇOK KULLANILAN** ve aynı zamanda, en yanlış kullanılan uygulama. Ama sırf kullanmaya başladınız diye sonsuza dek MS Office'e mahkum değilsiniz. İnternet dünyasında arasından seçim yapabileceğiniz bir sürü seçenek emrinize amade.

BARIŞ ALKIM

Sadık MS-Office kullanıcılarının büyük kısmı hâlâ Microsoft Office paketinin değişen yüzüne ayak uydurmaya çabalıyor ve bu göç süreci gerçekten sancılı. 1997-2003 arasında üç büyük Office uygulamasının, yani Word, Excel ve Powerpoint'in farklı sürümlerine alışan kişilerin Office 2007'ye geçişi çok yorucu. Bununla birlikte, ofis kullanıcılarının geniş bir kesimi neredeyse bir yıldır Office 2007 kullanıyor ve eski sürümlere dönmeyi istemiyor. İnsanlar ofis sürümleri arasında bocalayadursun, hepsi de Microsoft Office paketi dışındaki ofis yazılımlarını göz ardı ediyor. MS Office ev kullanıcıları için pahalı ve her zaman en iyi seçim değil. İnternette hem fiyat bakımından daha makul hem de çalışmalarınıza her yerden erişmenize olanak sağlayan bir dizi alternatif var. Yazımızda en iyi ofis uygulamalarına değineceğiz.

ThinkFree Online

ThinkFree Online, Hansoft ThinkFree firması tarafından yaratılmış web tabanlı bir ofis uygulaması. Bu ofis paketi MS Office 2003'ü temel aldığından, bu programdan en çok asıl yazılıma alışık olanlar kârlı çıkacak. Uygulama, bir dizi Java applet'inin ve AJAX teknolojisinin bir birleşimi olduğundan, JAVA destekli bir internet tarayıcısı gerektiriyor. Dokümanlarınızı, MS-Word'ü taklit eden "Power Edit" kipinde düzenleyebilmeniz için Java Runtime Environment'a ihtiyacınız var. Bununla beraber, çevrimiçi uygulamayı applet gerektirmeyen AJAX tabanlı "Quick Edit" kipinde de kullanabilirsiniz.

Bu uygulama paketinin bir kelime işlemci yazılımı (ThinkFree Write), bir hesap tablosu yazılımı (ThinkFree Calc) ve bir de slayt tabanlı sunu aracı (ThinFree Show) bulunuyor. Bu yazılımları ister internetten, isterseniz de çok ama çok hesaplı fiyatlara masaüstü yazılımı olarak kullanabilirsiniz. Dahası, ThinkFree paketinin taşınabilir sürümlerini iPod'unuza yükleyip gittiğiniz her yere götürebilirsiniz.

ThinkFree Online: Artıları

WEBTOP KAVRAMI: Çevrimiçi belgeleriniz, adına "Webtop" (Ağüstü) denilen çevrimiçi çalışma alanında saklanıyor. Buradaki dosyaları isterseniz yerel sabit disklerinize indirebilirsiniz.

UYUMLULUK: Bu program, tıpkı Microsoft Office uygulamaları gibi bir WYSIWYG (Gördüğünü Elde Edersin) ilkesi üzerine kurulu. Bu yüzden de tüm MS Office 97-2003 dosya biçimlerini destekliyor. Tek fark, bir web tarayıcı üzerinden çevrimiçi çalışması.

DÜŞÜK MALİYETLİ: Yazılımların taşınabilir ve masaüstü sürümleri Microsoft

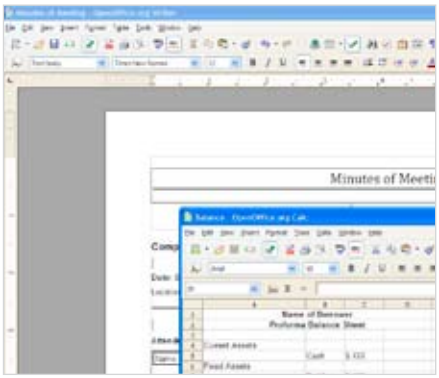

Alışkanlık OpenOffice.org paketi zengin özelliklerle donanmış olsa da, alışmak için biraz vakit gerektiriyor.

Office'inkinden çok daha ucuz olmakla birlikte, çevrimiçi sürümü tümüyle bedava!

DEPOLAMA: Bu paket, ThinkFree Online dosyalarınız için kendi sunucularında size maksimum 1 GB depolama alanı sunuyor.

ORTAK ÇALIŞMA ÖZELLİKLERİ: Arkadaşlarınızla ortaklaşa çalışabilir, belgelerinizi bir grup tarafından düzenlenmek üzere paylaşabilirsiniz. Eğer kimsenin belgeleri düzenlemesini istemiyorsanız, arkadaşlarınızı izleyici olarak da davet edebilirsiniz. Dahası, web günlüklerinize doğrudan yüklenecek şekilde blog yazıları hazırlayabilirsiniz.

ÇAPRAZ PLATFORM: Yazılım, gerekli web tarayıcısı olan her sistemde çalışabiliyor. Web destekli olduğu için, çalışması sırasında özellikle bir işletim sistemine bağlı değil.

DİL: Verilerinizi yazmak için sadece İngilizce kullanabilseniz de, 11 farklı dil için belge dil desteği var. Ancak web sunucusu üzerindeki yazıtipleri kısıtlı olduğu için, birden çok yazı dili eklemek bir hayli zor.

ThinkFree Online: Eksileri

İNTERNET BAĞLANTISI GEREKTİRİYOR: Yazılımın bir masaüstü sürümü olsa da, çevrimiçi sürümü kullanmak için sürekli bir internet bağlantınız olmalı.

JAVA EKLENTİSİ: Yazılım, MS Word işlevselliği sunan "Power Edit" kipinin çalışması için sisteminizde Java Runtime Environment'ın standart sürümünün kurulu olmasını gerektiriyor.

OPENOFFICE.ORG DOSYALARIYLA UYUMSUZ: Belgelerinizi StarOffice ya da OpenOffice.org biçimlerine çeviremiyorsunuz. Eğer düzenli olarak bu dosya biçimlerini kullanıyorsanız, bu biraz yıldırıcı olabilir.

TEMEL ALDIĞI TEKNOLOJİNİN TÜM İMKÂNLARINDAN YARARLANMIYOR: Yazılım ne AJAX'ın ne de Java Applet'lerinin tam gücünden faydalanıyor. Dahası, applet'ler biraz güvenilmez ve nitelikli performans sunmak için çok kararlı bir internet bağlantısı istiyor.

OpenOffice.org

OpenOffice.org, SUN Microsystems'in sahip olduğu masaüstü tabanlı bir ofis paketi. Paket, GNU'nun Lesser General Public Licence (LGPL) denen kısıtlı lisansına sahip. Yazılım paketi aslında StarDivision firması tarafından geliştirilmişti, ancak SUN Microsystems tarafından 1999'un ikinci yarısında satın alındı.

Yazılımın temelinde StarOffice yattığı için, bu paketi kullananlar OpenOffice.

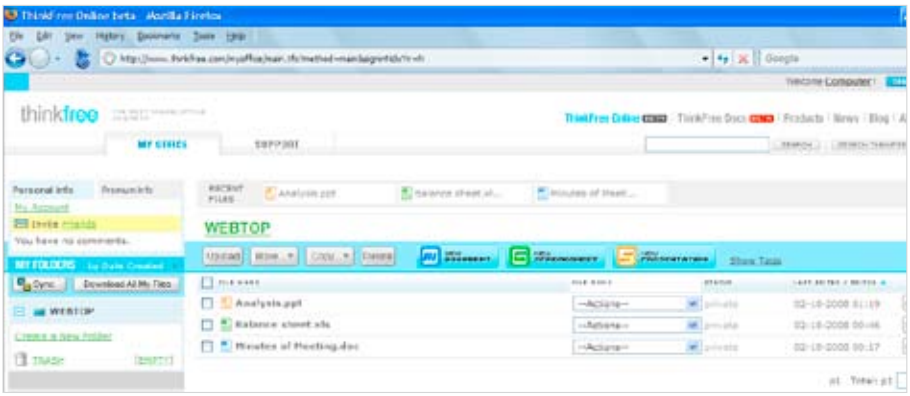

Serbest düşünce ThinkFree Online paketi, yeni dosya yaratmanın yanı sıra, sabit disklerinizdeki verileri yüklemenize de izin veriyor.

Kelime işlemcilere bir bakış

	MS Word	Thinkfree Write	Google Docs	OpenOfficeWriter
PDF kaydetme (harici eklenti olmadan)	–	+	+	+
Alt bilgi ve üst bilgi seçenekleri	+	+	+	+
Çevrimiçi ortak çalışma	–	+	+	+
Blog yazıları	+	+	+	–
Tablo çizme	+	–	–	–
Sayfa kesmeleri	–	+	–	–
Posta birleştirme	+	–	–	+
*.docx uyumluluğu	+ (Office 2007)	–	–	–
*.odt uyumluluğu	–	–	+	+
Otomatik şekiller ve çizim seçenekleri	+	+	–	+
Kullanılabilen yazıtipi sayısı	Tüm Windows yazı tipleri	Kısıtlı sayıda yazı tipi	Kısıtlı sayıda yazı tipi	Tüm Windows yazı tipleri
Metinden tabloya, tablodan metine dönüşüm	+	+	–	+
Sözcük sayısı, otomatik düzeltme ve yazım kontrolü	+	+	+	+
Makrolar	+	–	–	+
İki yana yaslayarak hizalama	+	+	Styles menüsü altından	+

org'a kolayca alışacaklardır. Dahası, yazılımın yeni sürümleri MS Office kullanıcıları da hesaba katılarak hazırlanıyor. Menülere ve komutlara alışmak biraz vakit alıyor, ama StarOffice ile MS Office arasında bir denge sağlamaya çalışılmış. Yazılımın MS Word 97-2003 sürümleri haricinde, Word 6.0 gibi artık terk edilmiş ve yeni MS Office tarafından desteklenmeyen sürümleri bile kullanabildiği söyleniyor.

OpenOffice.org: Artıları

UYUMLULUK: OpenOffice.org ofis paketi, PDF, MS Office 97-2003 ve MS Office XP gibi popüler dosya biçimleriyle uyumlu. Ayrıca artık kullanılmayan biçimlerdeki dosyaları kurtarmak için de (MS Office 5.0, 6.0 veya StarOffice) OpenOffice'i kullanabilirsiniz. Bu eski sürümleri, kendi üreticileri bile artık desteklemiyor!

İŞLETİM SİSTEMİ UYUMLULUĞU: Yazılım, aralarında Windows'un, Linux'un, Mac'in, Solaris'in ve Free BSD'nin bulunduğu birçok işletim sisteminde çalışabiliyor.

WYSIWYG EDİTÖR: Tıpkı StarOffice ya da MS Office gibi, OpenOffice.org da kullanıcıya bir "Gördüğünü Elde Edersin" çalışma ortamı sunuyor. Çoğu kullanıcı menü tabanlı uygulamalara alışık olduğu için, bu ürüne kolayca geçiş yapabiliyor.

MÜKEMMEL FİYAT: Yüksek fiyatlı MS Office paketinin aksine, OpenOffice tamamen ücretsiz. Özellikle de pahalı ofis uygulamalarına para yetiştiremeyen, ama MS Office kullanmaya alışmış olan ev kullanıcılarına hitap ediyor.

EKSİKSİZ PAKET: OpenOffice.org paketine OpenOffice.org Writer (kelime işlemci), OpenOffice.org Calc (hesap tablosu), OpenOffice.org Impress (sunu), OpenOffice.org Base (veritabanı), OpenOffice.org Draw (vektör grafik editörü) ve OpenOffice.org Math (matematik denklem yazılımı) dâhil.

OpenOffice.org: Eksileri

İŞLEM HIZI: OpenOffice.org uygulama paketi, MS Office'e kıyasla epey yavaş kalıyor. Ayrıca daha çok hafıza ve daha çok CPU işlem gücü gerektiriyor.

BÜYÜK / KÜÇÜK HARF: OpenOffice.org'da sadece büyük ya da sadece küçük harf kullanabiliyorsunuz. MS Office'teki gibi cümle ya da sözcük temelli ayarlar yapamıyorsunuz.

GÜVENSİZ YAZILIM DESTEĞİ: Yazılımla ilgili tüm desteği resmi olmayan kullanıcı gruplarından ve yazılım geliştirici toplulukların forumlarından elde etmek zorundasınız. Bu da destek konusunda soru işaretleri oluşturuyor.

Google Docs & SpreadSheets

Adının aksine, "Google Docs" aslında bir kelime işlemci, bir hesap tablosu yazılımı ve bir de sunu aracı barındıran, eksiksiz bir paket. Google tarafından sunulan ve birleştirilmiş Google kullanıcı kimliği ve parolası ile ulaşabildiğiniz bu web tabanlı paket, e-postalarınızdaki Word ve Excel dosyalarını doğrudan açabiliyor. Google kimliğinizi ise Gmail, Gtalk, Picasa gibi diğer çevrimiçi Google uygulamalarına girişte kullanabiliyorsunuz. Google Docs, özellikleri kısıtlı da olsa verileri hızla düzenlemek için yeterince güçlü bir araç.

Google Docs & Spreadsheets: Artıları

VERİ DOSYASI YARATIMI: Her şeyden önce, arabirim çok kolay ve kullanıcı dostu. Dosyalarınızı yaratıp düzenlemek için seçenekleri aramak zorunda değilsiniz. Belgeler, hesap tabloları ve sunular e-postalardan ya da web sunucusundan alınarak da yüklenebilir, yaratılabilir ya da aktarılabilir.

KENDİLİĞİNDEN KAYDETME: Bir süredir kaydedilmemiş dosyalar, veri kaybını engelle-

Hesap tablosu yazılımlarına bir bakış

	MS Excel	ThinkFree Calc	G. Spreadsheets	OpenOffice Calc
Koşullu biçimlendirme	+ (3 koşul)	–	+ (5 koşul)	+ (3 koşul)
Grafik seçenekleri	+	+	+	+
Sıralama ve süzme	+	+	+ (Veri süzgeci harici API'lere bağlı)	+
PDF kaydetme (harici eklenti olmadan)	–	+	+	+
Küp işlevleri	+	–	–	–
Doldurma etkileri (hücre arka planı)	+	–	–	+
Hücreye otomatik sığdırma (hizalama)	+	–	–	+
Pasta grafiklerinden dilim ayırma	+	–	–	+
Yazım denetimi, otomatik düzeltme, özel sözlükler	+	+	–	+
Bölmelerin dondurulması ve bölünmesi	+	+	+	+
Metin yönü (hizalama)	+	–	–	+
Hücre koruma	+	+	–	+
Özel yapıştırma (düzenleme)	+	+	–	+
Biçim ve metin temizleme	+	+	+	+
Hücre birleştirme seçenekleri	+	–	+ (ardışık hücreleri birleştirme)	+

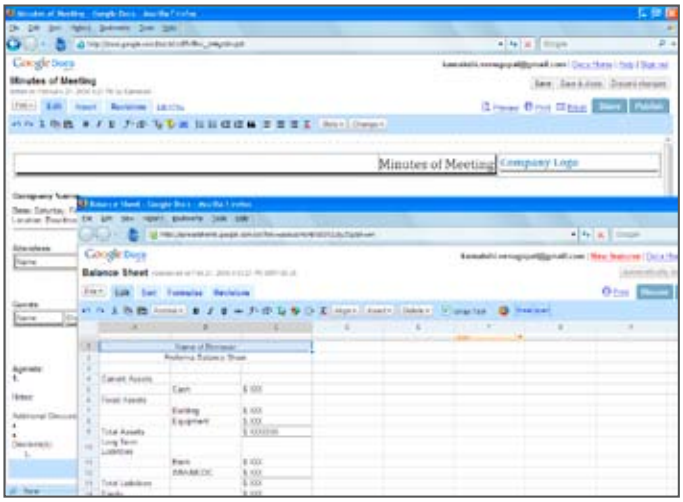

Ara yüz Yalın arabirim, dokümanları yolculukta düzenlemek ve ortaklaşa çalışmak için gereken temel özelliklerle donatılmış.

mek için otomatikman saklanıyor. Üstüne üstlük, belgeler klasörler halinde düzenlenebiliyor, etiketlenebiliyor ve sonra kullanılmak üzere arşivlenebiliyor.

ÇOKLU DOSYA BİÇİMİ DESTEĞİ: Belgelerinizi .DOC, .XLS ya da .ODT gibi popüler biçimlerde saklayabilirsiniz. Bunları da istediğiniz gibi sabit diskinize aktarabiliyorsunuz.

Google Docs & Spreadsheets: Eksileri

DOSYA BOYU SINIRI: Google Docs web sunucusu, türü ne olursa olsun tüm dosyalar için bir sınır getiriyor. Buna göre, GoogleDocs belgeleri 500 KB'tan küçük olmak zorunda. Ancak her dosya için 2 MB resim ekleme alanı da var. Her bir hesap tablosu ise maksimum 10.000 satır, 256 sütun ve 40 sayfa içerebiliyor.

DOSYA SAYISI SINIRI: Bir kullanıcının kaydedebileceği en çok dosya sayıları şöyle: 5.000 belge ve sunu, 5.000 eklenmiş görüntü ve 1.000 hesap tablosu. Dahası, aynı anda en fazla 11 hesap tablosu açık olabiliyor ve 10 MB'tan büyük sunum dosyalarını yazılıma aktaramıyorsunuz.

ZAYIF BİRLİKTE ÇALIŞMA ÖZELLİKLERİ: Aynı belgeyi aynı anda birden çok kişi düzenleyebiliyor, ne var ki katılımcıları dosyadaki değişiklikler konusunda uyaracak bir şey yok. Kilitleme özelliğinin bulunmaması, potansiyel bir tehlike.

GÜVENLİK TEHDİDİ: Herhangi bir Google ürününde oturum açtığınızda, Google'ın sunduğu tüm ürünlere de giriş yapmış sayılıyorsunuz. Parolanız tekrar denetlenmediği için, bu büyük bir risk. →

balkim@chip.com.tr

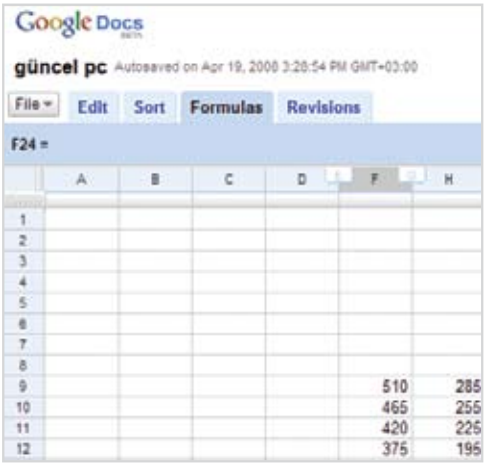

Google Docs Excel tablolarınızı Google Docs ile internet olan her yerden düzenleyebilirsiniz.

CHIP okurunu tanımıyorsanız işiniz Zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir sporsever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'dir; CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özenli yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar tam hedefini vurur, yüksek etkileme gücüne sahiptir.

www. chip.com.tr

MİNİ ATÖLYE

ThinkFree Online ile nasıl pasta grafiği hazırlarsınız?

Çevrimiçi bir ofis paketi kullanmanın asıl hedefi, yolculuk sırasında belgeleri düzenleyebilmek ve acil sunumlar yaratabilmek. ThinkFree Online ile, verilerinizi daha çok şey ifade eder hale getirebilirsiniz.

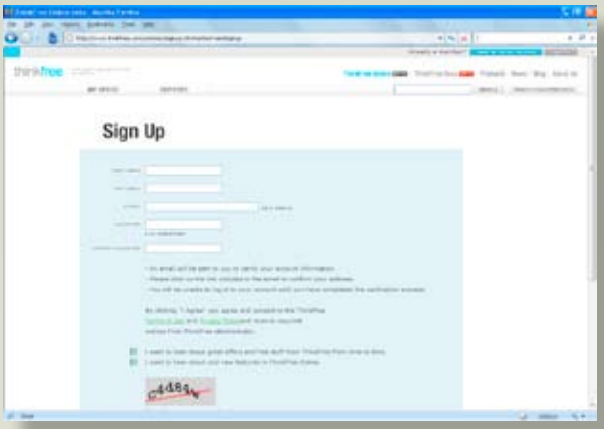

1 Üyelik ThinkFree Online'ın web sitesi olan **www.thinkfree.com** adresini ziyaret edin. Pencerenin sağ üst köşesindeki »Sign Up« düğmesine tıklayın.

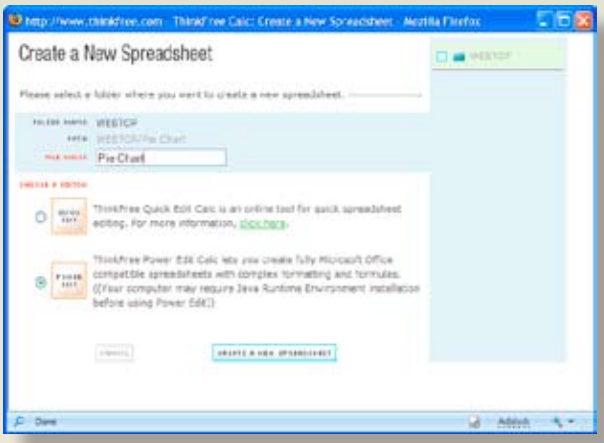

2 Düzenleme Oturum açılır açılmaz "Ağüstü"nüz görüntülenecek. »New Spreadsheet« düğmesine tıklayın, belge ismini yazın ve »Power Edit«e basın.

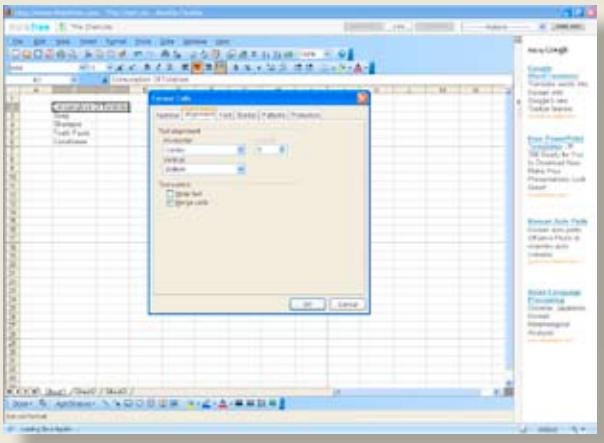

3 Hücreler Hesap tablosu üzerinde B2:B3 hücrelerini seçin. Menü çubuğundan »Format / Cells«e gidin. »Alignment« sekmesine geçip »Merge Cells« seçeneğine işaret koyun. Veri başlığını buraya yazın.

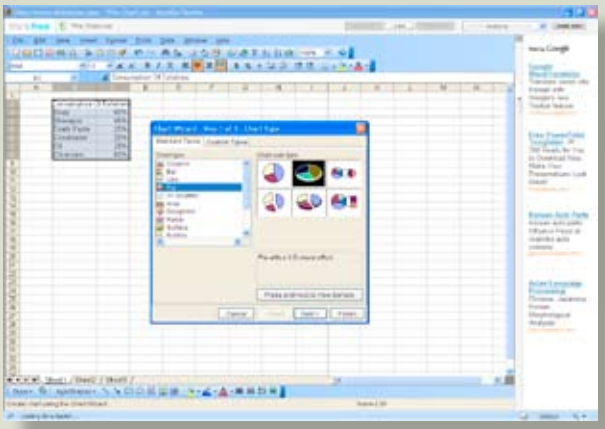

4 Posta Veriyi seçin. Menü çubuğundan »Insert / Charts«ı seçin. »Chart Type«tan "Pie" seçeneğini işaretleyin, ardından »)Chart Wizard« iletişim penceresinde »Chart sub-type« kısmında 3B pastayı seçin.

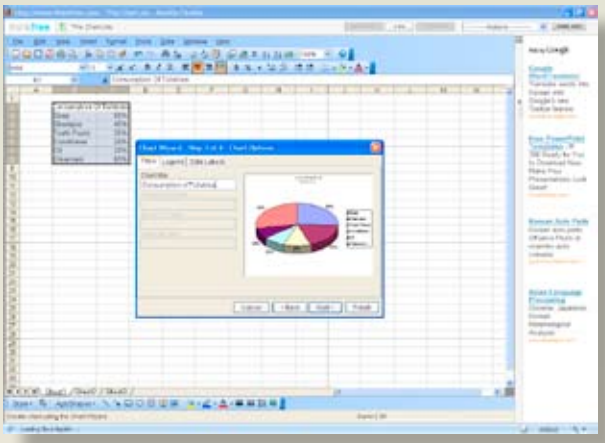

5 Değerler »Titles« sekmesinde grafik başlığını yazın. »Data Labels« sekmesinde »Data Label Contains«ten »Values« seçeneğini seçin. »Next«e tıklayıp devam edin.

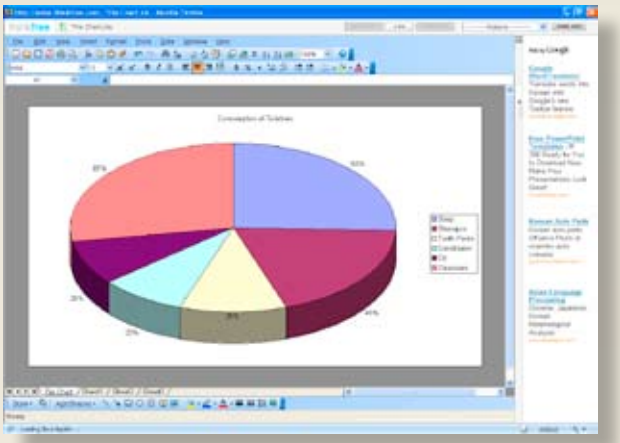

6 Hazır Son olarak, »As a New Chart« seçeneğini işaretleyin. Grafiğin yer alacağı sayfaya istediğiniz ismi verin. »Finish«e tıklayın. Artık pasta grafiğinizi dilediğiniz gibi kullanabilirsiniz.

Güvenli VOIP

VoIP yani IP üzerinden **SESLİ GÖRÜŞME TEKNOLOJİSİ** hayli tehlikeli. CHIP, sesli görüşmelerinizi tele kulaklardan nasıl koruyacağınızı açıklıyor.

RECEP BALTAŞ

KONTROL LİSTESİ

- Güncel şifreleme mekanizmasına sahip güvenli VoIP istemcisi
- Güvenlik duvarı yükleme ve doğru ayarlama
- Güncel virüs koruması kullanma
- İşletim sistemi için güncelleştirmeleri edinme
- W-LAN şifrelemesini devreye sokma

VoIP, fiyat olarak uygun fakat internet üzerinden yaptığınız bu görüşmeler kolayca dinlenebiliyor. Bunun için sadece Wireshark gibi "Sniffing-Araçları" diye adlandırılan basit uygulamalar ve uygun bir de ses yazılımına gereksinim var. İşletmeler için bu teknoloji çok riskli zira gerekli güvenlik önlemleri alınmadığında ortaya ciddi endüstriyel casusluk vakaları çıkabilir. Fakat evde oturan kişiler de görüşmelerinin dinlenmesini pek hoş karşılamaz.

Posta kutunuzu dolduran bir tür yığın posta (spam) olan Spit, "Spam over Internet Telephony"nin kısaltılmış hali. Bu tür aldatma da güvenlik riski oluşturmakta zira farklı kimliklerle kandırılabilirsiniz. Sonuçta da DoS diye adlandırılan saldırılara davetiye çıkarmış olursunuz.

Risk 1: Telekulak
VO-IP konuşmasının dinlenmesi

Sadece iki araçla VoIP konuşmaları kusursuz şekilde dinlenebiliyor. Bunun için Wireshark gibi Sniffing-Araçları ve Java Media Studio gibi bir ses yazılımı yeterli. VoIP iletişim protokolü olarak UDP kullandığı için Wireshark, aktarılan paketleri yakalayabiliyor.

Daha sonra casus, Java Media Studio ile RTP oturumunu açıyor ve işlemi başlatıyor. RTP paketlerinin başlığına göre Java Media Studio hangi codec'in kullanılmasının gerekli olduğunu algılıyor. Böylece paket aktarımını terse çevirip sonunda konuşmaları dinletmeye başlıyor. Java Media Studio söz konusu bu işlem için G.711 codec'ini destekliyor.

Risk 2: DoS saldırıları
Ağdaki servisleri felç etmek

Bir DoS (Denial of Service) saldırısı ile saldırgan, çoğu zaman aşırı yükleme yardımıyla ağdaki bilgisayarın bir veya daha fazla hizmetini felce uğratmayı dener. Temelde iki tür saldırı mevcut: DDoS (Distrbuted DoS) ve Primitive DoS. Distributed DoS saldırısında saldırgan, aynı anda birçok sistemden birden koordine bir şekilde tek bir ağa saldırıyor. Sistemde açık kapı bırakan backdoor'lar sayesinde bu saldırlar gerçekleştiriliyor.

Primitive DoS saldırısı, istemcinin VoIP gibi servislerine aşırı yük bindiriyor. Bunun gerçekleşmesi için hacker sunucuya büyük bir miktarda sorgu göndererek işlem yapacakmış gibi sunucuyu yük altında bırakıyor. Fakat istemcinin çökmesi için saldırgan çoğunlukla programdaki bir hata veya açıktan yararlanıyor.

Distributed Reflected DoS saldırısı da bir başka saldırı tipi. Bu saldırıda sorgular, servisleri felce uğramış hedef bilgisayara değil de hedef bilgisayarın adresini taşıyan yönlendirici bilgisayara yapılmakta. Bu yüzden de saldırının kökenleri tespit edilemiyor. DoS- saldırıları teoride amaçları bir bilgisayara girmek olmadığı için hacker saldırıları gibi değildirler. Daha doğrusu saldırılar büyük bir saldırının parçası olarak görülür, bu sayede hedef bilgisayarın servisleri devre dışı bırakılarak dikkat başka yöne çekilmiş olur.

Risk 3: IP kandırmacası
Gönderici Adreslerin Taklit Edilmesi

Kandırmaca çoğu kez güdümleme gibi adlandırılmaktadır ve tam olarak IP kandırmacası ise sahte kaynak adrese sahip paketlerin gönderilmesinden ibarettir. Normalde kaynak adresleri, her zaman paket göndericinin adresidir. Bu kaynak adres IP kandırmacası ile başka bir bilgisayardan gönderilmiş gibi bir izlenim yaratması için değiştirilir. Saldırgan böylelikle doğrulama temelli IP adresleri üzerindeki güvenlik önlemlerini atlatabilir. IP-Kandırmaca yöntemi ile yapılan bir saldırı sadece hedef ağdaki bilgisayarlar birbirine bir güvenli bağlantı ile bağlıysa işe yarar. Bir bağlantının güvenli bir bilgisayarda taklit edilmesi saldırganın herhangi bir doğrulama sürecinden geçmeden hedef bilgisayara rahatça ulaşmasını sağlıyor.

Risk 4: Numara çeviriciler
900'lü hatlara dikkat

VoIP bağlantıları çevirmeli aramalar tarafından da sekteye uğratılabilir ki, burada "numara çevirici" kavramı pek doğru olmayacaktır zira VoIP'de bağlantı internet üzerinden yapılıyor.

VoIP numara çeviriciler üç gruba ayrılıyor. Bu grubun en basitine giren program, seçilen numarayı pahalı bir özel hat üzerinden çeviriyor. Daha gelişmiş olan diğer tür ise aramayı modifiye edilmiş bağlantılar üzerinden gerçekleştirerek karşı tarafın hiçbir şey almamasını sağlıyor. Normal numara çeviriciler gibi VoIP numara çeviriciler de istemcideki bir ActiveX kontrolü ile gelerek ücretli hatlarla bağlantı kurabiliyor. Şimdiye kadar ülkemizde VoIP kullanıcıları pahalı numaraları çeviren bir Numara Çevirici ile karşılaşmadı. Bunun nedeni ise 900'lü hatların henüz VoIP üzerinden aranamaması ve VoIP'nin pek yaygınlaşmış olmaması. 900'lü hatlar VoIP servisi üzerinden ulaşılabildiği anda VoIP numara çeviriciler de etrafta cirit atmaya başlayacaktır.

Güvenli istemci:
Skype, konuşmaları nasıl koruyor

Skype en popüler ve en fazla yayılmış VoIP istemcisi olduğu için güvenlik kelimesi Skype için oldukça büyük bir anlam taşıyor. Neyse ki istemci söz konusu güvenlik alanında çok ileride ve bütün konuşmaları, taşınan verileri ve beraberindeki haberleri şifreleyebiliyor. Bu yüzden konuşmaların dinlenmesi mümkün olmuyor. Hatta Skype'ta verilerin koruması konusu öylesine büyük önem arz ediyor ki, firmalar bile korkmadan Skype hizmetlerinden yararlanabiliyor. Skype'ın şifreleme için kullandığı sistem ise 256 bit'lik AES anahtarından oluşuyor. Gelişmiş şifreleme standardı olarak adlandırılan AES, simetrik bir kriptoloji sistemi olmasına karşın aç gözlü saldırganlara karşı %100 güvenliği garanti edemiyor. AES şifrelemesi hatta sabit hatlarla yapılan konuşmalara dahi uygulanabilir. Ayrıca sabit hatlar ve internet telefonu arasındaki bağlantıyı sağlayan telefon köprüleri üzerinde de kullanılabilir.

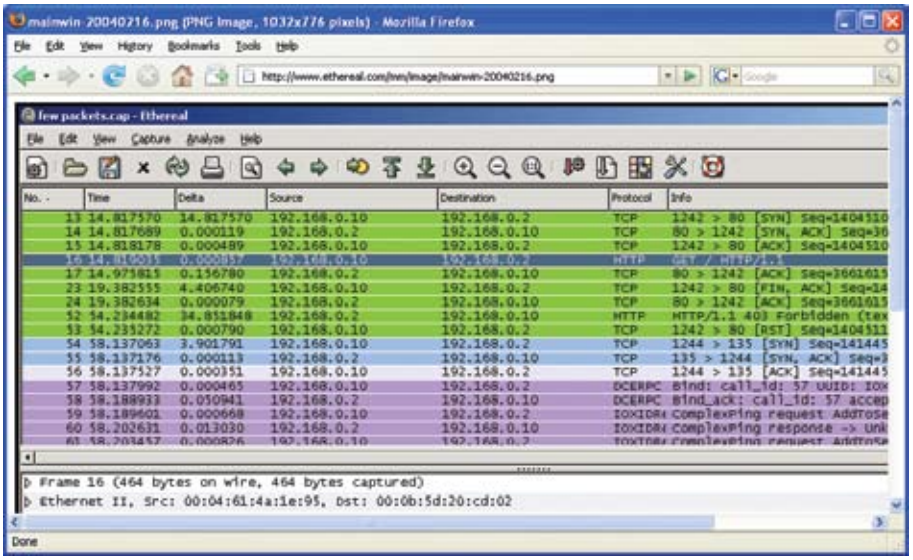

Güvenlik riski İnternet üzerinden yapılan görüşmeleri, Ethereal (artık Wireshark) gibi araçlarla dinlemek mümkün.

Korunma önlemi 1:
Sağlayıcının SSS'lerini okumak

VoIP'nin güvenlik açığı gittikçe daha çok anlam kazanıyor. Birçok işletmenin sayfasında kullanıcılar, Sık Sorulan Sorulardaki yenilikleri ve güvenlik sorularını da bulabiliyor, örneğin VoIP konuşmalarının dinlenmesi bunlardan biri. Müşteriler aslında olası güvenlik riskleri konusunda oldukça az kontrol sahibi. Daha doğrusu sistemini emniyet altına alma konusu VoIP servis sağlayancının görevi.

Korunma önlemi 2:
PC ve kablosuz ağı güvenceye alın

VoIP'yi açık alanlarda kablosuz ağ üzerinden kullanırken, şifrelenmemiş bir bağlantının ağdaki herkesi konuşmalarınıza kulak misafiri yapabileceğini unutmayın. Hassas bilgiler söz konusu olduğunda bu oldukça kritik bir durum yaratabilir. Gönderilen paketler şifrelenmediği için söz konusu durum e-postlar için de geçerli.

Şifreleme gerçekleştirebilen güvenli bir VoIP istemcisi kullanın. Bu, Skype ya da VPN bağlantısı olabilir. Bu durumda kuşku duymanıza gerek yok. Evinizde kablosuz bir ağ bağlantısı kurun.

Her halükarda kullanılabilir şifreleme standartlarından birini, WPA şifrelemesi gibi, etkinleştirin. Diğer tüm güvenlik özelliklerini çalıştırın. En düşük riske sahip bir VoIP için kendi bilgisayarınızı kendiniz güvenlik altına alın. İşletim sisteminiz için ve VoIP-Yazılımı için bulunan en son güncellemeleri kurun.

Ek olarak bilgisayarınıza bir Anti-Virüs yazılımı ve bir Güvenlik Duvarı kurulmuş olması gerekir ve bunların doğru ayarlanması da büyük önem taşır. Son olarak daima en güncel yazılımı kullandığınızdan emin olun.

rbaltas@chip.com.tr

BİLGİ

IPSec ve SRT protokolü

IPSEC PROTOKOLÜ

Bu protokol IP protokolünün zayıflıklarını ortadan kaldırıyor ve iletişim için güvenlik mimarisini ortaya koyuyor. IPSec temel olarak bir ağın gizliliğini, bütünlüğünü ve doğrulamasını garanti ediyor.

Bu sayede sistem hacker'ların arada kesilmiş bir paketi hedef bilgisayara devamlı göndererek kilitledikleri Replay saldırılarını engellemiş oluyor.

SRT PROTOKOLÜ

"Secure Real-Time Transfer Rrotocol" olarak adlandırılan bu protokol "Real-time transport" protokolünün şifrelenmiş bir türü. Protokol AES yöntemini kullandığı için internet telefonu üzerinden yapılan görüşmelerin güvenliğini sağlamakta.

Eserlerinizi koruyun

İntihale **dur deyin**

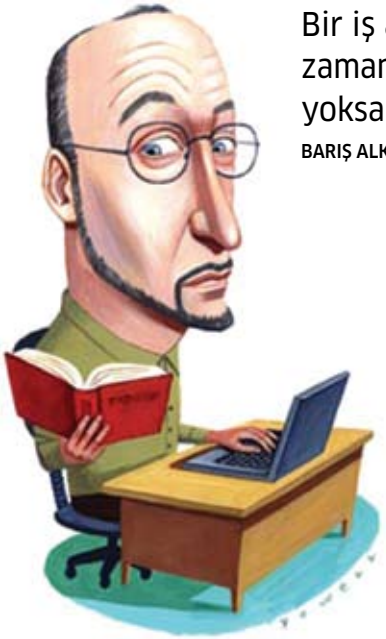

Bir iş arkadaşınız, patronunuzun istediği raporu rekor sayılabilecek bir zamanda ve kusursuz bir şekilde hazırladı. Bu sizin yetersizliğinizden mi yoksa onun hırsızlığından mı kaynaklanıyor?

BARIŞ ALKIM

Telif kanunları, fikir eserlerini koruyan yasal mekanizmalardır. Herhangi bir sanat eserinin telif hakkını aldığınızda, aynısını ya da çok benzerini izniniz olmadan üreten kim olursa olsun, telif kanununa muhalefetten yargılanabilir. Ama siz siz olun, eskilerin "her işin başı tedbir" dediğini unutmayın. Eğer kendi çıkarınızı zamanında koruyamazsanız, sonradan saçınızı başınızı yolmanın hiçbir faydası olmaz.

Tıpkı kalpazanlık gibi, intihal de ciddi bir suçtur. İntihalle sahtecilik bire bir aynı şey değilse bile, bir başkasının emeğini kendi yaptığı bir şeymiş gibi göstermek yasadışı bir eylem. Ne yazık ki dünyada fikirlerin yeniden üretilmesine ilişkin görüşler bir hayli karışık. Birçok yasal boşluk nedeniyle intihalciler hiçbir ciddi kayba uğramıyorlar ve yaptıkları yanlarına kalıyor.

Kendinizi intihalden korumanın iki aşaması var. Sadece sunulan raporların ne kadarının "aşırıldığını" saptamakla iş bitmiyor, bir de çevrimiçi dünyaya açtığınız özgün eserlerinizi korumak var. Uygun araçlar sayesinde özgün eserlerinizi kolayca korumanız mümkün.

Banner seçin **www.copyscape.com/banners.php?o=f** adresinden sitenizin renk temasına uygun bir banner bulabilirsiniz.

Korsanlık ve intihal

Fikir eseri telifferinin hiçe sayılması açısından baktığımızda korsanlık ve intihal benzer anlamlar taşıyormuş gibi görünse de, aslında birbirlerinden çok farklılar. Korsanlık genelde ürünlerin yasadışı kopyalanmasını anlatan bir terim (örneğin yazılımların, filmlerin, telifli kitapların, kliplerin ve şarkıların). Bununla birlikte intihal, metinlerin başka sözcükler kullanılarak (hiç utanmadan) açımlanmasını ve bir başkasının özgün eseri olarak sunulmasını kapsıyor.

Korsanlık, sanat eserlerinin orijinal biçimlerinin korunarak, ama korsan ürünün kalitesine dikkat edilmeden çoğaltılmasıdır. İntihal ise asıl yazara atıfta bulunmaksızın fikirlerin çalınmasıdır.

Elinize geçen içeriği nasıl denetleyeceksiniz?

Geniş bir kitleye dağıtılması gereken belgeler elinize geçtiğinde, bu içeriğin özgün olduğundan adınız gibi emin olmalısınız. Eğer hedef kitleniz bu riğin özgün olmadığının kına varırsa bir anda hırsız konumuna düşebilir, dahası, üstlerinize de açıklaması zor bir durumla karşı karşıya kalırsınız. Böylesi metinlerin özgünlüğünü doğrulamak için birtakım çevrimiçi araçlardan faydalanabilirsiniz. Dilerseniz bunlara şöyle bir bakalım:

İlk ve en iyi teknik, şüphelendiğiniz içeriği Google'da aratmak. Aslında kopyalanmış içeriği tespit etmek için herhangi bir arama motoru da aynı işi görüyor. Tek yapmanız gereken, arama sorgusu olarak metnin bir kısmını çift tırnak (") içine yazmak. Bu basit yöntem, düşüncelerin farklı sözlerle anlatıldığı ve yeniden düzenlendiği durumları saptayamıyor.

Eğer patronunuz sizden içeriği "Copyscape"ten geçirmenizi isterse de şaşırmayın. Bu, içeriğin özgünlüğünü kontrol için kullanılan, bu içeriğin başka web sitelerinde yer alıp almadığını denetleyen web tabanlı bir mekanizma. Indigo Stream Technologies firması tarafından geliştirilen bu hizmet, Google API'lerini kullandığı için, arama motorlarına benzer bir şekilde çalışıyor. Ancak burada bir web sitesi üzerinde yer alan içeriği sınayabiliyorsunuz. Çevrimdışı içeriği de aratabiliyorsunuz ama sonuçlar çok tatmin edici olmuyor. **www.copyscape.com** adresinden ulaşabileceğiniz ücretsiz hizmet ise en üst 10 sonucu ve metne kaynak teşkil etmiş olabilecek bağlantıları sunuyor. Copyscape'in arama motorlarından üstün yanı, Google API'nin değiştirilmiş bir halini kullandığı için, sadece metnin bire bir kopyalandığı durumları değil, cümlelerin çok benzer olduğu durumları da saptayabilmesi.

Çevrimiçi içerik konusunda daha güçlü bir desteğe ihtiyacınız varsa TurnItIn, OrCheck (Originality Checker), PRAISE (Prioritised Ring to Assist In Similarity Evaluations), VAST (Visual Analysis of Similarity Tool) ve biçem karşılaştırması için FreeStyler ile Jstynalayser gibi yazılımlara başvurabilirsiniz. Özellikle sürekli tezlerin ve makalelerin yazıldığı lise ve üniversitelerde bu yazılımlar mutlaka kullanılmalı. Çoğu öğrenci profesyonel yazar değildir ve daha büyük bir kısmı, işledikleri suçun ne denli büyük olduğunun farkına bile varmaz. Çoğu kimse hazır malzemenin üstüne konmanın çok zahmetsiz olduğunu kabul ediyor ve bunun için de kendilerince sebepleri var.

Yukarıda saydığımız yazılımsal uygula-

BİLGİ

İntihal ne demek?

İntihal sözcüğü çoğu zaman ödünç alma, çalma, kopyalama ve aşırma ile eşanlamlı kullanılıyor. Bu sözcükler eylemin doğasına ilişkin fikir verse de, intihal için daha çok "beyaz gömlek suçu" deniyor. Edwin Sutherland'in 1939'da yaptığı tanıma göre, beyaz gömlek suçu denilen şey "mesleğinde yüksek bir sosyal statüye ve saygınlığa sahip olan kişinin işlediği cürüm".

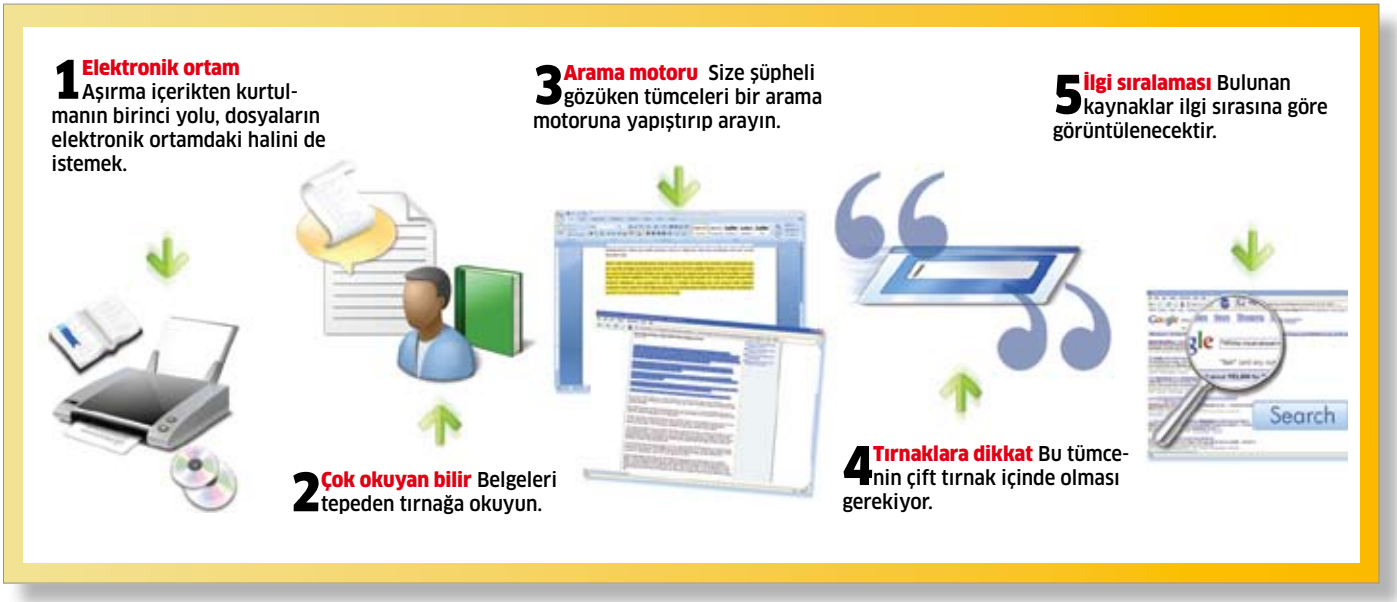

BİLGİ

Telif hakkı kapsamı

Sanat eserlerinde telif müzik, fotoğraf, video ve filmin yanı sıra kitaplar, senaryolar ve bilimsel olmayan araştırmalar gibi basılı metinleri de kapsıyor. Ancak kanunlar varsayılan halleriyle bu saydıklarımızın hepsini içine almayabiliyor ve bu haklardan yararlanmak için her ülkenin kendi belirlediği kanunlara uymak gerekiyor.

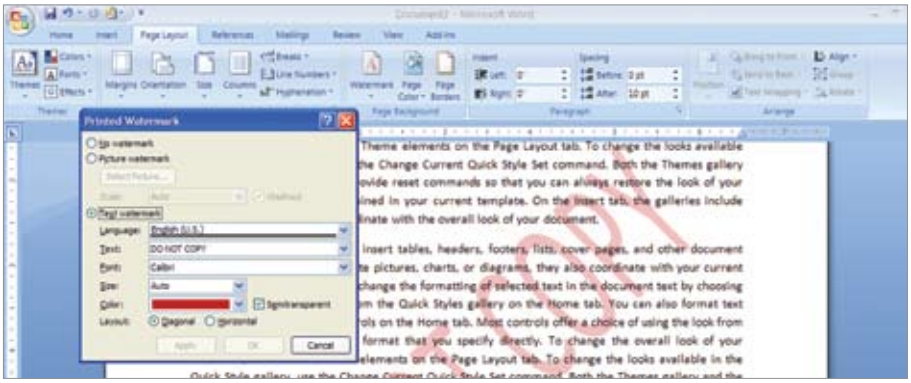

Filigran ekleme Dosyaya filigran eklemek eserinizin telif hakkının bulunduğunu ve izinsiz kopyalanamayacağını belirten bir yöntem.

malar, intihalin istatistiksel bir çözümlemesini sunup orijinal kaynakları bulabiliyor. Bazıları özgün ve çalıntı metni yan yana karşılaştırabiliyor. Böyle uygulamalar kullanmanın altında yatan fikir, özellikle de çalıntı metni üreten değil de denetleyen kişi sizseniz, yasal güçlüklerden korumak.

Özgün metne sahip çıkın

Elinize geçen metnin özgünlüğünü denetlemek ne denli önemliyse, kendi çevrimiçi eserlerinizi korumak da o kadar önemli. Yazılı bir özgün eserin yaratıcısı olarak, alın terinizin meyvesi olan bu eser yüzünden atıfta bulunulmayı hak ediyorsunuz. Birkaç basit ama etkili ipucuna başvurarak özgün metnin yanlış alıntılanmasını ve referans verilmemesini engelleyebilirsiniz.

Web sitelerinizi koruyun

İnternete konulan her metin telif kanunlarına tabidir. Bunun tek istisnası hükümet kaynaklarından alıntılanan veriler. Metinleriniz kullanıldığında sadece adınıza atıfta bulunulması yetmez, bundan doğan yasal bir telif geliriniz de olacaktır. Kimi "otlakçıların" el emeğiniz göz nurunuz olan yazıları aşırmaması için yapabilecekleriniz şunlar.

► Web sitenizin her sayfasının alt bilgi (footer) kısmında telif işareti (©) kullanın. Bu işaret yerine "c" harfinin iki yanına ayraç koymak hoş karşılanmıyor. Yazınızın altına "© Telif hakları 2000, ABC. Tüm hakları saklıdır" gibi bir satır da ekleyebilirsiniz.

► Web sitenize bir "copyscape" reklâm bandı ekleyin. Copyscape web sitesi size Photoshop'ta düzenlenebilir bir de dosya veriyor (banner.psd). Bu bandı, sadece sayfanızdaki tüm içerik özgünse kullanabiliyorsunuz.

Belgelerinize göz kulak olun

Eğer verilerinizin güvenliğinden emin olmazsanız, bilgisayar üstündeki belgeleriniz de intihal kurbanı olabilir. Veri güvenliği her zaman parola demek değildir. Verilerinizi tekrar tekrar tehlikeye maruz bırakacak parolalar yerine başka birkaç yöntem izleyebilirsiniz:

► **Belgelerinize filigran (watermark) ekleyin:** Filigranlar sadece belgelerin aşırılmasını engellemekte değil, sahte para basımını engellemekte de kullanılır. Çoğu ofis yazılım paketinde belgelerinize filigran uygulama seçeneği var. Bu filigran bir şirket logosu olabileceği gibi, metnin kolay lokma olmadığını belirten açık renkli bir yazı da olabilir.

► **Belgelerinize altbilgi (footer) ekleyin:** Sadece sayfa numarası eklemek yerine, dosyanın serbest dolaşım ve dağıtım için olmadığını belirten alt ve üst bilgiden de faydalanabilirsiniz. Tıpkı web sitenizde olduğu gibi, belgelerinize telif (copyright) simgesini ve telif satırını da ekleyebilirsiniz. Bu özellikle canlı sunumlar ve slayt şovları için ideal bir yöntem.

► **Belgelerinizi PDF dosyası olarak saklayın:** PDF dosyaları belgelerinizin özgün niteliklerini korumakla kalmıyor, dosyanızı kolayca düzenlenemeyen bir hale de dönüştürüyor. PDF düzenleyen uygulamalar biraz pahalı da olsa, bu işi bedava yapan ve deneme süresi bile olmayan yazılımlar da var.

Bunlardan biri, herhangi bir dosyadan doğrudan PDF yaratmanızı sağlayan PDF995 uygulama paketi. Pakette, PDF belgelerini düzenlemeniz için PDFedit995, imzalayıp şifrelemeniz için Signature 995, PDF dosyalarını HTML'e ya da Word belgesine dönüştürmek içinse PDFeditHTML995 gibi araçlar var.

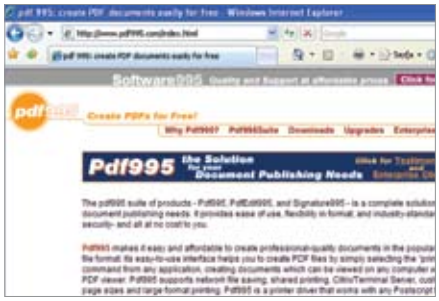

PDF995 Dökümanları PDF'e dönüştürmek için ideal bir paket.

PDF995'i bağımsız bir yazılım olarak kullanabilirsiniz. Bunun için PDFedit995'i indirmeniz gerekiyor. Bu araçla PDF'leri birleştirebilir, içlerinden veri çıkarabilir, antet yaratabilir, PDF'lerden HTML ya da Word belgesi oluşturabilir ve daha birçok şey yapabilirsiniz. Signature995 ise veriyi şifrelemenize, seçimlik bir parola eklemenize, dosyaları basılamaz hale getirmenize, verinin panoya kopyalanmasını engellemenize, hatta belgelerin değiştirilmesini engellemeye yarıyor. Ayrıca PDF'lerin şifresini açarken, imzalarken ve PDF'lerin sağlamlığını doğrularken de yazılımdan faydalanabilirsiniz.

Software995 yazılım paketi bir sürü hizmet sunsa da biz bu makalede değindiğimiz tedbirleri almanızı sağlayabilecek olan PDF995 üzerinde durduk. Tüm bu uygulamaları ve daha çoğunu **www.software995.com** adresinden indirebilirsiniz.

balkim@chip.com.tr

BİLGİ

En çok intihal yapanlar

Günümüzde intihal rekoru yüksek lisans ve doktora düzeyindeki öğrencilerde. Üniversitelerdeki çoğu öğrenciler kendilerinden üst sınıfların ödevlerinden ya da tezlerinden yararlanıyor. Bazen de paralı hizmetlerden yararlanarak tez yazdırıyorlar. İntihalin boyutlarını öğrenmek için faydalanabileceğiniz bir dizi çevrimiçi araç var. Çoğu istatistiksel araştırma her on öğrenciden yedisinin açımlamadan ya da benzer intihal tekniklerinden medet umduklarını ortaya koyuyor.

PDF995 ile güvenlik

Bu atölyede Word dosyalarını PDF'lere nasıl dönüştüreceğinizi, nasıl birleştireceğinizi ve PDF995 CHIP-Code **PDFSUITE995** uygulama paketiyle nasıl güvenliği sağlayacağınızı göstereceğiz.

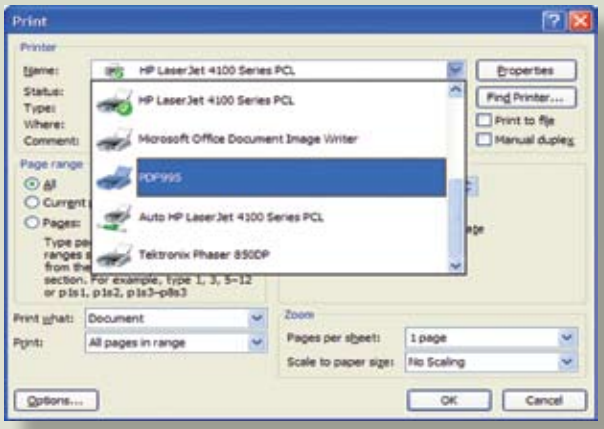

1 Word'den PDF'e dönüştürme Word belgenizi açıp »Yazdır« penceresine ulaşın. Burada "PDF995" adlı yazıcıyı seçip »Tamam«a basın.

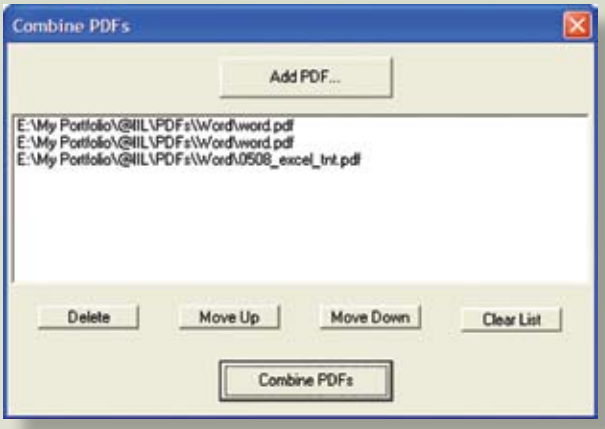

4 Birleştirme »Combine PDFs« iletişim kutusundan »Add PDF...«e tıklayıp koleksiyonunuzdaki PDF'leri ekleyin. »Combine PDFs« ile devam edin. Yeni dosyayı kaydedin.

2 Kaydetme Dosyayı kaydetmek için »Save«e basın. Açılan iletişim penceresinde »Continue using the sponsored version«a tıklayın.

5 Şifreleme Şimdi de »Başlat / Tüm Programlar / Software995 / signature995« yolunu izleyin. »Encrypt« sekmesinde »PDF Rights Management« düğmesine basın.

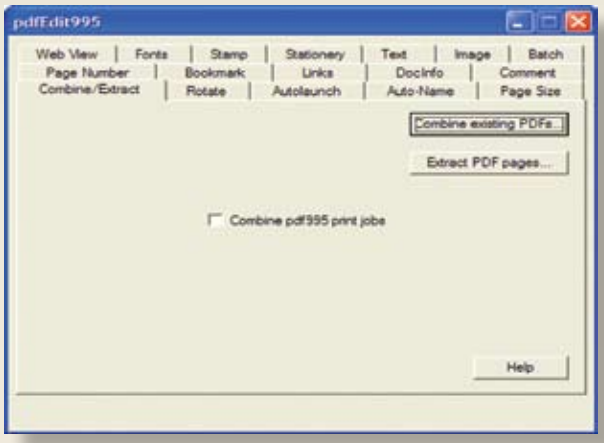

3 Birleştirme PDF'ler yaratıldıktan sonra, »Başlat/Tüm Programlar/Software995/pdfedit995" yolunu izleyin. »Combine/Extract« sekmesinden »Combine Existing PDFs"«e basın.

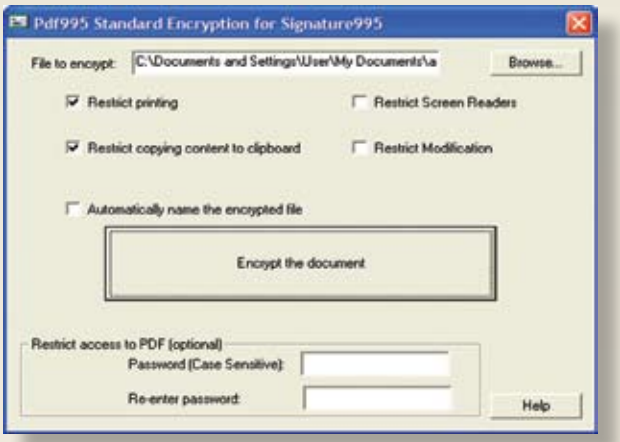

6 Güvenlik »Browse« ile PDF dosyanızı bulun. »Restrict Printing« ve »Restrict copying content to clipboard« seçeneklerine işaret koyun. »Encrypt the document«a basın ve kaydedin.

DoubleTwist sayesinde

Facebook'ta MP3 paylaşımı

DoubleTwist adlı yeni masaüstü uygulaması kullanıcıların bilgisayarlar arasında ses, video ve resim dosyalarını aktarmasına olanak tanıyor.

BARIŞ ALKIM

Program aynı zamanda iTunes'tan satın alınmış dosyaları yeni baştan MP3 biçiminde kaydederek dijital hak yönetimi (DRM) kısıtlamalarını ortadan kaldırabiliyor. iTunes şarkılarınızdan oluşturduğunuz DRM kısıtlamaları bulunmayan MP3'leri sadece iPod veya iPhone'da değil, her dijital müzik çalarda dinleyebiliyorsunuz.

DoubleTwist, Monique Farantzos ile DVD Jon'un ortak çalışması. Gerçek adı Jon Lech Johansen olan DVD Jon, DVD standardının bir parçası olan CSS şifrelemesini kırarak adını duyurmuştu.

İkilinin firması, yakınlarınızla ses, video ve resim dosyalarını paylaşmanıza izin veren bir de Facebook uygulaması geliştirmiş. Bu uygulama, DoubleTwist masaüstü uygulamasıyla bir arada çalışıyor. Uygulamanın içindeki bir açılır kutu sayesinde arkadaşlarınıza fotoğraf, video ve müzik gönderebiliyor ve onların yolladıklarını kabul edebiliyorsunuz.

İşte DoubleTwist'i kurmak ve Twist Me ile Facebook dostları arasında medya paylaşımını başlatmak için gerekenler:

Nelere ihtiyacınız var?

- Windows'la çalışan bir PC. DoubleTwist şimdilik sadece Windows XP ve Vista'da çalışıyor ama bir Mac sürümü ve iPhone uygulaması da yolda.
- Bir Facebook hesabı
- Birkaç MP3
- Bunları paylaşacak arkadaşlar

1. Adım: Müziğinizi serbest bırakın

DoubleTwist'i kurduktan sonra, satın almış olduğunuz korumalı iTunes şarkılarını serbest bırakın.

Önce DoubleTwist'i indirip kurun. Program kurulduktan sonra DRM'in kaldırılması arka planda gerçekleşecek. Uygulama, iTunes mağazasından alınmış korumalı AAC ve M4A dosyalarını buluyor, sonra bunları sessizce çalıyor ve DRM'siz MP3 dosyası şeklinde kaydediyor.

Bu ses kalitesinde birazcık düşüşe yol açıyor, ama AAC ve MP3 sıkıştırması benzer ilkeler üzerine kurulu olduğundan fark o kadar da büyük değil. Apple'ın korumalı M4A dosyalarının dışında, masaüstü uygulaması videoları (3GP, MPEG4, WMV, AVI ve MPEG2), resim dosyalarını (JPG, PNG, GIF, BMP) ve diğer ses dosyalarını (MP3, AAC, WMA, WAV) da aktarabiliyor.

Uygulama kendini iTunes kitaplığınıza da ekliyor, ama sadece sahip

1

2

olduğunuz ya da iTunes'da çalma hakkına sahip bulunduğunuz dosyaları dönüştürüyor.

Bu noktada, bilgisayarında DoubleTwist olduğunu bildiğiniz herhangi biriyle müzik paylaşabilirsiniz. Ancak asıl eğlence Facebook uygulamasını çalıştırdığınızda başlıyor.

2. Adım: Facebook uygulamasını kurun

Şimdi Twist Me sayfasına gidip uygulamayı kurun. Uygulamanın profilinizde bir uygulama olarak kurulmasına izin vermeyi unutmayın. Eğer başkalarının paylaşım alışkanlıklarınızdan haberdar olmasını istemiyorsanız uyarıları kapatın.

3. Adım: Şarkı paylaşımı

Uygulama profilinize eklendikten sonra istediğiniz sayıda müzik ya da video dosyasını (10 MB'a kadar) seçin ve Facebook uygulaması sayesinde karşıya yükleyin. Uygulama gerektiğinde dosyaları dönüştürüyor (eğer masaüstü uygulaması zaten dönüştürmediyse) ve böylece arkadaşlarınıza kolayca yollayabiliyorsunuz.

Dosyanın karşı tarafa ulaşması için gerek sizin gerekse dosya alışverişi yaptığınız arkadaşlarınızın bilgisayarlarında programın kurulu olması gerekiyor. Bu kısmen pazarlama stratejisi, kısmen de işinizi kolaylaştırmaya yönelik, çünkü paylaşımı bir adım ileri götürüyor. Facebook uygulamasını kurduktan sonra masaüstünde DoubleTwist'i kullanarak, Facebook arkadaşlarınızla ya da e-posta adresi olan herhangi biriyle resim, ses veya video paylaşabilirsiniz.

Facebook uygulaması olan Twist Me'yi değil de doğrudan masaüstü yazılımını kullanırsanız da müzik aktarımı yapabilirsiniz. Ama bunun için iTunes kullanıcısı olmanız şart. Bunun için »Share« sekmesinden »My iTunes«'u seçin ve iTunes koleksiyonunuzdan herhangi bir şarkıyı seçin.

4 Adım: Gönderilen dosyaları kabul etmek

Facebook'taki arkadaşlarınızdan biri size bir şey gönderdiğinde DoubleTwist masaüstü uygulamasının »Home« sekmesinde, »New Items« başlığı altında bunu görebilirsiniz. Dosyayı oynatmak için üzerine çift tıklamanız yeterli.

balkim@chip.com.tr

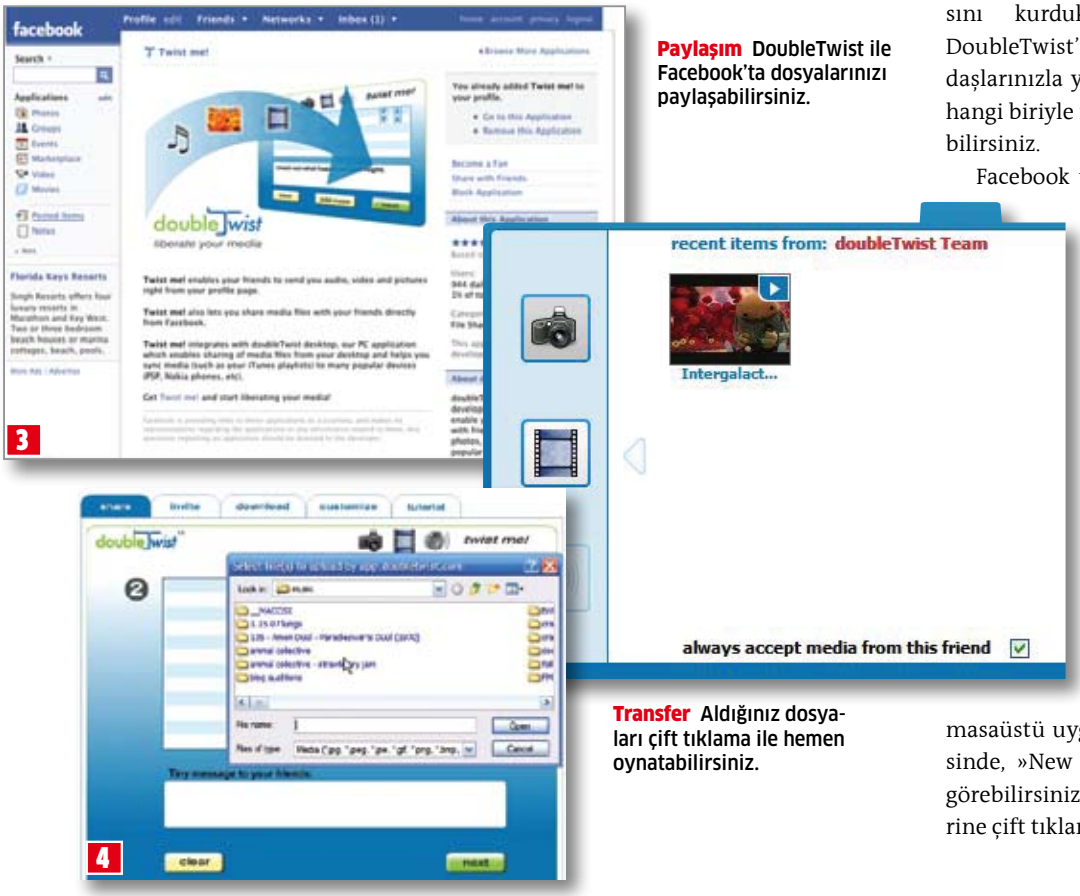

Paylaşım DoubleTwist ile Facebook'ta dosyalarınızı paylaşabilirsiniz.

Transfer Aldığınız dosyaları çift tıklama ile hemen oynatabilirsiniz.

Vista'yı yüklerken

Günümüz bilgisayarlarına Vista'yı sıfırdan yüklemek veya eski işletim sisteminin üzerine yükseltme yapmak yaklaşık 30 dakika sürüyor. CHIP, Vista yüklemesini adım adım gösteriyor.

RECEP BALTAŞ

Vista'ya geçiş beraberinde birçok fayda getiriyor. Örneğin işletim sisteminin yeni tasarımı sayesinde Windows XP'ye göre çok daha kolay bir kullanım, gelişmiş güvenlik seçenekleri ve daha birçok eklenti bu faydalar arasında. Vista'nın kurulumu dahi, daha önceden herhangi bir kurlum tecrübeniz olmasa bile, gayet kolay. Daha önceki Windows sürümlerine nazaran Microsoft, bu işletim sisteminin kurulumunda sorular, diyaloglar ve kullanıcı girdilerini büyük oranda azaltmış. Tüm bunların yanında isterseniz hem Windows XP hem de Windows Vista'nın beraber yüklü olduğu çift ön yüklemeli (Dual-Boot) bir sistem oluşturabilir, isterseniz de sadece Vista'yı tercih edebilirsiniz. Her ne kadar Vista'yı uzun zamandan beri kullandığınız XP'nizin üzerine kurabilseniz de testimizde bu tür bir kurlumun sonunda bazı sorunların ortaya çıkabildiğini fark ettik. Özellikle virüs tarayıcı, güvenlik duvarı ve ince ayar yazılımları gibi sistemin derinliklerine inen araçlar sorun çıkartabiliyorlar.

1. Hazırlıklarınızı yapın

Yükleme tipinden bağımsız olarak, Windows'un kurlumdan sonra gerçekten sorunsuz çalışması ve kurulum esnasında herhangi bir hata vermemesi için daha ilk baştan önlemlerinizi almalısınız. Bunun için ilk olarak bilgisayarınız Windows Vista

ile ne kadar uyumlu olduğunu bilmeniz gerekiyor. Microsoft'un Windows Vista Upgrade Advisor adını verdiği ve boyutu 7,2 MB olan ücretsiz aracı sayesinde, sisteminizin Vista'ya hazırlılığını denetleyebilirsiniz. Aracı **www.microsoft.com/turkey/windows/products/windowsvista/buyorupgrade/upgradeadvisor.mspx** adresinden indirip kurabilirsiniz. Aracı çalıştırdıktan sonra yüklemek istediğiniz Vista sürümünü seçip gereksinimlerini görerek sisteminizin bunun için yeterli olup olmadığını öğrenebilirsiniz.

Tavsiye aracı daha ilk adımda en önemli bilgiyi veriyor: Eğer siteminiz Vista kullanımı için uygunsa "Bilgisayarınız Windows Vista'yı çalıştırabilir" ibaresi ekranda beliriyor. Tavsiye edilen Vista sürümünden daha önemli olan bilgiler ise "Aygıtlar" ve "Programlar" bölümünde var. "Sistem gereksinimleri" bölümü ise sadece sisteminiz Vista ile uyumlu olmadığında bir öneme sahip.

Yine donanımlar ve diğer bileşenlerle ilgili herhangi bir problem varsa bunlara göz atmak için "Detayları göster" butonuna tıklayabilirsiniz. Eğer sistemde herhangi bir değişiklik yapılması gerekiyorsa söz konusu bu değişiklikler de "Görev Listesi"nde kullanıcıya belirtiliyor. Örneğin sürücülerin güncellenmesinin gerektiği gibi.

2. Disk bölümlerini düzenleyin ve önemli verileri yedekleyin

Birçok parçaya ayrılmış bir sabit diskte Windows Vista, hâlihazırda XP yüklü bölüme dokunmayabiliyor. Fakat siz yine de önleminizi alın. Kurulum esnasında bir hata veya işletim sistemindeki bir bozukluk veri kaybına neden olabilir. Bu yüzden verilerinizin yedeğini almanız şart. Burada en basit işlem verileri taşınabilir bir sabit diske aktarmak. Acronis True Image 11 Home veya O&O Diskimage 1.0 gibi özel yazılımlar sayesinde sabit dikinizin bir bölümünü komple yedekleyebilir, daha sonra bu yedeği harici sabit diske veya DVD'ye yazabilir ve ihtiyacınız olduğunda da tekrar geri yükleyebilirsiniz.

Vista, her ne kadar kullanıcıya sunulan seçenekler çok az olsa da, eğer çift ön yüklemeli bir sistem kurulacaksa sabit diski bölümlendirme işlemini gerçekleştirebiliyor. Fakat isterseniz kendiniz de ücretli yazılımlar Partition Magic veya Paragon Partition-Manager'ın yanında ücretsiz olan Linux dağıtımı Gparted'ı da kullanabilirsiniz. DVD'deki kalıp dosyasını CD'ye yazın ve sistemi bu CD ile açın. Gparted daha sonra var olan bölümleri ve bu bölümler

Başlıyoruz Klavye ve dil seçimi Vista yükleme işleminin ilk ekranını oluşturuyor.

üzerinde yapabileceğiniz değişiklikleri gösterecektir. Yazılımın NTFS desteği olduğunu da belirtelim.

3. Windows Vista'yı yükleyin

Tüm hazırlıklarınız tamamladıktan sonra sisteminizi Vista DVD'si ile yeninden başlatın. Windows ilk olarak önemli verileri geçici belleğe yazacaktır. Daha sonra karşınıza yükleme yardımcısı çıkacak. İlk ekranda dil, saat ve para birimi ve klavye tipini belirlemeniz istenecektir. »İleri« seçeneğine tıklayarak bir sonraki adıma geçin.

"Windows'u yüklemeden önce bilinmesi gerekenler" bölümünde Vista'yı nasıl en güncel konuma getirebileceğiniz ve diğer yasal konular yer alırken "Bilgisayarınızı onarın" bölümüne girdiğinizde ise sistem geri yüklemeyi devreye sokabilirsiniz. Eğer Windows açılmıyorsa veya işletim sistemi dosyalarında herhangi bir bozukluk meydana geldiyse bu seçeneği kullanabilirsiniz. »Şimdi yükle« seçeneğine bir defa tıklayarak Vista'nın kurlum işlemine başlayabilirsiniz. Bir sonraki adım ise ürün anahtarının girilmesi. Ürünün anahtarını DVD kabında veya bilgisayarınızın kasası üzerindeki etikette bulabilirsiniz. Fakat Windows Vista ile Microsoft ürün anahtarı olmadan da işletim sisteminin yüklenmesine izin veriyor. Bu durumda işletim sistemi etkin olmuyor ve sadece 30 günlük deneme sürümü olarak çalışıyor. Ürün anahtarınızı girdikten sonra sistemi tekrar kullanmaya devam edebiliyorsunuz. Satın aldığınız Vista sürümüne göre daha sonra diğer bileşenlerin sisteme eklenebilmesi için Vista DVD'sini sürücüye yerleştirmeniz gerekebiliyor. "Kurulum tamamlandığında Windows'u otomatik olarak etkinleştir" seçeneğindeki işareti kaldırın ve bir sonraki adıma geçin. Burada yüklemek istediğiniz Windows sürümü sorulacaktır. Yüklemek istediğiniz sürümü seçtikten sonra "Satın aldığım Windows sürümünü seçtim" seçeneğini işaretleyin ve bir sonraki adıma ge-

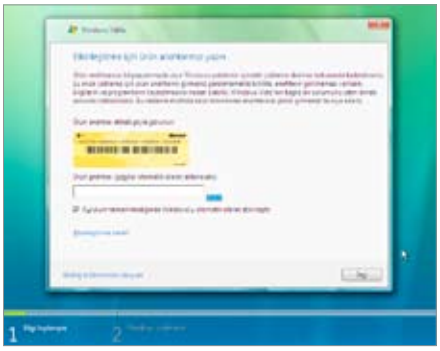

Hangi sürüm Ürün anahtarınızı girdiğinizde, Vista sürümü otomatik olarak seçiliyor.

Lisans koşulları Yüklemeye başlamak için lisans koşullarını kabul etmeniz gerekiyor.

Yükleme tipini seçin Yükseltme sadece XP üzerine mümkün oluyor.

çin. Şimdi karşınıza lisan koşulları çıkacak. Burada »Lisans koşullarını kabul ediyorum« seçeneğini işaretledikten sonra kuruluma devam edebilirsiniz. Eğer lisans sözleşmesini kabul etmezseniz Vista'yı yükleyemezsiniz.

4. Doğru sabit diski seçmek

Yardımcı, bir sonraki adımda, Vista'nın nereye yükleneceğini soruyor ve mevcut olan bütün sabit diskleri ve bölümleri listeliyor. Sürücü harfleri daha önceden belirlendiği şekilde adlandırılmıyor. Bu yüzden de hedef sürücüyü bulmak zor olabiliyor. "Disk 0 Bölüm 1" ibaresi ile kullanıcı açıkçası Vista'nın hangi sabit diski işaret ettiğini anlayamıyor. Acaba dâhili bir disk mi yoksa harici USB disk mi? Vista disk numaralandırma işlemine içerideki disklerden başlıyor. İlk sabit disk ve ilk bölüm "0" olarak geçiyor. Bu durumda bilgisayarınızın sabit diski 0 iken takılı olan herhangi bir USB depolama birimi 1 olarak numaralandırılıyor. »Gelişmiş« seçeneğine tıkladığınızda ise "Sil", "Biçim", "Yeni" ve "Genişlet" gibi ileri düzey bölümleme seçeneklerini görüntüleyebiliyorsunuz.

Windows'u kuracağınız sabit diski seçin. Vista'nın kurulacağı bölüm NTFS dosya biçimi ile biçimlendirilmiş olmalı. Eğer kurulacak bölüm başka bir dosya sistemine sahip ise "Biçim" komutu ile bu bölümü NTFS biçimiyle biçimlendirebilirsiniz. Son olarak "İleri" komutunu verdiğinizde yükleme işlemi başlayacaktır.

5. Windows'u ayarlamak

Vista'nın ilk başlangıcında işletim sistemi bazı yapılandırma bilgileri belirliyor ve bilgisayarınızdaki donanımlar doğrultusunda içerideki veri tabanından gerekli sürücüleri yüklüyor. Kullanıcı Vista masaüstüne ulaşmadan önce, bir iki işlem daha yapmanız gerekiyor. Bunların başında bir kullanıcı hesabı ve bir parola oluşturmak geliyor. Oluşturulan bu ilk kullanıcı hesabı yönetici hesabı yerine geçiyor. Daha sonra bir kullanım için ayrıca bir de sınırlı kullanıcı hesabı oluşturmanızı öneriyoruz. Bu sayede bilgisayarınıza izinsiz yüklenen uygulamalardan kurtulabilir ve saldırılara karşı daha güvenli olabilirsiniz. Yine bilgisayarınız için bir ad girebilir veya verilen adı kullanabilirsiniz. "Tavsiye edilen ayarları kullan" seçeneğini seçtiğinizde ise gerekli güncelleştirmeler internetten otomatik olarak indirilip kurulacak ve Internet Explorer da sizi saldırganlardan, kimlik avı saldırılarından ve virüslerden koruyacak biçimde ayarlanacaktır.

Bilgisayarınızda herhangi bir sorun oluştuğunda, Vista bu sorunların internetteki çözümlerini gösterebiliyor. Bir sonraki adımda saat ve tarih ayarlarını gözden geçirmeniz isteniyor. Ayrıca eğer bir ağa bağlıysanız işletim sistemi size üç bölge sunuyor.

6. İlk başlangıç

Az önce kurlum esnasında belirlediğiniz kullanıcı hesabına tıklayarak sisteme girdikten sonra "Hoşgeldiniz" ekranı karşınızda belirecektir. Burada önemli ayarlara ve özelliklere hızlı erişim sağlayabilirsiniz. Artık Windows Vista'nın görsel dünyasına, saydam pencerelere ve 3B animasyonlara da hoş geldiniz. Fakat bu efektleri sadece ekran kartınızın WDDM özelliğine (Windows Display Driver Model) sahip sürücüsü Vista'da varsa görebiliyorsunuz. Eğer hâlihazırda yoksa sürücüyü internetten de indirebilirsiniz. Mac-OS X'in Quartz-Extreme tekniğine benzer bir teknik kullanan Vista efektleri doğrudan ekran kartını

BİLGİ

Hepsi bir arada: Linux XP ve Vista tek bir PC'de

1. Ubuntu'yu başlatın ve kök bölümdeki MBR içerisinden Grub'ı ayarlayın. Bu bölüm "/" üzerine bağlı olan bölümdür. Komut satırında "sudo mount" komutunu girdiğinizde bu işareti alırsınız. Bir terminal penceresinde aşağıdaki komutu girin:

```
sudo grub-install /dev/hdaX
```

Örnekteki /dev/hdaX daha önceden "mount" komutu ile yerleştirdiğiniz sürücüyü temsil ediyor.

2. Daha sonra aşağıdaki komutu verin:

```
dd if=/dev/hdaX of=bootsect.lin bs=512
count=1
```

Bu durumda /dev/hdaX yine kök bölümü temsil ediyor. Bu sayede MBR verilerini bootsect.lin dosyasına yazmış oluyorsunuz. Şimdi bu dosyayı USB bellek gibi Windows XP altından erişebileceğiniz bir sürücüye kopyalayın.

3. Windows XP'yi açın. Şimdi bootsect.lin adlı dosyayı C: sürücüsüne kopyalayın. Komut satırın açın ve aşağıdaki komutu verin:

```
attrib -s -h -r c:\boot.ini
```

```
notepad c:\boot.ini
```

Düzenleyicinin içinde aşağıdaki satırı sona taşıyın

```
c:\bootsect.lin="Linux"
```

Burada "[boot loader]" bölümünde "timeout=0" değerini 30 olarak değiştirin. Böylece Windows ön yükleme menüsü daha uzun süre gözükecektir. Son olarak bilgisayarı yeniden başlatın. Şimdi ön yükleme menüsünde XP veya Linux arasında seçim yapabilirsiniz. Artık Vista'yı da yapılandırabilirsiniz. Vista ön yükleme verilerini Boot.ini dosyasından aldığı için artık bu menüde Vista'yı da bulabilirsiniz.

İlk başlangıç Vista henüz karanlık ve görsellikten çok uzak.

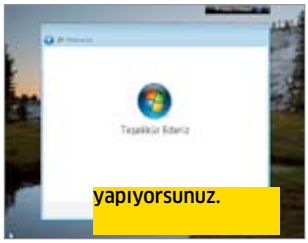

30 dakikadan sonra Windows Vista'nın renkli dünyasına giriş

Sorgulama Kullanıcının adı ve hangi simgeyi seçmek istediği buradan belirliyor.

devreye sokuyor.

Kurulum bittikten sonra Vista'yı 30 gün boyunca hiçbir kısıtlama olmaksızın kullanabilirsiniz. Daha sonra bu süre bitiminde sistemi etkinleştirmeniz şart. Vista bu konuda kullanıcılara birçok seçenek sunuyor. Eğer aktivasyon işlemini kendiniz gerçekleştirmek istiyorsanız »Denetim Masası / Sistem ve Bakım / Sistem« yolunu izleyebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

BİLGİ

Ön yükleme menüsü

Eğer hâlihazırda bilgisayarınızda Windows XP yüklü ise Vista bu işletim sistemini otomatik olarak tanıyor. Böylece Vista'yı yükledikten sonra XP veya Vista arasında seçim yapabileceğiniz bir ön yükleme menüsü ile karşılaşıyorsunuz. Herhangi bir problem olduğunda [Tab] tuşuna basarak kapsamlı bir bellek analizi başlatabiliyorsunuz. Grub gibi Linux dağıtımlarının ön yükleme yöneticileri Vista'nın ön yükleme sistemi tarafından üzerine yazılıyor. Ön yükleme esnasında Windows Vista'yı seçip [F8] tuşuna bastığınızda gelişmiş seçeneklere erişebiliyorsunuz. "Güvenli Mod" da sadece önemli servisler ve sürücüler yükleniyor. Herhangi bir sorun olduğunda bu moda sisteme erişim sağlayabilirsiniz. Ek olarak bu özellik ağ desteği ve komut satır desteğine de sahip. Yine bu moda her sürücü yüklenmeden önce gösteriliyor ve kullanıcı istediği sürücüyü devre dışı bırakabiliyor.

Ekranın diğer yarısında ise daha farklı gelişmiş seçenekler bulabilirsiniz. Örneğin ön yükleme günlüğünü devre dışı bırakabilir, çözünürlüğü düşürebilir veya çalışan en son yapılandırmayı geri yükleyebilirsiniz. Yine herhangi bir sorun olduğunda mavi ekranı okuyabilmek için sistemin yeniden başlatılmasını devre dışı bırakabilirsiniz. Ayrıca imzasız sürücülerin kullanılmasını da buradan devreye sokabilirsiniz.

Bu kapıdan her şey girer.

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

Dijital hazineleri koruyun

Fotoğraf, video ya da müzik: CHIP ile çok değerli dijital arşivinizi aynı Apple'ın yeni "Time Machine" sisteminde olduğu gibi çok basit bir şekilde **PC'NİZDE YEDEKLEYEBİLİRSİNİZ**.

MAHMUT KARSLIOĞLU / DH

Yedeklerin genelde kötü bir şöhreti vardır: Karmaşıktırlar, yeni fotoğraf ve müzik depolayabileceğiniz disk alanından çalarlar ve birçok durumda da oluşturmayı zaten unutmuş oluruz. Bir ihtimal yedek almış olsak bile emin olun o anda ihtiyacınız olan dosya buna dâhil değildir. Ve işte her şey o an sona erer. Bunun başınıza gelmemesi için yazının devamında küçük dosyalarınızı USB disk ya da internete, büyük dosyalarınızı da harici bir sabit diske ya da DVD'lere nasıl yedekleyeceğinizi göstereceğiz. Bu işe gönül vermiş okurlarımız için otomatik olarak yedek alabilen Apple'ın "Time Machine" benzeri bir yazılım paketi de oluşturduk. Daha fazla bilgi için (► **S. 164**)'deki kutuya başvurabilirsiniz. Tüm gerekli yazılımları da CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

Küçük dosyalar ya da müzik

Word dosyaları, Excel tabloları ya da Powerpoint sunumları kesinlikle daha az yer kaplar ama en fazla değişikliği üzerlerinde yaparız. Eğer bunların her sürümünün ayrı bir kopyasını almaya kalkarsanız da bir süre sonra kontrolü kaybetmemiz işten bile değildir. Çözüm için **www.gigabank.de/en/gigabank/index.php** basit ve kullanımı kolay bir seçenek sunuyor. 1GB depolama alanı ve veri aktarımını kontrol edebilmeniz için bir yazılım da ücretsiz olarak sunuluyor. Sisteme giriş yapıp yazılımı kurduktan sonra içerik menüsünden arşivlemek istediğiniz klasörü seçin. Alt klasörler de seçilecektir. Eğer geçen tatilinizden kalan büyük boyutlu videolarınızı diskten kaldırmak istiyorsanız, web'e taşımanız yeterli. Eğer her herhangi bir klasör üzerine sağ tuş ile tıklayıp »Gigabank / Archive and watch« seçeneğini seçerseniz araç dosya içindeki en ufak bir değişikliği bile yakalayıp güvenli SSL bağlantısı üzerinden online kopyasını oluşturacaktır.

Yazılım sisteme kendini bir sürücü olarak tanıtıyor ve masaüstüne de bir kısa yol atıyor. Sadece tek bir tıklama ile verilere sanki sabit diskinizdeymiş gibi ulaşabiliyorsunuz. Hatta araç aynı klasör yapısını bile koruyor. En iyi yönü de üzerinde kaç tane değişiklik yapmış olursanız olun dosyanızın tüm sürümlerine sadece tek bir simge ile ulaşabiliyorsunuz. Bu, genel yapıyı görmek için büyük avantaj sağlıyor. Dosyaya sağ tuş ile tıklayıp farklı sürümlerine "Versions" tarih sırası ile ulaşabiliyorsunuz. Müzik dosyaları üzerinde ise çok sık değişiklik yapılmadığı için sadece tek bir kopya bulunuyor. Ancak bu da gayet yeterli.

Ancak depolama alanı için aynı şeyi söylemek mümkün değil. Çünkü genelde MP3'lere bulunduğumuz her yerden ulaşmak isteriz, hatta onları ofisimizde doğrudan web'den dinlemeyi tercih ederiz. İste bunun için **www.mp3tunes.com** servisi aynı zamanda Lockers olarak da adlandırılan sınırsız web alanı ile yardımımıza koşuyor. Web sitesindeki dâhili oynatıcı ile favori şarkılarınızı dinleyebileceğiniz gibi, Lenny Kravitz ya da Amy Winehouse'u istediğiniz yerden canlı yayınlayabiliyorsunuz. Oboe Sync şarkıları göndermenize yardımcı oluyor. Yeni şarkılar eklediğiniz zaman araç bunun farkına varıyor ve şarkıları online olarak sunuyor. Tabii bunlara sadece siz erişebiliyorsunuz.

Yazılımı ilk kez başlatırken hesabınızla ilgili erişim bilgilerini girmelisiniz. Ardından »Add All Music to Locker« seçeneğini seçtiğinizde tüm şarkılarınız web alanına aktarılıyor. Dikkat! Çok fazla şarkı seçerseniz aktarımı uzun saatler alabilir. **www.sideload.com** sitesi ise Locker'ınızı beslemek için farklı bir yol sunuyor. Bu site sadece tıklayarak alanınıza ekleyebileceğiniz birçok ücretsiz MP3 sunuyor. İsterseniz Oboe Sync ile Sideload tarafından yüklenen müzikleri

Geleneksek veri kaydetme Dublin'deki Trinity College üniversite kütüphanesi.

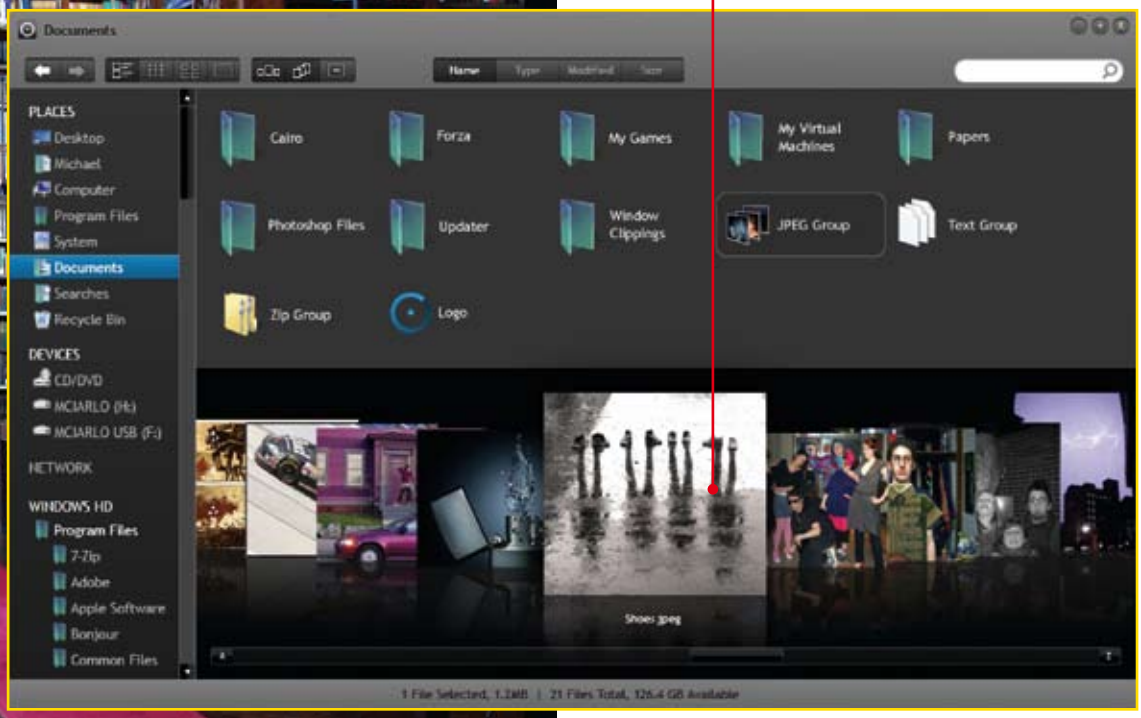

Coverflow Apple'ın prensibi yakında Windows altında da mümkün olacak.

CHIP ile veri depolama Apple'ın "Time Machine" sistemini PC'de oluşturuyoruz. Yakında piyasaya çıkacak olan Cairo ismindeki yazılım, görünüş olarak da Mac OS X'deki benzerini andıracak.

bilgisayarınıza »Download to / Choose A Directory...« seçeneğini kullanarak indirebilirsiniz. »File / Preferences / General« seçeneğini kullanarak gerçek zamanlı senkronizasyonu etkinleştirdiğinizde, tüm bu işlem otomatik olarak gerçekleşiyor. »Watch Folders« seçeneği ile izlenmesini ya da devre dışı bırakılmasını istediğiniz yeni MP3 klasörlerini listeye ekleyebilirsiniz. Müzikleri dinleyebilmeniz için bu servisi sağlayan web sitesine bağlanmanız gerekiyor. "Locker" altında tüm şarkılarınızın yanında bir arama satırı ile küçük bir oynatıcı da yer alıyor.

Şimdi herkesin harcı olmayan bir bölüme geldik: Online dosya depolama... Kişisel bilgilerini ya da çok önemli sırlarını internette paylaşmayı kimse canı gönülden istemez. Hele ki sabit bir internet bağlantısı yoksa bu çok mantıklı değildir. Küçük dosyaları USB disklerde saklamak ideal bir yöntemdir ve orada istenmeyen ziyaretçilerden rahatlıkla korunabilir.

DirSync ile sabit diskinizdeki verileri sadece birkaç fare tıklaması ile taşınabilir ortama aktarabilirsiniz. Aracı başlatın ve »New / Add« ile bir yedekleme işlemi başlatın. Kaynak (source) ve hedef (target) klasörleri seçin ve "Include subfolders" seçeneğini etkinleştirin. Bu şekilde klasör yapısı sabit diskten alınacak ve USB disk de aynı şekilde düzenlenecektir. DirSync aynı zamanda örneğin sadece Excel dosyalarınızı yedeklemek üzere de bir seçenek sunuyor. Bunun için »Filters« sekmesinden »Add« tuşuna tıklayıp »Include / File name / Browse for extentions« ile bir dosya türü seçebilirsiniz. Diğer dosyalar da benzer şekilde seçilebilir.

Filmler ve büyük dosyalar

Boş DVD'ler çok uygun fiyata büyük bir depolama kapasitesine sahip. Bu şekliyle verilerinizi güvenle saklamak için ideal bir yedekleme ortamı sunuyorlar. Z-DataDVD, belgelerinizi bu yazılabilir disklerde saklayabiliyor. Geleneksel DVD yazma araçlarından farklı olarak sabit olarak yedeklemek istediğiniz klasörleri tanımlamanıza ve kayıt işlemini bir toplu iş dosyası yardımıyla otomatik olarak yapmanıza da olanak tanıyor. Dahası, yazılım Z-Cron ile çalışabiliyor. Bu araç "Time Machine" gibi bir sistemin PC'de bile oluşturulmasına imkan tanıyor ve birlikte çalıştığı yazılımın zamanlanmış görev kontrolünü ele alıyor. Örneğin bu araç ile Z-DataDVD'nin her gün saat 18:00'de otomatik olarak yedek almaya başlamasını belirleyebilirsiniz. Ardından tek yapmanız gereken boş bir DVD takmak.

ADIM ADIM YAZILIMIN KURULUMU: İlk olarak her iki programı da CHIP DVD'den bilgisayarınıza kurun. Sürekli »Weiter« (İleri) tuşuna tıklayarak kurulumu tamamlayabilirsiniz. Yazılımların kurulum sırası çok da

CHIP DVD'DE

Yedekleme yazılım paketi

Copernic Desktop Search ► Tüm belgelerde arama yapın
DirSync ► İki klasörü birbiri ile senkronize edin
Gigabank Software ► Web alanına dosya yükleyin
GImageX ► WIM dosya biçimi için grafik arabirim
Oboe Sync ► İnternet üzerinden müzik dinleyin
SelfImage ► Disk bölümlerinin yedeklerini alın
USBDLM ► USB portu için otomatik başlayan işlemler yapın
Z-Cron ► Aşağıda bahsedilen iki yazılımı kontrol edin
Z-DataDVD ► CD ve DVD'lere yedekleme yapın
Z-DBackup ► Sürekli yenilenen yedekler oluşturun

► **CHIP DVD:** Tüm yedekleme araçlarına CHIP-Code **YEDEKLEME PAKETİ** ile ulaşabilirsiniz

CHIP Backup Apple'ın "Time Machine"i kadar iyi

Bir yedek oluşturmak basit olduğu kadar eğlenceli de olabilir. Apple'ın yeni yazılımı "Time Machine" bunu ispatlıyor. Bu aracın en önemli işlevlerini aldık ve Windows altında yeniden oluşturduk.

CHIP YEDEKLEME PAKETİ NEDİR?

Aracımız güncellenebilen yedekler oluşturuyor. Bu yeniden yedek alma sırasında sadece değişen kısımları yedeklediği anlamına geliyor. 24 saat içinde araç saat başı bir yedek oluşturuyor. Geçen birkaç haftadaki günlük yedeklere ulaşabiliyorsunuz. Bilgisayarınızdan depolama alanı harcanmaması için harici bir disk oldukça pratik bir seçim. En iyi bölümü ise şu: Yedekleme paketi diski bilgisayarınıza taktığınızı anladığı an otomatik olarak bir yedek alacaktır.

YAZILIMIN KURULUMU

Paketin içindeki yazılımlar: Z-DBackup, Z-Cron, USBDLM ve Copernic Desktop Search. Tümünü CHIP DVD'si içinde bulabilirsiniz. Yazılımları şu sıra ile kurmanız gerekiyor. Z-Cron'u bir servis olarak tanımlayın. Aksi takdirde zaman kontrolü çalışmayacaktır. Aracı başlatın, »Program / Start« altından dört seçeneği de etkinleştirip, kaydedin.

AYARLARIN YAPILMASI

İlk olarak üzerine yedek alınacak sabit diski hazır bulundurun. Bilgisayarım altında bu depolama diskinin simgesine sağ tuş ile tıklayıp »Özellikler« seçeneği ile "Yedek" ismini verin. Sürücü içinde "Saat", "Gun" ve "Ay" şeklinde 3 tane klasör oluşturun. Şimdi Z-DBackup yazılımını saatlik, günlük ve aylık kopyaların oluşturulması için ayarlayacağız. Yazılım Almanca olmasına rağmen yazının devamındaki adımlarla kolayca ayarlayabilirsiniz. Ardından zaten bir daha kullanmanız gerekmeyecek. Şimdi aracı ve "Assistent"i (sihirbaz) başlatın. En üst satıra elle "saatlik" girin ve ortam olarak "Festplatte" (sabit disk) seçin. Weiter ile ilerleyin. Bir sonraki pencerede yedeğini oluşturmak istediğiniz klasörü „Eintrag anlegen/bearbeiten" (yeni bir işlem başlat) yardımı ile seçin. Tüm alt klasörler otomatik olarak oluşturulacaktır. Ancak isterseniz bazılarını dâhil etmeyebilirsiniz. Küçük bir dezavantaj: Aracın ücretsiz sürümü tek seferde maksimum 4 GB kopyalayabiliyor. Dolayısıyla videolar gibi büyük dosyaları filtre aracılığı ile seçmeniz gerekiyor. Bunu bir sonraki adımda bulabilirsiniz. Örneğin AVI dosyalarının yedeğini almak istemiyorsanız "Fitler hinzufügen / .avi" şeklinde belirleyin.

Ardından »1:1 kopie erstellen«i (birebir kopya) seçin. »inkrementelle sicherung« ile güncellenen yedekleme modunu bir sonraki adımda seçeceğiz. Şimdi hedef klasörünü yani sabit diskteki "saat" klasörünü seçeceğiz. Sabit diski daha sonra tekrar taktığınızda yazılımın başlatılabilmesi için »Icon auf dem Desktop erstellen« ile masaüstünde bir kısayol oluşturmanız iyi olacaktır. Bir sonraki adımda »Z-Cron Task und Backup Scheduler« yardımı ile zaman planını oluşturacağız. En üstteki seçeneği seçip »Fertigstellen« ile devam ettikten sonra otomatik yedekleme için bir zaman aralığı oluşturun. »Jeden Tag« ile haftanın tüm günlerini seçip »Zeitplan«a tıklayın. Tüm saatler için bir yedek oluşturulmalıdır. En üst satırı tümden işaretleyin. »Ausführungs / Optionen« altındaki ilk iki seçeneği etkinleştirin ve »Speichern« ile her şeyi kaydedin. Günlük ve aylık yedekleme rutinlerini de saatlik ile benzer şekilde ayarlayın. Farklı olarak zaman planında örneğin günlük yedek için işlerinizin bittiği bir saati (18:00 gibi) seçmeye özen gösterin.

Orijinal Apple'ın "Time Machine"i ile dosyaları ya da dosyaların eski hallerini geri alabiliyorsunuz.

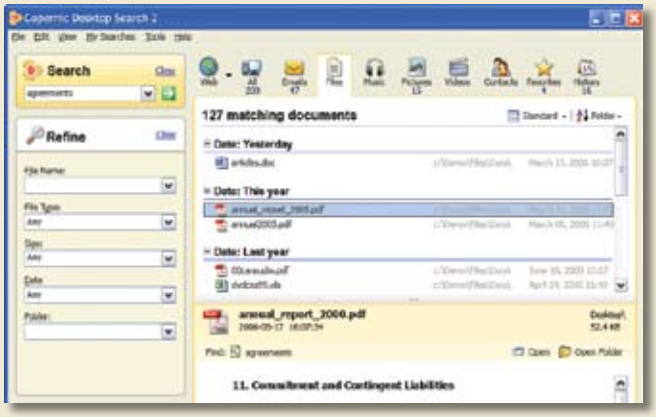

Muadili O kadar akıllı değil, ancak yedekleme paketimiz nerdeyse orijinali kadar yönetim özelliklerine sahip.

önemli değil. Z-DataDVD bu iş için en uygun yazılım. Bu yüzden Almanca olması dezavantajını göz ardı edebiliriz. Zaten üzerinde çok fazla kontrol bulunmuyor ve sistem otomatize edildikten sonra Z-Cron'un kontrolüne bırakılacağı için Almanca bilmeye de pek gerek kalmıyor. Sadece yazının devamındaki adımları bir kere uygulamanız yeterli. »Setup / Brenn-Daten« menüsü aracılığı ile kontrol merkezine ulaşabilirsiniz. Burada DVD'ye yazılmak üzere beş farklı dosya listesi oluşturabilirsiniz. Listeye klasör eklemek için "..." tuşunu kullanabilirsiniz. Bu listeleri kaydedip bir isim vermeyi unutmayın. Eğer yedeklemeyi elle başlatmak istiyorsanız dosya listelerinin hemen sağındaki "i" tuşu ile masaüstünüzde bir otomatik başlangıç simgesi oluşturabilirsiniz. Yazılım yedeklemenin ardından otomatik olarak kapanması için varsayılan »Aktion« altından »Brennen + Beenden« ayarı yararlı olacaktır. Oluştur anlamına gelen »Anlegen«e tıklayıp bu pencereyi kapatabilirsiniz. "Zeitplan" (zaman planı) ise manuel kontrolden daha etkilidir.

Burada ilgili veri listesini seçin ve seçeneğinizi »OK« ile onaylayın. Z-Cron zaman çizelgesi, işlemin hangi günler yapılacağını belirlemeniz için açılacaktır. Burada »Scheduler« altından tam saati bile belirleyebilirsiniz. Artık arkanıza yaslanıp bekleyebilirsiniz. Doğru zaman geldiğinde boş DVD'yi takmayı unutmayın. İnternet altında büyük boyutlu dosyaların saklanması ve arkadaşlarınız ile paylaşmanız için de seçenek sunuluyor. ADrive (**www.adrive.com**) ismindeki servis sağlayıcı bunun için gerçekten etkileyici bir web alanı (50 GB) sunuyor. Ancak büyük dosyaların web üze-

Sabit diskin faklı dosya sürümlerini hemen temizlememesi için Z-Cron içinde otomatik temizleme rutinini ayarlamayı da unutmayın. Bu ayar için aracı açın ve menüden »Task«ı seçin. „Saatlik yedekleri temizle“ olarak adlandırın ve »Tools / Cleanupdir«ı seçin. »Directory /...« yardımı ile “saat” klasörünü bulun. »Files older than 7 days« silme seçeneğini etkinleştirin ve bunun her gün saat 18:00'de gerçekleşmesi için »Scheduler« sekmesi ile bir zaman planı oluşturun. Şimdi kaydedin. Aynı işlemi bu sefer de günlük yedekler için yapın ve zaman planını ayda bir olarak belirleyin.

Son olarak sıra USBDLM aracını ayarlamaya geldi. Bununla harici sabit disk sürücü takılı iken saatlik yedek alınması için bir kurulum yapabilirsiniz. Bir metin düzenleyici yardımı ile „C:\Program Files\USBDLM\USBDLM_ Sample.ini“ düzenlemeniz gerekiyor. İlk olarak dosya ismini “USBDLM.ini” olarak değiştirin. Ardından ilk satır olarak „[OnArrival]“ ikinci satır olarak da „Volume Label=Yedek“ girin. Şimdi saatlik simgesine ihtiyacınız var. Bunu masaüstünüzde bulabilirsiniz. Üzerine sağ tuş ile tıklayıp »Özellikler / Kısayol / Hedef« satırını kopyalayıp bunu USBDLM.ini içine eklemeniz gerekiyor. Tırnak işaretlerini silin ve satırın başına “open=” komutunu ekleyin. Kaydedip kapattığınızda karmaşık bölüm bitmiş oluyor. Araç artık otomatik olarak yedekleri kontrol edecektir.

ARABİRİMİN KULLANIMI

Dosyalarınızın farklı sürümlerini kolayca bulabilmeniz için arama motoru olarak Copernic Desktop Search aracını kullanabilirsiniz. Belgenin adını girdiğinizde tüm dosyalar listelenecektir. Bu listeyi tarih sırasına göre dizebilirsiniz. Ön izleme işlevi sayesinde dosyanın durumunu anında görebilirsiniz. Doğal olarak bu sistemin görünüşünü Apple'ın “Time Machine”i ile kıyaslayamazsınız. Ancak çok yakında Vista için Cairo isminde bir yazılım ücretsiz olarak dağıtılmaya başlanacak. Daha fazla bilgi için **www.cairoshell.com** adresine bakabilirsiniz.

rinden gönderilmesi uzun zaman alabiliyor çünkü bir Java uygulaması aracılığı ile gönderiliyorlar. Dolayısıyla veriyi ve tüm klasörü sürükle bırak işlemi ile browser üzerine taşımanız yeterli. Ardından işlemi onaylayıp verileriniz online olana kadar beklemeniz gerekiyor. ADrive ile ilgili dikkat çekici bir özellik de arşiviniz içindeki sadece belirli dosyaları paylaşıma açabilmeniz. Bu şekilde kişisel videolarınızı ve büyük dosyalarınızı başkalarının paylaşımına açmak için bir URL'ye sahip oluyorsunuz. Yapmak için »My Files« aracılığı ile

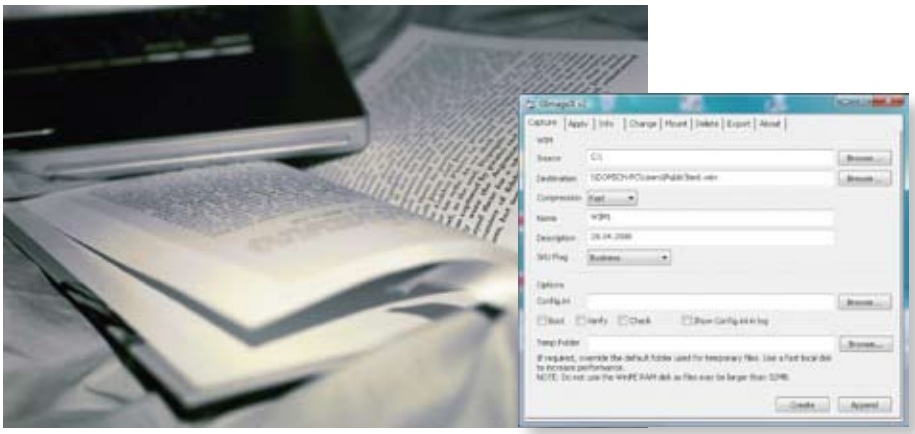

Neredeyse tüm bir kütüphane: GimageX, üst düzey profesyonellerin kullandığı bir depolama aracı. Tüm bir sabit diski ya da birden fazla disk bölümünü tek bir dosya altında güvence altına alabiliyor.

önce istediğiniz belgeleri bulduktan sonra »Share« tuşu ile onları paylaşabilirsiniz. Çekinmenize gerek yok: Sadece doğru URL'yi bilenler dosyalarınıza ulaşabilir. Tüm paylaşılan dosyalarınıza ise “My Shared Files” altından ulaşabilirsiniz.

Disk bölümleri ya da tüm bir sistem

Bağımsız dosyalar ve klasörler bahsettiğimiz yazılımlarla çok başarılı bir şekilde saklanabilir. Ancak tüm bir sabit disk için uygun değildir. Bunun için SelfImage kullanmak gerekiyor. Yazılım her sürücünün IMG dosyasını oluşturup daha sonra bunu geri yükleyebiliyor. Hatta Master Boot Record dolayısıyla disk bölümleme tablosu da saklanmış oluyor. Eğer sisteminiz çöker ve içindeki tüm veriler kaybolursa SelfImage ile geri alabiliyorsunuz.

EN BÜYÜK AVANTAJ: Yazılım sadece kullanılan sektörleri saklayarak disk alanından tasarruf ediyor. Eğer 500 GB'lık sabit diskinizin sadece 100 GB'ını kullanmışsanız, oluşturulan imaj dosyası da sadece 100 GB oluyor. Sistem şu şekilde işliyor: Aracı yönetici haklarınız ile başlatıyorsunuz. »Input / Drive« aracılığı ile sürücüyü seçip »Processing / Compress Image / gzip« yardımı ile de sıkıştırma işlemini başlatıyorsunuz. Dosya boyu daha da küçülecektir. Ardından »Output / Output Location« ile kaydedeceğiniz sürücüyü seçtikten sonra »Start« tuşuna basmanız yeterli.

İşlem süresi verinin boyutuna göre değişecektir. Örneğin 100 GB için 1 saati gözden çıkarmanız gerekebilir. Geri almak için yapılacaklar: »Input / File« aracılığı ile IMG dosyanızı bulun ve »Output / Drive« yardımıyla da hedef sürücüyü seçin. Şimdi sadece »Start« tuşuna basın. Verileriniz diske taşınacaktır. Not: SelfImage,web sitesinde Bart PE için eklenti olarak bulunuyor. Bu şekilde içindeki yedekleme çözümü olan bir boot CD de oluşturabilirsiniz. GimageX aracı SelfImage'dan çok daha fazla etkili; verileri WIM imajları olarak saklıyor. Çalışma prensibi çok basit: Tek bir dosya altına birden fazla imaj saklayabiliyorsunuz. En son yedekleme yapıldıktan sonra sadece yenilenen dosyaların değiştirilmesi için güncellenen yedekleme de yapılabiliyor. Bu şekilde disk alanından tasarruf edildiği gibi sadece tüm sabit disk, disk bölümleri ya da bağımsız klasörler değil aynı zamanda tüm sistem de yedeklenebiliyor. Maalesef sadece XP altında çalışıyor. Çünkü Microsoft Vista altında sistem yedeğinin alınmamasını tavsiye ediyor.

SİSTEM NASIL ÇALIŞIYOR: İlk olarak uygun araçlara sahip olmanız gerekiyor. Bunlardan ilki 1 GB'lık boyutu ile oldukça büyük bir araç. Microsoft'un sadece kendi sitesinden dağıtıma izin verdiği bu araca **www.microsoft.com/download** web sitesi altından “WAIK” kelimesini aratarak ulaşabilirsiniz. Şimdi bu imaj dosyasını bir DVD'ye yazın ve yazılımı bilgisayarınıza kurun.

Ardından yedekleme aracı için bir grafik arabirim olan GimageX'e ihtiyacınız olacak. Şimdi yedeklemek istediğiz klasörü »Capture« sekmesi altından »Source« yardımı ile seçebilirsiniz. Depolama alanını da »Destination« yardımı ile seçin ve yeniden adlandırın. »Description« satırına ise açıklayıcı bir metin girin. Böylece ilerde istediğin yedeklere saha hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Diğer alanları olduğu gibi bırakın ve »Create« ile yedeklemeye başlayın. Eğer ilerde başka bir zaman aynı klasörün ek bir kopyasını daha çıkarmak isterseniz aynı ayarları seçin ama bu sefer »Append« tuşuna basın. Bu şekilde oluşturulan imaj diğerinin yanına eklenecektir. Verileri geri almak da aynı mantıkla çalışıyor: Önce »Mount« sekmesini açın ve »Mount Point« ile aracın içeriği koyması için boş bir klasör seçin. WIM dosyasını “Source” istenen yedekleme durumunu da »Select« yardımı ile seçebilirsiniz. Şimdi »Mount«a tıklayın ve araç belgeleri belirttiğiniz klasöre kopyalayacaktır.

mkars@chip.com.tr

Ücretsiz yazılımlar

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 SWEEPI 5.4

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Derinlemesine temizlik

Sisteminiz öylesine ağırlaştı ki artık neredeyse en ufak bir işlemi bile gerçekleştiremiyorsunuz. Gereksiz dosyalarla dolu olan klasörler sabit diskinizi esir mi aldı? Windows klasörünüz hiç ummadığınız boyutlara mı ulaştı? O zaman bir kez de olsa mutlaka Sweepi'yi denemelisiniz. Zira Sweepi, yavaş çalışan ve gereksiz dosyalarla dolup taşmış sistemleri pırıl pırıl yapıyor.

ipucu 1 ► Öncelikle sisteminizde temizlenebilecek ne kadar gereksiz veri olduğunu bulmak için »Search now« simgesine tıklayın. Yalnız belirtmeliyiz ki bu işlem biraz uzun sürüyor. İşlem tamamlandıktan sonra listelenen kayıtların ayrıntılarını görmek için alt tarafta bulunan »Expand all« butonuna tıklayabilir, »Minimize all« butonu ile ayrıntıları gizleyebilirsiniz. Bu kayıtları temizlemek için »CleanUp«a tıklayın.

ipucu 2 ► Üst menüde bulunan »Sweepi Tools« simgesine tıklayarak Sweepi'nin sunduğu diğer hizmetleri görebilirsiniz.

Bilgi için: www.yooapps.ch/?=&l=E&

2 SPYWAREBLASTER 4.0

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Sistem dostu

Bilgisayarınızı zararlı yazılımlardan korumak istiyorsanız SpywareBlaster işinize oldukça yarayacak bir yazılım. Binlerce Spyware'i ve zararlı yazılımı tanıyabilen bu küçük boyutlu ücretsiz yazılım ile bilgisayarınıza yapılabilecek olan saldırıların önünü kesebilirsiniz.

ipucu 1 ► Internet Explorer ve Firefox koruması yaratmak için Protection Status başlığı altında bulunan Internet Explorer ve Firefox yazılarına tıkladığınızda açılacak olan sayfadaki kutuları işaretlemeniz yeterli olacaktır. Ayrıca, aynı yerde bulunan Restricted Sites bağlantısı ile de sisteminizi zararlı yazılım bulundurma ihtimali olan internet sitelerine karşı koruyabilirsiniz.

ipucu 2 ► İlk maddedeki tüm korumaları tek tuşla etkinleştirebilmek için, »Protection Status«a tıkladığınızda, yan alt bölümde beliren »Enable All Protection« yazısına tıklayabilir, pasif hale getirmek için ise, »Disable All Protection«a tıklayabilirsiniz.

Bilgi için: www.javacoolsoftware.com

BİLGİ

Tüm programlar ücretsiz

1 **Sweepi 5.4** ► Sistem temizliği
2 **SpywareBlaster 4.0** ► Sistem güvenliği
3 **Areca Backup 5.5.6** ► Veri yedekleme
4 **IsoPuzzle 1.6** ► Medya kurtarma
5 **PowerFolder 3.0.2** ► Dosya paylaşımı
6 **Flowplayer 2.1.1** ► Web'de video
7 **ClearProg 1.5.0** ► İnternette iz temizleme

8 **AYIN ARACI**
Minilyrics 5.7.3418 ► Online şarkı sözü

9 **Free Video Dub 1.4.1.2** ► Video editörü
10 **AIMP Classic 2.11** ► MP3 oynatıcı
11 **MediaCoder 0.6.1.4110** ► Dosya dönüştürme
12 **Rank Tracker 4.2.6** ► Web reyting'leri

Güncellemeler

1 **Artweaver 0.4.9.1**
2 **atunes 1.8.3**
3 **Notepad++ v4.9.2**

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

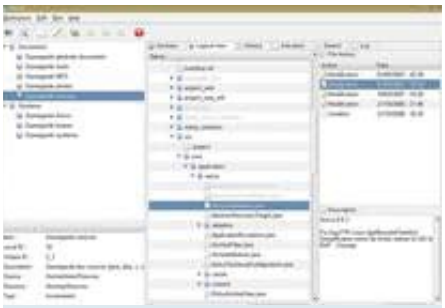

3 ARECA BACKUP 5.5.6

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN XP, 2000, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Verilerinizi yedekleyin

Korumak istediğiniz verilerinizi Areca Backup sayesinde yedekleyebilir ve hatta aldığınız yedekleri sizden başka kimse açamasın diye bu yedek paketlerine bir de şifre atayabilirsiniz. Ayrıca, aldığınız yedek paketlerini dâhili sabit diskinizde saklayabileceğiniz gibi, harici sabit disklere, ağınıza bağlı olan herhangi bir bilgisayara ya da internet ortamına da aktarabilirsiniz.

ipucu ► Yeni bir grup oluşturabilmek için [CTRL] + [G] tuşlarını kullanabilirsiniz.

Bilgi için: http://areca.sourceforge.net

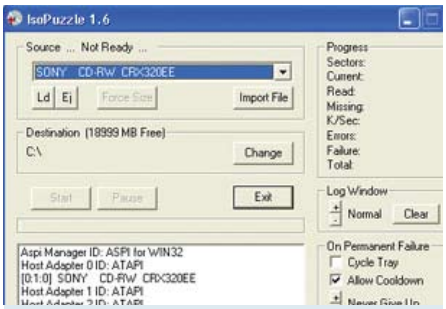

4 ISOPUZZLE 1.6

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

CD/DVD'lerinizi kurtarın

Üzerinde sizin için çok önemli verileri bulunduran, fakat yüzündeki çizikler nedeniyle sürücünüzün okuyamadığı diskleriniz varsa, bu verileri IsoPuzzle ile kurtarabilirsiniz. IsoPuzzle, CD ve DVD'lerdeki tamir edilebilir durumda olan sektörleri okuyarak bu sektörlerde bulunan veri parçalarını alıp, daha sonra yeniden bir diske aktarabilmeniz için bir ISO dosyasına kaydediyor.

ipucu ► IsoPuzzle Audio CD, VCD ve SVCD biçimlerindeki diskleri desteklemiyor.

Bilgi: www.geocities.com/marsoupilamis

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

ARTWEAVER 0.4.9.1

Photoshop'a alternatif bir çizim yazılımı olan ArtWeaver, sunduğu katman desteği ve oldukça çeşitli fırça kütüphanesi ile işlerinizi kolaylaştıracak bir yazılım. Yazılıma birçok yeni efekt içeren çeşitli eklentiler de entegre edebiliyorsunuz.

Bilgi için: www.artweaver.de/index.php?en_version

ATUNES 1.8.3

Ses dosyalarınızı çalabileceğiniz, yönetebileceğiniz, ses CD'lerinizi bilgisayarınıza aktarabileceğiniz ücretsiz bir medya oynatıcı olan atunes, Türkçe dil desteği de içeriyor.

Bilgi için: www.atunes.org

NOTEPAD++ V4.9.2

Windows'un Not Defteri yazılımına alternatif olarak kullanabileceğiniz, onlarca programlama dilini tanıyan ve renklendirme desteği içeren bir metin editörü.

Bilgi için: http://notepad-plus.sourceforge.net

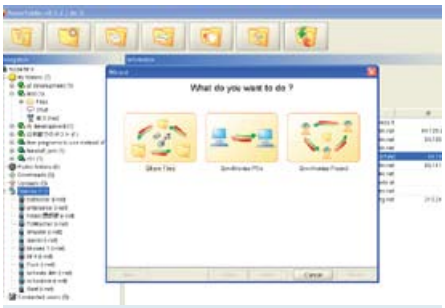

5 POWERFOLDER 3.0.2

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Dosya paylaşımı

PowerFolder sayesinde internet üzerinden ya da bulunduğunuz yerel ağ üzerinden dosyalarınızı diğer kullanıcılarla rahatlıkla paylaşabiliyorsunuz. Bu sayede bilgisayarları birbirleriyle kolaylıkla eşitleyebiliyor ve tek tek her bir bilgisayar ile uğraşma zahmetinden kurtuluyorsunuz.

ipucu ► Yazılımın üst kısmında bulunan »Find Users« butonuna tıkladığınızda gelen ekranda, "Search for user" kısmını kullanarak kullanıcı arayabilirsiniz. Bu sayede dosya paylaşımları çok daha hızlı bir şekilde gerçekleşebiliyor.

Bilgi için: www.powerfolder.com

6 FLOWPLAYER 2.1.1

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Sitenize video ekleyin

Hazırladığınız internet sayfanıza eklemek istediğiniz videoları Flash arayüzü ile göstermek istiyor, ayrıca bu arayüzün birçok özelliği olmasının yanı sıra ücretsiz ve açık kaynak kodlu da olmasını diliyorsanız, Flowplayer tam size göre bir yazılım. Zira sunduğu arayüz seçenekleri, HTML kodları üzerinde esneklik imkânı, SWF, FLV, MP3, MP4, AVI ve MOV biçimlerini desteklemesi ve sunduğu daha pek çok hizmeti ile oldukça kullanışlı bir program Flowplayer.

ipucu ► Flowplayer'i kullanabilmek için az da olsa HTML ve Javascript bilgisi gerekli.

Bilgi için: http://flowplayer.org

7 CLEARPROG 1.5.0

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

İnternette iz bırakmayın

İnternette dolaştıktan sonra arkanızda bıraktığınız izleri sizin için temizleyecek bir yazılım olan ClearProg, kullanışlı özelliklerinin yanı sıra, her açtığınız oturum sonrasında ziyaret ettiğiniz sayfaların geçmiş bilgilerini, çerezleri, geçici internet dosyalarını silebiliyor. Yazılım aynı zamanda, Geri Dönüşüm Kutusu'nu, en son açtığınız belgeleri ve panoyu da temizleyebiliyor.

ipucu ► Kurulumun ardından Almanca olarak karşınıza gelen sistemi »Extras / Language / English« yolunu takip ederek İngilizce'ye çevirebiliyorsunuz.

Bilgi için: www.shtools.de/index.php?lang=en →

9 FREE VIDEO DUB 1.4.1.2

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Video editörü

Free Video Dub sayesinde, videolarınızdan istemediğiniz bölümleri çıkartabilir ve bunu yaparken herhangi bir kalite kaybı yaşamayacağınız gibi zamandan kazanırsınız.

İpucu ► Free Video Dub penceresinin üst bölümünde yer alan Input file kısmından, üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz videoyu seçebilir, Output file kısmından da, videonun değişiklik sonrası nereye kaydedilmesi gerektiğini belirleyebilirsiniz.

Bilgi için: http://dvdvideosoft.com

AYIN ARACI

8 MINILYRICS 5.7.3418: Şarkı sözü aramaya son

Şarkı sözü aramak için internet sitelerinin altını üstünü getirmeye artık son! Windows Media Player, Winamp ya da Minilyrics'in desteklediği diğer medya araçları ile bir yandan sevdiğiniz şarkıyı dinlerken, diğer yandan ekranınızın bir yerinde dinlediğiniz şarkının sözlerini görebileceksiniz. Bunun için sadece internete bağlı olmanız yeterli. Elbette ki dinlediğiniz şarkının sözlerinin bir kullanıcı tarafından Minilyrics'in sunucularına yüklenmiş olması da gerekiyor. Eğer dinlemekte olduğunuz şarkının sözleri Minilyrics'in sunucularında varsa, Minilyrics hemen bu sözleri bulup arayüzüne aktarıyor. Minilyrics'in herhangi bir zaman sınırlaması içermeyen Demo sürümü o kadar geniş çapta özellikler içeriyor ki, yazılımı satın almaya gereksinim duymuyorsunuz.

İpucu ► Eğer dinlemekte olduğunuz şarkının sözleri Minilyrics tarafından bulunamadıysa, şarkının sözlerini kendiniz yazıp sunucuya yükleme şansına da sahipsiniz. Bunu yapabilmek için Minilyrics ekranına sağ tıklayıp açılan menüden önce »Şarkı Sözü Gönder«e, ardından »Bedava Kayıt Ol« yazısına tıklayın. Kayıt işlemini tamamladıktan sonra, yine »Şarkı Sözü Gönder«e, açılan menüden bir kez daha »Şarkı Sözü Gönder«e tıklayın. Hazırlamış olduğunuz TXT biçimindeki şarkı sözü dosyanızı seçtikten sonra da, »Gönder« butonuna basın. İşte bu kadar.

8 MINILYRICS 5.7.3418

İŞLETİM SİSTEMİ: 2000, WIN XP VISTA
DİL: TÜRKÇE

Bilgi için: www.viewlyrics.com

10 AIMP CLASSIC 2.11

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000, 2003, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Müzik zamanı

AIMP Classic, aynı geçtiğimiz ay bu sayfalarda yer verdiğimiz Spider Player gibi, popüler medya oynatıcıları olan Winamp ve Windows Media Player'a alternatif olarak geliştirilmiş, ücretsiz bir medya oynatıcı. Yazılım, sistem kaynaklarını en alt seviyede kullanmaya dikkat ederek, olabildiğince kaliteli ve temiz ses veriyor. Ayrıca, AIMP Classic ile WMA, MP3, WAV ve OGG gibi ses biçimlerini birbirlerine dönüştürebiliyorsunuz.

İpucu ► Yazılımı kurduktan sonra kişisel ayarlarınızı yapmak için, AIMP Classic'in ana penceresinin üst çubuğunda bulunan İngiliz Anahtarı simgesine tıklayın.

Bilgi için: www.aimp.ru

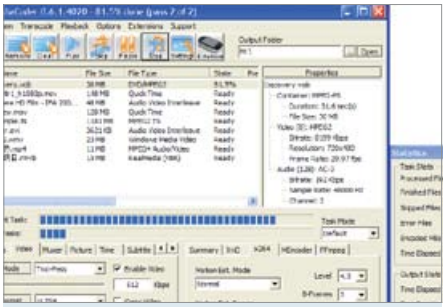

11 MEDIACODER 0.6.1.4110

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL: TÜRKÇE

Dosyalarınızı dönüştürün

Bu ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılım sayesinde, bilgisayarınızdaki video ve ses dosyalarını pek çok biçime oldukça rahat bir şekilde dönüştürebiliyorsunuz. MediaCoder; MP3, OGG, AAC, AAC+, AAC+V2, WMA, FLAC, WAV, H.263, H.264, XVID, DIVX, MPEG 1/2/4, AVI, TTA, PMP, MP4, ASF, CD, VCD ve DVD biçimleri başta olmak üzere daha pek çok ses ve video biçimini destekliyor.

İpucu ► Kurulumdan sonra ilk kez çalıştırdığınızda İngilizce olarak açılan yazılımı, »Options / Languages / Turkish« yolunu izleyerek Türkçe'ye çevirebilirsiniz.

Bilgi için: http://mediacoder.sourceforge.net

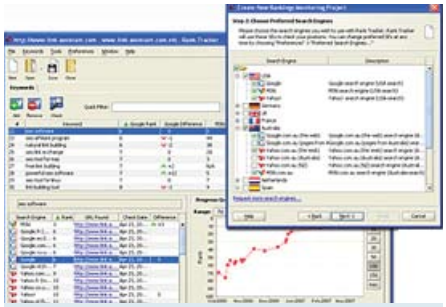

12 RANK TRACKER 4.2.6

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98, ME, 2000, XP, VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Siteniz kaçıncı sırada?

Bir internet siteniz var ve sitenizin hangi arama motorunda kaçıncı sırada yer aldığını merak ediyorsunuz. Öyleyse Rank Tracker sayesinde bu merakınızı giderebilir, hatta belirli aralıklarla yapacağınız aramalar sonucunda rakamsal ve grafiksel raporlar oluşturabilirsiniz.

İpucu ► Yeni bir proje için önce »New« butonuna basarak, açılan pencereye internet sitenizin adresini girmeli, bir sonraki adımda, hangi ülkenin ağında ve hangi arama motorlarında arama yapacağınızı seçmeli ve en son adımda ise, siteniz ile ilgili Keyword'leri girmelisiniz.

Bilgi için: www.link-assistant.com/rank-tracker/index.html

Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Windows 2000, XP
Doğrudan erişim için ISO dosyalarını sürücülere yerleştirin

ISO dosyaları CD'lerin birebir kopyasıdır. Örneğin Linux dağıtımları internet üzerinden bu biçimde sunuluyor. Kullanımına gelince örneğin, sanal bir Linux PC'si oluşturmak için CD yazmak yerine, ISO dosyasını sürücüye yerleştirerek zamandan kazanabilirsiniz.

İPUCU ► ISO dosyalarını sürücüye yerleştirme işlemi ücretsiz bir Microsoft aracıyla gerçekleştirilebiliyor. Daemon Tools ile bu işlem daha rahat olsa da, yazılımın ücretsiz sürümü maalesef sisteminize bir reklâm aracı yerleştiriyor. Bahsettiğimiz Microsoft aracını ise şu adresten edinebilirsiniz: **http://download.microsoft.com/download/7/b/6/7b6abd84-7841-4978-96f5-bd58df02efa2/winxpvirtualcdcontrolpanel_21.exe** İndirme işlemi tamamlandıktan sonra, programı çalıştırın ve dosyaları istediğiniz bir konuma çıkartın.

ARACI KURMAK: Çıkarttığınız dosyalar arasındaki "VCdRom.sys" adlı sürücüyü "%systemroot%\system32\drivers" dizinine kopyalayın. Daha sonra "VCdControlTool.exe" adlı aracı çalıştırın ve »"Driver Control/Install Driver"« komutunu verin. Açılan pencereden "%systemroot%\system32\drivers" dizinine gidin ve "VCdRom.sys" dosyasını işaretleyin. Son olarak »Aç« ve bir sonraki sekmede de »Start« dedikten sonra »OK«e tıklayın.

SÜRÜCÜ KURMAK: Sürücü kurma işlemi için »Add Drive« butonuna tıklayın ve verilen sürücü harfinin sisteminizdeki yerel sürücü harfleri ile çakışmadığından emin olun. Böyle bir durum söz konusu ise boş bir sürücü harfi gelene kadar »Add Drive« butonuna tıklayın. Şimdi listedeki ilgili girişi işaretleyin ve »Mount«a tıklayın. Daha sonra istediğiniz ISO kalıbını bulun ve »Aç«ı tıklayın. Sonraki pencerede bulunan seçeneklere ihtiyacınız olmayacağı için »OK«i tıklayarak seçiminizi onaylayın. Artık bu ISO dosyası ile normal bir CD-ROM sürücüsüne takılıymış gibi çalışabilirsiniz. Eğer işiniz bittiyse, ISO dosyası bağlantılarını tekrar iptal edebilirsiniz. Bunun için ise »Eject« tuşunu ve son olarak »Driver Control«ü açarak, »Stop« seçeneğine tıklayın. Bununla birlikte sürücü harfi tekrar boş kalacaktır.

2. Windows XP:
Kullanıcı hesaplarını şablonlarla kolayca oluşturun

Bildiğiniz gibi birden fazla kullanıcı hesabını ortak bir bilgisayarda açmak sinir bozucu bir durumdur. Bir taraftan hızlı olmalı diğer taraftan da her oturum açtığınızda hesaba özgü ayarlamaları yeniden girmelisiniz. Bu işlemi tek bir merkezden yönetmek isteyebilir ve var olan hesabı şablon olarak kullanıp, diğer hesaplar için de aynısını uygulayabilirsiniz.

Tam denetim Windows SteadyState ile kullanıcı hesaplarındaki farklılıkları belirleyebilirsiniz.

İPUCU ► Bu işlem için Microsoft'un Windows SteadyState aracını kullanarak kullanıcı hesaplarını merkezi olarak nasıl rahatça yönetebileceğinizi göreceksiniz. Aracı Microsoft'un sitesinden indirebilirsiniz (**www.microsoft.com/downloads**). Açılan sayfadan »steadystate«i aratın ve çıkan sonuçlardan bağlantıyı takip edin. Windows'unuzun orijinallik doğrulamasından sonra, İngilizce olan aracı indirebilirsiniz. Aracın 2.0 sürümü sadece Windows XP SP2 yüklü sistemlerde çalışıyor. Kurulum için bilgisayarınızda kayıtlı olan "Ste-

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 170

1. **Windows 2000, XP:** Doğrudan erişim için ISO dosyalarını sürücülere yerleştirin
2. **Windows XP:** Kullanıcı hesaplarını şablonlarla kolayca oluşturun
3. **Windows 2000, XP, Vista:** Media Player'daki gereksiz içerik komutlarını kaldırın
4. **Windows 2000, XP, Vista:** Sistem araçları ile kendi kurulumlarınızı oluşturun

UYGULAMALAR ► SAYFA 171

5. **Word 2000, XP, 2003, 2007:** Yer işaretleri ile büyük dokümanlarda kaydırma
6. **Office XP, 2003, 2007:** OpenOffice biçimli dosya biçimlerini kolayca açın, düzenleyin
7. **Nero 7 Premium:** Çift tıklama ile yazma işlemini kolayca başlatın
8. **Pratik ipuçları:** Office, IE7, Excel, PowerPoint, Word, Paint Shop Pro

İLETİŞİM VE İNTERNET ► SAYFA 173

9. **Internet Explorer:** Güvenli bölgedeki web sayfalarını başka bilgisayara aktarın
10. **Firefox:** YouTube ve benzeri sitelerden video indirip çevrimdışı izleyin
11. **Skype:** Gizli gülücükleri sohbet esnasında kullanabilirsiniz

DONANIM ► SAYFA 174

12. **Dizüstü performansı:** Yeni nVidia grafik yongalı ekran kartlarını güçlendirin
13. **Monitör:** Gözü yoran düşük yenileme hızını yükseltebilirsiniz
14. **Hızlı ipuçları**

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»•«) ile belirtiliyor.

adyState_Setup_ENU.exe" adlı dosyayı çalıştırın ve kurulumdaki yönergeyi takip edin. İşlem bittikten sonra »Başlat / Tüm Programlar / Windows SteadyState« yolunu izleyin ve aracı çalıştırın.

Sayfanın sağ tarafında program, »User Settings« olarak kullanılan hesaplarla birlikte sistemde kullanılan bütün kullanıcı hesaplarını listeliyor. Burada istediğiniz kullanıcı hesabını seçin ve »General« sekmesinden "Windows Restrictions", "Feature Restrictions" ve "Block Programs" ayarlarını yaparak hesaplar üzerinde istediğiniz değişiklikleri uygulayın. Yazılımdaki diğer özelliklerle ilgili İngilizce açıklamalar içeren kullanma kılavuzunu yine **www.microsoft.com/downloads** web sayfasından indirebilirsiniz.

Bu araç aynı zamanda fazladan bazı özellikler de sunuyor: Var olan bir hesabı model olarak kullanabilme. Bunun için başlangıç sayfasındaki »Export User« bağlantısını takip edin, sonraki pencerede model olarak aldığınız hesabın profiline veri ismi olarak bir isim girin. Bu sayede diğer hesaplar için bir şablon oluşturmuş olacaksınız. Daha sonra istediğiniz kullanıcı ismini seçin. Sırasıyla »Security / Import User« seçeneklerine tıklayın. Sonraki pencerede de önceden kaydedilmiş SSU verilerini işaretleyin ve açın. Şimdi seçtiğiniz yeni kullanıcı hesabı için ismi ve eğer isterseniz şifreyi de belirleyebilirsiniz. Bu bilgileri artık »tamam« diyerek onaylayabilirsiniz.

BİLGİ: Microsoft'un download sitesinde aracın Vista'da çalışması gereken Beta 2.5 sürümünü de bulabilirsiniz. Bizim test sistemimizde bu sürüm çalıştıysa da, pek güvenli bir izlenim oluşturmadı.

3. Windows 2000, XP, Vista: Media Player'daki gereksiz içerik komutlarını kaldırın

Media Player, içerik menüsünü (Windows Media Player Listesine Ekle gibi) çeşitli ek komutlarla dolmuş taşmış durumda. Eğer bu komutları kullanmıyorsanız, fareye sağ tıkladığınızda açılan içerik menüsünü hayli küçültebilirsiniz.

İPUCU ► İçerik menüsündeki komutlar Media Player'ın sürümüne göre ufak tefek değişiklikler gösterebiliyor. Bu komutlar her ne kadar bütün sürümlerde Kayıt Defteri'nde aynı yerde bulunsa da, CLSID kodlarıyla gizlenmiş durumda olabilir.

Komutları içerik menüsünden kaldırmak için Kayıt Defteri'ni açın ve "HKEY_CLASSES_ROOT/CLSID/{8DD448E6-C188-4aed-AF92-44956194EB1F}" anahtarına gidin. Şimdi ilk olarak "Dosya/Ver..." komutu ile bu kayıt bölümünün bir güvenlik kopyasını alın ve daha sonra bu anahtarı silin. Buradaki girdiler "CD'ye veya aygıta kopyala", "Senkronizasyon listesine ekle" ve "Yazma listesine ekle" gibi içerik komutlarını temsil ediyor. Anahtarların silinmesinde sorulan güvenlik sorusunu "evet" ile onaylayın.

İşlemi aynı şekilde "{CE3FB1D1-02AE-4a5f-A6E9-D9F1B4073E6C}" alt anahtarı için tekrarlayın. Bu anahtar "Windows Media Player ile oynat" içerik menüsünü temsil ediyor. Yine benzer şekilde "{F1B9284F-E9DC-4e68-9D7E-42362A59F0FD}" anahtarını da silin. Eğer verileriniz kendiniz yedeklediyseniz veya bir önceki yedeklemeden vazgeçtiyseniz, bu işlemi aşağıdaki komutlar ile tekrar kolayca gerçekleştirebilirsiniz.

```
Windows Registry Editor Version 5.00

[-HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{CE3FB1D1-
02AE-4a5f-A6E9-D9F1B4073E6C}]

[-HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{F1B9284F-
E9DC-4e68-9D7E-42362A59F0FD}]

[-HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{8DD448E6-
C188-4aed-AF92-44956194EB1F}]
```

Bu kodları yeni bir metin dosyasına kopyalayın ve "WMP İçerik Menüsü Silme.reg" olarak kaydedin. Burada ayrıca önceki güvenlik komutları olmadan sadece bunu yapılandırabilmeniz zor olabilir.

4. Windows 2000, XP, Vista: Sistem araçları ile kendi kurulumlarınızı oluşturun

Bazı dosyaları ya da kendi yazdığınız bir aracı otomatik bir işlem yoluyla istediğiniz bir konuma yüklemek istiyorsunuz.

Kolay kurlum Windows'taki IExpress ile kendi kurulumlarınızı oluşturun.

İPUCU ► Sistem araçlarıyla bir arşivde birden fazla bilgi depolayabilir ve bu bilgilerin diğer bilgisayarlarda nereye kopyalanacağına karar verebilirsiniz.

KOLAY OLUŞTURMA: »Başlat / Çalıştır« komutunu verin; çıkan boşluğa "iexpress" yazın ve »Tamam«a tıklayın. Şimdi bir yardımcı araç başlayacak. »Create new self Extracting Directive File« seçeneğini etkinleştirip »Devam«a tıklayın. Bir sonraki adımda ise »Extract files and run an installation command« seçeneğinin seçin. Gelen ekranda ise oluşturacağınız bu kurluma isim verdikten sonra, iki adım daha ilerleyin ve "Packed files" bölünme atlayın. Burada »Add« butonuna tıklayarak gerekli dosyaları kuruluma ekleyin. Son aşamada ise oluşturulan bu SED dosyasını istediğiniz bir konuma kaydedin.

GELİŞMİŞ KURULUM: Burada genellikle tam bir kurulum işlemi için gerekli yönergeleri içeren bir INF dosyası kullanılıyor. Bu dosyayı da diğer veriler gibi kurulum paketini içine ekleyin. Penceredeki »Install program« bölümünden INF verilerini seçin, "Post install command" seçeneğini de "None" olarak bırakın ve »Devam«a tıklayın. Sonraki adımda yardım komutlarını takip edip arşivin kaydedileceği yeri belirleyin. Pencere alanındaki "Configure reboot" u "Hayır" olarak belirleyin ve yine »Devam«a tıklayın. Şimdi oluşturulmuş SED verilerini kaydedin ve ikinci kez »Devam«a tıklayın. Arşiviniz daha sonra çalıştırıldığında dosyaları INF dosyasındaki yönergeler doğrultusunda uygulayacak ve sistemin içine kopyalacak.

BİLGİ: Kurulum arşivine yeni eklenen verileri SED dosyası yardımıyla otomatik hale getirebilirsiniz. Bunun için »Başlat / Çalıştır« seçeneğine girip "iexpress" komutunu "/N" parametresi ile başlatın ve SED verisinin ismine göre boş bir işaret verin. Ayrıca "/Q" ve "/M" seçeneklerini kullanıp sayfayı küçültebilir ve alta alabilirsiniz. Bunun yanında rahat bir kullanım için bütün emirleri küçük bir Batch (toplu komut dosyası) dosyasına kaydedebilirsiniz

5. Word 2000, XP, 2003, 2007: Yer işaretleriyle büyük belgelerde kaydırma yapmak

Büyük belgelerin içinde gezinmek, genelde sinir bozucudur. Ya farenin tekerleğini parmağınızla durmadan döndürürsünüz ya da [Page Up / Down] tuşlarıyla sayfalarda gezinirsiniz.

İPUCU ► Yer imleri veya yer işaretleri ile bu sıkıntıdan kurtulmanız mümkün. Bu sayede belgelerdeki belli yerleri işaretleyebilir ve daha sonra imleç ile bu bölgeye hızlıca ulaşabilirsiniz.

YER İŞARETİ KOYMA: İmleci arzu ettiğiniz bir bölüme getirin. Word 2007'de »Ekle« →

sekmesine geçin ve buradan da »Yer İşareti« seçeneğine tıklayın. Eski sürümlerde ise bu menüye yine »Ekle/ Yer İşaretleri« konumundan ulaşabilmektesiniz. Açılan kutucuktaki "Yer işareti adı" kısma, daha sonra o bölümü çağırmak için kullanacağınız adı vermelisiniz. Boşluklar, tireler ve benzeri özel ve noktalama işaretleri, vereceğiniz isimde yer almamalı. Son olarak belirlediğiniz yer işaretini »Ekle« diyerek listeye ekleyin.

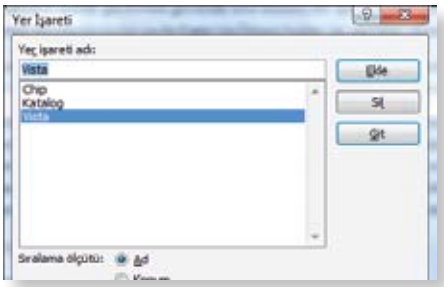

Uzun atlama: Yer işaretleri ile dokümanlarınızdaki önemli noktalara hızlıca ulaşın.

YER İŞARETLERİ İLE SAYFA BULMA: Oluşturduğunuz bu işaretler sayesinde sayfaları kolayca bulmak için yine yer işaretleri diyalogunu açın. Şimdi daha önceden oluşturduğunuz bu girdilerin üzerine çift tıklayın. Başka bir yol da yer işaretlerini işaretleyip "Git" komutu ile ilgili alana ulaşmaktan geçiyor. İsim ve Yer gibi seçenekler sayesinde isterseniz sayfaları nümerik sıraya isterseniz de işaretleme sırasına göre dizebilirsiniz.

6. Office XP, 2003, 2007: OpenOffice dosya biçimlerini açmak ve düzenlemek

Ücretsiz yazılım OpenOffice ile Microsft'un Office yazılımı arasındaki rekabet giderek kızışıyor. Artık birçok kullanıcı dosyalarını OpnOffice ile hazırlamayı tercih ediyor ama bir sorun var: MS-Office, oluşturduğunuz bu dosyaları açamıyor.

Uyumluluk: Yeni araçlar sayesinde OpenOffice ile hazırladığınız belgeleri artık Microsft Office ile de düzenleyebiliyorsunuz.

İPUCU ► Bu sorunu çözmek için açık kaynak geliştiriciler Microsft Office ile uyumlu bir dönüştürücü geliştirdi. Eklenti niteliğindeki bu araç sayesinde, her bir ofis uygulaması için uyumluluk sağlanmış oluyor.

BİLGİSAYARI HAZIRLAYIN: Yapılan bu eklentinin bilgisayarınızda düzgün çalışması için öncelikle sisteminizde .NET-Framework'ün yüklü olmalı. Bu aracı Microsoft'un sitesinden **www.microsoft.com/downloads** adresinden edinebilirsiniz. Siteye girdiğinizde, arama bölümüne ".NET Framework Version 2.0" yazın ve sorguyu gönderin. Çıkan sonuçlar arasından "Redistributable Package" adlı dosyayı indirin ve kurun. Dosyayı siteden indirmeden önce, seçtiğiniz dilin işletim sisteminizin diliyle uyumlu olmasına dikkat edin.

Her ne kadar araç Office 2007 için yapılmış olsa da, Office XP veya Office 2003 ile de uyumluluk arz ediyor. Yalnız bundan önce Office 2007 uyumluluğu için geliştirilen bir aracı sisteminize yüklemeniz şart. Bu aracı da yine **www.microsoft.com/downloads** adresinden indirebilirsiniz. Sitede aracı "Office Compatibility Pack" adında aratırsanız, çıkan sonuçlardan indirme işlemine başlayabilirsiniz. Yine burada da indireceğiniz dilin sisteminiz ile uyumlu olmasına dikkat edin.

DÖNÜŞTÜRÜCÜYÜ YÜKLEME: Artık ihtiyacınız olan tek şey, gerekli eklentileri indirip kurmak. Word için gerekli eklentiyi **https://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=169337&package_id=200089** adresinden indirebilirsiniz. İndirmeden önce Türkçe sürümü indirdiğinizden emin olun. İndirdiğiniz sürümün Türkçe olduğunu dosya adındaki "tr" etiketinden anlayabilirsiniz. Kurulum aşamasında ilkin gerekli bileşenlerin sisteminizde bulunup bulunmadığını kontrol ediliyor ve eksik bileşenler tamamlanıyor. Daha sonra yüklü Word sürümü kontrol ediliyor ve bazı seçenekler sunuluyor.

Ayarları kontrol ettikten sonra »Devam« diyerek yüklemeyi sonlandırın. Benzer şekilde Excel ve PowerPoint için de eklentileri indirebilirsiniz. Kurluma başlamadan önce ilk olarak sıkıştırılmış arşivi çıkartmanız gerekiyor. Excel için gerekli eklentiyi: **https://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=169337&package_id=226811** adresinden, PowerPoint için ise: **https://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=169337&package_id=232625** adresinden indirebilirsiniz. Yükleme yaptığınız Office programlarını yeniden başlattığınızda artık dosya menüsünde ODF dosya biçim için gerekli seçeneklerin geldiğini göreceksiniz. Dönüştürücü OpenOffice dosyalarını Office 2007 içinde yazma korumalı olarak açıyor. Çıkmadan önce bu dosyaları farklı bir isimle kaydetmeniz gerekiyor. Bu işlem için »Dosya / Farklı Kaydet« komutunu kullanın. İstediğiniz ismi verip doğru biçimi belirledikten sonra »Kaydet« butonuna tıklayarak işlemi sonlandırın. Dikkat: Dönüştürme işlemi henüz geliştirilme aşamasında olduğu için bütün dosya biçimleri ve özellikleri desteklenmeyebilir.

7. Nero 7 Premium: Çift tıklama ile yazma işlemini kolayca başlatın

Önemli verilerinizi sık sık yedeklemenizin gerekliliği su götürmez bir gerçek. Bu durumda verilerinizi Nero ile düzenli olarak CD veya DVD'ye kaydediyorsunuz. Fakat her defasında grafik arabirimi üzerinden hareket etmek pek kolay değil.

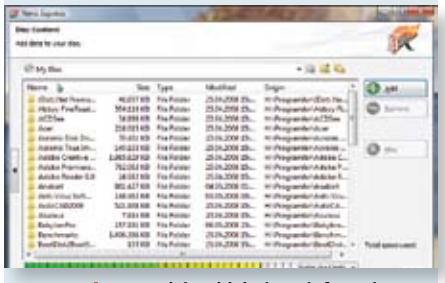

Uzun yol Yazma işlemi için her defasında arabirimi kullanmak yorucu olabiliyor.

İPUCU ► Yedekleme işlemini çift tıklama ile başlatabilirsiniz. Bu işlem için Nero 7 kurulumunun bulunduğu dizindeki "Core" klasöründe yer alan "nerocmd" adlı dosyaya ihtiyacınız var. Bu uygulamayı komut satırı üzerinden çalıştırabilir ve belirli komutları vererek istediğiniz görevleri çalıştırabilirsiniz. Örneğin bir toplu yazma komutu ile dosyalarınız toplu bir biçimde diske yazabilirsiniz. Sözgelimi "C:\BurnDisc" klasöründeki dosyaları yazacaksınız. »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar« yolunu izleyin ve "Komut Satırı"nı çalıştırın. Şimdi "cd" ile komutu ile dizini değiştirin ve "Core" klasörüne gelin. Bu işlem için "cd c: \ Tools \ Nero \ Core" komutunu kullanabilirsiniz. Şimdi yazma işlemi için aşağıdaki komutu yazın:

```
nerocmd.exe --write --real -drivename
<DVD Sürücüye ait harf>--iso security --cre-
ate_iso_fs --verify -dvd „C:\BurnDisc\*.*"
-recursive
```

ve [Enter] ile komutu girin. Nero otomatik olarak "C:\BurnDisc" klasörünü ve içindeki

8. Pratik ipuçları: Office, IE7, Excel, PowerPoint, Word, Paint Shop Pro

OFİS BELGELERİNİ KAYDEDERKEN

Kaydetme penceresinde gireceğiniz isimleri tırnak işareti içine alırsanız, standart son eki eklenti olarak gizleyebilirsiniz.

INTERNET EXPLORER 7'İ GENİŞLETMEK İÇİN

Sık kullanılanlarınızı içe veya dışa aktarmak için »File / Import and Export« komutunu kullanabilirsiniz.

EXCEL FORMÜLLERİNİ GÖRÜNÜR YAPIN

[Alt] + [Shift] + [&] tuş kombinasyonuyla etkin olan hücreyle bağlantısı olan tüm diğer hücreleri görebilirsiniz.

POWERPOİNT - YAZI TİPLERİNİ DEĞİŞTİRİN

Yazı tiplerini hızlı bir biçimde değiştirmek için bir sunum açın ve bir metin seçin. Daha sonra »Biçim / Yazı tipi belirle« komutuyla yazı tipini değiştirebilirsiniz.

WORD DOSYALARINI AÇIN

Başlangıçta Word'ün belirli bir sayfa sayısı ile açılmasını istiyorsanız »Ekle / Sayfa sayısı« yolunu izledikten sonra »Biçim«e tıklayın. Buradan başlangıçta kaç sayfa açılması istediğiniz ayarlayabilirsiniz.

PAİNTSHOPPRO - RESİMLERİ KOPYALAMA

Orijinal resim üzerinde herhangi bir değişiklik yapmamak için [Shift] + [D] tuş kombinasyonunu kullanarak resmin bir kopyasını oluşturabilirsiniz.

tüm alt klasörleri DVD' ye yazacaktır.

DOSYALARI TOPLU YAZMAK: İlk başta bu işlem arabirime göre çok daha karmaşık ve zor görünebilir. Fakat oluşturacağınız bir toplu komut dosyası sayesinde yazma işlemini hızlıca başlatabilirsiniz. Bunun için bir metin dosyası açmanız ve gerekli komutları girmeniz gerekiyor. Başlangıçta "nerocmd.exe" dosyasının tam yolunu belirtmelisiniz. Eğer belirttiğiniz yolda bir boşluk varsa, yazıyı tırnak işareti içine alın. Bir alt satıra "Pause" komutunu verin. Bu komut sayesinde programın sadece sizin bir tuşa basarak kapanmasını sağlıyorsunuz ve böylece "nerocmd" ile kullanabileceğiniz komutları görebiliyorsunuz. Şimdi oluşturduğunuz bu dosyayı masaüstüne *.Bat uzantısı ile kaydedin. Yedekleme işlemi için artık çift tık yeterli.

PARAMETRELERİ ANLAMAK: Aşağıda, kullanılan parametrelerin kısa açıklamalarını bulabilirsiniz:

"--write" dosyaları diske yazmak istediğinizde kullanacağınız komut. "--real" komutu olmazsa sadece simülasyon yazma gerçekleşiyor. Sürücü harflerini belirlemek için "--drivename" komutundan sonra bir boşluk bırakarak ilgili sürücü harfini girebilirsiniz. "--iso" komutu ile yazmak istediğiniz diske bir isim verebilirsiniz. "--create_iso_fs" komutu ile ISO dosya sistemini belirleyebilirsiniz. "--verify" komutu ise yazma işlemi bittikten sonra doğrulama yapılmasını sağlıyor. "--dvd" parametresini kullanırsanız medya tipi olarak DVD'yi seçmiş olursunuz. Klasörde bulunan bütün dosyaların yazılması için "*.*" komutunu kullanabilirsiniz. Yine "--recursive" komutu ile dizinlerin sıraya konulmasını sağlayabilirsiniz.

Yukarıda bahsi geçen komutlar en önemli komutlardı fakat bütün komutlar bunlardan ibaret değil. Bütün komutların listesini görmek için şu komutu vermeniz gerekiyor:

```
nerocmd.exe > C:\temp\nerocmd.txt
```

Bu komutu verdiğinizde uygulama, "C:\temp" dizininde "nerocmd.txt" adlı bir dosya oluşturup tüm komutları listeleyecektir.

9. Internet Explorer: Güvenli bölgedeki web sayfalarını başka bilgisayara aktarın

Internet Explorer, içerisinde entegre bir bölge modülü barındırıyor: "İnternet Seçenekleri"ndeki güvenlik ayarlarından istediğiniz web sayfalarını güvenli sayfalar olarak tanımlayabiliyorsunuz. İçeriğine güvenmediğiniz zararlı sayfaları ise "Yasaklı Siteler" kısmına koyabiliyorsunuz. Belli bir süre sonra buradaki liste epey kabarıyor. Şimdi bu listeyi yeni dizüstü bilgisayarınıza aktarmak istiyorsunuz.

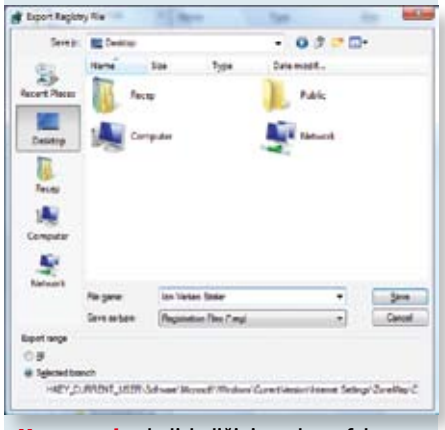

Yanınıza alın: belirlediğiniz web sayfalarının listesini kaydedip başka bilgisayarlara aktarabilirsiniz.

İPUCU ► Sizin güvenli veya güvenli olmayan olarak oluşturduğunuz web sayfalarının listesi Kayıt Defteri'nde depolanıyor. Buradan gerekli dosyaları alarak daha sonra kullanmak üzere kaydedebilirsiniz.

Bu işlem için »Başlat / Çalıştır« yolunu izleyin ve açılan kutucuğa "regedit" yazın. Şimdi Kayıt Defteri'ni açmış olacaksınız. Buradan »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\InternetSettings\ZoneMap\Domains« anahtarına gidin. Bu anahtarı işaretleyin ve »Dosya / Ver« komutu ile bu anahtarı, istediğiniz ismi vererek herhangi bir konuma kaydedin. Yalnız aktarma işlemi esnasında anahtarın komple aktarılacağından emin olmak için "Seçili Parça Yapısı"nın işaretli olduğundan emin olun. Şimdi »Kaydet« komutuyla işlemi bitirin. Artık kaydettiğiniz bu dosyayı yeni bilgisayarınızda çift tıklamanız ve açmanız yeterli. Cevabını »Evet« olarak vereceğiniz zorunlu güvenlik sorusundan sonra veriler Kayıt Defteri'ne girilecektir.

BİLGİ: Bazı zaralı yazılımlar, bu anahtar yoluyla zararlı siteleri listeye eklemek isteyebiliyor. Bu yüzden mutlaka listede sadece sizin seçtiğiniz web sayfalarının yer aldığından emin olun. Eğer başka web sayfaları da listenize girmişse onları silin ve her ihtimale karşı bilgisayarınızda bir virüs taraması gerçekleştirin.

10. Firefox: YouTube ve benzeri sitelerden video indirip çevrimdışı izlemek

YouTube üzerindeki videolar normal olarak sadece sayfa üzerinden izleyebileceğiniz, siteye gömülü videolardır. Fakat siz bu videoları bilgisayarınıza kaydedip çevrim dışıyken de izlemek istiyorsunuz.

FLV Player: YouTube'dan indirilen videoları FLV Player ile açabilirsiniz.

İPUCU ► Youtube üzerindeki videolar Flash Video biçiminde kaydediliyor ve site ile yükleniyor. Bu işlem için JavaScript'in devrede olması ve en son Adobe Flash Player sürümünün yüklü olması şart. Siteden videoları indirmek için ise bir eklentiye ihtiyaç var: DownloadHelper. Bu aracı Firefox'un eklentilerinin bulunduğu addons.mozilla.org adresinden yükleyebilirsiniz. Yükleme işlemi bitince tarayıcınızı yeniden başlatın.

Adres satırının yanına uygulamanın simgesinin geldiğini göreceksiniz. Şimdi indirmek istediğiniz videoyu açın ve video yüklenirken bu simgeye tıklayın. Açılan menüden indireceğiniz videoyu seçin ve bilgisayarınıza kaydedin.

VİDEO'YU İZLEYİN: Bilgisayarınızdaki Windows Media Player, Flash videolarını oynatamıyor. Bu işlem için ücretsiz araç FLV Player'ı **www.martijndevisser.com/blog/flv-player** adresinden indirebilirsiniz. İndirme işlemi bittikten sonra yükleme işlemin başlatın. Kurlum esnasında "Associate with .FLV files" seçeneğinin işaretli olduğunda emin olun. Bu sayede indirdiğiniz dosyalar doğrudan FLV Player ile ilişkilendirilecektir. Yine "Install Yahoo Toolbar and make Yahoo my default search engine" seçeneğindeki işareti de kaldırın. İşlem bittiğinde artık FLV dosyalarına çift tıklayarak açabilirsiniz. Üstelik videoları tam ekran modunda izleyebilir veya zum yapabilirsiniz.

11. Skype: Gizli gülücükleri sohbet esnasında kullanmak

Skype üze rinden ifadeler olmadan sohbet etmek? Olur mu hiç! Birçok kullanıcı hâlihazırdaki ifadeler bir kenara, sohbet esnasında çok daha farklı ifadeler kullanmak istiyor.

İPUCU ► Sohbet penceresinde gördüğünüz ifadelerin dışında Skype, normalde görünmeyen fakat ilgili kodlar girildiğinde kullanılabilen daha birçok ifade barındırıyor. Bu ifadelere ait kodları aşağıdaki listemizde bulabilirsiniz:

Code	Emoticon	Code	Emoticon	Code	Emoticon
(bandit)		(bug)		(drunk)	
(finger)		(fubar)		(headbang)	
(heidy)		(mooning)		(poolparty)	
(rock)		(smoke)		(swear)	
(tmi)		(toivo)		(yawn)	

Ayrıca bunlara ek olarak sohbet esnasında istediğiniz ülkenin bayrağını da yollayabilirsiniz. Bu işlem için "(flag:tr)" komutunu kullanabilirsiniz. Buradaki "tr" Türkiye'nin bayrağını temsil ediyor. Yine **www.wackyb.co.nz/skype_smileys** adresinden yazılıma fazladan ifadeler de ekleyebilirsiniz.

12. Dizüstü bilgisayar: Yeni nVidia grafik yongalı ekran kartları güçlendirmek

Yeni dizüstü bilgisayarınız son model bir Geforce 9300M ekran kartı ile geliyor fakat sistemde eski sürücüler yüklü. Bu yüzden dizüstünüz kötü bir performans sergiliyor.

İPUCU ► Sadece sizin bilgisayarınızı üreten firma değil, üreticilerin çoğu dizüstü bilgisayarların ekran kartı sürücülerini güncellemekte tembel davranıyor. Bizim dizüstümüz için üreticinin web sayfasında herhangi bir güncelleme yoktu. Bu yüzden en son ForceWare sürücülerine bakıyoruz: nVidia'nın sitesinden Vista 32 bit için tasarlanmış İngilizce 174.16 sürüm ekran kartı sürücüsünü indirin. (Bu sürücü sadece GeForce 9600 GT için tasarlanmış.) İndirilen dosyaya çift tıkladığınızda dosyaların çıkartılma işlemi başlayacak ve ardından da ekran kartınızın desteklenmediğine dair bir hata ekranı ile karşı karşıya kalacaksınız.

SORUN DEĞİL: Aygıt Yöneticisi'ne gidin ve ekran kartınıza iki defa çift tıklayın. Daha sonra »Sürücü Güncelleme« seçeneğine tıklayın. Şimdi yüklenecek sürücü için "C:\NVIDIA\WinVista\174.16\English" konumundaki "NV_DISPL.INF" dosyasını gösterin. Kart olarak ise "GeForce 9600GT" kullanacağınızı belirtin. Artık sürücü sorunsuz bir biçimde yüklenecektir.

BAŞARI: FPS oranı nerdeyse iki katına çıkıyor. Önceden 1.536 puan aldığımız CineBench testinden artık 2.212 puan alıyoruz. Yine önceden oynayamadığımız Counter-Strike: Source oyunu bu defa adeta uçuyor.

13. Monitör: Baş ağrısı yaratan düşük yenileme hızını yükseltmek

Tüplü monitörlerde belli bir süre kullanımdan sonra başınızda ağrılar mı başlıyor? Bunun nedeni monitörünüzün yenileme hızının düşük olmasıdır. Düşük yenileme hızı gözleriniz yorulmasına neden olabilir.

İPUCU ► Günümüzde monitörler artık göz yormayacak seviyedeki yüksek yenileme hızlarını destekliyorlar. Yapmanız gereken tek şey bu ayarı bulup desteklenen en yüksek seviyeye almak. Bunun için masaüstünüze sağ tıklayın ve »"Özellikler"«i seçin. Buradan »"Ayarlar"« sekmesine geçin. Şimdi »"Gelişmiş"« seçeneğine tıklayın ve

Yenileme hızı: 85 Hz'in altındaki yenileme hızları baş ağrısı yaratabiliyor.

buradan da »Monitör« sekmesine geçin. Açılan pencerede monitörünüz o anda hangi yenileme hızında çalıştığını göreceksiniz. Eğer bu değer 60 Hz ise başınızın ağrıması gayet doğal bir durum. Şimdi açılır menüden, eğer monitörünüz destekliyorsa, yenileme hızını 85 Hz olarak değiştirin. "Uygula" dedikten sonra monitörünüz kısa süreliğine kararacaktır. Görüntü tekrar geri geldiğinde bu ayarı uygulamak istediğinize dair bir soru sorulacaktır. »Evet« diyerek onaylayın. Artık baş ağrılarınıza son vermiş bulunmaktasınız.

BİLGİ: Eğer seçeneklerde 85 Hz yoksa mümkün olan en yüksek bir başka değeri uygulayın. En yüksek değer 60 Hz ise ekran çözünürlüğünüzü 1024x768 olarak ayarlayıp yeniden deneyin.

14. Hızlı ipuçları

SES AYARI SİMGESİNİ GÖSTERME

»Başlat / Ayarlar / Denetim Masası / Ses Efekti ve Ses Aygıtları« ile görev çubuğuna ses ayarı simgesini yerleştirebilirsiniz.

XP BİLEŞENLERİNİ KURMA

Windows bileşenlerini sonradan hızlı bir şekilde kurmak için kurulum CD'sindeki »i386« dizinini olduğu gibi sabit diskinizin kök (root) dizinine kopyalayın.

MASAÜSTÜNÜ GÖSTERME

[Win]+[M]'in aksine [Win]+[D] ile iletişim kutuları ve mesajlar açıkken bile her zaman masaüstünü en öne getirebilirsiniz.

EKRAN KLAVYESİNİ AÇMA

Telefonda konuşurken elle numarayı girmek için, "Başlat – Çalıştır" ile "osk" (on screen keyboard) girin.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

1 www.netteyeniyim.com

İnternetle yeni tanışanlar için

NetteYeniyim.com, internetle yeni tanışan kullanıcıların karşılaştıkları sorunlara çözümler sunmayı amaçlayan yeni bir web sitesi. Kullanıcılar tarafından hazırlanan yazılarla oluşan içerik basit ama gerekli bilgiler içeriyor. Birçoğumuz için çok kolay olan, e-posta oluşturma, arama yapma, Outlook ayarları, sitelere üye olma, yığın postalardan korunma, virüsten korunma, dosya indirme, dosya yükleme gibi basit işlemler internetle yeni tanışanlar için çoğu zaman bir kabusa dönüşebiliyor. Yeni internet kullanıcılarının karşılaşabileceği bu tür sorunlara çözüm oluşturmayı amaçlayan web sitesi, internet kullanıcıları için basit fakat önemli bilgileri içeren bir rehber olmayı amaçlıyor. Bu amaçla yola çıkan site yöneticileri, ziyaretçilerin hazırlayıp kendilerine göndereceği makalelerle, internet dünyasına yeni adım atan kullanıcılar için faydalı bir kaynak oluşturmak için çalışıyorlar. Siteyi çevrenizde internetten çekinenlere tavsiye edebilirsiniz.

2 www.meraktan.com

Meraklı site

Meraktan.com, üyelerinin gereksiz meraklarıyla beslenen bir platform ve öğrenmek, öğrenirken de kimi zaman eğlenmek amacına hizmet eden bir web sayfası. Üyeler sisteme giriş yaparak sorularını yöneltiyorlar. Editörler bu soruların sitede yayınlanması konusunda hemfikir olurlarsa, bu sorular Meraktan.com'da yayınlanıyor. Diğer site üyeleri de bu soruları yanıtlayarak soru sahiplerinin meraklarını gidermeye çalışıyor.

3 www.10iyi.net

İstanbullulara

10iyi.net İstanbul için hazırlanmış, dinamik bir bilgi değerlendirme ve paylaşım sitesi. Sitenin amacı, İstanbul'da insanlara hizmet veren kurum ve meslek sahibi kişilerin, hizmeti alan insanlar tarafından objektif bir şekilde değerlendirilmelerini sağlamak. Her klasmanda, yayınlanan öğelerden beğendiklerinize +1 puan kazandırırken, memnun olmadıklarınıza -1 puan vererek memnuniyetsizliğinizi belirtebiliyorsunuz.

4 acetobalsamico.blogspot.com

Futbol güncesi

Aceto Balsamico, kişisel bir blog sitesi olarak yayın hayatını sürdüren, futbol içerikli bir günlük sitesi. Futbol dünyası hakkında eğitici, eğlenceli ve dikkat çekici birçok makalenin yayımlandığı bu blog sitesi, istatistiklere de yer veriyor. Meraklısının ilk ziyaretinden sonra pek bırakmak istemeyeceği tarzda bir blog olan Aceto Balsamico, futbol dünyasına kendi penceresinden bakan, oldukça başarılı bir web adresi.

5 www.kuizz.com

Kişisel gelişim

Mart 2006 tarihinde kurulan ve herhangi bir firmaya bağlı olmayan bir kişisel girişim projesi olan Kuizz.com, onbinlerce üyenin hazırladığı kişilik testleri ve anketleri barındıran bir eğlence sitesi. Sitenin içeriğini üyelerin "kuizz" ve anketleri oluşturuyor. Gönderilen tüm kuizz ve anketler öncelikle moderatörler tarafından gözden geçiriliyor ve siteye uygun bulunduğu takdirde onaylanıyor ve siteye ekleniyor.

6 www.makarna.gen.tr

Makarna aşkı

Makarna.gen.tr, makarna kültürünü geliştirmek, en güzel, pratik, kolay yemek olan makarnanın bilinen tüm tariflerine ulaşmak için başvurabileceğiniz bir web adresi. Tüm içeriğiyle diyet makarnalardan, en kompleks makarna tariflerine uzanan geniş bir arşive sahip olan site, yüzlerce makarna tarifini barındırıyor. Sitede, tariflerin yanı sıra makarnanın besin değeri, makarna çeşitleri gibi diğer bilgilere de ulaşabilirsiniz.

7 www.sinematurk.com

Sinema dünyası

Arşivinde 9 binin üzerinde Türk Filmi, 5 binin üzerinde de yabancı film olan SinemaTurk.com, sinema meraklılarının uğrak noktası olabilecek bir internet sitesi. Türk ve Dünya Sinemasının seyir defteri sloganıyla yayın yapan web sayfasında, vizyona yeni giren filmlere ve geniş bir arşive ulaşabilirsiniz. Herhangi bir filme tıklayarak, konusu, yönetmeni ve filmde oynayan oyuncularla ilgili detaylara da erişebilirsiniz.

8 www.medyamoda.com

Moda zamanı

Modaya ilgi duyuyor ve bu alandaki yenilikleri yakından takip edip ayak uydurmak istiyorsanız, MedyaModa.com tam aradığınız adres olabilir. Alış veriş yapmaya zamanınız yoksa, siteye girerek bilgisayarınızın başından kalkmadan ünlü markaların en son ürünleri hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz. Web sayfasında bayan giyim, erkek giyim, çocuklar için, spor ürünleri, kozmetik gibi kategoriler bulunuyor.

9 www.akvaryummekani.com

Balık hobisi

Balıkları seviyorsanız ve evinizde akvaryumda beslediğiniz balıklarınız varsa, AkvaryumMekani.com web sayfası, merakınızı geliştirmenizi sağlayacak bilgilerle dolu. Sitede akvaryumla ilgili dökümanlara ulaşabileceğiniz gibi, balık incelemeleri ve fotoğrafları da bulabilirsiniz. Forum bölümünde ise akvaryumu olan diğer site ziyaretçileriyle fikir alışverişinde bulunarak hobinizi daha da ileri seviyelere taşıyabilirsiniz.

10 www.sanaldersane.com

Sınav stresi

ÖSS sınavının yaklaştığı şu günlerde, öğrencilerin tek tasası geleceklerini belirleyecekleri bu zorlu sınavı başarıyla geçmek. SanalDersane.com web sayfasında ÖSS, YDS, OKS ve SBS sınavlarıyla ilgili konu anlatımlarına, soru çözümlerine, deneme sınavlarına ve video çözümlü derslere ulaşabilirsiniz. Sitenin Rehberlik bölümünde ise, sınavlara çalışma stratejilerinden, burs veren kurumlara kadar bir çok bilgiyi bulabilirsiniz.

11 www.basimagelenler.com

Biraz da gülelim

Günlük yaşamda mutlaka hepimizin başına gülünecek olaylar gelmiştir. BasimaGelenler.com web sayfasında site ziyaretçilerinin başından geçen ilginç olayları okuyabilirsiniz. Sitede bulunan Gülünesi, Üzülesi, Şaşılası ve Kızılası bölümlerine tıklayarak istediğiniz kategorideki olayları okuyabiliyorsunuz. Gözüme ve Kulağıma Gelenler bölümünde ise ilginç olayları diğer ziyaretçilerle paylaşabiliyorsunuz.

12 www.cevreciyiz.com

Dengenin ekolojisi

Küresel ısınma nedeniyle 2080'e kadar 200 - 600 milyon insan açlık çekebilir, 1,1 - 3,2 milyar insan da susuzluktan etkilenebilir. Okuduklarınız oldukça çarpıcı değil mi? Cevreciyiz.com, çevreye olan önemi ve duyarlılığı artırmak için hazırlanmış bir web sayfası. Sitede çevreyle ilgili son haberlere ulaşıp gelişmelerden haberdar olabileceğiniz gibi, yazarların da bu konuda kaleme aldıkları yazıları okuyabilirsiniz.

13 www.tahminim.net

Bahisler açıldı

Tahminim.net, adından da belli olduğu gibi bir tahmin-tüyo sitesi. Futbol ve basketbol branşlarında ziyaretçilerine yol göstermek amacıyla, maç öncesi tahminlerde bulunan ve istatistikler sunan siteyi ziyaret ederek, maç tahminleri alabilir, maç sonuçlarını görebilir, gelecek haftaki maçları ve tüm fikstürü takip edebilirsiniz. Sitede yer alan forum bölümünde, diğer ziyaretçilerle fikir alışverişinde bulunabilirsiniz.

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR: Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

LEARN TO SPEAK SPANİSH DELUXE

İspanyolca öğretmeni

TAM SÜRÜM

İspanyolca öğrenmenin en pratik yolunu sizlerle buluşturuyoruz. DVD'mizde yer alan Learn to Speak Spanish Deluxe sizi, dil bilgisinden karşılıklı diyaloglara, günlük konuşmalardan iş diyaloglarına kadar birçok alanda eğitecek bir yazılım.

- 2,30 GB
- Windows 98 / ME / 2000 / XP / Vista

ASHAMPOO ANTISPYWARE 2

Güvenlik aracı

TAM SÜRÜM

Bir önceki sürümüne göre daha fazla koruma sağlayan Ashampoo antiSpyWare 2 ile sisteminizi kötü niyetli yazılımlardan kolaylıkla koruyabilirsiniz.

- 30 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

MİNİLYRİCS 5.7.3418

Eğlence aracı

ÜCRETSİZ

Bu yazılımla Windows Media Player, Winamp ya da Minilyrics'in desteklediği diğer medya araçları ile bir yandan sevdiğiniz şarkıyı dinlerken, diğer taraftan ekranınızın bir köşesinde şarkının sözlerini takip edebileceksiniz.

- 1,32 MB
- Windows XP / 2000 / Vista

100 YENİ WINDOWS İŞLEVİ

FILEMENU TOOLS 5.2

Dosya aracı

ÜCRETSİZ

Büyük boyutlu bir parçayı e-posta ile gönderebilmeniz için parçalara bölebilen, DLL dosyalarını komut satırına ihtiyaç duymadan sisteme kaydedebilen ve daha bunun gibi pek çok işlemi gerçekleştirebilen bir yazılım.

- 5,98 MB
- Windows XP / Vista

ZORRO 1.4

Multimedya aracı

ÜCRETSİZ

Ekranınızda belirlediğiniz bölüm dışını ya da içini ön plana çıkartan bu yazılım sayesinde, örneğin internet üzerinde bir video izlerken videonun yan tarafında beliren bir reklamdan kurtulmak artık çok kolay.

- 298 KB
- Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT / Vista

WINDIRSTAT 1.1.2.80

Bilgilendirme aracı

ÜCRETSİZ

Sabit diskinizde bulunan dosyaların ne kadar yer kapladığı, hangi dosyaların benzerlik taşıdığı ve dosyalarınızın istatiksel bilgileri gibi çeşitli bilgileri sunan ücretsiz bir yazılım.

- 1,60 MB
- Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT / Vista

OPENOFFICE 2.4 (TR)

Ofis yazılımı

ÜCRETSİZ

Çok başarılı ve kapsamlı açık kaynak kodlu ofis yazılımının son sürümü. Programı, Windows ME ve 98'de kullanabilmek için Unicode DLL dosyalarını internetten indirmeniz gerekiyor.

- 109 MB
- Windows 98/Me/XP/2000/NT/Vista

MASS DOWNLOADER 3.4.725

İndirme yöneticisi

DENEME SÜRÜMÜ

Türkçe dil desteğine sahip olan Mass Downloader ile FTP ve internet sitelerinden verimli, güvenli ve hızlı bir şekilde bilgisayarınıza dosya indirebilirsiniz.

- 1,97 MB
- Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT / Vista

OBOE SYNC 2.0

Eğlence aracı

ÜCRETSİZ

Bu yazılım ile tüm müzik dosyalarınızı bilgisayarınızdan MP3tunes.com'da oluşturacağınız deponuza yükleyebilir ve daha sonra bu müzik deponuzdaki tüm şarkıları, internet bağlantısı olan herhangi bir yerden dinleyebilirsiniz.

- 5,68 MB
- Windows XP /2000

DOWNLOAD ACCELERATOR PLUS

İndirme yöneticisi

ÜCRETSİZ
Yeni sürümü ile yeni özellikleri de beraberinde getiren Download Accelerator Plus'ın en güzel özelliklerinden biri, indireceğiniz bir ZIP dosyasının içeriğini, indirmeden önce inceleyebilmeniz.

- **8,17 MB**
- **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

JAP

Güvenlik yazılımı

ÜCRETSİZ
JAP ile internette ziyaret etmek istediğiniz sayfaya, rasgele erişimli JAP sunucuları üzerinden giriyorsunuz. Bu sayede ziyaret etmiş olduğunuz web siteleri hiçbir şekilde takip edilemiyor.

- **14,8 MB**
- **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

PROXOMITRON 4.5

Reklam engelleyici

ÜCRETSİZ
İnternette dolaşırken, sayfalardaki reklâmlardan, isteğiniz dışında açılan pencerelerden ve daha pek çok canınızı sıkan durumdan kurtulmak isteyenler için ideal.

- **1,34 MB**
- **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

SKYPE 3.8.0.115

Sohbet yazılımı

ÜCRETSİZ
Dünyanın herhangi bir yerindeki arkadaşınızla, internet üzerinden ücretsiz bir şekilde sesli/görüntülü iletişim kurabilmenizi sağlayan güzel bir program. En büyük avantajı ise yüksek ses kalitesi.

- **21,2 MB**
- **Windows XP / Vista / 2000**

DVD program kütüphanesi

TAM SÜRÜM ► CHIP-CODE: TAM_SURUM

Learn to Speak Spanish Deluxe
Ashampoo antiSpyWare 2
Escape From New York

YEDEKLEME PAKETİ ►

Copernic Desktop Search 2.3 Build 13
DirSync Directory Synchronizer 3.0.8
GImageX v2.0.12
Oboe Sync / MP3tunes Sync 2.0
SelfImage 1.2.1.92
USBDLM 4.1.0.0
Z-Cron 4.1
Z-DataDVD
Z-Dbackup
Backup Platinum
Karen's Replicator 3.5.12

100 YENİ WINDOWS İŞLEVİ ►

Launchy 2.0
Better Rename 5.2
BossKey 2.0
bxNewFolder
CLCL 1.1.2
ClickWhen 0.2
ClipboardFusion 1.4.1
Context Magic 1.1 Beta 5
Copy2Clip 1.0.7
DM2 1.23.1
Double Killer 1.6.2.82
FileMenu Tools 5.2
Allway Sync 7.1.2
Folder Guide 1.1
iColorFolder 1.4.2.0
Opanda IExif 2.3
MedalFolders 2.0.0.500
MyFolder Free 1.0
Qliner Hotkeys 2.0
Restart 1.56
Send To Toys 2.5
ShellEnhancer 3.0.0.91
WinFlip 0.42
WinDirStat 1.1.2.80
Timer 5.0.0.2
Transbar 1.4.2
Vista Start Menu SE 2.82
Zorro 1.4
FreePDF XP 3.24
GSpot 2.70a
InfoTag Magic 1.0 b5
Monitor Calibration Wizard 1.0
Mp3Splt 2.1
Mp3Wrap 0.5
Scotts Wallpaper Switcher 1.7
Volumouse 1.54
Wavosaur 1.0.2.0
XP QuickRes
Paint.NET 3.31
PSPad 4.5.3
Recuva 1.13.304
SelfImage 1.2.1.92
HashTab 2.0.8
SysRestorePoint 1.2
RegAlyzer 1.5.5.0
Eraser 5.86a
Unlocker 1.8.7
ShellMenuView 1.03
AdvancedRemoteInfo 0.6.5.7
Lanmonitor 2
LeechGet
Pidgin 2.4.1
Desktop Restore
Folder Size 1.4
Visual Tooltip 2.2

ANONİM SÖRF ► CHIP-CODE: ANONİM SÖRF

Browzar 1.4.0.0 Beta
CookieCooker 2.03
JAP
JonDoFox
LocateProtect 1.1
Proxomitron 4.5
Skype 3.8.0.115
Torpark 1.5.0.7
TrueCrypt 5.1a
Zfone
StudiAnalyse

NEW YORK'TAN KAÇIŞ

İster PC'de ister DVD'de

FİLMİ İZLEMEK İÇİN
New York'tan Kaçış filmini, "Bilgisayarımdan" CHIP DVD'ye sağ tuş ile tıklayıp "Otomatik kullan" seçeneğini seçtikten sonra "DVD video oynat" seçeneği ile seyredebilirsiniz. Ya da isterseniz Windows Media Player içinden "Yürüt" menüsü altında yer alan DVD, VCD veya CD ses satırından etkin olan sürücüyü seçmeniz de yeterli olacaktır.

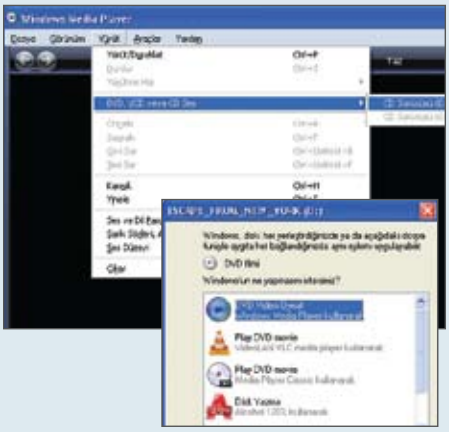

TAM SÜRÜM

Learn to Speak Spanish

İçerdiği 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırma sayesinde Learn to Speak Spanish ile İspanyolca öğrenmek kolay ve eğlenceli.

RECEP BALTAŞ

Learn to Speak Spanish eğitim seti, İspanyolca öğrenmeniz için hazırlanmış kapsamlı bir eğitim setidir. 100'ü aşkın ders ve yüzlerce alıştırma barındıran bu set sayesinde İspanyolca okuma, yazma, konuşma ve duyduğunu anlama becerilerinde kendiniz geliştirebilirsiniz. Bu makale ise yazılımı kullanmaya başlamak için hazırlanmış bir hızlı başlangıç kılavuzudur. Yazılımını bütün özelliklerini kullanabilmek için CHIP DVD içerisindeki PDF biçimindeki kapsamlı kullanım kitapçığını okumanız gerekiyor. Bu kitaba DVD arabirimindeki tam sürümler bölümünde programın kurulum alanından ulaşabilirsiniz. Şimdi bu setin adım adım nasıl kurluğundan bahsedelim

Kapsamlı eğitim 100'den fazla ders İspanyolca'yı A'dan Z'ye öğrenmenize yardımcı olabiliyor.

Eğitim düzeyi İlk düzeyi bitirdikten sonra günlük yaşam, iş ve seyahat dili üzerine pratik yapabilirsiniz.

İspanyolca'yı tanıyalım Yazılım paketi sadece dil eğitimi için değil, Meksika kültürü ile ilgili bilgiler de içeriyor.

LTS Spanish Kurulumu

1) İlk olarak »Install Learn to Speak« tuşuna tıklayın.

2) Kurulum ekranında devam etmek için »Next« tuşuna tıklayın.

3) »I accept the terms in the licence agrement« seçeneğini işaretleyip tekrar »Next« tuşuna tıklayın.

4) Windows XP kullanıyorsanız "Typical" seçeneğini seçip »Next« tuşuna tıklayın ve 6. adıma geçin.

Windows Vista kullanıcılarının »Custom« seçeneğini seçip »Next« tuşuna tıklamaları gerekiyor.

5) Bu adım sadece Vista kullanıcıları için!

Bu adımda beyaz alanda "Learn To Speak Application" altında yer alan DirectX 9 seçeneğinin sol tarafındaki sürücü simgesine tıklayıp »This feature will not be available« seçeneğini seçin. Sonra »Next« tuşuna tıklayarak kuruluma devam edin.

6) »Install« tuşuna tıkladığınızda kurulum başlayacaktır.

7) Bu adım sadece XP kullanıcıları için!

Kurulum sırasında karşınıza gelecek olan Microsoft DirectX 9.0 Setup penceresinde »Yes« tuşuna tıklayın.

8) Kurulum bittikten sonra karşınıza kayıt sayfası gelecektir. Burada »12 or Younger« tuşuna tıklarsanız kayıt ekranını atlayarak kurulumu tamamlayabilirsiniz.

Yazılımı çalıştırmak için önce masaüstünüzde yer alan »Learn to Speak Spanish Deluxe 9« simgesine tıklayın. Ardından yazılım ekranında »Run« tuşuna tıkladığınızda eğitim başlayacaktır.

Ailecek kullanabilirsiniz

»Run« seçeneğine tıklayarak uygulamayı çalıştırdığınızda karşınıza çıkan pencerede ilk olarak bir kullanıcı belirlemeniz gerekiyor. Bu yönetim sistemi sayesinde ailenizdeki birkaç kişi seti aynı anda kullanabiliyor. Yazılım herkesin önceki oturumda kaldığı noktayı kaydederek kaldığınız yerden devam etmenize olanak tanıyacaktır. Şimdi eğitime başlamak için»New User«a tıklayın ve Name kutucuğuna adınızı yazın. Adınızı yazdıktan sonra

Tüm aileniz için Yazılımın başlangıcında farklı kullanıcılar tanımlayarak eğitimi aynı anda birden fazla kişi kullanabilirsiniz.

herhangi bir yere tıkladığınızda uygulama otomatik olarak eğitim penceresine geçecektir. Yazılımı kapatıp tekrar açtığınızda karşınıza tekrar kullanıcı hesaplarının olduğu pencere çıkacaktır. Buradan adınızı seçip »Start« butonu ile kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Arabirim öğelerini tanıyalım

Eğitim penceresi açıldıktan sonra ekranın üstünde, program içinde sizi yönlendirecek bir başlık çubuğu göreceksiniz. Bu çubuğun altında, Progress (Değerlendirme), Customization (Kişileştirme), Dictionary (Sözlük), Grammar (Dilbilgisi), Software Support (Program Desteği) Online ve Help (Yardım) bölümlerine ulaşmanızı sağlayacak Menu Bar (menü çubuğu) bulunuyor. Bu menünün altında ise çalışmalarınıza başlayacağınız ana ekranı bulabilirsiniz. Konular Language Essentials (Temel Dil Bilgileri), Basic Course (Temel Kurs), Comprehensive Courses (Ayrıntılı Kurslar), Extended Practice (Geliştirilmiş Pratik) ve Cultural Movies (Kültürel Filmler) olarak başlıklara ayrılmış durumda. Bu sıralama gelişmeyi amaçlayan bir düzene göre yapılmıştır.

Ses tanıma için mikrofon

Eğitime başlamadan önce mikrofonunuzu nasıl ayarlayacağınızdan bahsedelim. Programa her yeni kullanıcı girdiğinde, mikrofonunuz kullanıcıların seslerine göre ayarlanabilir. Ayrıca mikrofonunuzun kayıt seviyesi ses kaydınızı etkiler. Mikrofon ayarlarınız için üst menüden »Customization« (Kişileştirme) seçeneğine tıklayın. Açılan sayfadaki »Test Microphone« butonuna tıklayın ve gelen penceredeki »Record« butonuna bastıktan sonra konuşmaya başlayın. Eğer gösterge hareketleniyorsa mikrofonunuz sorunsuz çalışıyor demektir. Eğer göstergede herhangi bir hareket yoksa, kaydı durdurun ve sisteminizin sağ alt kısmındaki ses simgesine çift tıklayarak ses ayarlarını açın. Sol üst menüden »Seçenekler / Özellikler«e tıklayın ve açılan pencereden de Kaydetme seçeneğini işaretleyerek »Tamam« butonuna basın. Şimdi açılan listede kayıt cihazının mikrofon olarak seçili olduğundan emin olun. Eğer sesin yüksek çıkmasını istiyorsanız yine Seçenekler menüsünden Gelişmiş Denetimler'i devreye soktuktan sonra Mikrofon altında bulunan Gelişmiş seçeneği ile Mic Boost veya Mikrofon Arttırma seçeneğini işaretleyerek mikrofon sesini güçlendirebilirsiniz. Bu işlemler sonucunda mikrofonunuz hala çalışmıyorsa mikrofonunuzu ses kartınızın doğru girişine taktığınızdan emin olun. Mikrofonunuz sorunsuz çalışıyorsa »Finished«a tıkladıktan sonra sol üst menüden »Home« butonu ile ana eğitim ekranına dönebilirsiniz.

Artık eğitime başlayabiliriz

Gerekli ayarları yaptığınıza göre artık İspanyolca öğrenmeye başlayabilirsiniz. Öncelikle İspanyolca alfabeyi öğrenmekle başlayabilirsiniz. Bunun için LANGUAGE ESSENTIALS (TEMEL DİL BİLGİLERİ) bölümüne girin. Daha sonra Pronunciation (Telaffuz) bölümüne girerek İngilizce alfabeyi, sesli ve sessiz harflerini bu bölümde görebilirsiniz. Örneğin ABC ekranında harflerin üzerine tıklayarak o harfin telaffuzunu dinleyebilirken Vowels (Sesliler), Vowel Combinations (Sesli kombinasyonları), Consonants (Sessizler) ve Consonant Combinations (Sessiz Kombinasyonları) menüleri yoluyla sesli ve sesiz harfleri dinleyebilir, kendiniz de telaffuz edebilirsiniz. »Back« butonu ile geri gelip »Basic Words« seçeneğine tıkladığınızda ise sayılar, saatler, yıllık takvim ve renkler gibi temel sözcükleri tanıyabilirsiniz. Buradaki »Drill« butonu sayesinde rakamları, günleri veya diğer herhangi bir kategoriyi sırayla telaffuz ederek telaffuzunuzu ölçerek geliştirebilirsiniz.

Seviyeyi biraz daha artırın

Bu başlangıç derslerini biliyorsanız veya bu dersleri bitirdiyseniz seviyeyi biraz daha artırmak için »Basic Course« yani (Temel Kurs) bölümüne geçebilirsiniz. Bu bölüm canlandırılmalı diyaloglarla sunulmuş basit sözcükleri ve ifadeleri tanıtıyor. Burada dört ana başlık bulunmakta: Orientation (Yönlendirme) bölümü temel Kursla ilgili genel bir bilgi sunarak yabancı bir dili öğrenmede önemli olacak bilgileri vermeye yarıyor. »Play« butonu ile buradaki videoyu izleyebilirsiniz. Pretest (Seviye Testi) ise hedef dilde bildiklerinizi sınayarak, Temel Kurs ve Geliştirilmiş Kurs ile başlamanız konusunda karar vermenize yardımcı oluyor. Bu bölüme girdikten sonra »Begin Pretest« diyerek teste başlayabilirsiniz. Burada sorulan sorulara cevap verdikten sonra seviyeniz belirlenecektir. Örneğin ilk cümlede size "Good morning" diyen kişiye "Hi", yani merhaba diyerek karşılık vermeniz gerekiyor. Soruları kendiniz cevaplayarak kendi seviyenizi belirlemiş olacaksınız. Lessons (Dersler) bölümünde başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru sözcük ve kalıpları tanıyabilirsiniz. Örneğin Greetings and Farewells bölümünde karşılama ve uğurlama ile ilgili bilgileri edinebilirsiniz. Simulated Conversations (Canlandırmalı Diyaloglar) bölümü, ekrandaki karakterlerle etkileşimli bir çalışma yapabilmenizi sağlamak için konuşma ve konuşmayı genişletme teknolojilerini kullanmaktadır.

Gerçek diyaloglarda olduğu gibi, ekrandaki karakterlere verdiğiniz yanıtlar diyalogun yönünü belirleyecektir. Bu nedenle, aynı diyalogun üzerinde farklı yanıtlar vererek birçok kez çalışabilirsiniz. Comprehensive Course (Ayrıntılı Kurs) gelişmenizi hedefleyen etkileşimli aktiviteler içeren ilk dil önergeleri, dinleyerek kavrama ve konuşma becerilerinizi geliştirmek üzere tasarlanmıştır. Bu aktiviteler öğrendiklerinizi pekiştirmek için alıştırmalar ve oyunlarla tamamlanmaktadır. Home (Ana Menü)'den Comprehensive Course (Ayrıntılı Kurs) seçimi yaparak her biri belli sayıda ders içeren üç konu içinde kullanmayı öğreneceksiniz. Cümleler ve diyaloglar bir öykü oluşturacak şekilde birbirini tamamlamaktadır, konu başlığından birini seçebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

VISTA KULLANICILARININ DİKKATİNE

Windows Vista kullanıcıları kurulum sırasında Custom seçeneğini seçip DirectX 9 kurulumunu iptal etmeleri gerekiyor. Bunun için bir sonraki adımda beyaz alanda "Learn To Speak Application" altında yer alan DirectX 9 seçeneğinin sol tarafındaki sürücü simgesine tıklayıp "This feature will not be available" seçeneğini seçin. Bu şekilde hiçbir sorun çıkmayacaktır. Dersler sırasında problem çıkmaması için de en son sürüm Quicktime'ın sisteminizde kurulu olmasına özen gösterin.

Tam sürüm

Ashampoo AntiSpyWare 2

Kişisel bilgilerinizi çalan, şifrelerinizi üçüncü şahıslara gönderen casus yazılımlara Ashampoo AntiSpyWare ile göz açtırmayın.

RECEP BALTAŞ

Günümüzde bilgisayarların korkulu rüyası artık zararlı virüsler değil aksine casus yazılımlar. Korunmasız bir şekilde internette dolaşırken hatta dolaşmanıza bile gerek kalmadan, sadece internete bağlı olsanız dahi bilgisayarınıza bulaşan casus yazılımlar kredi kartı bilgilerinizden kişisel bilgilerinize kadar birçok bilgiyi kaynağını kimsenin bilmediği korsanlara gönderiyorlar. Üstelik güvenli olarak tabir edilen birçok anti - virüs yazılımı, bu casusları tanımlayamıyor bile. Bu konudaki güvenlik açığına dikkat çeken Ashampoo, özellikle casus yazılımları hedefleyen bir yazılım olan Ashampoo AntiSpyWare'i geliştirdi. Sık sık güncellenen casus tanımlama veri tabanı sayesinde Ashampoo AntiSpyWare 2 sizi en son tehditlerden bile kolayca koruyabiliyor.

Arabirim Ashampoo AntiSpyWare kullanıcı dostu tasarımı sayesinde kolay bir kullanım sunuyor.

Tam sürüm kodu almak için »Get Full Version« butonuna tıklamanız gerekiyor.

Tarama »Scan« bölümünden istediğiniz türde tarama gerçekleştirebilirsiniz.

1. Kurulum:

CHIP DVD içerisindeki tam sürümler bölümünden Ashampoo AntiSpyWare 2'nin kurulumunu başlatın. Çıkan ilk pencerede »Next« diyerek lisans sözleşmesi adımına geçin. Burada »I accept the agreement« seçeneğini işaretleyin ve yönergeleri takip ederek kurulumu tamamlayın. İşlem bittiğinde masaüstünüzde Ashampoo AntiSpyWare 2'nin simgesini göreceksiniz; buradan uygulamayı çalıştırın. Eğer işletim sisteminiz Vista ise yazılım bilgisayarınıza bir araç yükleyecektir. »Install« diyerek bu aracın yüklemesini kabul edin. Şimdi karşınıza çıkan pencereden »Get Full Version« seçeneğine tıklayın.

Açılan internet sayfasına e-posta adresiniz girdikten sonra yazılımın tam sürüm anahtarı e-posta adresinize gönderilecektir. Daha sonra yine bu penceredeki "Enter Code" butonu ile yazılımı tam sürüm haline getirebilirsiniz.

2. Kullanım:

Ashampoo AntiSpyWare 2 de diğer Ashampoo yazılımları gibi kullanımı kolay bir yazılım. Yazılımın ana penceresinde bütün ana özelliklere erişebilirsiniz. Yalnız ilk açılışta gerçek zamanlı koruma devre dışı olduğu için bunu devreye sokmanız gerekiyor. Bunun için "Real-time Guard" yazısının karşısındaki »Start« butonuna tıklamanız yeterli. Bu sayede yazılım bilgisayarınıza gelebilecek olası bir casus yazılımı doğrudan engelleyebiliyor. Sağ kısımda bulunan »Statistics« bölümünden istatistiklere göz atabilirsiniz. »Signatures« bölümü ise yüklü imzalarla kaç adet casus yazılımını tanınabildiğini belirtirken »Check for update« butonuna basarak herhangi bir güncelleme olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Sağ kısımdaki "Processes" altında ki seçeneklerle sisteminizde casus yazılım taraması gerçekleştirebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

GİZLİ İPUÇLARI

En gözde internet mekânları

İnternet kuralları hiçe sayıyor. **YASALLIĞI TARTIŞMALI PİYANGOLARDAN** tutun da KORSAN KOPYALARA kadar ne ararsanız internette! Sizi baştan çıkarıcı çevrimiçi diyârlara götürüp nelere dikkat etmeniz gerektiğini anlatıyoruz.

BARIŞ EMRE ALKIM

%3 şans oyunlarından kesilen vergi

Almanya'da bu oran %80'e varırken Karayip ada devletleri ödüllerden sadece bu kadar kesinti yapıyor.

Antigua ve Barbuda halkı belki de dünyanın en şanslı insanları. Guiness rekorlar kitabının 2006 basımına göre, bu Karayip ada devleti dünyanın en düşük intihar ve en yüksek evlilik oranına sahip. Hatta bir adım ileriye gidip burada herkesin mutlu olduğunu, ama bazılarının başkalarının mutluluğu üzerinden geçindiğini söyleyebiliriz.

Çevrimiçi şans oyunu ve bahis düzenleyenler bundan on iki yıl kadar önce küçük Karayip adalarını mesken tutmaya başladılar. Bu çekilişler ve bahisler aşağı yukarı türlerinin ilk örnekleriydi ve çok geçmeden Sportingbet, Intertops, Microgaming ve Starnet gibi sitelerle dallanıp budaklandılar. Bu firmalar çok geçmeden, avuç içi kadar bir yer olan Antigua'ya hatırı sayılır bir servet getirdiler. İnternetin onlar için para basan bir hazine olduğunu daha o zamanlarda anlamışlardı. Zira bu yeni ortam tüm sınır ve sınırlamaları aşıyor, yerel yasakları görmezden geliyordu. Çevrimiçi çağda yasaklanmış, resmen sınırlandırılmış ya da dudak uçuklatıcı vergiye tabi ne varsa, interneti bunlardan para kazanmak için kullanabilirlerdi.

Dahası, devletin izin verdiğinden daha büyük meblağların ödül olarak verildiği spor bahisleri de oynatabileceklerini fark etmeleri uzun sürmedi. Ardından poker masaları ve Monte Carlo'daki mega kumarhaneleri bile yaya bırakan rakamların döndüğü sanal ruletler geldi.

Piyango işletmecileri belli ki doğru ata oynamışlar zira sadece Almanya'da her gün dört milyon kişi hiçbir kanuna aldırış etmeden çevrimiçi kumarhanelere koşuyor.

Yasak şans: Almanya'da çevrimiçi kumarbazları hapis bekliyor

Alman ceza kanunu sadece kaçak kumarhane işletmeyi değil, çevrimiçi şans oyunlarına katılmayı da yasaklıyor. En azından, ortaya gerçek para konuluyorsa. Ama şimdiye dek tek bir çevrimiçi kumarbaz bile cezaya çarptırılamadı. Nasıl mı? Oyun sunucusuyla şifrelenmiş bağlantı kuran istemci yazılımları neredeyse tüm sanal kumarhanelerde kullanılıyor.

Pratikte savcıların, şüphelinin poker oyuncularıyla arasında herhangi bir bağlantı olduğunu ispatlaması mümkün değil. Hatta yedeklenmiş veriler bile bu durumu

2.580.951
kayıtlı kullanıcı
Mart başında İsveç kökenli PirateBay'in kullanıcı sayısı bu kadardı. Eğer kaynaklar doğruysa, site dünyadaki en büyük BitTorrent iz sürücüsü.

18 milyar $
Her yıl dünyada çevrimiçi şans oyunlarına harcanan para.

Başka mecralarda yasaklanan işler web üzerinde gelişiyor.

2.000
firma
çevrimiçi kumar ve bahis piyasasında rekabet ediyor.

değiştirmiyor. Bu yüzden, alışıldık güvenlik standartlarına uyan, örneğin kredi kartı bilgilerini sadece güvenli web sitelerinde kullanan, gayrı menkulleri ve sahip oldukları para dışı varlığı ortaya koymayanlar için pek de fazla risk yok.

Yasal statünün gelişimi konusunda çok fikir yürütmek mümkün, ama daha öteye geçmek zor. Kimi haber portalları, rakamlar konusunda işini şansa bırakmak istemeyenler için güvenilir birer bilgi kaynağı.

Örneğin **www.lsa-guide.de** sitesi Almanya'daki yargı kararlarını tepeden tırnağa inceliyor. **www.pokerolymp.de** ise bu konuları aydınlatıyor ve poker oyuncuları için etkinlikler düzenliyor, poker oyunları için kılavuzlar hazırlıyor ve bu konuyla ilgili en gözde sitelerin adresini veriyor.

Bu sitelerin bir teki bile Almanya'da işletilmiyor. Hizmet sağlayıcıların çoğunluğu Antigua gibi küçük devletlerde etkinlik gösteriyor. 1996'dan beri Antigua hükümeti özel kişi ve kurumlara piyango lisansı vermeye başladı. Üstelik de lisanslar ucuz. Bir yıllık lisans 100.000 ABD doları. Bir diğer şaşırtıcı rakam ise ödüllerin vergi oranı: Sadece %3.

Almanya'da ise devlet bu paranın %80'ine el koyuyor. Antigua'nın en büyük avantajı ise adanın büyük şehri Saint John yakınlarındaki bir tepede yer alıyor: Ada sakinlerinin biraz da alaycı bir tavırla adına "kale" (fortress) dedikleri Fortress Cable & Wireless. Burası, aynı zamanda dünyanın en büyük internet sağlayıcılarından biri ve internet omurgasının hatırı sayılır bir bölümünü oluşturan telekomünikasyon devi Cable & Wireless'ın merkezi. "Kale"de parmak izi tarayıcılarla girilen çelik kapılar ardında poker ve bahis sunucuları saklanıyor. →

244 orijinal Vista

Bir Japon web portalına göre Microsoft, Çin pazarına girişinden sonraki iki haftada bu kadar Vista satabilmiş. Aynı sürede dünyada satılan Vista sayısı 20 milyon.

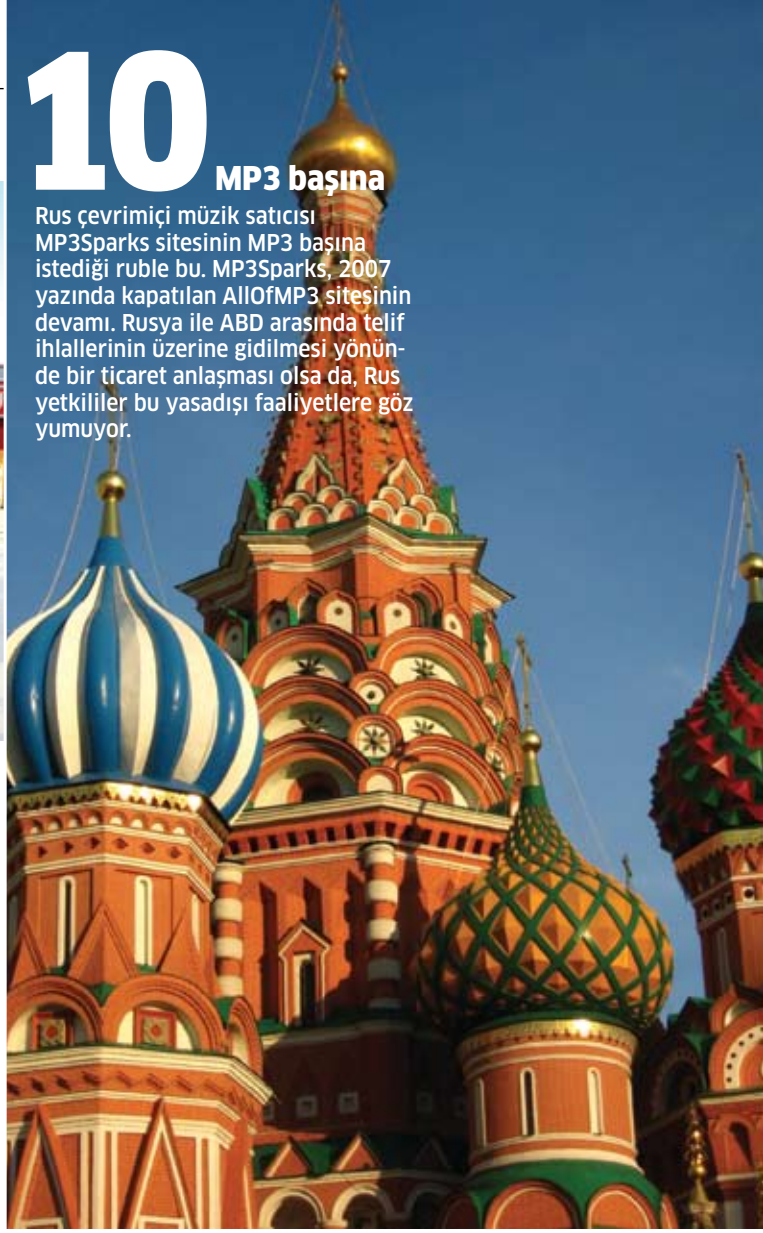

10 MP3 başına

Rus çevrimiçi müzik satıcısı MP3Sparks sitesinin MP3 başına istediği ruble bu. MP3Sparks, 2007 yazında kapatılan AllOfMP3 sitesinin devamı. Rusya ile ABD arasında telif ihlallerinin üzerine gidilmesi yönünde bir ticaret anlaşması olsa da, Rus yetkililer bu yasadışı faaliyetlere göz yumuyor.

Kumarbazların Karayip rüyası: Palmiyeler altında sanal poker masaları

1998'in sonunda şans oyunu pazarı internetten 538 milyon dolar kâr getiriyordu ve 2006'nın sonunda bu rakam 15 milyar dolar olarak tahmin ediliyor. Neredeyse 2000 servis sağlayıcı diğer adalara da yerleşti. PowerNetwork'ün poker odaları olan PokerClub, Worldbestpoker ve NewYorkPoker, lisanslarını Hollanda Antilleri'nden ve Curacao'dan aldılar.

Boss Media, Casino Club Poker'i ve VIP Poker Club'ı her ikisi de sanal piyango cenneti olan Malta ve Cebelitarık'tan işletiyor. Guernsey ya da Alderney gibi önemsiz kanal adaları bile Birleşik Krallık'ta uzun bir geçmişi olan spor bahisleri için lisans satıyor. Bu sektörde bazen Mohawk Kızılderililerininki gibi tuhaf öykülere da rastlanıyor. Kanada'nın Quebec bölgesinde kendilerine adanmış Kahnawake adlı yerde yaşayan bu kabile, 1996'da Kahnawake Oyun Komisyonu adlı bir organizasyon kurdu ve o tarihten beri poker, rulet, bahis ve benzerleri için serbestçe lisans dağıtıyor. Lisans sahipleri arasında neredeyse bütün önde gelen kumar ağları var. Mohawk Kırmızı Kızılderilileri web sitelerini ayrı bir bilgisayar merkezinde barındırıyor. Lisans işi, hizmetlerini kanunda geçen asıl sakinlerden devraldıklarını düşünen Kırmızı Kızılderililere 200 kişilik istihdam sağlamış. Kanada hükümeti bu etkinliği yasadışı sayıyor ama bu konuda kılını bile kıpırdatmıyor.

Korsan kopyalara 21 milyon dolar: Telif hakları göz göre göre çiğneniyor

Bazı ülkelerse bu sağlayıcılara kıyasla çok daha sert. Örneğin ABD senatosu deniz limanlarındaki güvenlik önlemlerini düzenlemek maksadıyla Ekim 2006'da bir kanun paketini onayladı. Kongre, bir kağıt yığınının altına "Kanunsuz internet kumarı" başlıklı bir de metin saklamıştı. Bu kanun çevrimiçi piyangoları önlemese de, sağlayıcıların para kaynaklarına darbe indiriyor. Çevrimiçi kumarhanelerle çalışan kredi kartı firmalarını ve web üzerinden ödeme hizmetlerini büyük cezalara çarptırıyor. O günden beri ABD'de her türden internet piyangosu yasak. Cumhuriyetçi kongre temsilcisi ve bu kanunun çıkartılmasında önayak olan Jim Leach bu durumdan çok hoşnut. Leach, "İnternetten kumar aileleri yıkıyor ve Amerikan finans sisteminin kararlılığını tehdit ediyor," diyor. Bu karar etkisini tümüyle gösterene kadar bir yıl geçecek.

Yasak, bu cazip pazarın hiç değilse büyük kısmını yok ediyor. Senetleri borsada işlem gören piyango sitelerinin değeri de giderek azalıyor. SportingBet'in fiyatları birkaç saat içinde 60 dolara indi. Hissedarların tepkisi anlaşılabilir. O tarihte bile firmalar kârlarının yarısını Amerikalı müşterilerden elde ediyorlardı. Küçük Karayip adaları için bile, eskiden kesin gözüyle bakılan bir gelir kaynağı kurumuş durumda. Zor durumda kalan Antigua çözümü Dünya Ticaret Örgütü WTO'ya başvurmakta buldu. Örgüt, Amerikalılara uygulanan piyango kısıtlamalarından zaten çok memnun değil. Karayip devleti ABD kanununun kendisini uzun vadede 3,4 milyar dolar zarara uğratacağını ileri sürüyor ve bunun telafisini istiyor.

Antigua'da kimse bu milyarlarca doları önemsemediği gibi, WTO'nun geçen Aralık'ta verdiği önemli karara da kulak asan olmadı. Ticaret örgütü, Karayip adalarının ABD telif kanunlarını 21 milyon dolar karşılığında çiğnemesine izin verdi.

Bu, adanın bu değerde film ve müzik kopyalayıp satabileceği anlamına geliyor. Benzer bir karar Ekvator için de alınmıştı. Latin Amerika devleti bu kanunu şimdiye kadar uygulamaya koymadıysa da, baskı uygulamak için politik bir silah olarak kullanıyor.

Diğer yandan, Dünya Ticaret Örgütü dünyanın kendisinden beklediği şeyleri de yapıyor. Örneğin, telifleri çiğneyenlerle mücadele ediyor. Geçen yaz Rus yetkililer AllOfMP3 adlı müzik portalını Dünya Ticaret Örgütü'nün baskısıyla kapattı. Bu portal en gözde albümlerin ve liste başı şarkıların birkaç sent karşılığında indirilmesine izin veriyordu. İddialar doğruysa bir Rus firması dosya indirme için lisans dağıtmış ama Rus bölge savcısı buna inanmıyor. Dosya indirme mağazasının müdürü Denis

200 Mohawk Kızılderilisi

İşini şans oyunlarına borçlu. Kanada'nın Quebec yöresinde, Kahnawake rezervasyonunda yaşayan Kızılderili kabilesi bir bilgisayar merkezi işletiyor ve çevrimiçi kumarhanelere lisans satıyor. Bu altyapıdan birkaç büyük poker ağı faydalanıyor.

Kvasov'un üç yıl hapse çarptırılması ve büyük plak firmalarına tazminat olarak 420.000 Euro ödemesi isteniyor. Oysa daha duruşmalar sonlanmadan, AllOfMP3 sitesinin bir kopyası olan MP3Sparks yayına başladı bile. Site, kapatılanla aynı dosyaları, aynı koşullarda satıyor. Üstelik Denis Kvasov da beraat etti.

Çin'de ise durum daha farklı. Burada sadece müzik değil, akla gelen her şey kopyalanıyor. Dijital fotoğraf makinelerinden tutun da MP3 çalarlara, hatta arabalara kadar! Hollywood'un gişe rekoru kıran filmlerinin DVD'leri Çin pazarında tanesi bir dolardan satılıyor. Üstelik filmler resmen vizyona girmeden haftalar önce. Microsoft'un Office paketi ise üç dolardan alıcı buluyor.

Gevşek kanunlar: Ceza söz konusu ama sadece 500'den fazla kopya için

Kopyalamanın boyutunun nereye vardığını kestirmek güç. Blog camiasında dönen tahmine göre tüm ürünlerin %95'i korsan. Gerçek rakamları kim bilebilir?

Belki de Japon portalı "PlusD"nin Nisan 2007'de sunduğu rapor doğrudur. Bu rapora göre, Vista satışlarının başlamasından sonraki birkaç haftada Microsoft'un Çin pazarındaki ortağı sadece 244 satış yapmış. Microsoft aynı sürede dünyanın geri kalanında 20 milyon Vista satıldığını açıklamıştı.

Dünya Ticaret Örgütü, Çin'deki bu kargaşaya bir çeki düzen vermek için yine sahnedeydi. Örgüt, uluslararası telif standartlarının tanınması için baskı yapıyor. ABD'nin baskıları sonucunda, Çin'de telif hakkı koruması son zamanlarda biraz daha sıkılaştı. Artık korsan ürünlerin 500'den fazla kopyasını sattıkları takdirde, satıcıların haklarında yasal işlem yapılabiliyor. Bu sınır eskiden 1.000 idi. Yakalanan korsan kopyacılarsa üç yıla varan hapis cezalarıyla yüzleşiyor. Çin için bu, "korsancılığa karşı mücadelede ne derece kararlı olunduğunu gösteren bir girişim."

Yakalanma ihtimali sıfıra yakın

Peki, insanlar neden Çin yazılımı alsın ki? Örneğin, popüler arama motoru Baidu, bir program arattığınız vakit üreticinin sayfasından önce, programın indirilebileceği siteleri listeliyor. 9Down, O-Days ve Vipcn siteleri ise ne ilginçtir ki uluslararası pazarda tanınan üreticiler tarafından finanse ediliyor. Örneğin Ricoh'un yanında Lenovo'nun reklâmlarını görebiliyorsunuz. Reklâm görüntülenme sayıları dikkate alınırsa, siteyi işletenlerin cebine iyi para giriyor olmalı. Doğal olarak böyle yasadışı olduğu her yanından anlaşılan kaynaklardan yazılım indirmeye izin verilemez ve eğer arşivde Warez ya da Crackz tabir edilen yazılımlar varsa, suçlanmak an meselesi.

Demek oluyor ki bu kaynaklardan faydalanırken yakalanma olasılığı sıfıra yakın. Sadece PC'niz risk altında, zira McAfee'nin bir yıl önce yaptığı SiteAdvisor araştırması, bu siteleri ziyaret ederken virüs kapma ihtimalini %10 olarak açıkladı.

Avrupa kaynaklı web sitelerinde bile PC'lerdeki virüsleri temizleme şansı azalıyor. Bununla beraber, böyle siteleri kullanırken yakalanma olasılığı büyüyor. Mesela PirateBay örneğine bir bakalım. Dünyada BitTorrent'ler için en büyük alışveriş merkezi diyebileceğimiz siteyi ziyaret ettiğinizde hiçbir şey olmuyor. Hatta bu İsveç web sitesinden bir tracker (iz sürücü) indirmek adeta çocuk oyuncağı.

Bununla beraber, küresel BitTorrent ağından dosya indirmeye başlar başlamaz başınız belaya giriyor. Zira BitTorrent ilkesi uyarınca, kişi bir dosyayı indirmeye başladığı anda o dosyanın dağıtımcısı oluyor ve böylece müzik endüstrisinin BitTorrent korsanlarının peşindeki avcılarına yakalanabiliyor. Neyse ki müzik dosyaları BitTorrent'te büyük rol oynamıyor zira burada daha çok filmler el değiştiriyor.

"Warez" ve "Crackz": Bilgisayara indirmek potansiyel tehlike

Bir yandan da korsanların inlerine baskınlar düzenleniyor. Örneğin 2006'da sunucularına polis tarafından el konan PirateBay'de beş sorumlunun izi sürüldü. Ancak sunucuda saklanan iz sürücüler hiçbir telif kanununu çiğnemediği için başarı olasılığı düşük. Tartışmalar süredursun, PirateBay yöneticileri İsveç'ten kaçma planları yapıyor. İngiltere açıklarında eski bir askeri platform olan Sealand'ı satın alma planları çok geçmeden boşa çıktı. Platformun sahibi, kendi kendini Prens ilan eden Michael Bates, insan yapımı adası için 750 milyon Euro istediyse de, PirateBay camiası ancak 17 milyon dolar toplamayı başarabildi. Korsanlar artık bir başka adaya, belki de Antigua'ya taşınmayı düşünüyor. Mutlu insanların adası PirateBay için kolay hedef olabilir zira orada hiçbir telif kanunu yok.

balkim@chip.com.tr

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr
Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
İzmir Temsilcisi Ziynet Attila, 0 232 463 78 30
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Cem M. Başar
Reklam Grup Direktörü Aslıhan Deniz Filiz
CHIP Reklam Satış Müdürleri
Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93
Zuhal Söylemez, zsoylemez@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 65, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

AKBANK	7
ASNET	45
ASUS	83
ATEN	19
AVİTEC	123
AYDIN BİLGİSAYAR	61
BAHÇEŞEHİR ÜNİ.	35
BİLGE ADAM	121
BİOXİN	127
CANON	37
CREATIVE	41
ÇÖZÜM	113
DAGİ	53
DERİNDERE	91
DMS	125
ECS	21
EIZO	47
EPSON	27
EVCİLER	89
GENCCELL	57
GEZVEAL	33
GIGABYTE	59
HP	23
IHS	97
İNDEX	105
KONT	111
KOYUNCU	Ö.K.İÇİ, 3-5
LEXMARK	79
LOGITECH	31
MARCOM	119
MSI	39
PHILIPS	15
RADYO D	129
RADYO FENOMEN	143
RADYO ODTÜ	169
SEAGATE	29
SNC	81
TOSHIBA	65
TOSHIBA NOTEBOOK	13
TT NET	17
TURANLI	117
VESTEL	9
XEROX	75
ZYXEL	115
MARKET	
İSTANBUL BİLİŞİM A.Ş.	186-187

Eski PC'nizi Vista'ya hazırlayın

DONANIM:
Başarılı bir donanım ince ayarıyla, eski bilgisayarınız yeni Windows'un, HD videoların hatta güncel 3B oyunların üstesinden geliyor. Ayrıca eski PC'nizin nasıl daha az güç tüketeceğini de açıklıyoruz.

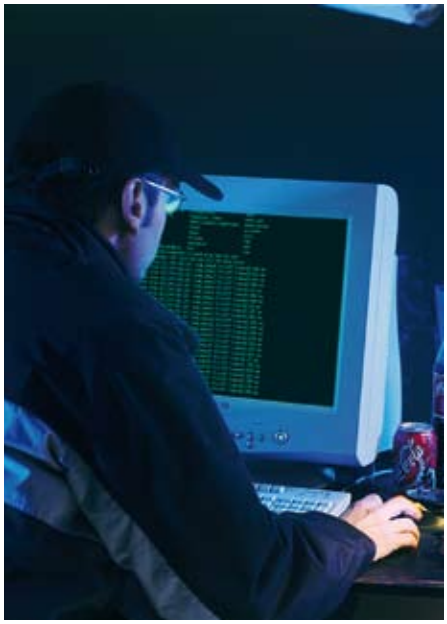

Virüs tarayıcılar

TEST:
Yeni virüsler ortaya çıktığında mevcut tarayıcılar çoğunlukla yetersiz kalıyor. Ancak saatler sonra zararlı yazılımları güncel imzalarla tanıyabiliyorlar. Virüslere karşı yeni bir süper silah bu durumu değiştiriyor: Davranış temelli analiz. Yeni silahı test ediyoruz.

DİĞERLERİ

- **WINDOWS TEMİZLİĞİ**
  Ücretsiz uninstaller yazılımları
- **ANONIM ALIŞVERİŞ**
  İnternette sınırsız müzik ve film
- **İNTERNET SUÇLARI**
  İnternet mafyasına karşı önleminizi alın
- **MÜKEMMEL TARAYICI**
  Firefox'u eklentilerle mükemmel hale getirin

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Her şeyi kurtaran DVD

PRATİK:
Basit, hızlı, güvenli: CHIP DVD'siyle virüsleri ve Truva atlarını temizleyebilir, kaybolan verileri kurtarabilir, sabit diskleri tamir edebilir ve temizleyebilirsiniz. Acil durumlara karşı kullanabileceğiniz bu silahı oluşturmak çocuk oyuncağı.